

URADNI LIST

SOCIALISTIČNE REPUBLIKE SLOVENIJE

Številka 18

Ljubljana, torek 15. avgusta 1978

Cena 24 dinarjev

Leto XXXV

1256.

Na podlagi 25. člena statutarnega sklepa o organizaciji in upravljanju Izobraževalne skupnosti Slovenije (Uradni list SRS, št. 13/75) je skupščina Izobraževalne skupnosti Slovenije na seji zбора uporabnikov in na seji zбора izvajalcev dne 26. julija 1978 sprejela

SKLEP

o finančnem načrtu Izobraževalne skupnosti Slovenije za leto 1978

I

Finančni načrt Izobraževalne skupnosti Slovenije za leto 1978 temelji na predvidenih prihodkih v skupnem znesku 2.105.348.000 dinarjev in določa odhodke v enakem skupnem znesku.

Predvidene prihodke po virih in njihovo razporeditev na odhodke po glavnih namenih vsebuje bilanca finančnega načrta, ki je sestavni del tega sklepa.

II

Prihodki in odhodki se realizirajo v skladu z določbami:

— samoupravnega sporazuma o osnovah plana vzgoje in usmerjenega izobraževanja v SR Sloveniji za obdobje 1976—1980 (Uradni list SRS, št. 16/77);

— dodatka k samoupravnemu sporazumu o osnovah plana vzgoje in usmerjenega izobraževanja v SR Sloveniji za obdobje 1976—1980 (Uradni list SRS, št. 8/78);

— samoupravnih sporazumov o osnovah planov občinskih izobraževalnih skupnosti v SR Sloveniji za obdobje 1976—1980;

— samoupravnega sporazuma o razmejitvi planških nalog in sredstev za izvedbo programov vzgoje in usmerjenega izobraževanja v letu 1978;

— samoupravnega sporazuma o izvajanju skupnih nalog občinskih izobraževalnih skupnosti in Izobraževalne skupnosti Slovenije v obdobju 1976—1980 in

— drugih samoupravnih splošnih aktov Izobraževalne skupnosti Slovenije.

III

Sredstev, predvidenih za izvedbo posameznega programa ni mogoče porabiti za izvajanje drugih programov.

V primerih, ko s tem finančnim načrtom niso vnaprej določeni izvajalci posameznih nalog iz programa skupnih nalog, je izvršni odbor skupščine Izobraževalne skupnosti Slovenije pooblaščen izbrati izvajalce, sprejeti njihove programe in določiti vrednost teh programov.

Nerazporejena sredstva lahko izvršni odbor razporela za namene, ki so v skladu z nalogami Izobraževalne skupnosti Slovenije, do zneska 100.000 dinarjev v posameznem primeru.

IV

Če bo realizacija prihodkov v posameznih mesecih zaostajala za predvidenim, lahko izvršni odbor skupščine najema premostitvena posojila. Če niti s temi ukrepi ne bi bilo mogoče zagotoviti sredstva za izplačilo predumov vzgojnoizobraževalnim organizacijam združenega dela v pogodbeni višini, bo izvršni odbor začasno zmanjšal vse predume v enaki meri in o tem obvestil skupščino.

V

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Št. 400-12/77

Predsednik
Skupščine Izobraževalne
skupnosti Slovenije
Natan Bernot l. r.

1257.

Izvršilni odbor Raziskovalne skupnosti Slovenije je na temelju sklepov skupščine Raziskovalne skupnosti Slovenije, z dne 26. julija 1978 o ukrepih, da se priliv sredstev za program Raziskovalne skupnosti Slovenije uskladi s samoupravnim sporazumom o temeljih plana raziskovalne dejavnosti sprejel

SKLEP

o ustavitvi plačevanja akontacij za prispevek raziskovalne skupnosti

1. Obveznost organizacij združenega dela, da vplačujejo akontacije prispevka za izvajanje programa Raziskovalne skupnosti Slovenije se za meseca avgust in september 1978 ukine.

2. Ta sklep se objavi v Uradnem listu SRS.

Predsednik
izvršilnega odbora
Raziskovalne skupnosti Slovenije
prof. dr. Vladimir Klemenčič l. r.

1258.

Na podlagi pooblastila iz 74. člena statutarnega sklepa o spremembah in dopolnitvah statuta skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji (Uradni list SRS, št. 11-734/78) je komisija za sistem in organizacijo skupnosti na svoji seji dne 13. julija 1978 določila in objavlja prečiščeno besedilo statuta skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji.

Prečiščeno besedilo obsega statut skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji (Uradni list SRS, št. 1/73), sklepe o spremembah in dopolnitvah statuta skupnosti pokojninskega in in-

lidskega zavarovanja v SR Sloveniji (Uradni list SRS, št. 37/74, 27/76 in 11/78) ter določbo 1. člena zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Uradni list SFRJ, št. 22/78), v katerih je navedeno, kdaj so začeli veljati.

Št. S-130/28

Ljubljana, dne 13. julija 1978.

**Skupščina skupnosti pokojninskega
in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji**

Predsednik komisije
za sistem in organizacijo
skupnosti

Dante Jasnič l. r.

STATUT
skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja
v SR Sloveniji
(prečiščeno besedilo)

Prvi del

TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

(1) Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: skupnost) je samoupravna interesna skupnost delavcev, oseb, ki opravljajo samostojno poklicno dejavnost, in drugih oseb, ki so na območju SR Slovenije pokojninsko in invalidsko zavarovane (v nadaljnjem besedilu: zavarovanci), ter upokojenecv, v kateri si zagotavljajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje. V njej v ta namen združujejo sredstva in na podlagi rezultatov minulega dela in po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo sebi in svojim družinskim članom pravice v primeru starosti, zmanjšanja ali izgube delovne zmožnosti, telesne okvare oziroma smrti ter uresničujejo druge skupne in posamične pravice in dolžnosti.

(2) Skupnost so ustanovili in organizirali zavarovanci in upokojeneci s samoupravnim sporazumom o samoupravni organiziranosti in nalogah skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji.

(3) Dejavnost skupnosti je dejavnost posebnega družbenega pomena.

(4) Skupnost opravlja svojo dejavnost v skladu z zakonom, s tem statutom in z drugimi splošnimi akti skupnosti, s samoupravnimi sporazumi in z družbenimi dogovori.

2. člen

(1) V skupnosti zavarovanci in upokojeneci v skladu z zakonom samostojno urejajo pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

(2) V skladu z zakonom urejajo zavarovanci in upokojeneci posamezna vprašanja, ki so skupnega pomena, tudi z družbenimi dogovori, samoupravnimi sporazumi ter pogodbami.

3. člen

Zavarovanci in upokojeneci urejajo in zagotavljajo svoje pravice v skupnosti na podlagi rezultatov minulega dela in po načelih vzajemnosti ter solidarnosti.

4. člen

(1) Da bi sebi in svojim družinskim članom zagotovili socialno varnost za primer starosti, invalidnosti, neposredne nevarnosti za invalidnost, telesne okvare in smrti, zavarovanci določajo zase in za svoje družinske člane:

— pravico do starostne pokojnine — za primer starosti;

— pravico do invalidske pokojnine in pravico do poklicne rehabilitacije in zaposlitve z ustreznimi denarnimi nadomestili — za primer izgubljene ali zmanjšane delovne zmožnosti (invalidnost);

— pravice do poklicne rehabilitacije in zaposlitve z ustreznimi denarnimi nadomestili — za primer neposredne nevarnosti za invalidnost v zvezi z delom na določenem delovnem mestu (neposredna nevarnost za invalidnost);

— pravico do denarnega nadomestila (invalidnine) — za primer telesne okvare;

— pravico do družinske pokojnine — za primer zavarovančeve in upokojenčeve smrti.

(2) Zavarovanci in upokojeneci si v primerih in ob pogojih, ki jih določa ta statut, zagotavljajo tudi pravico do dodatka za pomoč in postrežbo, pravico do varstvenega dodatka, pravico do povračila potnih in selitvenih stroškov in pravico do enkratnega letnega prispevka za rekreacijo.

5. člen

(1) Pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja izvirajo iz delovnega prispevka, ki ga zavarovanec ustvari s skupnim tekočim in minulim delom, in se določajo na njegovi podlagi.

(2) Delovni prispevek, ustvarjen z minulim delom, ima poseben vpliv na način izračunavanja pokojninske osnove, odmerjanja pokojnine in usklajevanja pokojnine z ekonomskimi gibanji ter na zagotavljanje sredstev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

6. člen

(1) Pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja so osebne pravice in jih ni mogoče prenesti na drugega in ne podedovati. Te pravice tudi ne morejo zastarati.

(2) Če pridobi zavarovanec oziroma upokojenec pravico do dveh ali več pokojnin, more uživati le eno od njih — po lastni izbiri.

7. člen

Pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki jih je določil zakon, lahko prenehajo samo v primerih in ob pogojih, ki jih določa zakon; pravice, določene s tem statutom ali drugim splošnim aktom skupnosti, pa samo v primerih in ob pogojih, ki jih določa ta statut ali drugi splošni akt skupnosti.

8. člen

Zavarovane osebe uveljavljajo pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja v skupnosti tako, kot to določa zakon, statut in drugi splošni akt skupnosti.

9. člen

(1) Denarni prejemki, ki so že zapadli v plačilo, pa ob smrti zavarovanca še niso bili izplačani, se lahko podedujejo.

(2) Na denarne prejemke iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja je mogoče poseči z izvršbo in v zavarovanje na tretjino, za preživitinske, s sodno odločbo ali poravnavo ugotovljene terjatve pa na polovico prejemkov.

10. člen

(1) Skupnost lahko vpelje prostovoljno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(2) S prostovoljnim zavarovanjem se lahko zagotavljajo pravice iz tega statuta osebam, ki niso obvezno zavarovane, obvezno zavarovanim osebam pa se lahko zagotavljajo pravice, ki jih ne zagotavlja ta statut, ali pa se povečujejo s tem statutom zagotovljene pravice.

(3) Prostovoljno zavarovanje se financira na podlagi dejanskih zavarovalnih stroškov.

11. člen

Zavarovanci in upokojeanci urejajo samoupravne odnose v skupnosti s statutom in drugimi splošnimi akti tako, da jim je omogočeno odločati o svojih pravicah, obveznostih ter interesih, uresničevati svoje samoupravne pravice in skupne interese ter izvrševati nadzor nad izvajanjem sklepov ter nad delom vseh organov skupnosti in njene strokovne službe.

12. člen

(1) Zaradi zagotovitve učinkovitega uveljavljanja pravic in smotrne uporabe sredstev zavarovanci in upokojeanci:

— izbirajo delegate in so lahko izbrani v organe skupnosti;

— razpravljajo, zavzemajo in usklajujejo svoja stališča o vprašanih, o katerih odločajo v skupnosti, zlasti pa o temeljnih vprašanih sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja, o obveznostih zavarovancev in organizacij za zagotovitev pravic ter o vprašanih organizacij skupnosti;

— postavljajo vprašanja in dajejo predloge organom skupnosti.

(2) Organi skupnosti so dolžni obravnavati vprašanja in predloge, ki jim jih dajejo člani skupnosti. S sklepi in stališči o danih vprašanih in predlogih mora biti seznanjen tisti, ki je dal predlog oziroma vprašanje.

13. člen

Pri izvajanju svoje dejavnosti je skupnost dolžna zlasti:

— zagotoviti zavarovanim osebam učinkovito varstvo glede obsega pravic in njegovega uveljavljanja;

— organizirati izvajanje zavarovanja tako, da zavarovanci na najenostavnejši način uveljavijo svoje pravice;

— sodelovati z družbenopolitičnimi skupnostmi in organizacijami na območju SR Slovenije pri uresničevanju nalog skupnosti;

— sodelovati z drugimi skupnostmi zlasti na področju družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja, kadar gre za urejanje zadev, ki so skupnega pomena;

— skrbeti za smotrno poslovanje ter gospodarno uporabljanje in nalaganje sredstev;

— razvijati znanstveno-raziskovalno delo na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zagotoviti v ta namen potrebna sredstva in izsledke raziskovanj praktično uporabiti.

14. člen

(1) Posamezna vprašanja v zvezi s pridobivanjem in določanjem pravic, ki jih predvideva zakon, se lahko urejajo z družbenim dogovorom (zvezni družbeni dogovor).

(2) Skupne interese glede urejanja pravic in izvajanja zavarovanja uresničuje skupnost s samoupravnim sporazumevanjem z drugimi skupnostmi in z združevanjem z njimi.

(3) Družbenoekonomske in druge odnose, ki so skupnega pomena, usklajuje in ureja skupnost z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi, sklenjenimi za območje skupnosti (republiški družbeni dogovor oziroma samoupravni sporazum).

15. člen

Sredstva, potrebna za zagotavljanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, prispevajo v skladu z zakonom in samoupravnim sporazumom, sklenjenim v okviru skupnosti, zavarovanci, organizacije združenega dela, družbenopolitične skupnosti, delodajalci ter drugi zavezanci.

16. člen

Delo skupnosti, njenih organov in njene strokovne službe je javno. Samo s splošnim aktom skupnosti se lahko določi, katero delo, posamezna dejanja ali gradiva zaradi posebnih interesov niso dostopni javnosti.

17. člen

Skupnost, njeni organi in strokovna služba opravljajo dolžnosti splošne ljudske obrambe ter družbene samozaščite in so odgovorni za opravljanje teh dolžnosti in nalog.

18. člen

(1) Splošni akti skupnosti, ki jim skupnost sprejema, sklepa ali k njim pristopa, so: statut, pravilniki, sklepi, samoupravni sporazumi in družbeni dogovori.

(2) Statut, pravilniki in sklepi se objavljajo v Uradnem listu SRS in začnejo veljati osmi dan po objavi, če v splošnem aktu ni drugače določeno.

(3) Začetek uporabe splošnega akta se določi v splošnem aktu.

(4) Statut skupnosti in samoupravni sporazum o organiziranosti in nalogah skupnosti začneta veljati, ko ju potrdi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije.

19. člen

(1) Skupnost je pravna oseba.

(2) Sedež skupnosti je v Ljubljani.

(3) Skupnost ima pečat, ki ima obliko kroga s premerom 32 mm. Pečat ima naokrog izpisan napis: »Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji«, v sredini pa »Ljubljana«.

Drugi del

ZAVAROVANCI

20. člen

(1) Obvezno se zavarujejo, ki so v SR Sloveniji: 1. delavci, zaposleni najmanj s polovico polnega delovnega časa;

2. člani predstavniških teles in njihovih organov s stalno funkcijo in izvoljene osebe s stalno funkcijo pri

druženih organizacijah, združenih organizacijah, zbornicah ipd., če jim je to edini ali glavni poklic in če dobivajo za svoje delo stalno mesečno nagrado;

3. člani obrtnih in člani ribiških zadrug, ki jim je pridobitno delo v zadrugi edini ali glavni poklic;

4. delovni invalidi in vojaški invalidi, če so zaposleni primerno preostali delovni zmožnosti;

5. jugoslovanski državljani v delovnem razmerju v tujini, če za ta čas niso obvezno zavarovani pri tujem nosilcu zavarovanja.

(2) Tuji državljani so zavarovani, če so v SR Sloveniji:

1. zaposleni pri jugoslovanskih organizacijah ali delodajalcih;

2. v službi pri mednarodnih organizacijah ali ustanovah, pri tujih diplomatskih ali konzularnih predstavništvi ali v osebni službi pri tujih državljanih, ki uživajo diplomatsko imuniteto, in je tako zavarovanje predvideno z mednarodno pogodbo.

21. člen

(1) Za zavarovance-delavce, ki se obvezno zavarujejo, se štejejo tudi osebe, ki so v SR Sloveniji po končanem šolanju na obveznem praktičnem delu ali na prostovoljni praksi, če delajo poln delovni čas in če prejemaajo nagrado za to delo.

(2) Za zavarovance-delavce s polnim delovnim časom se štejejo tudi tisti, ki delajo manj kot poln delovni čas, pa se ta skrajšan delovni čas po veljavnih predpisih šteje kot poln delovni čas.

22. člen

(1) Obvezno se zavarujejo osebe, ki opravljajo samostojno poklicno dejavnost v SR Sloveniji, če opravljajo svojo dejavnost kot glavni ali edini poklic.

(2) Lastnost zavarovane osebe iz prvega odstavka tega člena imajo razen oseb, ki so bile obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovane po predpisih veljavnih do 31. 12. 1972, tudi druge osebe, ki opravljajo dejavnost, ki jo predpisi opredeljujejo kot samostojno dejavnost, ter osebe, ki si pridobijo to lastnost z vstopom v članstvo poklicne-strokovne organizacije.

(3) Skupnost sklepa z združenji oziroma s predstavniki oseb iz prejšnjih odstavkov pogodbe o izvajanju pokojninskega in invalidskega zavarovanja, v katerih se določijo zlasti osnove za odmerjanje pravic in za plačevanje prispevkov (v nadaljnjem besedilu: zavarovalna osnova), način prijavljanja v zavarovanje in plačevanja prispevkov ter način ugotavljanja lastnosti zavarovanca.

23. člen

(1) Oseba, ki opravlja v SR Sloveniji z osebnim delom kmetijsko dejavnost, pa ni obvezno zavarovana po kakšni drugi osnovi, se lahko zavaruje v obsegu kot oseba v delovnem razmerju, če:

— združi svoje delo in delovna sredstva z zadrugo, z obratom za kooperacijo ali z drugo organizacijo združenega dela in

— dosega v proizvodnem sodelovanju najmanj tolikšen osebni dohodek, kot je s samoupravnim sporazumom oziroma s predpisom določen kot najnižji osebni dohodek delavca v združenem delu, ki še zagotavlja delavcu njegovo socialno varnost in stabilnost.

(2) Izvajanje zavarovanja kmetov po prejšnjem odstavku se uredi s pogodbo, ki jo skleneta skupnost in združna zveza SR Slovenije in v kateri uredita vpra-

šanja, določena v tretjem odstavku 22. člena tega statuta.

24. člen

(1) Delavec, ki mu je prenehalo delovno razmerje po 218. členu zakona o združenem delu, je zavarovan tudi po prenehanju delovnega razmerja, dokler je prijavljen pri pristojni skupnosti za zaposlovanje, vendar najdalj eno leto, če se je prijavil skupnosti za zaposlovanje v 30 dneh po prenehanju delovnega razmerja in če je bil do prenehanja delovnega razmerja zavarovan najmanj eno leto brez presledka ali 18 mesecev s presledki v zadnjih dveh letih.

(2) Prispevek za delavce iz prejšnjega odstavka plačujejo pristojne skupnosti za zaposlovanje.

25. člen

(1) Za vse primere invalidnosti in za telesno okvaro, ne glede na njen vzrok, se obvezno zavarujejo osebe na mladinskih delovnih akcijah v SR Sloveniji, in sicer če vzrok nastane v času, ko so na taki akciji.

(2) Izvršni svet Skupščine SR Slovenije s predpisom določi, za katere mladinske delovne akcije velja določba prejšnjega odstavka.

26. člen

Samo za invalidnost in telesno okvaro, ki sta posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni, se zavarujejo:

1. delavci, ki delajo manj kot polovico polnega delovnega časa;

2. jugoslovanski državljani s stalnim prebivališčem v SR Sloveniji, ko so zaposleni v tujini z manj kot polovico polnega delovnega časa, če niso obvezno zavarovani pri tujem nosilcu zavarovanja;

3. tuji državljani, zaposleni v SR Sloveniji, ki delajo manj kot polovico polnega delovnega časa;

4. vajenci in učenci strokovnih šol s praktičnim poukom;

5. študenti visokošolskih zavodov, učenci strokovnih šol, otroci in mladostniki z motnjami v razvoju, ki so učenci zavodov za poklicno usposabljanje oziroma profesionalno habilitacijo, ter učenci na posebnem osnovnošolskem šolanju oziroma na specialnem šolanju v ustreznih zavodih za šolanje otrok in mladostnikov z motnjami v razvoju, kadar so na obveznem praktičnem delu v učilnicah šol ali specialnih zavodov, ali kadar so na praktičnem delu pri delovnih in drugih organizacijah in pri državnih organih;

6. otroci in mladostniki v vzgojnih zavodih za vedenjsko in osebnostno motene;

7. osebe, ki opravljajo delo na podlagi pogodbe o delu.

27. člen

(1) Osebe, ki niso zavarovanci v smislu 20. do 24. člena tega statuta ali jim ni zagotovljeno varstvo za primer invalidnosti in telesne okvare po drugih predpisih, stalno pa prebivajo na območju SR Slovenije, so zavarovane samo za primer invalidnosti in telesne okvare kot posledice nesreče, ki jih zadene:

1. ko opravljajo naloge kot pripadniki partizanskih enot;

2. ko sodelujejo na organiziranih javnih delih splošnega pomena, pri reševalnih akcijah ali pri obrambi pred elementarnimi nezgodami ali nesrečami;

3. ko pomagajo organom za notranje zadeve in pooblaščenim uradnim osebam teh organov pri izpol-

njevanju nalog s področja varstva z ustavo določenega reda, osebne varnosti občanov in varnosti premoženja, vzdrževanja javnega reda in mira, preprečevanja in odkrivanja kaznivih dejanj in odkrivanja storilcev kaznivih dejanj;

4. ko opravljajo naloge javne varnosti kot rezervni miličniki;

5. ko opravljajo na poziv državnih organov določene javne funkcije ali državljanske dolžnosti;

6. ko so kot vojni ali mirovni vojaški invalidi na poklicni rehabilitaciji pri praktičnih delih ali vajah;

7. ko kot športniki v okviru organizirane športne dejavnosti sodelujejo pri športnih akcijah.

(2) Izvršni svet Skupščine SR Slovenije s predpisom določi, kdaj so izpolnjeni pogoji iz 2., 5. in 7. točke prejšnjega odstavka.

(3) Določba 2. točke prvega odstavka tega člena velja tudi za tuje državljane.

28. člen

(1) Osebe iz 20. do 24. člena tega statuta so zavarovane za invalidnost in za telesno okvaro kot posledico bolezni ali poškodbe izven dela — razen, če nastane invalidnost ali telesna okvara zaradi poškodbe pri opravljanju samostojne poklicne ali gospodarske dejavnosti — še tudi po prenehanju delovnega razmerja oziroma po izgubi lastnosti, na podlagi katere so obvezno zavarovane:

1. dokler dobivajo nadomestilo osebnega dohodka po predpisih o zdravstvenem zavarovanju;

2. dokler dobivajo oskrbnino ali začasno nadomestilo po predpisih o invalidskem zavarovanju;

3. dokler prejemajo invalidsko pokojnino;

4. dokler so v redu prijavljene pri skupnosti za zaposlovanje, če so se prijavile v 30 dneh po prenehanju delovnega razmerja oziroma po izgubi lastnosti, na podlagi katere so obvezno zavarovane po tem statutu;

5. dokler so v Jugoslovanski ljudski armadi na vojaških vajah ali na odslužitvi vojaškega roka, če so odšle k vojakom v 30 dneh po prenehanju delovnega razmerja oziroma po izgubi lastnosti, na podlagi katere so obvezno zavarovane po tem statutu;

6. dokler uživajo starostno pokojnino;

7. dokler imajo zavarovanci, ki so zaradi nege otroka prekinili delovno razmerje, otroka, ki še ni star 15 let, ali starejšega otroka, ki mu je zaradi popolne in trajne nezmožnosti za delo potrebna tudi stalna postrežba in pomoč, ali zavarovanka, dokler ima tri otroke, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev in uživanje družinske pokojnine.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka so zavarovane, čeprav niso podane okoliščine iz 1. do 7. točke prejšnjega odstavka, če ob nastanku invalidnosti oziroma telesne okvare izpolnjujejo pogoje pokojninske in zavarovalne dobe za pridobitev pravic.

Tretji del

DOLOČBE O PRAVICAH

I. poglavje

SPOŠNI POJMI

29. člen

Osnove za pridobitev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja so:

1. starost;
2. invalidnost;
3. neposredna nevarnost za invalidnost v zvezi z delom na določenem delovnem mestu;
4. telesna okvara;
5. smrt.

30. člen

(1) Invalidnost je podana, če nastane pri zavarovancu izguba ali zmanjšanje zmožnosti za svoje delo, ki ju ni mogoče odpraviti z zdravljenjem oziroma z medicinsko rehabilitacijo.

(2) Invalidnost v smislu prvega odstavka tega člena je podana tudi, kadar zavarovanec zaradi trajne spremembe, ki je nastala v njegovem zdravstvenem stanju, ne sme več opravljati dela, za katero je s posebnimi predpisi določeno, da ga smejo opravljati samo osebe, ki glede zdravstvenega stanja izpolnjujejo določene posebne pogoje.

31. člen

Neposredna nevarnost za invalidnost je podana, kadar delovni pogoji na posameznem delovnem mestu ne glede na higienske in tehnične varnostne ukrepe, ki se uporabljajo ali jih je mogoče uporabljati pri delu, v tolikšni meri vplivajo na zdravstveno stanje in delovno zmožnost zavarovanca, da mora ta nujno sremeniti delovno mesto, ker bi sicer postal invalid.

32. člen

Delovni invalid je zavarovanec, ki je na podlagi invalidnosti pridobil kakšno pravico iz invalidskega zavarovanja.

33. člen

Vzroki za nastanek invalidnosti so:

1. nesreča pri delu ali poklicna bolezen;
2. bolezen ali poškodba izven dela.

34. člen

(1) Za nesrečo pri delu se šteje vsaka poškodba zavarovanca, ki je posledica neposrednega in kratkotrajnega mehničnega, fizikalnega ali kemičnega učinka, kot tudi poškodba, ki je posledica hitre spremembe položaja telesa, nenadne obremenitve telesa ali kakšne druge nenadne spremembe fiziološkega stanja organizma, če je taka poškodba v vzročni zvezi z opravljanjem dela na določenem delovnem mestu ali z delom oziroma dejavnostjo, na podlagi katerih ima poškodovanec lastnost zavarovanca v smislu tega statuta.

(2) Za nesrečo pri delu se šteje tudi obolenje zavarovanca, ki je neposredna in izključna posledica kakšnega nesrečnega naključja ali višje sile med delom oziroma dejavnostjo, na podlagi katere ima oboleli lastnost zavarovanca v smislu tega statuta.

(3) Za nesrečo pri delu se šteje tudi poškodba, povzročena na način iz prvega odstavka tega člena, ki jo pretrpi zavarovanec na redni poti od stanovanja do delovnega kraja ali nazaj, na poti, ukazani za izvrševanje službenih nalog, ali na poti, da nastopi delo, ki mu je priskrbljeno.

35. člen

(1) Za nesrečo pri delu se šteje tudi poškodba, povzročena na način iz prvega odstavka 34. člena, ki jo pretrpijo zavarovanci iz 20. do 24. člena in iz 1. in 2. točke prvega odstavka 28. člena tega statuta med trajanjem delovnega razmerja, dejavnosti oziroma oko-

liščine, na podlagi katere imajo lastnost zavarovanca, v okoliščinah iz 27. člena tega statuta ali medtem ko so v Jugoslovanski ljudski armadi na vojaških vajah ali na odsluženju vojaškega roka ali ko so v enotah teritorialne obrambe ali pri opravljanju dela na podlagi pogodbe o delu (7. točka 26. člena).

(2) Zavarovanci iz prejšnjega odstavka pridobijo pravice, kot da bi jih zadela nesreča pri delu, tudi tedaj, kadar pretrpijo poškodbo, povzročeno na način iz prvega odstavka 34. člena tega statuta, medtem ko služijo vojaški rok v Jugoslovanski ljudski armadi, če so odšli k vojakom najpozneje v enem mesecu po prenehanju delovnega razmerja ali druge lastnosti, na podlagi katere so obvezno zavarovani.

36. člen

Za nesrečo pri delu se šteje tudi poškodba, povzročena na način iz prvega odstavka 34. člena, ki jo pretrpi zavarovanec iz 26. člena tega statuta v primerih iz 1. do 4. točke prvega odstavka 27. člena.

37. člen

Za nesrečo pri delu se šteje tudi poškodba, povzročena na način iz prvega odstavka 34. člena, ki jo pretrpijo zavarovanci iz 20. do 24. člena in delovni invalidi:

1. v zvezi s pravico do zdravstvenega varstva, do rehabilitacije ali zaposlitve po tem statutu — v primerih, ki jih določi skupnost;

2. pri praktičnih delih ali vajah med medicinsko in poklicno rehabilitacijo.

38. člen

(1) Poklicne bolezni so določene bolezni, povzročene z daljšim neposrednim vplivom delovnega procesa in delovnih pogojev na določenih delovnih mestih ali delih oziroma dejavnostih, na podlagi katerih ima zboleli lastnost zavarovanca po tem statutu.

(2) Seznam poklicnih bolezni z deli, na katerih se te pojavljajo, in pogoji, v katerih se štejejo za poklicne bolezni v smislu prvega odstavka tega člena, se določijo z zveznim družbenim dogovorom.

39. člen

Za nesrečo pri delu ali poklicno bolezen se šteje tudi nesreča oziroma bolezen, ki ni posledica dela na določenem delovnem mestu oziroma posledica določenega dela, temveč posledica kakšnega drugega dela, ki ga je zavarovanec opravljal v interesu organizacije, v kateri je bil zaposlen.

40. člen

(1) Telesna okvara je podana, če nastane pri zavarovancu izguba, bistvenejša poškodovanost ali znatnejša onesposobljenost posameznih organov ali delov telesa, ki otežkoča normalno aktivnost organizma in zahteva večje napore pri zadovoljevanju življenjskih potreb.

(2) Seznam telesnih okvar, ki so podlaga za pridobitev pravic do nadomestila za telesno okvaro, z odstotki teh okvar se določijo z zveznim družbenim dogovorom.

41. člen

(1) Zavarovanci, ki postanejo invalidi, se razvrstijo glede na preostalo zmožnost za svoje delo in za drugo ustrezno delo v I., II. ali III. kategorijo invalidnosti.

(2) V I. kategorijo invalidnosti se razvrstijo zavarovanci, ki so popolnoma nezmožni za svoje delo in za drugo ustrezno delo in se niti s poklicno rehabilitacijo ne morejo usposobiti za tako delo.

(3) V II. kategorijo invalidnosti se razvrstijo zavarovanci, le deloma zmožni bodisi za svoje bodisi za drugo ustrezno delo, ki se niti s poklicno rehabilitacijo ne morejo toliko usposobiti, da bi mogli poln delovni čas opravljati drugo ustrezno delo.

(4) V III. kategorijo invalidnosti se razvrstijo zavarovanci, ki so popolnoma nezmožni ali so le deloma zmožni za svoje delo, zmožni pa so poln delovni čas opravljati drugo ustrezno delo ali se lahko s poklicno rehabilitacijo usposobijo za tako delo.

42. člen

(1) Svoje delo je delo na delovnem mestu, na katerem je zavarovanec delal neposredno, preden je postal invalid. Če je za zavarovanca ugodnejše, je to na njegovo zahtevo delo na tistem delovnem mestu, na katerem je delal najmanj dve leti v zadnjih treh letih dela, preden je postal invalid oziroma je nastala neposredna nevarnost, da postane invalid.

(2) Preostala delovna zmožnost za svoje delo je podana, če je zavarovanec zmožen delati z delovnim naporom, ki ne poslabša njegove invalidnosti, in z normalnim delovnim učinkom najmanj polovico polnega delovnega časa na delovnem mestu, na katerem je delal neposredno pred invalidnostjo oziroma najmanj dve leti v zadnjih treh letih dela v smislu prvega odstavka tega člena, in sicer brez prejšnjega privajanja na tako delo ali pa po privajanju

43. člen

(1) Drugo ustrezno delo je delo oziroma delovno mesto, na katerem je delovni invalid zmožen delati določen delovni čas, primeren preostali delovni zmožnosti, z delovnim naporom, ki ne poslabša njegove invalidnosti, in z normalnim delovnim učinkom.

(2) Preostala delovna zmožnost za drugo ustrezno delo je podana, če je delovni invalid brez poklicne rehabilitacije zmožen opravljati drugo delo z delovnim naporom, ki ne poslabša njegove invalidnosti, in z normalnim delovnim učinkom najmanj polovico polnega delovnega časa ali če se s poklicno rehabilitacijo lahko usposobi, da ga opravlja poln delovni čas.

(3) Pri določanju drugega ustreznega dela je treba upoštevati strokovno in splošno izobrazbo, delovne izkušnje in osebne lastnosti delovnega invalida ter objektivne možnosti za zaposlitev.

II. poglavje

STAROSTNA POKOJNINA

1. Pogoji za pridobitev starostne pokojnine

44. člen

(1) Pravico do starostne pokojnine pridobi zavarovanec oziroma zavarovanka, ko dopolni starost 60 let oziroma 55 let in pokojninsko dobo 20 let.

(2) Zavarovanec oziroma zavarovanka, ki nima dopolnjene pokojninske dobe 20 let, pridobi pravico do starostne pokojnine, ko dopolni starost 65 let oziroma 60 let in najmanj 15 let zavarovalne dobe, od tega

najmanj 40 mesecev v zadnjih petih letih ali 80 mesecev v zadnjih 10 letih (gostota zavarovalne dobe), če z zveznim družbenim dogovorom niso določeni drugačni pogoji glede gostote zavarovalne dobe v zadnjih 5 oziroma 10 letih.

(3) Zavarovanec oziroma zavarovanka, ki dopolni pokojninsko dobo 40 let oziroma 35 let, pridobi pravico do starostne pokojnine ne glede na svojo starost.

45. člen

(1) V zavarovalno dobo 15 let iz drugega odstavka 44. člena tega statuta se štejejo obdobja zavarovalne dobe ter v dejanskem trajanju tista obdobja posebne dobe, ki se sicer štejejo v dvojnem trajanju.

(2) Čas podaljšanega zavarovanja se ne upošteva za minimalno dobo (prvi in drugi odstavek 44. člena) in ne za gostoto zavarovalne dobe, ki je predpisana za pridobitev pravic po tem statutu. Določba prejšnjega stavka ne velja za primere iz 3. točke prvega odstavka 214. člena tega statuta.

46. člen

(1) Obdobje 5 oziroma 10 let iz drugega odstavka 44. člena tega statuta se šteje nazaj od dneva prenehanja zadnjega zavarovanja. Če je za zavarovanca ugodnejše, se šteje to obdobje od dneva, ko je dopolnil tako starost kot tudi pokojninsko dobo iz drugega odstavka 44. člena tega statuta.

(2) Obdobje 5 oziroma 10 let iz drugega odstavka 44. člena tega statuta se podaljša nazaj za toliko časa, kolikor časa je bil zavarovanec v tem obdobju izven zavarovanja, če je ta čas:

1. bil prijavljen pri skupnosti za zaposlovanje, kateri se je prijavil v 30 dneh po prenehanju zavarovanja; in v tem primeru se za vsakokratno prekinitev zavarovanja podaljša obdobje nazaj največ za dve leti;

2. dobival starostno, invalidsko ali družinsko pokojnino, oskrbnino ali začasno nadomestilo po predpisih o invalidskem zavarovanju;

3. zavarovanka prekinila delovno razmerje, da je mogla negovati svojega do 7 let starega otroka ali starejšega otroka, ki mu je bila zaradi nezmožnosti potrebna stalna nega in pomoč.

47. člen

Zavarovancem, katerim se zavarovalna doba všteta s povečanjem v pokojninsko dobo, se predpisana starostna meja za pridobitev pokojnine sorazmerno zniža po določbah 220. člena tega statuta oziroma drugega splošnega akta skupnosti.

2. Oblikovanje pokojninske osnove in odmera pokojnine

48. člen

(1) Starostna pokojnina se odmerja od pokojninske osnove.

(2) Pokojninska osnova je mesečno poprečje osebnih dohodkov, ki jih je zavarovanec dobil za svoje tekoče in minulo delo v zadnjih 10 letih zavarovanja pred uveljavitvijo pravice do pokojnine ali v katerihkoli zaporednih 10 letih zavarovanja po zavarovančevi izbiri. Z zveznim družbenim dogovorom je lahko določeno tudi drugo časovno obdobje, iz katerega se vzamejo osebni dohodki za izračun pokojninske osnove.

(3) Za leto zavarovanja, iz katerega se vzamejo osebni dohodki za izračun pokojninske osnove (drugi odstavek), se vzame koledarsko leto, v katerem je dobil zavarovanec osebni dohodek oziroma nadomestilo osebnega dohodka najmanj za 6 mesecev zavarovalne dobe.

49. člen

(1) Osebni dohodki iz prejšnjih let zavarovanja se valorizirajo tako, da ustrezajo gibanju poprečja osebnih dohodkov na območju skupnosti.

(2) Če ni z zveznim družbenim dogovorom drugače določeno, se osebni dohodki iz prejšnjih let valorizirajo glede na raven poprečja osebnih dohodkov iz koledarskega leta, ki mu sledi zadnje leto zavarovanja, iz katerega je bil vzet osebni dohodek za izračun pokojninske osnove.

(3) Valorizacijske količnike za preračunavanje osebnih dohodkov iz prejšnjih let določi skupnost v začetku vsakega koledarskega leta na podlagi uradnih statističnih podatkov o gibanju poprečnih osebnih dohodkov vseh zaposlenih delavcev v preteklem letu. Valorizacijske količnike določi skupnost kot enotne za vse osebne dohodke ne glede na njihovo višino.

50. člen

(1) Za izračun pokojninske osnove se šteje osebni dohodek, ki ga je za delovne uspehe, dosežene z delom v polnem delovnem času na svojem delovnem mestu, dobil zavarovanec za svoje tekoče in minulo delo po osnovah in merilih, ki jih organizacija določi v splošnem aktu o delitvi osebnih dohodkov delavcev.

(2) Delavcu, zaposlenemu pri delodajalcu, se šteje za izračun pokojninske osnove osebni dohodek, ki je bil podlaga za plačevanje prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(3) Za zavarovance iz 2. točke prvega odstavka 20. člena tega statuta se vzame kot osebni dohodek, ki je podlaga za izračun pokojninske osnove, stalna mesečna nagrada, ki jo dobivajo za svoje delo.

(4) Zavarovancem iz 22. in 23. člena se vzame kot osebni dohodek, ki je podlaga za izračun pokojninske osnove, zavarovalna osnova, po kateri so bili v posameznem obdobju pokojninsko in invalidsko zavarovani.

51. člen

(1) Za izračun pokojninske osnove se šteje tudi osebni dohodek, ki ga je zavarovanec dobil za delo v času, ko je bil po zakonu dolžan delati dalj kot poln delovni čas, in za delo z nepolnim delovnim časom.

(2) V osebni dohodek za izračun pokojninske osnove se všteta tudi nadomestila osebnega dohodka iz invalidskega zavarovanja oziroma osnova za odmero oskrbnine in začasnega nadomestila po tem statutu oziroma nadomestila po predpisih o zdravstvenem zavarovanju in po predpisih o delovnih razmerjih.

(3) Zavarovancem iz 22. in 23. člena statuta se za čas, ko so prejeli nadomestilo po predpisih o zdravstvenem zavarovanju, upošteva za izračun pokojninske osnove zavarovalna osnova, po kateri so bili pokojninsko in invalidsko zavarovani zadnjih šest mesecev pred začetkom izplačevanja nadomestila.

(4) Kadar se v osebni dohodek za izračun pokojninske osnove všteta osnova za odmero nadomestil po predpisih o zdravstvenem zavarovanju ali osnova za odmero oskrbnine po statutu, se te osnove preračunavajo z istim valorizacijskim količnikom, s katerim

bi se preračunal osebni dohodek, ki je bil podlaga za izračun omenjene osnove.

52. člen

(1) Skupni osebni dohodek, ki ga doseže delavec z delom v polnem, krajšem od polnega ali daljšem od polnega delovnega časa v posameznem letu zavarovanja, se za ugotovitev pokojninske osnove preračuna na povprečni znesek, ki ustreza osebnemu dohodku za poln delovni čas.

(2) Znesek, ki ustreza osebnemu dohodku za poln delovni čas, se izračuna takole: skupni znesek osebnega dohodka, ki se upošteva za izračun pokojninske osnove in ga je delavec prejel za leto zavarovanja, se deli s številom ur, ki jih je prebil na delu s polnim, krajšim ali daljšim od polnega delovnega časa. Tako dobljeni znesek se pomnoži s številom ur polnega delovnega časa v organizaciji; ta znesek se vzame kot osebni dohodek za izračun pokojninske osnove.

(3) Kot poln delovni čas se vzame po drugem odstavku tega člena število delovnih ur v enem tednu ali daljšem obdobju, ki je določeno v splošnem aktu organizacije kot poln delovni čas.

53. člen

Če je bil delavec zaposlen v več organizacijah in je delal skupaj več kot poln delovni čas, se mu šteje v pokojninsko osnovo osebni dohodek, ki ga je dosegel pri vseh organizacijah, in preračuna na poln delovni čas.

54. člen

(1) Kadar se osebni dohodek delavca ugotavlja skupaj s potnimi in drugimi stroški tako, da se uporabijo skupna merila za isto osnovo (kot je provizija trgovskih potnikov, zavarovalnih agentov ali povračilo učnemu osebjem za predavanje na fakultetah ali drugih šolskih zavodih, ki mora zato potovati v drug kraj, in podobno), se upošteva kot osebni dohodek, ki je podlaga za izračun pokojninske osnove, le tisti del tako ugotovljenega zneska, ki ostane po odbitku potnih in drugih stroškov po določbah splošnega akta organizacije.

Tako ugotovljen osebni dohodek se šteje za izračun pokojninske osnove največ do zneska, ki je določen s pravilnikom organizacije o delitvi sredstev za osebne dohodke kot najvišji osebni dohodek v organizacijski enoti, v kateri tak delavec dela, pri čemer se uporabi tudi določba 61. člena tega statuta.

(2) Na način iz prvega odstavka tega člena se ugotavlja osebni dohodek tudi v primerih, kadar ni mogoče izločiti dela dohodka, ki se ne šteje za izračun pokojninske osnove.

55. člen

(1) Ne upoštevajo se za izračun pokojninske osnove:

1. zneski, ki jih je delavec prejel sicer kot osebni dohodek, ki pa jih ni dosegel po osnovah in merilih, določenih v splošnem aktu organizacije za redno delo na njegovem delovnem mestu oziroma na delovnem mestu, na katero je bil začasno razporejen;

2. posamične nagrade za dela, ki jih je delavec opravil izven okvira svojega rednega dela (npr. dopolnilno delo, izpitni honorarji, honorarji za predavanja izven redne zaposlitve in pod.), kakor tudi nagrade za dolgoletno delo in podobno, čeprav so po splošnem aktu organizacije osnove za delitev osebnih dohodkov;

3. dodatki, ki se po splošnem aktu organizacije sicer priznavajo k osebnemu dohodku, ki pa ne izvirajo neposredno iz delovnega uspeha, doseženega z delom na delovnem mestu (npr. za redno prihajanje oziroma nezostajanje z dela in pod.);

4. prejemki, ki pomenijo povračilo stroškov (dnevnice, kilometrine, terenski dodatki, dodatek za ločeno zavljenje, regres za dopust in pod.);

5. prejemki v naravi, razen kadar pomenijo sestavni del delavčevega osebnega dohodka po posebnih predpisih, in to največ do višine, določene v tem predpisih.

(2) Določbe splošnih aktov organizacije, s katerimi se mimo osnov in meril za ugotovitev deleža, ki gre delavcu pri delitvi osebnih dohodkov po uspehih dela, priznava posebno povečanje tega deleža zaradi upokojitve ali priprave za upokožitev, se ne uporabljajo pri uveljavljanju pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

56. člen

Delavcem, ki so jih poslali v tujino na delo jugoslovanske organizacije in so ostali v tem času zavarovani pri skupnosti (detaširani delavci), se vzame kot osebni dohodek za izračun pokojninske osnove tista osnova, ki je podlaga za obračunavanje in plačevanje prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (zavarovalna osnova).

57. člen

(1) Delavcem, zaposlenim v tujini pri mednarodnih in drugih organizacijah in pri organizacijah, ki so pri njih ustanovitvi, upravljanju ali financiranju udeležene jugoslovanske organizacije (mešane družbe in podobno), in ostanejo ta čas zavarovani pri tej skupnosti, se vzame kot osebni dohodek za izračun pokojninske osnove tista osnova, ki je podlaga za obračunavanje in plačevanje prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(2) Kadar je za ugotovitev pokojninske osnove potrebno ugotoviti strokovno izobrazbo delavcev iz prejšnjega odstavka, se upošteva zahtevana strokovnost za delovno mesto, na katerem so te osebe delale v tujini, stopnja strokovne izobrazbe, potrebne za to delovno mesto, pa se ugotavlja po predpisih o strokovni izobrazbi, ki veljajo v SR Sloveniji.

58. člen

Zavarovancem, ki po prenehanju obveznega zavarovanja še naprej plačujejo prispevke za podaljšano zavarovanje po določbah tega statuta, se za pokojninsko osnovo vzame osnova, od katere se je ta čas obračunaval in plačeval prispevek.

59. člen

Za zavarovance, ki ne prejema osebne dohodka in ki jim osnova ni določena po prejšnjih členih, niti niso prejeli nadomestila osebnega dohodka, se upošteva za izračun pokojninske osnove znesek, za katerega so zavarovani in od katerega se plačujejo prispevki.

60. člen

Pri izračunavanju pokojninske osnove se poleg valoriziranega povprečnega mesečnega osebnega dohodka zavarovanca — delavca iz 48. člena tega statuta uporabljajo tudi korektivi, ki zagotavljajo, da pokojnina

čimbolj izraža skupni delovni prispevek zavarovanca, ki ga je le-ta ustvaril s svojim tekočim in minulim delom, in da se upoštevajo načela družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, s katerimi se usmerja delitev dohodka in osebnih dohodkov.

61. člen

Skupščina skupnosti določi vsako leto najnižji in najvišji znesek pokojninske osnove, pri čemer se upošteva gibanje najnižjih in najvišjih osebnih dohodkov v republiki.

62. člen

(1) Starostna pokojnina se odmerja od pokojninske osnove v odstotku, določenem glede na pokojninsko dobo, in znaša:

1. za zavarovanca s pokojninsko dobo 15 let 35 % pokojninske osnove, nakar se za vsako nadaljnje dopolnjeno leto pokojninske dobe poveča za 2 % pokojninske osnove;

2. za zavarovanko s pokojninsko dobo 15 let 40 % pokojninske osnove, nakar se za vsako nadaljnje dopolnjeno leto pokojninske dobe do dopolnjenih 20 let poveča za 3 %, za vsako dopolnjeno leto pokojninske dobe nad 20 let pa za 2 % pokojninske osnove.

(2) Če pokojninska doba ne znaša polno leto, vendar pa vsaj 6 mesecev, se pri odmeri pokojnine upošteva ta doba s polovico odstotka, določenega po prejšnjem odstavku za leto pokojninske dobe.

(3) Odstotki za odmero pokojnine po prejšnjih odstavkih so glede na pokojninsko dobo:

Pokojninska doba	Zavarovanec	Zavarovanka
15 let	35	40
15 let in 6 mesecev	36	41,5
16 let	37	43
16 let in 6 mesecev	38	44,5
17 let	39	46
17 let in 6 mesecev	40	47,5
18 let	41	49
18 let in 6 mesecev	42	50,5
19 let	43	52
19 let in 6 mesecev	44	53,5
20 let	45	55
20 let in 6 mesecev	46	56
21 let	47	57
21 let in 6 mesecev	48	58
22 let	49	59
22 let in 6 mesecev	50	60
23 let	51	61
23 let in 6 mesecev	52	62
24 let	53	63
24 let in 6 mesecev	54	64
25 let	55	65
25 let in 6 mesecev	56	66
26 let	57	67
26 let in 6 mesecev	58	68
27 let	59	69
27 let in 6 mesecev	60	70
28 let	61	71
28 let in 6 mesecev	62	72
29 let	63	73
29 let in 6 mesecev	64	74
30 let	65	75
30 let in 6 mesecev	66	76
31 let	67	77
31 let in 6 mesecev	68	78

Pokojninska doba	Zavarovanec	Zavarovanka
32 let	69	79
32 let in 6 mesecev	70	80
33 let	71	81
33 let in 6 mesecev	72	82
34 let	73	83
34 let in 6 mesecev	74	84
35 let	75	85
35 let in 6 mesecev	76	—
36 let	77	—
36 let in 6 mesecev	78	—
37 let	79	—
37 let in 6 mesecev	80	—
38 let	81	—
38 let in 6 mesecev	82	—
39 let	83	—
39 let in 6 mesecev	84	—
40 let	85	—

63. člen

Zavarovancu, ki po izpolnitvi 40 oziroma 35 let pokojninske dobe (borci NOV pred 9. 9. 1943 oziroma do 13. 10. 1943 — 35 oziroma 30 let) ostane še naprej v zavarovanju, ne da bi uveljavil pravico do pokojnine, se pokojnina poveča za vsako leto zavarovanja po izpolnitvi navedene pokojninske dobe za 1 odstotek, skupno pa največ za 5 odstotkov.

III. poglavje

INVALIDSKA POKOJNINA

1. Pogoji za invalidsko pokojnino

64. člen

Pravico do invalidske pokojnine pridobi zavarovanec, ki postane:

1. delovni invalid I. kategorije invalidnosti;
2. delovni invalid III. kategorije invalidnosti, nezmožen za svoje delo in brez poprejšnje poklicne rehabilitacije nezmožen tudi za drugo ustrezno delo, kateremu ni zagotovljena poklicna rehabilitacija;
3. delovni invalid II. in III. kategorije invalidnosti, brez poprejšnje poklicne rehabilitacije zmožen za drugo ustrezno delo, kateremu ni zagotovljena ustrezna zaposlitev, ker je star nad 60 let (moški) oziroma nad 55 let (ženska);
4. vojaški vojni invalid od I. do VI. skupine, ki ne more več opravljati svojega dela nad polovico polnega delovnega časa, ne glede na to, ali izpolnjuje pogoje za poklicno rehabilitacijo oziroma zaposlitev

65. člen

Zavarovancu iz 4. točke 64. člena tega statuta se prizna na njegovo zahtevo namesto invalidske pokojnine pravica do poklicne rehabilitacije oziroma zaposlitve, če izpolnjuje za to pogoje, predpisane za druge zavarovance — delovne invalide.

66. člen

(1) Če je invalidnost posledica bolezni ali poškodbe izven dela, pridobi zavarovanec pravico do invalidske pokojnine:

1. če so pri njem z dopolnjeno pokojninsko dobo krite najmanj tri četrtine razdobja od dopolnjenih najmanj 20 let starosti do invalidnosti (delovna leta); ali

2. če so pri njem z dopolnjeno pokojninsko dobo krite manj kot tri četrtine, vendar najmanj ena tretjina delovnih let, s pogojem, da je imel pred invalidnostjo izpolnjeno tudi gostoto zavarovalne dobe (drugi odstavek 44. člena).

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka pridobi pravico do invalidske pokojnine:

1. zavarovanec, ki je postal delovni invalid pred dopolnjenimi 20. leti starosti, če je bil na dan, ko je postal invalid, zavarovan in je imel vsaj eno leto zavarovalne dobe;

2. zavarovanec, ki je postal delovni invalid pred dopolnjenimi 30. leti starosti in si je z rednim šolanjem po dopolnjenem 20. letu starosti pridobil strokovno izobrazbo kvalificiranega delavca oziroma srednjo ali od srednje višjo strokovno izobrazbo in delal na delovnem mestu, ki je ustrezalo pridobljeni strokovni izobrazbi, ne izpolnjuje pa pogojev iz prvega odstavka tega člena, če je bil zavarovan najmanj eno leto in bil na dan, ko je postal invalid, v delovnem razmerju oziroma je bil obvezno zavarovan na kakšni drugi podlagi.

67. člen

(1) Z delovnimi leti v smislu 66. člena je mišljeno število polnih let v razdobju, ki je potekalo od dneva, ko je zavarovanec dopolnil starost 20 let, do dneva, ko je postal invalid.

(2) Zavarovancu, pri katerem je nastala invalidnost v času, ko je že dopolnil 20, ni pa še dopolnil 21 let starosti, se za izračun delovnih let šteje, da je dopolnil 21 let starosti.

(3) Zavarovancu, ki je bil po dopolnjenem 20. letu starosti na rednem šolanju in si je s takim šolanjem pridobil višjo ali visoko strokovno izobrazbo, se upošteva čas šolanja tako, da se zavarovancu, ki si je pridobil višjo strokovno izobrazbo, štejejo delovna leta od dopolnjenega 23. leta starosti, zavarovancu, ki si je pridobil visoko strokovno izobrazbo, pa od dopolnjenega 25. leta starosti do takrat, ko je postal invalid.

68. člen

Pri računanju razdobja zadnjih 5 oziroma 10 let pred invalidnostjo, v katerem mora imeti zavarovanec določeno zavarovalno dobo v smislu 2. točke prvega odstavka 66. člena tega statuta, se ne všteta obdobja, ko zavarovanec ni bil v zavarovanju, pa je:

1. dobival starostno ali invalidsko pokojnino;

2. dobival oskrbnino v zvezi s poklicno rehabilitacijo ali začasno nadomestilo v zvezi s pravico do zaposlitve po tem statutu;

3. bil pravilno prijavljen skupnosti za zaposlovanje, kateri se je prijavil v 30 dneh po prenehanju delovnega razmerja. V tem primeru se za vsako posamezno prekinitev zavarovanja podaljša 5- oziroma 10-letno razdobje nazaj največ za dve leti;

4. služil v Jugoslovanski ljudski armadi vojaški rok ali bil na vojaških vajah ali udeleženec splošnega ljudskega odpora;

5. prekinila zavarovanka delovno razmerje, da je mogla negovati svojega do 7 let starega otroka ali starejšega otroka, ki mu je bila zaradi nezmožnosti potrebna stalna nega in pomoč.

69. člen

(1) Če je imel zavarovanec pred začetkom zavarovanja telesno okvaro, ki ni vplivala na njegovo delovno zmožnost, pozneje pa nastane pri njem invalidnost,

na katero vpliva tudi ta telesna okvara, pridobi za tako invalidnost pravice le, če je v zavarovanju dopolnil dobo iz 66. člena tega statuta.

(2) Zavarovanec — vojaški vojni invalid in mirovni vojaški invalid, pri katerem je po vstopu v zavarovanje nastala invalidnost, na katero je vplivala tudi vojna oziroma mirovna vojaška invalidnost, pridobi pravice tudi tedaj, če je kot invalid dopolnil dobo iz 66. člena tega statuta v zavarovanju z delovnim časom, ki je po izvidu in ugotovitvi invalidske komisije ustrezal preostali njegovi delovni zmožnosti.

70. člen

(1) Zavarovanec, pri katerem nastane invalidnost II. ali III. kategorije invalidnosti, preden dopolni zavarovalno in pokojninsko dobo, ki sta pogoj za pridobitev pravic, pridobi pozneje pravice iz invalidskega zavarovanja, ko dopolni predpisano zavarovalno in pokojninsko dobo v zavarovanju z delovnim časom, ki ustreza preostali njegovi delovni zmožnosti, vendar najmanj s polovico polnega delovnega časa.

(2) Čas zaposlitve s skrajšanim delovnim časom se šteje v primerih iz prvega odstavka tega člena v zavarovalno dobo, kot da bi bil zavarovanec delal poln delovni čas.

71. člen

Če je invalidnost posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni, pridobi zavarovanec pravico do invalidske pokojnine ne glede na pokojninsko dobo.

72. člen

(1) Če zavarovanec, ki je imel telesno okvaro, ki ob začetku zavarovanja ni vplivala na njegovo delovno zmožnost, postane invalid zaradi nesreče pri delu ali poklicne bolezni, pridobi pravice, ki ustrezajo skupni invalidnosti, čeprav vpliva na to skupno invalidnost tudi prejšnja telesna okvara.

(2) Zavarovanec — vojaški vojni in mirovni invalid, ki postane invalid zaradi nesreče pri delu ali poklicne bolezni, pridobi pravice glede na skupno invalidnost, čeprav je vojaška invalidnost vplivala na delovno zmožnost.

73. člen

(1) Delovni invalid, ki je pridobil pravico do poklicne rehabilitacije oziroma do zaposlitve na ustreznem delu, kateremu se že ugotovljena invalidnost toliko poslabša, da izpolnjuje pogoje za invalidsko pokojnino, pridobi pravico do te pokojnine:

1. če se poslabša invalidnost pred pretekom 6 mesecev od dneva, ko je bila priznana pravica do poklicne rehabilitacije oziroma zaposlitve — ne glede na to, ali je začel z rehabilitacijo oziroma se je zaposlil ali ne;

2. če se poslabša invalidnost po preteku 6 mesecev od dneva, ko je bila priznana pravica do poklicne rehabilitacije oziroma zaposlitve s pogojem, da je v roku 6 mesecev začel z rehabilitacijo ali se je zaposlil in je bil na rehabilitaciji oziroma zaposlen, dokler se mu ni poslabšala invalidnost;

3. če se poslabša invalidnost po preteku 6 mesecev od dneva, ko je bila priznana pravica do poklicne rehabilitacije oziroma zaposlitve pa ni začel z rehabilitacijo oziroma se ni zaposlil v roku 6 mesecev, ali je to storil, pa je po lastni volji prenehal — če na dan, ko se mu invalidnost poslabša, izpolnjuje pogoje za pravico do invalidske pokojnine po tem statutu.

(2) Delovni invalid II. ali III. kategorije invalidnosti, pri katerem je invalidnost posledica nesreče pri

delu ali poklicne bolezni, pridobi na podlagi poslabšanja te invalidnosti v primerih iz prvega odstavka tega člena pravico do invalidske pokojnine ne glede na to, ali izpolnjuje pogoje iz 1. do 3. točke prvega odstavka tega člena ali ne.

74. člen

Delovni invalid, ki je pridobil pravico do poklicne rehabilitacije oziroma do zaposlitve na ustreznem delu, pri katerem nastane nov primer invalidnosti zaradi bolezni ali poškodbe izven dela, tako da ima zaradi tega pravico do invalidske pokojnine v smislu 64. člena tega statuta, pridobi pravico do invalidske pokojnine, če na dan, ko je pri njem nastal nov primer invalidnosti, izpolnjuje pogoje za pridobitev pravice do invalidske pokojnine.

75. člen

(1) Če se pri delovnem invalidu II. ali III. kategorije invalidnosti, ki je kot invalidski upokojenec zavarovan za tolikšen delovni čas, kot ustreza preostali njegovi delovni zmoglosti, poslabša prej ugotovljena invalidnost ali nastane nov primer invalidnosti, ki ima za posledico spremembo kategorije invalidnosti, se odmeri nov znesek že priznane invalidske pokojnine glede na novo kategorijo invalidnosti.

(2) Pri odmeri nove pokojnine v primerih iz prvega odstavka tega člena se čas, ko je bil invalidski upokojenec v zavarovanju, šteje v zavarovalno dobo za povečanje odstotka invalidske pokojnine, vendar le do dopoljenih 40 let (upokojenec) oziroma 35 let (upokojenka) pokojninske dobe.

(3) Delovnemu invalidu II. ali III. kategorije invalidnosti, ki je kot invalidski upokojenec zavarovan za tolikšen delovni čas, kot ustreza preostali njegovi delovni zmoglosti, se v primerih iz prvega odstavka tega člena, če upokojenec to zahteva in je zanj to ugodnejše, znova odmeri invalidska pokojnina od pokojninske osnove, izračunane po II. poglavju tretjega dela tega statuta.

(4) Če invalid II. ali III. kategorije invalidnosti, ki je pridobil pravico do invalidske pokojnine po 64. členu tega statuta, ponovno stopi v delovno razmerje ali začne opravljati dejavnost s tolišnim delovnim časom, kot ustreza preostali njegovi delovni zmoglosti, lahko pridobi na podlagi takega zavarovanja pravico do starostne pokojnine.

2. Osnova za odmero invalidske pokojnine

76. člen

(1) Invalidska pokojnina se odmeri od pokojninske osnove, ki se izračuna enako kot osnova za starostno pokojnino.

(2) Kadar gre za invalidsko pokojnino, ki se pridobi s krajšo zavarovalno dobo, kot je obdobje, iz katerega se vzamejo osebni dohodki za izračun pokojninske osnove, se pokojninska osnova izračuna po osebnem dohodku, doseženem v času, kolikor je vsega skupaj trajalo zavarovanje.

77. člen

Za zavarovanca, ki pridobi pravico do invalidske pokojnine po 35. členu tega statuta, je osnova za odmero invalidske pokojnine pokojninska osnova, od katere bi mu bila odmerjena ta pokojnina v primeru invalidnosti kot posledice nesreče pri njegovem rednem

delu oziroma pri opravljanju dejavnosti, na podlagi katere ima lastnost zavarovanca.

78. člen

(1) Za zavarovanca, ki se kot zavarovanec iz 20. do 24. člena tega statuta udeleži mladinske delovne akcije, se osnova za odmero invalidske pokojnine določi po 76. členu tega statuta, če je to zanj ugodnejše, pa po tretjem odstavku tega člena.

(2) Za zavarovanca, ki je odšel na mladinsko delovno akcijo kot vajenec, učenec ali študent, je osnova za odmero invalidske pokojnine poprečni znesek osebnega dohodka zaposlenih v SR Sloveniji v letu pred nastankom invalidnosti.

(3) Za druge zavarovance, udeležence mladinske delovne akcije, je pokojninska osnova mejni znesek najnižjih pokojninskih prejemkov, povečan za 17,65 %.

79. člen

Osebi na prostovoljni praksi (volonter), vajencu in učencu strokovnih šol s praktičnim poukom ter učencu drugih strokovnih šol in študentu višjih strokovnih šol, visokih šol, umetniških akademij in fakultet, ki pridobi kot zavarovanec pravico do invalidske pokojnine, se določi osnova za odmero invalidske pokojnine na enak način kot zavarovancu iz drugega odstavka 78. člena tega statuta.

80. člen

Zavarovancu, ki pridobi pravico do invalidske pokojnine kot oseba, zavarovana samo za invalidnost, ki je posledica nesreče (27. člen in 7. točka 26. člena), se odmeri invalidska pokojnina od pokojninske osnove iz tretjega odstavka 78. člena tega statuta, če ni za to posebnega predpisa.

81. člen

Invalidska pokojnina za primer invalidnosti, ki je posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni, se odmeri od pokojninske osnove v enaki višini kot starostna pokojnina za pokojninsko dobo 40 let za zavarovance oziroma 35 let za zavarovanke.

82. člen

(1) Invalidska pokojnina za invalidnost, ki je posledica bolezni ali poškodbe izven dela, se odmeri od pokojninske osnove v odstotku, določenem v 62. členu tega statuta.

(2) Invalidska pokojnina iz prvega odstavka tega člena ne sme znašati manj kot 45 % pokojninske osnove za zavarovanca, ki je postal invalid pred dopolnjenim 60. letom starosti oziroma ne manj kot 55 % pokojninske osnove za zavarovanko, ki je postala invalid pred dopolnjenim 55. letom starosti. Če je zavarovanec postal invalid po 60. letu oziroma zavarovanka po 55. letu starosti, ne sme znašati invalidska pokojnina za zavarovanca manj kot 35 % oziroma za zavarovanko ne manj kot 40 % pokojninske osnove. Invalidska pokojnina ne sme znašati manj kot starostna pokojnina za enako pokojninsko dobo.

83. člen

(1) Zavarovanec, ki je pridobil pravico do invalidske pokojnine pred dopolnjenim 60. letom (moški) oziroma 55. letom (ženska) starosti, na podlagi pokoj-

ninske dobe odmerjena pokojnina pa ne dosega 85 % pokojninske osnove, ima poleg invalidske pokojnine še pravico do dodatka na invalidnost. Dodatek se odmerja v odstotku od pokojnine in je odvisen od zavarovančeve starosti ob nastanku invalidnosti ter od razmerja med delovnimi leti in zavarovančevo pokojninsko dobo.

(2) Dodatek na invalidnost znaša:

če je nastala invalidnost		pred dopolnjenim letom njenem letu		po dopolnjenem letu njenem letu		in če skupna pokojninska doba
starosti	starosti	starosti	starosti	starosti	starosti	
55 (m)	50 (ž)	55 (m)	50 (ž)	55 (m)	50 (ž)	dosega 3/4 delovnih let ali več
20 %	10 %	15 %	5 %	15 %	5 %	dosega 1/2 delovnih let ali več
15 %	5 %	10 %	5 %	10 %	5 %	ne dosega 1/2 delovnih let

(3) Invalidska pokojnina skupaj z dodatkom na invalidnost ne sme presegati 85 % pokojninske osnove (62. člen).

(4) Dodatek na invalidnost je sestavni del invalidske pokojnine in se upošteva tudi, kadar je invalidska pokojnina osnova za odmero družinske pokojnine.

84. člen

Zavarovancu — vojaškemu invalidu od I. do VI. skupine ter drugemu z mirovnimi vojaškimi invalidi izenačenemu invalidu od I. do VI. skupine, ki pridobi pravico do invalidske pokojnine, je ta pokojnina zagotovljena v višini 85 % pokojninske osnove, če je najmanj polovico razdobja od 15. maja 1945 do dneva, ko je postal delovni invalid, prebil na delu, priznanem v zavarovalno dobo.

85. člen

(1) Če je invalidnost, na podlagi katere pridobi delovni invalid I., II. ali III. kategorije invalidnosti pravico do invalidske pokojnine, deloma posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni, deloma pa posledica bolezni ali poškodbe izven dela, se odmeri invalidska pokojnina, ki gre invalidu v takem primeru, kot ena sama pokojnina, ki je sestavljena iz sorazmernega dela invalidske pokojnine, obračunane kot za nesrečo pri delu ali poklicno bolezen, in iz sorazmernega dela invalidske pokojnine, obračunane kot za bolezen ali poškodbo izven dela.

(2) Sorazmerna dela za odmero invalidske pokojnine po prvem odstavku tega člena se izračunata glede na to, koliko so vplivale na skupno invalidnost posledice nesreče pri delu ali poklicne bolezni, koliko pa posledice bolezni ali poškodbe izven dela.

86. člen

(1) Invalidska pokojnina, ki gre delovnemu invalidu po 85. členu tega statuta, se odmeri tako, da se posebej odmeri invalidska pokojnina, če bi bila skupna invalidnost posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni, in posebej invalidska pokojnina, če bi bila skupna invalidnost posledica bolezni ali poškodbe izven dela. Od vsakega tako izračunanega zneska se vzame odstotek, ki ustreza vplivu posameznega vzroka invalidnosti na skupno invalidnost v smislu drugega odstavka 85. člena. Seštevek tako dobljenih zneskov tvori invalidsko pokojnino, ki ne sme presegati 85 % pokojninske osnove.

(2) Če je zavarovanec iz prvega odstavka 85. člena tega statuta samo zaradi nesreče pri delu ali poklicne bolezni delovni invalid II. ali III. kategorije invalidnosti, se odmeri invalidska pokojnina zgolj na podlagi nesreče pri delu ali poklicne bolezni, če je to zanj ugodnejše.

87. člen

(1) Zavarovanec, ki ob nastanku invalidnosti izpolnjuje pogoje za invalidsko pokojnino in tudi pogoje za starostno pokojnino po tem statutu, lahko uveljavi po lastni izbiri pravico do invalidske pokojnine ali pravico do starostne pokojnine.

(2) Invalidski upokojenec, ki ob upokojitvi ni izpolnjeval pogojev za starostno pokojnino, pa te pogoje izpolni kasneje, lahko zahteva, da se mu prizna namesto invalidske pokojnine starostna pokojnina.

(3) Starostni upokojenec lahko uveljavi pravico do invalidske pokojnine, če izpolnjuje ob nastanku invalidnosti pogoje za priznanje invalidske pokojnine iz 66. ali 71. člena tega statuta.

IV. poglavje

DRUŽINSKA POKOJNINA

1. Zavarovani družinski člani

88. člen

(1) Ob zavarovančevi smrti pridobijo pravico do družinske pokojnine:

- zakonec;
- otroci (zakonski ali nezakonski ali posvojenci, pastorki, ki jih je zavarovanec preživljal, ter vnuki brez staršev, ki jih je zavarovanec preživljal);
- starši (oče in mati, očim in mačeha ter posvojitelj), ki jih je zavarovanec preživljal;
- bratje in sestre ter otroci brez staršev, ki jih je zavarovanec preživljal.

(2) Šteje se, da so vnuki oziroma otroci (2. in 4. točka prejšnjega odstavka) brez staršev tudi, če so starši sicer živi, so pa popolnoma nezmožni za delo v smislu 101. člena tega statuta.

(3) Starši, bratje in sestre ter otroci brez staršev (člani širše družine) imajo pravico do pokojnine, če ni zakonca in otrok (člani ožje družine), ali če le-ti ne izčrpajo polnega zneska osnove za družinsko pokojnino.

89. člen

Skupnost določi s posebnim sklepom natančnejše pogoje, kdaj se šteje, da zavarovanec preživlja svoje družinske člane, kadar je ta pogoj določen.

2. Pogoji za pridobitev družinske pokojnine

a) Splošni pogoji v osebi zavarovanca

90. člen

(1) Družinski člani pridobijo pravico do družinske pokojnine:

1. če je imel zavarovanec najmanj 5 let zavarovalne dobe ali najmanj 10 let pokojninske dobe, s pogojem, da je izpolnjena tudi gostota zavarovalne dobe (drugi odstavek 44. člena);

2. če je imel zavarovanec 20 ali več let pokojninske dobe;

3. če je zavarovanec izpolnjeval pogoje glede let pokojninske dobe in starosti za pridobitev starostne ali invalidske pokojnine ali je bil starostni upokojenec, invalidski upokojenec ali uživalec denarnega nadomestila iz naslova pravice do poklicne rehabilitacije ali do zaposlitve.

(2) Če je bila zavarovančeva smrt posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni, pridobijo družinski člani pravico do družinske pokojnine ne glede na zavarovančevo pokojninsko dobo.

(3) Pri ugotavljanju, ali je izpolnjena gostota zavarovalne dobe v zadnjih 5 oziroma 10 letih, se uporabljajo tudi določbe 46. člena tega statuta. Razdobje 5 oziroma 10 let se podaljša za toliko časa, kolikor je zavarovanec v tem razdobju prebil na služenju vojaškega roka v Jugoslovanski ljudski armadi.

b) Posebni pogoji, ki jih morajo izpolnjevati družinski člani

Zakonec

91. člen

(1) Vdova pridobi pravico do družinske pokojnine:

1. če je do smrti moža, po katerem ji gre ta pravica, dopolnila starost 45 let, ali

2. če je bila do moževe smrti popolnoma nezmožna za pridobivanje ali če je postala popolnoma nezmožna za pridobivanje v enem letu od moževe smrti, ali

3. če je po moževi smrti ostal otrok ali ostalo več otrok, ki imajo pravico do družinske pokojnine po tem možu, vdova pa proti njim izpolnjuje roditeljske dolžnosti. Vdova, ki postane med trajanjem pravice po tem naslovu popolnoma nezmožna za pridobivanje, obdrži pravico do družinske pokojnine, dokler je takšna nezmožnost podana.

(2) Vdova, ki do moževe smrti ni dopolnila 45 let, dopolnila pa je 40 let starosti, pridobi pravico do družinske pokojnine, ko dopolni 45 let starosti.

(3) Vdova, ki med trajanjem pravice do družinske pokojnine, pridobljene po drugi in tretji točki prvega odstavka tega člena, dopolni 45. leto starosti, obdrži pravico do družinske pokojnine trajno, če pa ji ta pravica preneha pred dopolnjenim 45. letom starosti toda po dopolnjenem 40. letu starosti, jo lahko znova uveljavi, ko dopolni 45. leto starosti.

(4) Pravico do družinske pokojnine ima tudi vdova, ki se ji je zavarovančev otrok rodil po njegovi smrti. Ta pravica ji gre od dneva zavarovančeve smrti.

92. člen

Vdova, ki ob moževi smrti ni pridobila pravice do družinske pokojnine, ker ni izpolnjevala posebnih pogojev iz prvega odstavka 91. člena tega statuta, pridobi pravico do odpravnine oziroma oskrbnine če izpolnjuje pogoje, ki jih določa ta statut.

93. člen

(1) Pravico do odpravnine ima vdova, ki ni v delovnem razmerju in ne opravlja samostojne dejavnosti, na podlagi katere je zavezana zavarovanju.

(2) Odpravnina gre vdovi v višini 6-mesečnega zneska družinske pokojnine, ki bi ji šla, če bi imela pravico do pokojnine, vendar pa ne sme presežati štirikratnega zneska poprečnega mesečnega dohodka na območju skupnosti iz koledarskega leta pred

moževu smrtjo. Če izpolnjuje vdova pogoje za pridobitev pravice do varstvenega dodatka, skupen znesek odpravnine ne more biti manjši od dvakratnega poprečnega zneska osebnega dohodka na območju skupnosti iz koledarskega leta pred moževu smrtjo.

(3) Odpravnina se izplača v šestih mesečnih obrokih, izplačevati pa se začne od prvega dne naslednjega meseca po zavarovančevi smrti.

(4) Vdovi se ustavi izplačevanje odpravnine z dnem, ko izpolni pogoje za starostno, invalidsko ali družinsko pokojnino, oziroma z dnem, ko se zaposli, začne opravljati samostojno dejavnost, na podlagi katere je obvezno zavarovana, ali sklene novo zakonsko zvezo.

94. člen

(1) Vdova ima pravico do oskrbnine po prenehanju izplačevanja odpravnine pod pogojem, da se je v roku 90 dni od dneva zavarovančeve smrti prijavila za zaposlitev skupnosti za zaposlovanje in da izpolnjuje pogoje glede gmotnega stanja za varstveni dodatek.

(2) Oskrbnina znaša toliko, kolikor bi znašala pokojnina za vdovo po umrlem možu, če bi imela pravico do družinske pokojnine, vendar največ 40% poprečnega osebnega dohodka v koledarskem letu pred moževu smrtjo.

(3) Vdova izgubi pravico do oskrbnine iz razlogov, navedenih v četrtem odstavku 93. člena tega statuta, razen tega pa tudi, če preneha izpolnjevati pogoje glede gmotnega stanja, če se neupravičeno ne prijavlja skupnosti za zaposlovanje ali če ne sprejme zaposlitve, ki ji jo ponudi skupnost za zaposlovanje, če le-ta ustreza njeni strokovnosti in zdravstvenemu stanju.

95. člen

(1) Vdovec pridobi pravico do družinske pokojnine:

1. če je do smrti žene, po kateri mu gre ta pravica, dopolnil starost 60 let, ali

2. če še ni star 60 let, pa je bil do ženine smrti popolnoma nezmožen za pridobivanje ali je postal popolnoma nezmožen za pridobivanje v enem letu po ženini smrti, ali

3. če mu je po ženini smrti ostal otrok ali ostalo več otrok, ki imajo pravico do družinske pokojnine po tej ženi, vdovec pa proti njim izpolnjuje roditeljske dolžnosti. Vdovec, ki postane med trajanjem pravice do družinske pokojnine po tem naslovu popolnoma nezmožen za pridobivanje, obdrži pravico do družinske pokojnine, dokler je takšna nezmožnost podana.

(2) Vdovec, ki med trajanjem pravice do družinske pokojnine, pridobljene po 2. in 3. točki prvega odstavka tega člena, dopolni 60. leto starosti, obdrži to pravico trajno.

96. člen

(1) Pravico do družinske pokojnine ima ob pogojih iz 91. in 95. člena tega statuta tudi zakonec, čigar zakon je bil razvezan, če ima po sodni odločbi pravico do preživnine.

(2) Če ima zakonec iz poznejšega zakona pravico do družinske pokojnine, pridobi razvezani zakonec iz prvega odstavka tega člena pravico do družinske pokojnine kot souživalec.

Otroci

97. člen

(1) Otrok pridobi pravico do družinske pokojnine in jo lahko uživa do dopolnjenega 15. leta starosti, po tej starosti pa samo pod pogoji, ki jih določa ta statut.

(2) Otrok, ki postane popolnoma in trajno nezmožen za delo do starosti, do katere je otrokom zagotovljena pravica do družinske pokojnine, ima pravico do družinske pokojnine ves čas, dokler traja takšna nezmožnost.

(3) Otrok, ki postane popolnoma in trajno nezmožen za delo po starosti, do katere je otrokom zagotovljena pravica do družinske pokojnine, toda pred smrtjo zavarovanca oziroma uživalca pravice, pridobi pravico do družinske pokojnine, če ga je zavarovanec oziroma uživalec pravice do svoje smrti preživljal.

98. člen

(1) Otrok, ki je dopolnil 15 let starosti, pridobi oziroma obdrži pravico do družinske pokojnine, če se redno šola, do konca rednega šolanja, vendar najdalj do dopolnjenega 26. leta starosti.

(2) Če je otrok prekinil šolanje zaradi bolezni, lahko pridobi pravico oziroma ima pravico do družinske pokojnine tudi med boleznijo — do dopolnjenega 26. leta starosti, pa tudi še dalj, vendar največ še toliko časa, kolikor ga je zaradi bolezni izgubil pri rednem šolanju, če je redno šolanje nadaljeval pred dopolnjenim 26. letom starosti.

99. člen

Ob pogojih iz 97. in 98. člena tega statuta imata pastorek in otrok brez staršev pravico do družinske pokojnine, če izpolnjujeta še posebej pogoj, in sicer:

1. pastorek — če ga je zavarovanec oziroma uživalec pravice preživljal sam ali skupaj z zakoncem v svojem gospodinjstvu;

2. vnuk, brat ali sestra — če nima lastnih dohodkov, ki bi zadoščali za preživljanje in ga je zavarovanec oziroma uživalec pravice preživljal;

3. drug otrok brez staršev — če nima lastnih dohodkov, ki bi zadoščali za preživljanje, zavarovanec oziroma uživalec pravice pa ga je preživljal v svojem gospodinjstvu najmanj eno leto pred svojo smrtjo, ali pa tudi krajši čas, če je bila smrt posledica nesreče pri delu ali izven dela.

Starši

100. člen

(1) Starši, ki jih je zavarovanec oziroma uživalec pravice preživljal do svoje smrti, pridobijo pravico do družinske pokojnine:

1. če so do smrti zavarovanca oziroma uživalca pravice dopolnili mati 45 let, oče pa 60 let, ali

2. če mati še ni stara 45 let oziroma če oče ni star 60 let pa sta bila do smrti zavarovanca oziroma uživalca pravice popolnoma nezmožna za pridobivanje.

(2) Če mati med trajanjem pravice iz 2. točke prvega odstavka dopolni 45 let starosti oziroma oče dopolni 60 let starosti, obdrži pokojnino trajno.

Skupna določba

101. člen

Za polno nezmožnost za delo oziroma pridobivanje, ki je pogoj za pravico do družinske pokojnine, velja:

pri otrocih — nezmožnost za samostojno življenje in delo, pri drugih osebah pa nezmožnost, ki ustreza I. kategoriji invalidnosti.

3. Odmera družinske pokojnine

102. člen

(1) Družinska pokojnina se odmeri:

1. po smrti zavarovanca — od starostne pokojnine, ki bi jo imel zavarovanec glede na dopolnjeno pokojninsko dobo, če je za upravičenca to ugodnejše, pa od invalidske pokojnine, ki bi jo imel zavarovanec za invalidnost I. kategorije zaradi bolezni;

2. po smrti zavarovanca, ki je umrl zaradi nesreče pri delu ali poklicne bolezni, in zavarovanca oziroma upokojenca, ki je bil vojaški vojni invalid I. do VI. skupine — od starostne pokojnine, odmerjene v višini 85 % pokojninske osnove;

3. po smrti starostnega upokojenca — od pokojnine, do katere je imel upokojenec pravico ob smrti, če je za upravičenca ugodnejše — pa od invalidske pokojnine, ki bi jo dobival upokojenec, če bi bil namesto starostne pokojnine uveljavil invalidske pokojnino kot invalid I. kategorije;

4. po smrti invalidskega upokojenca — od pokojnine, do katere je imel ta pravico ob smrti;

5. po smrti delovnega invalida, ki je užival pravico v zvezi s poklicno rehabilitacijo ali zaposlitvijo — od invalidske pokojnine, do katere bi imel pravico ob smrti, če bi bil invalid I. kategorije invalidnosti.

(2) Kot najmanjša osnova za odmero družinske pokojnine, se vzame pokojnina, obračunana za pokojninsko dobo najmanj 20 let.

103. člen

(1) Družinska pokojnina se odmeri od osnove za družinsko pokojnino glede na število družinskih članov, ki imajo do nje pravico, in sicer:

1. če imajo pravico do pokojnine samo člani ožje družine ali samo člani širše družine — v naslednjih odstotkih:

za enega člana ‰	za dva člana ‰	za tri člane ‰	za štiri člane ali več ‰
70	80	90	100

2. če imajo pravico do pokojnine člani ožje družine in člani širše družine, se odmeri članom ožje družine družinska pokojnina po 1. točki tega odstavka, članom širše družine pa gre ostanek do polnega zneska družinske pokojnine.

(2) Skupnost lahko določi najvišji znesek družinske pokojnine.

104. člen

Če imata pravico do družinske pokojnine razvezani zakonec in zakonec zavarovanca oziroma uživalca pravice iz novega zakona, se odmeri ena družinska pokojnina v višini, kolikor znaša ta za enega družinskega člana. Tako določena pokojnina se deli na enaka dela.

V. poglavje

ODMERA POKOJNINE PO POSEBNIH PREDPISIH

105. člen

(1) Osebam, ki jim gre po posebnih predpisih pokojnina ne glede na pogoje tega statuta, ali večja pokojnina, kot bi jim šla po tem statutu, se odmeri pokojnina po določbah tega statuta in po posebnih predpisih.

(2) Razlika do višine pokojnine, priznane po posebnih predpisih, se izplačuje v breme družbenopolitične skupnosti, ki je izdala poseben predpis.

VI. poglavje

VARSTVENI DODATEK

106. člen

(1) Starostni, invalidski in družinski upokojenci imajo pravico do varstvenega dodatka, če odmerjena pokojnina ne dosega predpisanega mejnega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov in če niti upokojenec niti člani njegovega gospodinjstva nimajo drugih dohodkov, ki bi zadoščali za preživljanje.

(2) Osnova za odmero varstvenega dodatka je razlika med pokojnino, ki gre upokojencu, in mejnim zneskom najnižjih pokojninskih prejemkov, ki ga določa skupnost s posebnim sklepom.

107. člen

Pravice do varstvenega dodatka nimajo uživalci predčasne pokojnine in ne upokojenci — zavarovanci iz 22. in 23. člena tega statuta.

108. člen

(1) Upokojenec ima pravico do varstvenega dodatka, če njegovi prispevku in davku zavezani dohodki skupaj z dohodki članov gospodinjstva ne presegajo zneska, ki ga določa skupnost s posebnim sklepom, s katerim določi tudi način štetja posameznih dohodkov.

(2) Ne glede na premoženjske pogoje se varstveni dodatek prizna upokojencu, kateremu je pokojnina odmerjena ob upoštevanju pokojninske dobe 40 let za moške in za ženske 35 let ali več, ter invalidskemu upokojencu, pri katerem je invalidnost posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni.

(3) Določba prejšnjega odstavka se uporablja tudi za odmero varstvenega dodatka k družinski pokojnini.

109. člen

(1) Med dohodke upokojenca in članov njegovega gospodinjstva v smislu 108. člena se všttevajo vsi dohodki, ki jih imajo upokojenec in člani njegovega gospodinjstva iz delovnega razmerja (osebni dohodek), nadomestila zaradičasne zadržanosti z dela, dohodek iz samostojne in kmetijske dejavnosti, obdavčeni dohodek od premoženja in drugi dohodki, od katerih se plačuje davek, pokojnine in dodatki k pokojnini (dodatek za borce, pokojninski dodatek in drugo) in drugi prejemki iz invalidskega zavarovanja, invalidski dodatek, ki ga prejema vojaški invalidi po predpisih o vojaških invalidih, vojaška invalidnina iz tujine.

(2) Med skupne dohodke upokojenca in družinskih članov se ne všteva: pokojnina upokojenca, ki uve-

lavlja pravico do varstvenega dodatka, pokojnina in osebni dohodek upokojenčevega zakonca, ki ne presega dve tretjini mejnega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov, invalidnina za telesno okvaro in dodatek za pomoč in postrežbo, priznana na podlagi tega statuta, otroški dodatek, vajeniška nagrada, vojaška invalidnina ter dodatek za pomoč in postrežbo, ortopedski dodatek, priznan po predpisih o pravicah vojaških invalidov, in ne drugi prejemki upokojenca ali članov njegovega gospodinjstva, za katere je s posebnimi predpisi določeno, da se pri ugotavljanju premoženjskega stanja gospodinjstva ne upoštevajo.

110. člen

Za člane gospodinjstva, katerih dohodki sestavljajo dohodek gospodinjstva, se štejejo:

1. če gre za starostno ali invalidsko pokojnino — upokojenec, njegov zakonec in drugi člani ožje družine, ki jih upokojenec preživlja, in tisti člani širše družine, za katere se po tem statutu šteje, da jih zavarovavec preživlja;

2. če gre za družinsko pokojnino — vse osebe iz prejšnje točke ter vsi uživalci družinske pokojnine, če se jim pokojnina ne izplačuje ločeno.

111. člen

Varstveni dodatek k starostni pokojnini se odmeri od razlike med pokojnino in mejnim zneskom najnižjih pokojninskih prejemkov, in znaša 60 % razlike pri upokojencu in 70 % razlike pri upokojenki s pokojninsko dobo 15 let ali manj let. Za vsako nadaljnje dopolnjeno leto pokojninske dobe se poveča višina varstvenega dodatka za 2 %, s tem, da ne presega 100 % navedene razlike.

(2) Varstveni dodatek se odmeri po naslednji lestvici:

Pokojninska doba	Odstotek varstvenega dodatka od osnove	
	za zavarovance %	za zavarovanke %
15 let	60	70
16 let	62	72
17 let	64	74
18 let	66	76
19 let	68	78
20 let	70	80
21 let	72	82
22 let	74	84
23 let	76	86
24 let	78	88
25 let	80	90
26 let	82	92
27 let	84	94
28 let	86	96
29 let	88	98
30 let	90	100
31 let	92	
32 let	94	
33 let	96	
34 let	98	
35 let	100	

112. člen

(1) Varstveni dodatek k invalidski pokojnini, priznani zaradi bolezni ali poškodbe izven dela, znaša za upokojenca najmanj 70 % osnove za odmero varstve-

nega dodatka, za upokojenko pa najmanj 80 % osnove (drugi odstavek 106. člena).

(2) K invalidski pokojnini, priznani zaradi nesreče pri delu ali poklicne bolezni, se odmeri varstveni dodatek v višini 100 % osnove.

113. člen

Varstveni dodatek k družinski pokojnini se odmeri od razlike med družinsko pokojnino in mejnim zneskom najnižjih pokojninskih prejemkov in znaša 70 % za enega, 75 % za dva, 80 % za tri in 85 % razlike za štiri ali več uživalcev družinske pokojnine.

114. člen

(1) Če uživajo družinsko pokojnino člani ožje in člani širše družine pa vsi izpolnjujejo pogoje za varstveni dodatek, se odmeri tisti del varstvenega dodatka, ki pripada članom ožje družine, in tisti del, ki pripada članom širše družine, po 2. točki prvega odstavka 103. člena tega statuta.

(2) Če nekateri od uživalcev družinske pokojnine, ki skupaj uživajo družinsko pokojnino, izpolnjujejo pogoje za varstveni dodatek, drugi pa ne, se varstveni dodatek določi in razdeli, kot da bi vsi izpolnjevali zanj pogoje, nato pa se tako določeni deli varstvenega dodatka izplačujejo samo tistim, ki izpolnjujejo pogoje zanj.

115. člen

Če živijo družinski upokojenec, ki so upravičeni do varstvenega dodatka, ločeno, se razdeli varstveni dodatek enako, kot se razdeli družinska pokojnina.

VII. poglavje

DODATEK ZA POMOČ IN POSTREŽBO

116. člen

(1) Pravico do dodatka za pomoč in postrežbo imajo starostni, invalidski in družinski upokojenec, ki jim je za osnovne življenjske potrebe neogibno potrebna stalna pomoč in postrežba drugega.

(2) Pravico do dodatka za pomoč in postrežbo imajo tudi zavarovanci, ki so stopili v delovno razmerje kot slepi, dokler so v delovnem razmerju, in zavarovanci, ki postanejo med delovnim razmerjem slepi, če nimajo pravice do dodatka za pomoč in postrežbo na kakšni drugi podlagi. Po prenehanju delovnega razmerja obdržijo te osebe pravico do dodatka za pomoč in postrežbo, če pridobijo pravico do pokojnine ali pravico do poklicne rehabilitacije oziroma do zaposlitve po tem statutu.

(3) Pravico do dodatka za pomoč in postrežbo imajo tudi nepokretni zavarovanci, ki so zaposleni primerno svojim delovnim zmožnostim, vendar najmanj s polovico polnega delovnega časa. Za nepokretnega se šteje zavarovanec, pri katerem je zmožnost premikanja zmanjšana najmanj za 70 %.

(4) Pravico do dodatka za pomoč in postrežbo imajo tudi osebe, ki so kot upokojenec oslepele.

(5) Zavarovanci iz drugega in tretjega odstavka tega člena pridobijo pravico do dodatka za pomoč in postrežbo tudi, če so pridobili pravico do poklicne rehabilitacije kot zavarovanci. Dodatek za pomoč in postrežbo gre tem zavarovancem od dneva nastopa poklicne rehabilitacije.

117. člen

Višina dodatka za pomoč in postrežbo za posamezno vrsto upravičencev, ki jo določa skupnost s posebnim sklepom, je odvisna od tega, ali je upravičencu stalna pomoč in postrežba neogibno potrebna za opravljanje vseh ali pa le večine osnovnih življenjskih potreb. Mnenje o tem, ali je upravičencu potrebna stalna pomoč in postrežba za opravljanje vseh ali pa le večine življenjskih potreb, da invalidska komisija

VIII. poglavje

INVALIDNINA

118. člen

(1) Zavarovanec pridobi pravico do denarnega nadomestila za telesno okvaro (invalidnina), nastalo med zavarovanjem, in sicer:

1. za telesno okvaro, ki je posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni, če znaša telesna okvara najmanj 30 odstotkov, ne glede na pokojninsko dobo;

2. za telesno okvaro, ki je posledica bolezni ali poškodbe izven dela, če znaša telesna okvara najmanj 50 odstotkov in če ima zavarovanec ob nastanku telesne okvare pokojninsko dobo, ki je določena za pridobitev pravice do invalidske pokojnine.

(2) Pravico do invalidnine pridobi zavarovanec ne glede na to, ali pridobi in uživa tudi kakšno drugo pravico po tem statutu.

(3) Zavarovanec ne pridobi pravice do invalidnine za telesno okvaro, ki jo je imel, preden je stopil v zavarovanje; če pa se takšna telesna okvara poslabša med trajanjem zavarovanja, se odmeri invalidnina samo za telesno okvaro, ki jo predstavlja poslabšanje. Izjemoma pa pridobi zavarovanec, ki je imel pred vstopom v zavarovanje poškodovano eno oko, uho, roko ali nogo, pa si pozneje poškoduje še drugi istoveten organ, pravico do invalidnine za okvaro obeh organov.

119. člen

(1) Invalidnina se odmeri glede na stopnjo telesne okvare v času njenega nastanka.

(2) Telesne okvare se glede na težo razvrščajo v naslednjih osem stopenj:

Stopnja	Telesna okvara %	Stopnja	Telesna okvara %
1. stopnja	100	5. stopnja	60
2. stopnja	90	6. stopnja	50
3. stopnja	80	7. stopnja	40
4. stopnja	70	8. stopnja	30

(3) Višino invalidnine določa skupnost s posebnim sklepom.

(4) Invalidnina za telesno okvaro, ki je posledica bolezni ali poškodbe izven dela, znaša 70 % zneska, določenega za stopnjo telesne okvare iz drugega odstavka tega člena.

120. člen

Če je telesna okvara, na podlagi katere pridobi zavarovanec pravico do invalidnine, deloma posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni, deloma pa posledica bolezni ali poškodbe izven dela, se odmeri invalidnina v skupnem znesku glede na ugotovljeno skup-

no stopnjo telesne okvare. Znesek invalidnine se določi sorazmerno glede na vpliv posameznega vzroka na skupen odstotek telesne okvare.

121. člen

(1) Uživalcu invalidnine se upošteva poznejše poslabšanje telesne okvare za priznanje višje stopnje telesne okvare.

(2) Če se pri zavarovancu, pri katerem je bila prej podana telesna okvara pod 30 % oziroma pod 50 %, ta okvara toliko poslabša, da znaša 30 % oziroma 50 % ali več, pridobi zavarovanec pravico do invalidnine, če ob poslabšanju telesne okvare izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka 118. člena tega statuta.

(3) Nova stopnja telesne okvare se določi v primerih iz prejšnjih odstavkov na podlagi novega stanja skupne telesne okvare.

122. člen

Če pridobi zavarovanec za isti primer telesne okvare pravico do invalidnine po tem statutu in pravico do invalidnine po predpisih o mirovniških invalidnih, more uživati le eno od teh dveh pravic, kakor si sam izbere.

IX. poglavje

POKLICNA REHABILITACIJA IN ZAPOSILITEV DELOVNIH INVALIDOV TER NADOMESTILA

1. Pogoji za pridobitev pravic

123. člen

Zavarovanec, ki more opravljati glede na preostalo delovno zmožnost po invalidnosti in glede na določeno starost bodisi svoje bodisi drugo ustrezno delo, pridobi pravico do zaposlitve in pravico do poklicne rehabilitacije, če je potrebna, ter pravico do ustreznega denarnega nadomestila v zvezi s temi pravicami, če izpolnjuje pogoje po tem statutu.

124. člen

Pravico do poklicne rehabilitacije in zaposlitve na drugem ustreznem delu pridobi zavarovanec — delovni invalid ob pogojih iz 66. do 71. člena tega statuta.

125. člen

Pravico do poklicne rehabilitacije in pravico do zaposlitve po tem statutu ima tudi vojaški zavarovanec, ki po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju vojaških zavarovancev izkoristi pravico, da namesto invalidske pokojnine uveljavi pravico do poklicne rehabilitacije oziroma do zaposlitve. V tem primeru poravnava stroške v zvezi s poklicno rehabilitacijo in zaposlitvijo in ustreznimi denarnimi nadomestili skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja, pri kateri je vojaški zavarovanec pridobil pravico do invalidske pokojnine.

2. Poklicna rehabilitacija

126. člen

(1) Pravico do poklicne rehabilitacije imajo zavarovanci, ki postanejo invalidi III. kategorije invalidnosti, preden dopolnijo moški 45, ženske pa 40 let starosti, če se glede na invalidnost in preostalo delovno zmož-

nost lahko usposobijo za drugo ustrezno delo, da ga opravljajo poln delovni čas, ki je predpisan za to delo.

(2) Zavarovancu — delovnemu invalidu, ki še ni dopolnil starosti iz prejšnjega odstavka, se prizna pravica do poklicne rehabilitacije tudi takrat, če se lahko usposobi za delo vsaj s polovičnim delovnim časom, če je mogoče doseči usposobitev v krajšem času in če je usposobitev glede na strokovno in splošno izobrazbo, zdravstveno stanje in starost delovnega invalida smotrna.

(3) Zavarovancu — delovnemu invalidu III. kategorije invalidnosti se prizna pravica do poklicne rehabilitacije tudi po dopolnitvi 45 oziroma 40 let starosti, če je glede na njegovo strokovno in splošno izobrazbo, preostalo zmožnost za delo, starost in zdravstveno stanje verjetno, da se bo lahko v krajšem času toliko usposobil za drugo ustrezno delo, da ga bo lahko opravljal poln delovni čas.

127. člen

Delovni invalid, zavarovanec iz 4. in 5. točke 26. člena tega statuta ter učenec (vajenec) in študent, ki je sodeloval na prostovoljnih mladinskih akcijah (25. člen), se s poklicno rehabilitacijo usposobi za delo oziroma delovno mesto, za katero se zahteva strokovna izobrazba, ustrežajoča strokovni izobrazbi, za katero se je pripravil s šolanjem.

128. člen

Delovni invalid, zavarovanec iz 2. točke prvega odstavka 20. člena tega statuta, ki pridobi pravico do poklicne rehabilitacije, se usposobi za drugo delo, ki ustreza njegovi priznani strokovni izobrazbi. Če je priznana strokovna izobrazba nižja od srednje ali njej enake strokovne izobrazbe, se usposobi za delovno mesto, za katero se zahteva srednja strokovna izobrazba.

129. člen

Poklicna rehabilitacija se opravi:

1. s praktičnim delom na ustreznem delovnem mestu v organizaciji ali pri delodajalcu. Tako se usposablja delovni invalidi, ki se glede na invalidnost in preostalo delovno zmožnost ter glede na svoje splošno zdravstveno stanje lahko usposobijo za delo v enakih pogojih, v katerih delajo drugi delavci;

2. s praktičnim delom oziroma izučitvijo določenega poklica v posebnih organizacijah za strokovno usposabljanje in zaposlovanje invalidov (v nadaljnjem besedilu: invalidske delavnice). V invalidskih delavnicah se usposablja in zaposlujejo invalidi, ki se glede na invalidnost in preostalo delovno zmožnost ter glede na svoje splošno zdravstveno stanje ne morejo usposobiti za delo oziroma zaposliti ob enakih pogojih kot drugi delavci;

3. s praktičnim delom v posebnih organizacijah, organiziranih za poklicno rehabilitacijo in zaposlovanje delovnih invalidov pri delovnih organizacijah. V teh organizacijah se usposablja in zaposlujejo delovni invalidi, ki se glede na invalidnost in preostalo delovno zmožnost ter glede na svoje splošno zdravstveno stanje ne morejo usposobiti za delo oziroma zaposliti ob enakih pogojih kot drugi delavci (1. točka tega člena);

4. z izučitvijo določenega poklica v posebnih zavodih za rehabilitacijo invalidov ali v organizacijah, v katerih se rehabilitirajo invalidi;

5. s šolanjem na ustreznih šolah in tečajih;

6. s pridobitvijo strokovne izobrazbe in usposobljenosti po načelih in merilih za izobraževanje odraslih.

130. člen

(1) Za poklicno rehabilitacijo se šteje tudi privajanje delovnih invalidov na delo, za katero so se z rehabilitacijo usposobili, če je to potrebno, da bi mogli z normalnim delovnim naporom in normalnim delovnim učinkom opravljati drugo ustrezno delo.

(2) Za poklicno rehabilitacijo se šteje tudi privajanje na delo, ki je potrebno po končanem zdravljenju ali medicinski rehabilitaciji delovnim invalidom, ki so sicer zmožni za svoje ali drugo ustrezno delo brez poklicne rehabilitacije.

131. člen

Če je glede na oddaljenost invalidovega stanovanja od organizacije oziroma zavoda, v katerem bi bil ta lahko na poklicni rehabilitaciji, nujno potrebna vožnja s prevoznimi sredstvi, delovni invalid pa se glede na stanje invalidnosti ne more voziti z javnimi prometnimi sredstvi in mu tudi ni preskrbljen poseben prevoz, zagotovi skupnost invalidu poklicno rehabilitacijo izven stalnega prebivališča in preskrbi nastanitev v kraju, ki je določen za rehabilitacijo.

132. člen

Če je za poklicno rehabilitacijo posameznega delovnega invalida na ustreznem delu v organizaciji ali pri zasebnem delodajalcu potrebno, da se ustrezno priredijo prostori ali delovna sredstva (stroji in druge naprave) sposobnostim in zmožnostim delovnega invalida, stroški za ustrezno prireditev pa bi bili za organizacijo oziroma delodajalca previsoki, lahko pristojni organ skupnosti odloči, da skupnost prevzame del stroškov za prireditev delovnih sredstev in prostorov, potrebnih za poklicno rehabilitacijo invalida. S pogodbo med skupnostjo in organizacijo oziroma delodajalcem se določi višina in uporaba sredstev, ki jih da skupnost.

3. Oskrbnina in pavšalno nadomestilo

133. člen

(1) Delovni invalid, ki je pridobil pravico do poklicne rehabilitacije, ima pravico do oskrbnine od dneva pridobitve pravice do rehabilitacije do dneva nepovratne na rehabilitacijo, kot tudi med rehabilitacijo, na katero je bil poslan.

(2) Delovni invalid iz prvega odstavka tega člena ima pravico do oskrbnine tudi tisti čas, ko se po končani poklicni rehabilitaciji privaja na delo, za katero se je z rehabilitacijo usposobil, če je to potrebno, da bi mogel z normalnim delovnim naporom in normalnim delovnim učinkom opravljati novo delo.

(3) Pravico do oskrbnine za čas privajanja na delo ima tudi delovni invalid, ki je zmožen za svoje ali drugo ustrezno delo brez poklicne rehabilitacije, kateremu pa je po končanem zdravljenju oziroma medicinski rehabilitaciji potrebno najprej privajanje na svoje ali drugo delo.

(4) Pravico do oskrbnine ima delovni invalid tudi tisti čas, ko mora zaradi bolezni ali kakšnega drugega vzroka, zaradi katerega se po predpisih o zdravstvenem zavarovanju priznava pravica do nadomestila

osebnega dohodka med zadržanostjo z dela, prekiniti poklicno rehabilitacijo.

(5) Oskrbnina se izplačuje delovnemu invalidu še po preteku roka, določenega za nastop poklicne rehabilitacije, če te ni nastopil iz vzrokov, ki so bili izven njegove volje.

134. člen

(1) Osnova za odmero oskrbnine je poprečni mesečni osebni dohodek za poln delovni čas, ki ga je zavarovanec dosegel v koledarskem letu pred letom, v katerem je postal invalid.

(2) Če zavarovanec v preteklem letu ni dobil osebnega dohodka, se vzame za osnovo poprečni mesečni osebni dohodek oziroma akontacija na osebni dohodek za tekoče leto do dneva nastanka invalidnosti.

(3) Če zavarovanec ni dobil osebnega dohodka niti v koledarskem letu pred nastankom invalidnosti niti v tekočem letu (prvi in drugi odstavek), se vzame za osnovo za oskrbnino osebni dohodek delavca na enakem ali podobnem delovnem mestu v koledarskem letu pred letom, v katerem je zavarovanec postal invalid.

(4) Za zavarovance iz 25., 4. do 6. točke 26., 27. ter 28. člena tega statuta je osnova za oskrbnino pokojninska osnova, od katere se jim odmerja invalidska pokojnina.

135. člen

Osnova za oskrbnino se poveča v začetku vsakega koledarskega leta za odstotek, s katerim so se povečali poprečni osebni dohodki na območju skupnosti v preteklem koledarskem letu.

136. člen

(1) Oskrbnina znaša 90 % osnove.

(2) Delovnemu invalidu na poklicni rehabilitaciji v organizaciji, kjer ima brezplačno stanovanje in hrano, gre med rehabilitacijo oskrbnina:

1. v višini 50 % oskrbnine iz prvega odstavka, če ne preživlja družine;

2. v polnem znesku, če preživlja družino.

(3) Če je zakonec delovnega invalida zaposlen, opravlja dejavnost, na podlagi katere je zavarovan, je upokojenec ali ima dohodke, ki bi ga izključevali od pravice do varstvenega dodatka, se v smislu prejšnjega odstavka šteje, da ga delovni invalid ne preživlja.

137. člen

(1) Kadar mora delovni invalid na poklicno rehabilitacijo izven stalnega prebivališča, pa mu ni mogoče zagotoviti stalnega prevoza od stanovanja do kraja, kjer je na rehabilitaciji, in tudi nima med rehabilitacijo v drugem kraju brezplačnega stanovanja in hrane, se mu izplačuje poleg oskrbnine še pavšalno nadomestilo.

(2) Pavšalno nadomestilo iz prvega odstavka tega člena je enako mejnemu znesku najnižjih pokojninskih prejemkov za delovnega invalida, ki preživlja družino, in 70 % tega zneska za invalida, ki ne preživlja družine.

4. Zaposlitev

138. člen

(1) Pravico do zaposlitve na ustreznem delu ima zavarovanec, ki postane invalid II. ali III. kategorije

invalidnosti, preden dopolni moški 60 let in ženska 55 let starosti.

(2) Zavarovanec iz 25. ter 4. do 6. točke 26. člena tega statuta ima pravico do zaposlitve samo, če se je s poklicno rehabilitacijo usposobil za drugo ustrezno delo.

139. člen

(1) Delovnemu invalidu, ki se je s poklicno rehabilitacijo usposobil za drugo ustrezno delo, se preskrbi zaposlitev na delu oziroma na delovnem mestu, za katero se zahteva strokovna izobrazba, ki jo je pridobil s poklicno rehabilitacijo.

(2) Če zaposlitev v smislu določb prejšnjega odstavka ni smotrna, se delovni invalid zaposli na drugem ustreznem delu v skladu s tretjim odstavkom 43. člena tega statuta. Za zaposlitev po tem odstavku da mnenje invalidska komisija.

140. člen

Delovnemu invalidu, zavarovancu iz 2. točke prvega odstavka 20. člena tega statuta, ki je brez poklicne rehabilitacije zmožen za drugo ustrezno delo, se preskrbi zaposlitev v smislu 128. člena tega statuta.

141. člen

(1) Delovni invalid, ki glede na stanje invalidnosti in preostale delovne zmožnosti ter glede na splošno zdravstveno stanje lahko dela v enakih pogojih kot drugi delavci, se zaposli v organizaciji ali pri delodajalcu.

(2) Delovni invalid, ki glede na stanje invalidnosti in preostale delovne zmožnosti ter glede na zdravstveno stanje ne more delati v enakih pogojih kot drugi delavci, se zaposli v invalidskih delavnicah oziroma v posebnih organizacijah za poklicno rehabilitacijo in zaposlovanje delovnih invalidov.

(3) Delovni invalid se lahko zaposli tudi tako, da doma opravlja ustrezno delo za organizacijo, če je to glede na njegovo invalidnost ter na vrsto in organizacijo dela mogoče.

142. člen

(1) Organizacije in delodajalci morajo obdržati na delu oziroma po končani poklicni rehabilitaciji znova sprejeti na delo delovnega invalida, če je invalidnost posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni; če pa je vzrok invalidnosti bolezen ali poškodba izven dela, so ga dolžni obdržati na delu oziroma znova sprejeti na delo, če je bil pri njih pred nastankom invalidnosti v delovnem razmerju.

(2) Če zaradi narave njene dejavnosti pri organizaciji ali delodajalcu ni delovnega mesta, na katero bi mogla razporediti takega delovnega invalida, mu mora organizacija oziroma delodajalec zagotoviti zaposlitev pri drugi organizaciji oziroma delodajalcu na ta način, da se z njo neposredno dogovori o zaposlitvi delovnega invalida ali da z drugo organizacijo ali delodajalcem skupaj ustanovi novo organizacijo, v kateri je zagotovljena zaposlitev delovnim invalidom.

(3) V spornih primerih imenuje za delo pristojni občinski upravni organ na predlog delovnega invalida in njegove sindikalne organizacije, skupnosti za zaposlovanje ali skupnosti komisijo, ki ugotovi, ali pri organizaciji, v kateri je bil zavarovanec — delovni invalid v delovnem razmerju, ni ustreznega delovnega

mesta za zaposlitev takega delovnega invalida. V komisijo imenuje po enega predstavnika organizacije, skupnosti in občinske skupščine. Komisija si priskrbi po potrebi strokovno mnenje zavodov, ki se ukvarjajo z organizacijo dela in tehnologijo proizvodnje in poslovanja, z varnostjo pri delu, z rehabilitacijo invalidov in podobno. Odločitev komisije je obvezna; če se člani te komisije ne morejo sporazumeti, odloči svet občinske skupščine, pristojen za delo.

143. člen

Delovni invalid, ki se glede na stanje invalidnosti ne more voziti z javnimi prometnimi sredstvi, se ne napoti na delo v organizacijo oziroma invalidsko delavnico, če mu je za odhajanje na delo in vračanje z dela nujno potrebno posebno prevozno sredstvo, poseben prevoz pa mu ni preskrbljen.

144. člen

Delovnemu invalidu, ki izkoristi priznano pravico do zaposlitve, stopi v delovno razmerje in dela tolikšen delovni čas, kot ustreza preostali njegovi delovni zmožnosti, se šteje čas take zaposlitve za čas delovnega razmerja s polnim delovnim časom, kadar gre za pridobitev drugih pravic po tem statutu.

145. člen

(1) Delovni invalid, pri katerem nastanejo med uživanjem po tem statutu pridobljenih pravic spremembe glede delovne zmožnosti in se ugotovi, da ni več invalid, ima enake pravice in dolžnosti, kot jih ima po tem statutu delovni invalid do nastopa ustreznega dela, če se v 30 dneh po pravnomočnosti odločbe o izgubi pravic, pridobljenih na podlagi invalidnosti, prijavi za zaposlitev pri skupnosti za zaposlovanje delavcev. Pravica do zaposlitve in začasno nadomestilo do nastopa ustreznega dela pripada invalidu ne glede na starost, če niso izpolnjeni pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine.

(2) V odločbi o izgubi pravic, pridobljenih na podlagi invalidnosti, mora biti vselej zapisan pouk, v katerem času se je treba prijaviti skupnosti za zaposlovanje in uveljavitev pravic iz prvega odstavka tega člena.

5. Nadomestila v zvezi s pravico do zaposlitve

a) Vrsta nadomestil

146. člen

(1) Delovnemu invalidu II. in III. kategorije invalidnosti so v zvezi s pravico do zaposlitve na ustreznem delu zagotovljena naslednja nadomestila:

1. začasno nadomestilo;
2. nadomestilo zaradi zaposlitve s skrajšanim delovnim časom;
3. nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu.

(2) Nadomestili iz 2. in 3. točke prvega odstavka tega člena gresta za dneve dela ter za druge dneve, za katere imajo delavci po posebnih predpisih pravico do nadomestila osebnega dohodka in tudi med začasno zadržanostjo z dela, ko po predpisih o zdravstvenem zavarovanju delovni invalid prejema nadomestilo osebnega dohodka.

b) Začasno nadomestilo

147. člen

(1) Pravico do začasnega nadomestila ima delovni invalid II. in III. kategorije invalidnosti od dneva, ko pridobi pravico do zaposlitve na ustreznem delu oziroma od dneva končane poklicne rehabilitacije do dneva, ko nastopi delo.

(2) Delovnemu invalidu, ki mu neodvisno od njegove volje preneha zaposlitev, gre začasno nadomestilo tudi za čas od prenehanja zaposlitve do nastopa novega dela, če se je priglasi za zaposlitev v osmih dneh po prenehanju prejšnje zaposlitve.

148. člen

(1) Začasno nadomestilo znaša 50 % osnove za odmero oskrbnine po 134. členu tega statuta.

(2) Če delovni invalid preživlja člane ožje družine in glede na svoje premoženjske razmere in dohodke izpolnjuje pogoje za varstveni dodatek, se mu začasno nadomestilo iz prejšnjega odstavka poveča za 50 %.

(3) Za začasno nadomestilo se primerno uporablja določba 135. člena tega statuta.

c) Nadomestilo zaradi zaposlitve s skrajšanim delovnim časom

149. člen

Pravico do nadomestila zaradi zaposlitve s skrajšanim delovnim časom ima delovni invalid II. kategorije invalidnosti, dokler opravlja preostali delovni zmožnosti ustrezno delo, ki mu je priskrbljeno.

150. člen

Nadomestilo zaradi zaposlitve s skrajšanim delovnim časom je enako razliki med osebnim dohodkom, ki ga dobiva zaposleni invalid za skrajšani delovni čas in osebnim dohodkom, ki bi ga dobival, če bi na istem delovnem mestu delal poln delovni čas. Ta razlika se obračunava na podlagi osebnega dohodka, ki ga dobiva zaposleni invalid za skrajšani delovni čas.

151. člen

Če delovni invalid, ki je zaposlen s skrajšanim delovnim časom, redno dela dalj, kot mu je določeno v odločbi, mu gre nadomestilo samo za tisti delovni čas, ko dejansko ne dela, vendar največ do polnega delovnega časa.

č) Nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu

152. člen

(1) Pravico do nadomestila zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu ima zavarovanec iz 20. do 23. člena tega statuta, ki je postal delovni invalid II. ali III. kategorije invalidnosti ter izkoristil pravico do zaposlitve in se zaposlil na delovnem mestu, na katerem dobiva manjši osebni dohodek, kot ga je dobival na delovnem mestu, na katerem je delal pred invalidnostjo.

(2) Pravico do nadomestila zaradi manjšega osebnega dohodka ima delovni invalid II. kategorije invalidnosti poleg pravice do nadomestila zaradi zaposlitve s skrajšanim delovnim časom.

153. člen

(1) Osnova za odmero nadomestila zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem ustreznem delu je razlika med poprečnim osebnim dohodkom, ki so ga delavci tiste skupine, v kateri je delovni invalid delal, dobili v koledarskem letu pred nastankom invalidnosti, in poprečnim osebnim dohodkom, ki so ga delavci dobili v istem koledarskem letu v skupini, v katero je delovni invalid napoten na delo.

(2) Če ni mogoče ugotoviti poprečnega osebnega dohodka po prejšnjem odstavku, je osnova za odmero nadomestila razlika med osebnim dohodkom, ki ga je delovni invalid dobil v koledarskem letu pred nastankom invalidnosti, in poprečnim osebnim dohodkom, ki ga je delavec v istem koledarskem letu dobil na delovnem mestu, na katero je delovni invalid napoten.

(3) Delovnemu invalidu, pri katerem je invalidnost posledica bolezni ali poškodbe izven dela, se odmeri nadomestilo v višini 90 % osnove. Delovnemu invalidu, pri katerem je invalidnost posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni, gre kot nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka 100 % osnove.

(4) Po tretjem odstavku tega člena odmerjeno nadomestilo se delovnemu invalidu izplačuje do konca koledarskega leta, v katerem je postal invalid, v začetku vsakega naslednjega koledarskega leta pa se nadomestilo poveča za odstotek, za kolikor se je v organizaciji, v kateri dela, v poprečju povečal osebni dohodek.

(5) Delovnemu invalidu, zaposlenemu pri delodajalcu, se odmerjeno nadomestilo poveča po prejšnjem odstavku za odstotek, za kolikor so se v poprečju povečali osebni dohodki na območju skupnosti.

(6) Skupnost občasno določi, da se po tem členu odmerjeno nadomestilo na novo določi. Skupnost lahko določi, da se nadomestilo na novo odmeri tudi samo v posamezni organizaciji. Za novo odmero nadomestila se primerno uporabljata določbi prvega in drugega odstavka tega člena.

X. poglavje

PRAVICE ZAVAROVANCEV, PRI KATERIH OBSTAJA NEPOSREDNA NEVARNOST ZA INVALIDNOST

154. člen

Zavarovanci iz prvega odstavka 20. člena tega statuta, pri katerih je podana neposredna nevarnost, da postanejo invalidi (31. člen), pridobijo, če izpolnjujejo pogoje pokojninske in zavarovalne dobe za invalidsko pokojnino:

1. pravico do poklicne rehabilitacije ob pogojih iz 126. člena tega statuta, če brez poklicne rehabilitacije ne morejo opravljati drugega ustreznega dela;

2. pravico do oskrbnine v zvezi s pravico do poklicne rehabilitacije;

3. pravico do zaposlitve na drugem ustreznem delu s polnim delovnim časom ne glede na svojo starost, če niso izpolnili pogojev za pravico do starostne pokojnine;

4. pravico do začasnega nadomestila in do nadomestila zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu v zvezi s pravico do zaposlitve na ustreznem delu.

XI. poglavje

ORGANIZACIJA IZVAJANJA POKLICNE
REHABILITACIJE IN ZAPOSLOVANJA
DELOVNIH INVALIDOV

155. člen

(1) Za poklicno rehabilitacijo delovnih invalidov skrbi skupnost.

(2) Delovni invalidi, ki nimajo zaposlitve, se zaposlujejo prek skupnosti za zaposlovanje. Da so delovni invalidi ustrezno zaposleni, skrbi tudi skupnost, ki pri tem sodeluje s skupnostmi za zaposlovanje, organizacijami in delodajalci, z organizacijami in društvi, ki skrbijo za varstvo invalidnih oseb, ter z družbenopolitičnimi skupnostmi in družbenopolitičnimi organizacijami.

156. člen

(1) Skupnost skrbi za uresničevanje pravice do poklicne rehabilitacije in pravice do zaposlitve delovnih invalidov na ustreznem delu, pri tem pa sodeluje s strokovnimi organizacijami za rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov, z organi družbenopolitičnih skupnosti, z organizacijami združenega dela in z drugimi organizacijami ter s skupnostjo za zaposlovanje.

(2) Za izvajanje poklicne rehabilitacije in za zaposlovanje delovnih invalidov sklepa skupnost z organizacijami in organi iz prejšnjega odstavka pogodbe, s katerimi se določijo tudi medsebojne pravice in obveznosti pogodbenih strank.

(3) Skupnost spremlja izvajanje rehabilitacije in zaposlitve po sklenjenih pogodbah in v ta namen lahko zahteva ustrezna sporočila in podatke.

157. člen

Način poklicne rehabilitacije in zaposlitve, roki za nastop poklicne rehabilitacije in zaposlitve, trajanje rehabilitacije in natančnejši pogoji delovnih invalidov za delo se določijo v pogodbah, ki jih sklene skupnost z organizacijami ter delodajalci. S temi pogodbami se določijo tudi medsebojne pravice in obveznosti pogodbenih strank.

158. člen

(1) Organizacije in delodajalci poročajo v osmih dneh skupnosti:

1. o nastopu delovnega invalida na poklicno rehabilitacijo, o izostankih in presledkih med rehabilitacijo z razlogi za presledke ter o dnevu končane poklicne rehabilitacije;

2. o nastopu delovnega invalida na ustrezno delo, o osebnem dohodku, koliko časa dnevno dela in koliko časa traja poln delovni čas, predpisan za delo, ki ga opravlja, o spremembah osebnega dohodka in delovnega časa, o premestitvah na drugo delovno mesto ter o izostankih z dela in o prekinitvi delovnega razmerja;

3. o dejstvih, ki se nanašajo na splošno zdravstveno stanje delavca - delovnega invalida;

4. o drugih podatkih za zaposlene delavce, ki so jih po posebnih predpisih dolžni prijavljati.

(2) Organizacije in delodajalci, h katerim napoti skupnost delovnega invalida za zaposlitev, ji pošljejo v osmih dneh poročilo o tem, ali je invalid nastopil delo, oziroma o tem, da ni nastopil dela v določenem roku, ter poročilo o premestitvi delovnega invalida na

drugo delovno mesto ali o prenehanju delovnega razmerja.

(3) Organizacije in delodajalci prijavijo skupnosti tudi delovnega invalida, ki je pri njih nastopil delo, čeprav pred invalidnostjo ni bil pri njih v delovnem razmerju.

159. člen

(1) Skupnost sodeluje z drugimi zainteresiranimi organizacijami pri izvajanju preventivnih ukrepov in akcij pri odpravljanju vzrokov in posledic nesreč pri delu, poklicnih obolenj in nastajanja invalidnosti.

(2) Za izvajanje nalog iz prejšnjega odstavka sklepa skupnost družbene dogovore z organizacijami združenega dela in njihovimi asociacijami, z družbenopolitičnimi skupnostmi in drugimi organizacijami ter samoupravnimi interesnimi skupnostmi o programih preventivnih ukrepov, o pogojih za uveljavljanje in napredek preprečitve invalidnosti ter o medsebojnih dolžnostih in obveznostih v tej zvezi.

(3) Organizacije združenega dela, interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti lahko sklepajo samoupravne sporazume za opravljanje nalog iz prvega odstavka.

XII. poglavje

POVRAČILO POTNIH IN SELITVENIH STROŠKOV

160. člen

(1) Zavarovanci in delovni invalidi imajo pravico do povračila potnih stroškov v zvezi z uveljavljanjem oziroma uporabo pravic:

1. kadar jih organ skupnosti napoti v drug kraj izven kraja stalnega prebivališča oziroma zaposlitve zaradi ugotovitve invalidnosti, telesne okvare, ugotovitve neposredne nevarnosti za nastanek invalidnosti ter potrebe za pomoč in postrežbo in je kraj, kamor so napoteni, oddaljen najmanj 15 km od kraja stalnega prebivališča oziroma zaposlitve;

2. kadar jih organ skupnosti napoti v drug kraj na poklicno rehabilitacijo, privajanje na delo ali da nastopijo ustrezno delo.

(2) Kadar je glede na zdravstveno stanje zavarovanca oziroma delovnega invalida potreben prevoz z reševalnim avtomobilom, plača skupnost prevozne stroške ne glede na oddaljenost od kraja zaposlitve oziroma stalnega prebivališča. Prevoz z reševalnim avtomobilom dovoli organ skupnosti, ki je zavarovanca oziroma delovnega invalida napotil v drug kraj.

(3) Pravico do povračila potnih stroškov imajo tudi osebe, ki so določene za spremljevalce zavarovancev oziroma delovnih invalidov v primerih iz prvega odstavka tega člena.

161. člen

(1) Povračilo potnih stroškov obsega:

1. povračilo prevoznih stroškov;

2. povračilo stroškov za hrano in prenočitev med potjo in privajanjem v drugem kraju.

(2) Povračilo prevoznih stroškov se prizna po osnovni tarifi za redna prevozna sredstva javnega prometa.

162. člen

Delovni invalidi in zavarovanci, pri katerih je podana neposredna nevarnost za nastanek invalidnosti, napoteni zaradi zaposlitve v kraj izven stalnega prebivališča, imajo ob preselitvi pravico do povračila selitvenih stroškov.

163. člen

Višino potnih stroškov in največji znesek selitvenih stroškov določa skupnost s posebnim sklepom.

XIII. poglavje

ENKRATNI LETNI PRISPEVEK ZA REKREACIJO

164. člen

(1) Upokoženci in uživalci oskrbnine oziroma začasnega nadomestila imajo pravico do enkratnega letnega prispevka za rekreacijo, ki je določen za vse upravičence v enotnem znesku. Kadar uživa družinsko pokojnino več upravičencev, se jim ta prispevek izplača v enem znesku. Če se družinska pokojnina deli na več upravičencev, se v enakem razmerju deli tudi enkratni letni prispevek za rekreacijo.

(2) Višino enkratnega letnega prispevka za rekreacijo določa skupnost s sklepom.

Četrti del

PRIDOBITEV IN DOLOČITEV PRAVIC
BORCEM NARODNOOSVOBODILNE VOJNE

165. člen

(1) Udeleženci narodnoosvobodilne vojne so zavarovanci, ki se jim ves čas od vstopa v narodnoosvobodilni boj oziroma od začetka aktivnega in organiziranega dela za narodnoosvobodilni boj do 15. maja 1945 dvojno šteje v posebno dobo (v nadaljnjem besedilu: borci NOV).

(2) Borci narodnoosvobodilne vojne pred 9. septembrom 1943 (v nadaljnjem besedilu: borci NOV pred 9. 9. 1943) so borci NOV, ki so stopili v narodnoosvobodilni boj oziroma so začeli aktivno in organizirano delati za narodnoosvobodilni boj pred 9. septembrom 1943, ter borci NOV, ki so postali jugoslovanski državljani po mirovni pogodbi z Italijo ali so bili kot jugoslovanski državljani stalno naseljeni na ozemlju, ki je bilo s to pogodbo pripojeno Jugoslaviji, oziroma ki so na podlagi memoranduma o soglasju o Svobodnem tržaškem ozemlju z dne 5. oktobra 1954 izenačeni v pravicah in dolžnostih z jugoslovanskimi državljani in so stopili v narodnoosvobodilni boj oziroma začeli aktivno in organizirano delati za narodnoosvobodilni boj do 13. oktobra 1943.

(3) Določba drugega odstavka velja tudi za osebe, ki so pridobile jugoslovansko državljanstvo z naturalizacijo.

166. člen

(1) Pravico do starostne pokojnine pridobi borec NOV pred 9. 9. 1943:

1. ne glede na starost — ko dopolni pokojninsko dobo 35 let (moški) oziroma 30 let (ženska);

2. ko dopolni starost 55 let (moški) oziroma 50 let (ženska) — če ima najmanj 20 let pokojninske dobe,

dopolnjene kadarkoli, od tega pa najmanj 10 let zavarovalne dobe.

(2) Borcu NOV pred 9. 9. 1943, ki ima pokojninsko dobo najmanj 15 let in od tega zavarovalno dobo najmanj 10 let, lahko posebna komisija ne glede na starost izjemoma prizna pravico do starostne pokojnine, če spozna, da je to potrebno glede na njegovo splošno zdravstveno stanje in delovno zmožnost. Posebna komisija se ustanovi na način, ki ga določa zakon.

(3) Borci NOV pred 9. 9. 1943 lahko pridobijo pravico do starostne pokojnine, ko izpolnijo pogoje, predpisane v tem členu, ne glede na to, kdaj jim je prenehalo zavarovanje.

(4) V desetletno zavarovalno dobo iz prvega in drugega odstavka tega člena se všttevajo enojno tudi vsa obdobja, ki se borcem NOV po tem naslovu dvojno všttevajo v pokojninsko dobo.

(5) Borec NOV pred 9. 9. 1943 se lahko opredeli, da uveljavi pravico do starostne pokojnine ob pogojih iz 44. člena tega statuta, s tem, da se mu obdobja posebne dobe, ki se štejejo dvojno, računajo v pokojninsko dobo enojno, če je to zanj ugodneje.

167. člen

Borec NOV pred 9. 9. 1943, ki zaradi invalidnosti na more opravljati svojega dela nad polovico polnega delovnega časa, ne glede na to, ali bi morda mogel po poklicni rehabilitaciji ali brez nje opravljati drugo ustrezno delo, pridobi pravico do invalidske pokojnine, če izpolnjuje pogoje glede pokojninske dobe za pridobitev pravice do te pokojnine.

168. člen

(1) Pri izračunu pokojninske osnove za borca NOV pred 9. 9. 1943 se vzame mesečno poprečje osebnih dohodkov, ki jih je borec dobil v zadnjih petih letih zavarovanja pred uveljavitvijo pravice do pokojnine; če je to zanj ugodneje, pa se pokojninska osnova izračuna enako kot drugim zavarovancem.

(2) Osebnih dohodki iz prejšnjih let zavarovanja (prvi odstavek tega člena) se valorizirajo tako, da se prejšnji osebni dohodki preračunajo na raven osebnih dohodkov iz koledarskega leta, ki mu sledi zadnje leto zavarovanja, iz katerega je bil vzet osebni dohodek za izračun pokojninske osnove; če je to za borca ugodneje, pa se osebni dohodki valorizirajo enako kot drugim zavarovancem.

(3) Borcu NOV pred 9. 9. 1943, ki je poleg osebnega dohodka dobival po posebnih predpisih tudi dodatek za borca, se tudi ta dodatek všteva v osebni dohodek za izračun pokojninske osnove.

(4) Pri odmeri pokojnine borcem NOV pred 9. 9. 1943 oziroma do 13. 10. 1943 se vzame najmanj tolikšna pokojninska osnova, ki ustreza poprečnemu mesečnemu osebnemu dohodku delavcev v SR Sloveniji v zadnjem koledarskem letu pred uveljavitvijo pokojnine, povečanemu za 17,6 % (zajamčena pokojninska osnova).

169. člen

(1) Borcu NOV pred 9. 9. 1943 se odmeri starostna pokojnina, uveljavljena po 166. členu tega statuta, ter invalidska pokojnina, če je zanj to ugodneje, v odstotku od pokojninske osnove glede na pokojninsko dobo in znaša za 15 let pokojninske dobe za moške 45 %, za ženske pa 47,5 % pokojninske osnove. Za vsako na-

daljnje leto pokojninske dobe se ta pokojnina poveča moškemu za 2%, ženski pa za 2,5% pokojninske osnove, z omejitvijo, da sme tako odmerjena pokojnina znašati največ 85% pokojninske osnove.

(2) Zavarovancu iz prvega odstavka tega člena, ki uveljavi invalidsko pokojnino s pokojninsko dobo manj kot 15 let, se odmeri invalidska pokojnina moškemu v višini 45% oziroma ženski v višini 47,5% pokojninske osnove.

(3) Zavarovancu iz prvega odstavka tega člena, ki uveljavi pokojnino s pokojninsko dobo manj kot 35 let (moški) oziroma manj kot 30 let (ženska), ter zavarovancu iz drugega odstavka tega člena se njen znesek, obračunan po dopoljeni pokojninski dobi, poveča za 60%, z omejitvijo, da sme tako povečana pokojnina znašati največ 85% pokojninske osnove.

170. člen

(1) Borec NOV, ki je stopil v narodnoosvobodilni boj oziroma začel aktivno in organizirano delati za narodnoosvobodilni boj 9. septembra 1943 ali pozneje, pridobi pravico do pokojnine ob enakih pogojih kot drugi zavarovanci in se mu pokojnina odmeri na enak način kot njim.

(2) Zavarovancu iz prvega odstavka tega člena, ki uveljavi na podlagi dopoljene pokojninske dobe nižjo pokojnino kot 85% pokojninske osnove, se njen znesek, obračunan po dopoljeni pokojninski dobi, poveča:

1. borcu NOV od 9. septembra 1943 do konca omenjenega leta — za 60%;

2. borcu NOV od leta 1944 — za 30%;

3. borcu NOV od leta 1945 — za 10%.

(3) Zavarovancu — jugoslovanskemu državljanu, ki je bil po 6. aprilu 1941 ujet ali interniran in ki se je v taboriščih vojnihi ujetnikov ali političnih zapornikov oziroma internirancev brez presledkov aktivno in organizirano udeleževal dela za narodnoosvobodilno gibanje in se po vrnitvi iz taborišča postavil na razpolago narodnoosvobodilnemu gibanju in nadaljeval aktivno delo zanj, pa mu ta čas ni priznan dvojno, se pokojnina, uveljavljena na podlagi dopoljene pokojninske dobe v manjšem odstotku kot 85% pokojninske osnove, poveča za 30%.

(4) Pokojnina, povečana po drugem in tretjem odstavku tega člena, sme znašati največ 85% pokojninske osnove.

(5) Borcu NOV iz prvega odstavka tega člena se računajo obdobja posebne dobe, ki se štejejo dvojno v pokojninska doba, enojno, če je to zanj ugodneje

171. člen

Družinskim članom borca NOV pred 9. 9. 1943, ki je ob smrti izpolnjeval pogoje za priznanje starostne pokojnine po drugem odstavku 166. člena tega statuta, pa te pokojnine ni uveljavil, sme posebna komisija, ki je določena v omenjenem členu, priznati pravico do družinske pokojnine, če so izpolnjeni pogoji za pridobitev družinske pokojnine. Ta družinska pokojnina se odmeri od starostne pokojnine, ki bi šla takemu borcu, če bi jo bil za življenja uveljavil.

172. člen

(1) Pokojnine borcev NOV pred 9. 9. 1943 se usklajujejo enako kot pokojnine drugih zavarovancev.

(2) Pokojnine borcev NOV z zajamčeno pokojninsko osnovo se vsako leto usklajujejo tako, da se na novo odmerijo od osnove iz četrtega odstavka 166. člena tega statuta.

(3) Po določi prejšnjega odstavka se vsako leto usklajujejo tudi pokojnine borcev NOV pred 9. 9. 1943 oziroma do 13. 10. 1943, odmerjene na podlagi zajamčene pokojninske osnove, ki so jih borci uveljavili do 31. decembra 1976.

173. člen

O izjemnem priznanju pravice do pokojnine po drugem odstavku 166. člena in 171. člena odloča posebna komisija (drugi odstavek 166. člena) po podatkih o pokojninski dobi, ki si jih poprej preskrbi od pristojne skupnosti. Ta odločba je dokončna in na njeni podlagi odmeri skupnost pripadajočo pokojnino.

174. člen

(1) Določbe 166. do 169. člena ter 171. do 173. člena tega statuta prihajajo glede pridobivanja in določanja pravic v poštev tudi za udeležence španske državljanske vojne (v nadaljnjem besedilu: španski borci).

(2) Španski borci so po tem statutu zavarovanci, ki se jim čas, prebit v sestavi bivše španske republikanske armade, dvojno šteje v posebno dobo. Španskemu borcu se v posebno dobo dvojno šteje tudi čas, ki ga je do 15. maja 1945 prebil v zaporu, taborišču ali internaciji, vendar ne pred 6. aprilom 1941, če je v zaporu, taborišču ali internaciji nadaljeval delo za narodnoosvobodilno gibanje, s pogojem, da se je po vrnitvi iz zapora, taborišča ali internacije postavil na razpolago narodnoosvobodilnemu gibanju in nadaljeval aktivno delo zanj.

175. člen

Določbe 166. do 173. člena tega statuta prihajajo glede pridobivanja in določanja pravic v poštev tudi za zavarovance — udeležence narodnoosvobodilnega gibanja Grčije — jugoslovanske državljane, ki se jim ves čas od vstopa v narodnoosvobodilno gibanje Grčije oziroma od začetka aktivnega in organiziranega dela zanj do 15. maja 1945, vendar ne pred 6. aprilom 1941, brez presledkov dvojno šteje v posebno dobo, in sicer odvisno od dneva, ko so stopili v omenjeno gibanje oziroma ko so začeli zanj aktivno in organizirano delati.

Peti del

USKLAJEVANJE POKOJNIN

176. člen

(1) Pokojnine se obvezno usklajujejo z ekonomskimi gibanji na območju skupnosti, in sicer:

1. da se ohrani realna vrednost pokojnin v zvezi z gibanjem življenjskih stroškov;

2. da se povečajo pokojnine v zvezi s porastom družbene produktivnosti dela, nastale iz naslova minulega dela zavarovancev, odvisno od porasta osebnih dohodkov.

(2) Na podlagi razlik, ki nastanejo pri razmerjih v ravni pokojnin, uveljavljenih v posameznih razdobjih, se opravi obvezno usklajevanje med prej odmerjenimi in pozneje odmerjenimi pokojninami. Po tem naslovu se lahko usklajujejo vse pokojnine ali pokoj-

nine, uveljavljene v posameznih razdobjih, za vse upoko-jence ali za posamezne kategorije upoko-jencev.

(3) Pri usklajevanju pokojnin se upoštevajo merila in kriteriji, ki jih določajo družbeni dogovori in samo-upravni sporazumi, s katerimi se usmerja delitev do-hodka in osebnih dohodkov.

177. člen

Po določbah prvega odstavka 176. člena tega sta-tuta se uskladijo vse pokojnine, razen pokojnin, pri katerih je prejšnje leto pomenilo zadnje leto zavaro-vanja, iz katerega so bili osebni dohodki v celoti ali deloma všteti v pokojninsko osnovo.

178. člen

Gibanje življenjskih stroškov in porast družbene produktivnosti dela se ugotavljata po uradnih statistič-nih podatkih.

179. člen

Pokojnine se uskladijo v začetku koledarskega le-ta. Če to zahteva gibanje življenjskih stroškov in oseb-nih dohodkov, skupnost v skladu z družbenim dogo-vorom odloči o uskladitvi tudi med letom.

180. člen

Invalidnine se usklajujejo praviloma z gibanjen. življenjskih stroškov v preteklem koledarskem letu; skupnost namesto uskladitve lahko določi tudi nove zneske invalidnin.

Sesti del

UZIVANJE IN IZGUBA PRAVIC

181. člen

(1) Zavarovani osebi gre na njeno zahtevo pravica od dneva, ko so izpolnjeni predpisani pogoji za pridobitev pravice, če ni s tem statutom izrečno drugače določeno.

(2) Pokojnina se izplačuje zavarovancu, ki je ob vložitvi zahteve v delovnem razmerju ali opravlja kakšno dejavnost, na podlagi katere je zavarovan, od prvega naslednjega dne po prenehanju delovnega raz-merja ali opravljanja dejavnosti.

(3) Zavarovancu, ki ob vložitvi zahteve ni več v delovnem razmerju oziroma ne opravlja dejavnosti, na podlagi katere je zavarovan, se pokojnina izplačuje od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in še za šest mesecev nazaj; ne izplača pa se za tisti čas, ko je bil v tem obdobju v delovnem razmerju ozi-roma je opravljal dejavnost, na podlagi katere je bil zavarovan.

182. člen

Če je zavarovanec po izdaji odločbe o pravici do starostne pokojnine še naprej v delovnem razmerju oziroma še naprej opravlja dejavnost, na podlagi ka-tere je zavarovan, in se mu zaradi tega ne izplačuje pokojnina, lahko zahteva, da se mu čas takšnega de-lovnega razmerja oziroma opravljanja takšne dejav-nosti upošteva za odstotno povečanje že priznane po-kojnine, lahko pa tudi zahteva, da se mu čas takšnega zavarovanja in osebni dohodek dosežen v tem času, upoštevata za novo odmero pokojnine. Z odločbo, iz-dano po novi zahtevi, se razveljavi prejšnja neizvršena odločba.

183. člen

(1) Upoko-jencu, ki je uveljavil starostno pokojnino pred dopolnitvijo pokojninske dobe 40 let (moški) ozi-roma 35 let (ženska) in je znova stopil v delovno raz-merje, v katerem dela polovico ali več kot polovico polnega delovnega časa, ali je začel opravljati dejav-nost, na podlagi katere je zavarovan, se za ta čas ne izplačuje pokojnina; ta čas zavarovanja pa se mu šte-je za odstotno povečanje že uveljavljene pokojnine ali za novo odmero.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka ukvar-nanje s samostojno umetniško dejavnostjo po uvelja-vitvi pravice do pokojnine ne vpliva na njeno izpla-čevanje, vendar pa se ta čas ne všteta v zavarovalno dobo za povečanje oziroma za novo odmero pokojnine.

(3) Družinskemu čla-nu, ki je uveljavil pravico do družinske pokojnine, se pokojnina ne izplačuje, dokler je v delovnem razmerju in dela polovico ali več kot polovico polnega delovnega časa ali opravlja dejav-nost, na podlagi katere je zavarovan.

184. člen

(1) Upoko-jenec, ki je uveljavil starostno pokojni-no s pokojninsko dobo 40 let (moški) oziroma 35 let (ženska) in je ponovno stopil v delovno razmerje, za-čel opravlja samostojno dejavnost ali začel delo na podlagi pogodbe o delu, njegova pokojnina in dohodek iz takšnega dela pa skupaj presejata dvojni znesek povprečnega osebnega dohodka vseh zaposlenih iz prejšnjega leta v SR Sloveniji, plačuje skupnosti po-seben prispevek.

(2) Poseben prispevek se izračunava tako, da se na davke iz skupnega dohodka občanov, ki ga plača upoko-jenec po predpisih o davkih občanov, uporabi količnik 0,7 z omejitvijo, da odmerjeni posebni prispe-vek in del davka iz skupnega dohodka občanov, ki odpade na pokojnino, skupaj ne smeta presejati 90 % prejete pokojnine. Poseben prispevek se ne odšteva pri ugotavljanju čistega dohodka za odmero davka iz skup-nega dohodka občanov.

(3) Upoko-jenec, čigar dohodek iz dela po prvem odstavku tega člena ne presega 30 % letnega popreč-nega osebnega dohodka vseh zaposlenih iz prejšnjega leta v SR Sloveniji, ne plačuje posebnega prispevka.

(4) Glede odmere in pobiranja posebnega prispevka veljajo predpisi o davkih občanov.

(5) Določbe prejšnjih odstavkov se uporabljajo tu-di za upoko-jenca, ki je uveljavil starostno pokojnino kot borec NOV pred 9. 9. 1943 oziroma do 13. 10. 1943 s pokojninsko dobo 35 oziroma 30 let. Te določbe se uporabljajo tudi za upoko-jenca, ki je uveljavil sta-rostno pokojnino pred dopolnitvijo pokojninske dobe 40 oziroma 35 let, in za uživalca družinske pokojnine, če se zaposlita z manj kot polovico delovnega časa oziroma če opravljata delo na podlagi pogodbe o delu.

(6) V primeru, ko zavezanec posebnega prispevka ni užival pokojnine vse leto, se poseben prispevek od-meri od sorazmernega dela davka iz skupnega dohod-ka občanov, ki odpade na čas, ko je užival pokojnino.

185. člen

(1) Starostnemu upoko-jencu, ki je uveljavil po-kojnino s pokojninsko dobo 40 let (moški) oziroma 35 let (ženska) in se je ponovno zaposlil ali začel oprav-ljati samostojno dejavnost, ne oživi svojstvo zavaro-

vanca iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, razen za nesrečo pri delu in poklicno bolezen.

(2) Določba prejšnjega odstavka se uporablja tudi za upokojenca, ki je kot borec NOV pred 9. 9. 1943 oziroma do 13. 10. 1943 uveljavil starostno pokojnino s pokojninsko dobo 35 oziroma 30 let.

(3) Borec NOV pred 9. 9. 1943 oziroma do 13. 10. 1943, ki je uveljavil starostno pokojnino s pokojninsko dobo 35 oziroma 30 let in se je ponovno zaposlil ali začel opravljati samostojno dejavnost, na njegovo zahtevo oživi svojstvo zavarovanca iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, medtem pa se mu pokojnina ne izplačuje. Ta čas zavarovanja se upokojenec šteje za odstotno povečanje že uveljavljene pokojnine ali za novo odmero pokojnine.

(4) Novo odmero pokojnine po prejšnjem odstavku lahko zahteva zavarovanec, ki je po 16. avgustu 1977 v delovnem razmerju ali je opravljal samostojno dejavnost najmanj eno leto.

186. člen

(1) Če invalidski upokojenec znova stopi v delovno razmerje in dela polovico ali več kot polovico polnega delovnega časa ali začne opravljati dejavnost, na podlagi katere je obvezno zavarovan, se mu med tako zaposlitvijo oziroma med opravljanjem take dejavnosti invalidska pokojnina ne izplačuje.

(2) Če invalidski upokojenec znova stopi v delovno razmerje, v katerem dela manj kot polovico polnega delovnega časa, ali začne delati na podlagi pogodbe o delu, se zanj uporabljajo določbe 184. člena tega statuta.

187. člen

(1) S sklenitvijo zakona izgubijo pravico do družinske pokojnine:

1. vdova, ki še ni stara 45 let, razen če je to pravico pridobila ali obdržala zaradi popolne nezmožnosti za delo;

2. otroci, ne glede na to, ali so sklenili zakon pred smrtjo zavarovanca oziroma uživalca pravice ali po njegovi smrti, razen otrok, ki so to pravico pridobili ali obdržali zaradi popolne in trajne nezmožnosti za delo, ali če sta oba zakonca redna študenta.

(2) Vdovi, ki je s sklenitvijo novega zakona izgubila pravico do družinske pokojnine, po možu iz novega zakona pa družinske pokojnine ni pridobila, oživi pravico do prejšnje družinske pokojnine:

1. če so po prenehanju novega zakona še otroci iz prvega zakona, ki uživajo družinsko pokojnino;

2. če so izpolnjeni pogoji, ob katerih ima vdova glede na svojo starost oziroma število otrok pravico do družinske pokojnine.

188. člen

Pri uveljavitvi pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki gre zavarovancu na podlagi pokojninske dobe, za katero bi moral sam plačati prispevek, se upošteva le pokojninska doba, za katero je plačan prispevek.

189. člen

(1) Če imajo pravico do družinske pokojnine samo člani ožje družine ali samo člani širše družine, pa nekateri od njih živijo ločeno, se na zahtevo upravičencev skupna družinska pokojnina deli na enake dele.

(2) Če imajo pravico do družinske pokojnine tako člani ožje družine kot tudi člani širše družine, nekateri od njih pa živijo ločeno, se družinska pokojnina najprej razdeli na del, ki gre članom ožje družine, in na del, ki gre članom širše družine, nato pa se vsak del razdeli najprej na enake dele glede na število družinskih članov.

(3) Delitev pokojnine po tem členu se opravi tudi, kadar se kateremu od souživalcev začasno neha izplačevati pripadajoča družinska pokojnina, dokler trajajo s tem statutom predvidene okoliščine (183. člen), kakor tudi, dokler miruje pravica (6. člen), ki jo ima posamezni družinski član.

190. člen

(1) Če uživa družinsko pokojnino dvoje ali več družinskih članov, pa kateremu od njih ta pravica preneha, se ostalim članom, ki imajo pravico do družinske pokojnine, odmeri nova pokojnina. Tako odmerjena pokojnina gre upravičencu od dneva, od katerega nekemu od njih preneha pravica do nje.

(2) Če se izplačevanje družinske pokojnine ustavi ali če pravica, ki jo ima posamezen družinski član, miruje, se ne odmerja nova družinska pokojnina.

(3) Če se vdovi zaradi zaposlitve ali uživanja osebnih pokojnin ne izplačuje pripadajoča ji družinska pokojnina, se ostalim članom ožje družine izplačuje ta čas družinska pokojnina, odmerjena kot da vdova ne bi imela pravice do nje.

191. člen

(1) Zavarovancu gredo pravice iz invalidskega zavarovanja od dneva, ko je postal invalid, oziroma od dneva, ko je nastala telesna okvara, če ni izrecno drugače določeno.

(2) Zavarovancu, ki ni več v delovnem razmerju oziroma ne opravlja več dejavnosti, na podlagi katere je zavarovan, invalidnost oziroma telesna okvara pa je obstajala pred vložitvijo zahteve, gre invalidska pokojnina oziroma invalidnina od dneva, ko je nastala invalidnost oziroma telesna okvara, vendar največ od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in še za šest mesecev nazaj; drugi prejemki gredo od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve, če ni izrecno drugače določeno.

(3) Zavarovancu, ki mu je bil po dnevu, od katerega ima pravico do invalidske pokojnine, izplačan osebni dohodek ali nadomestilo osebnega dohodka po predpisih o zdravstvenem zavarovanju, se izplačuje pokojnina od prvega naslednjega dne po dnevu, s katerim se mu je nehal izplačevati osebni dohodek oziroma nadomestilo osebnega dohodka.

192. člen

(1) Pravico do invalidnine imajo zavarovanci ne glede na to, ali telesna okvara povzroča invalidnost ali ne.

(2) Pravico do invalidnine pridobi zavarovanec ne glede na to, ali pridobi in uživa tudi kakšno drugo pravico po tem statutu.

193. člen

(1) Na podlagi invalidnosti ali telesne okvare pridobljene pravice trajajo, dokler traja stanje invalidnosti in preostale delovne zmožnosti oziroma dokler je podana stopnja telesne okvare, po kateri je bila priznana pravica.

(2) Če nastanejo v stanju invalidnosti in preostale delovne zmožnosti oziroma v stopnji telesne okvare spremembe, zaradi katerih se določena pravica izgubi ali spremeni ali zaradi katerih so izpolnjeni pogoji za pridobitev kakšne druge pravice, se pravica izgubi ali spremeni oziroma se nova pravica pridobi od prvega dneva naslednjega meseca po nastanku spremembe.

194. člen

(1) Pravica do varstvenega dodatka gre upokojenecu od dneva pridobitve pravice do pokojnine, če vloži zahtevo za priznanje varstvenega dodatka v šestih mesecih od dneva vročitve odločbe o pravici do pokojnine. Če vloži upokojenec zahtevo po preteku omenjenega roka ali če šele med uživanjem pokojnine izpolni pogoje za varstveni dodatek, mu gre pravica do varstvenega dodatka od dneva izpolnitve pogojev, vendar največ za šest mesecev nazaj od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve.

(2) Pravica do varstvenega dodatka preneha s prvim dnevom naslednjega meseca po prenehanju pogojev za uživanje pravice do varstvenega dodatka.

195. člen

(1) Dodatek za pomoč in postrežbo gre zavarovancu od dneva, ko je nastala potreba po pomoči in postrežbi, vendar največ od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in še za šest mesecev nazaj.

(2) Zavarovancu, ki je stopil v delovno razmerje kot slep ali je oslepel v času, ko je trajalo zavarovanje, gre dodatek za pomoč in postrežbo od vstopa v delovno razmerje oziroma od takrat, ko je oslepel, vendar se izplača največ od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve in še za šest mesecev nazaj.

(3) Določbe drugega odstavka se primerno uporabljajo tudi za zavarovance, katerim je kot nepokretnim zagotovljen dodatek za pomoč in postrežbo po tem statutu.

(4) Dodatek za pomoč in postrežbo se ne izplačuje upravičencu do tega dodatka za tisti čas, ko je v bolnišnici ali kakšnem drugem stacionarnem zdravstvenem zavodu, in sicer za čas nad 30 dni take oskrbe.

(5) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se izplačuje dodatek za pomoč in postrežbo tudi nad 30 dni oskrbe upravičencu, če mu nudi pomoč in postrežbo oseba, ki je pri njem v delovnem razmerju in je na tej osnovi socialno zavarovana, ali zakonec, ki ni zaposlen in nima drugih rednih dohodkov za lastno preživljanje, in če pokojnina z dodatkom za pomoč in postrežbo ne znaša več kot 70% poprečnega osebnega dohodka zaposlenih v preteklem letu. V teh primerih se dodatek za pomoč in postrežbo izplačuje najdalj 6 mesecev.

196. člen

(1) Oskrbnina gre delovnemu invalidu oziroma zavarovancu od dneva, ko je postal invalid oziroma od dneva, ko je bila ugotovljena nevarnost, da postane invalid, pa do dneva, ko mu je vročena odločba o poklicni rehabilitaciji. Od tega dneva pa do nastopa rehabilitacije gre delovnemu invalidu oziroma zavarovancu oskrbnina, če nastopi rehabilitacija v roku, ki je določen v odločbi o poklicni rehabilitaciji.

(2) Delovnemu invalidu, ki je pridobil pravico do poklicne rehabilitacije, pa po lastni volji ne začne z rehabilitacijo v roku, ki mu je določen, se začasno ustavi izplačevanje oskrbnine, dokler ne nastopi rehabilitacije.

(3) Izplačevanje oskrbnine se začasno ustavi tudi delovnemu invalidu, ki v določenem roku sicer začne z rehabilitacijo, pa po lastni volji z njo preneha, in sicer za ves čas, dokler ponovno ne nastopi rehabilitacije. Izplačevanje oskrbnine se začasno ustavi tudi delovnemu invalidu, ki onemogoča svojo usposobitev za delo s tem, da ne izvršuje dolžnosti, ki so zvezane z rehabilitacijo.

(4) Pravica do oskrbnine gre delovnemu invalidu oziroma zavarovancu tudi tedaj, kadar je med uživanjem te pravice poslan na naknadno zdravljenje (medicinsko rehabilitacijo), dokler traja tako zdravljenje.

197. člen

Določbe 196. člena tega statuta veljajo tudi za delovne invalide oziroma zavarovance, ki jim gre pravica do oskrbnine v zvezi s privajanjem na delo.

198. člen

(1) Začasno nadomestilo gre delovnemu invalidu oziroma zavarovancu od dneva, ko je bila ugotovljena nevarnost, da postane invalid, pa do dneva, ko je postala odločba o priznanju pravice do zaposlitve na drugem ustreznem delu dokončna. Od tega dneva dalje oziroma od dneva končane poklicne rehabilitacije, pa do nastopa preskrbljenega delovnega mesta, gre delovnemu invalidu oziroma zavarovancu začasno nadomestilo, če se je priglasil za zaposlitev skupnosti za zaposlovanje v osmih dneh od dneva, ko je postala odločba o priznanju pravice do zaposlitve dokončna, oziroma v osmih dneh od dneva končane poklicne rehabilitacije.

(2) Delovnemu invalidu, ki ni zaposlen, pridobil pa je pravico do zaposlitve na drugem ustreznem delu, se začasno ustavi izplačevanje začasnega nadomestila, če se v roku 30 dni ne priklasi za zaposlitev, dokler se ne prijavi pri skupnosti za zaposlovanje. Izplačevanje začasnega nadomestila se ustavi tudi invalidu, ki noče sprejeti preskrbljene zaposlitve na ustreznem delu, in sicer za ves čas, dokler ne nastopi dela.

(3) Delovnemu invalidu oziroma zavarovancu, ki se je v predpisanem roku priglasil za zaposlitev, se izplača začasno nadomestilo za mesece, v katerih se je redno priglašal za zaposlitev službi za zaposlovanje, in za mesece, v katerih se ni mogel redno priglašati iz vzrokov, ki so bili izven njegove volje.

199. člen

(1) Dodatek za pomoč in postrežbo, varstveni dodatek in invalidnina se odmerjajo in izplačujejo v mesečnem znesku, v plačilo pa zapadejo vnaprej prvi dan vsakega koledarskega meseca.

(2) Oskrbnina in začasno nadomestilo se izplačujejo v mesečnem znesku in zapadeta v plačilo za nazaj zadnji dan vsakega koledarskega meseca.

(3) Nadomestilo zaradi zaposlitve s skrajšanim delovnim časom in nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu se izplačujejo v mesečnem znesku in zapadeta v izplačilo skupaj z osebnim dohodkom.

200. člen

(1) Zapadli mesečni zneski prejemkov, pridobljenih iz invalidskega zavarovanja, se ne izplačujejo uživalcu, ki je poklican na pregled, na katerem naj se znova ugotovi stanje invalidnosti oziroma obstoj nevarnosti za invalidnost ali stopnja telesne okvare, pa brez opra-

vičenega vzroka ne pride v določenem roku na pregled, dokler se ne javi na pregled.

(2) Po prejšnjem odstavku zadržani mesečni zneski prejemkov se pozneje izplačajo uživalcu, ki pride na pregled v enem mesecu od dneva, ki je bil določen za pregled.

(3) Uživalcu, ki pride na pregled po preteku enomesečnega roka iz drugega odstavka tega člena, se zadržani mesečni zneski prejemkov ne izplačajo, novi prejemki pa se mu izplačajo od prvega dneva naslednjega meseca potem, ko se je zglasil na pregled.

(4) V zvezi z uporabo določb tega statuta, ki se nanašajo na pridobitev in uveljavitev pravic v zvezi s poklicno rehabilitacijo in zaposlitvijo na ustreznem delu, se šteje čas, za katerega je uživalec izgubil pravico do zapadlih prejemkov v smislu tretjega odstavka tega člena, kot čas, ko invalid po svoji volji ni uporabljal teh pravic.

201. člen

(1) Upokojenec oziroma delovnemu invalidu, ki se kot tuj državljan za stalno izseli v tujino, se izplačuje pokojnina ali invalidnina v tujini, če je z zadevno državo sklenjen sporazum o plačevanju pokojnin v tujini ali če zadevna država priznava takšno pravico jugoslovanskim državljanom.

(2) Uživalcu pravic — našemu državljanu, ki se izseli, se pokojnina izplačuje v tujino po odobritvi skupnosti.

202. člen

Če ni v mednarodnih pogodbah drugače določeno, nimajo pravice do varstvenega dodatka:

1. upokojeneci, katerim se pokojnina izplačuje v tujini;

2. upokojeneci, katerim se ne izplačuje pokojnina v tujini, ves čas, dokler prebivajo v tujini, če traja njihovo prebivanje v tujini dalj kot šest mesecev.

203. člen

Zavarovanec ne more pridobiti pravice, delovni invalid pa izgubi pridobljeno pravico, če je vedoma povzročil invalidnost ali telesno okvaro z namenom, da bi prišel do pravic po tem statutu.

204. člen

(1) Pokojnina se odmerja v mesečnem znesku in izplačuje vsak mesec vnaprej.

(2) Zapadli mesečni zneski pokojnine, ki niso mogli biti izplačani zaradi okoliščin, katere je povzročil upokojenec, se izplačajo pozneje največ za tri leta nazaj računano od dneva, ko po prenehanju takih okoliščin upokojenec vložil zahtevo za izplačilo.

205. člen

(1) Uživalec pravic mora naznaniti skupnosti vsako spremembo o osebnostnih in dejanskih okoliščinah oziroma vsako zaposlitev ali opravljanje dela, ki vpliva na pravico, njen obseg ali izplačevanje pokojnine.

(2) Prijavo po prejšnjem odstavku mora uživalec vložiti v osmih dneh od dneva, ko nastane sprememba.

(3) Organizacija in delodajalec sta dolžna prijaviti skupnosti v osmih dneh vsako zaposlitev ali sklenitev pogodbe o delu z uživalcem pokojnine.

Sedmi del

POKOJNINSKA DOBA

206. člen

Pokojninska doba, na podlagi katere se pridobivajo in določajo pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, obsega:

1. čas po dopolnjenem 15. letu starosti, prebit v zavarovanju po določbah tega statuta;

2. čas, dopolnjen do 31. decembra 1972, ki se po 309., 310. in 311. členu tega statuta všteva v pokojninsko dobo kot obdobje zavarovalne dobe in obdobje posebne dobe.

1. Zavarovalna doba

207. člen

(1) V zavarovalno dobo se všteva čas, ki ga je zavarovanec prebil na delu s polnim delovnim časom.

(2) Kot čas s polnim delovnim časom je mišljen tudi čas, ki ga prebijejo na delu s skrajšanim delovnim časom:

1. zavarovanci — delovni invalidi in vojaški invalidi, če so zaposleni s tolikšnim časom, kot ustreza njihovi delovni zmožnosti;

2. vojaški zavarovanci — ki dobivajo invalidsko pokojnino, če so zaposleni najmanj s polovico delovnega časa;

3. zavarovanke, ki dojijo in negujejo otroka — po posebnih predpisih;

4. defektne ali invalidne osebe, če so zaposlene z delovnim časom, ki ustreza njihovi delovni zmožnosti.

(3) Čas prebit na delu z nepolnim delovnim časom, se všteva, razen v primerih iz drugega odstavka tega člena, v zavarovalno dobo s trajanjem, ki ustreza skupnemu številu ur takega dela v posameznem letu obračunanih na poln delovni čas, če je zavarovanec delal najmanj s polovico predpisanega polnega delovnega časa.

(4) Prvi, drugi in tretji odstavek tega člena veljajo tudi, kadar je potreben delovni čas izpolnjen z delom v dveh ali več organizacijah oziroma pri dveh ali več delodajalcih.

208. člen

Zavarovancu, pri katerem je nastala invalidnost, na podlagi katere je pridobil pravico do invalidske pokojnine (64. in 66. člen), se šteje v zavarovalno dobo ves čas do dneva, ko mu je zaradi invalidnosti po zakonu prenehalo delovno razmerje.

209. člen

(1) V zavarovalno dobo se všteva tudi čas, ki ga je zavarovanec prebil:

1. v bolniškem staležu po prenehanju dela, na podlagi katerega je bil zavarovan, in je ta čas dobival nadomestilo osebnega dohodka po predpisih o zdravstvenem zavarovanju;

2. na poklicni rehabilitaciji, na katero ga je napolnil pristojni organ oziroma organizacija kot delovnega invalida ali kot vojaškega invalida, kot slepega, kot osebo, ki je zbolela za distrofijo in sorodnimi mišičnimi in nevro-mišičnimi obolenji, ali kot civilno žrtev vojne, ne glede na to, ali je bil pred tem zavarovan.

(2) Določba 1. točke prejšnjega odstavka se uporablja tudi za čas nepretrganega poročniškega dopusta, ki je določen z zakonom.

210. člen

V zavarovalno dobo se všteva tudi čas, ki ga zavarovanec med trajanjem združenega dela prebije:

1. na strokovnem izpopolnjevanju ali specializaciji izven organizacije, v kateri je zaposlen;
2. na strokovnem izpopolnjevanju v strokovnih šolah ali na tečajih, organiziranih v organih za notranje zadeve.

211. člen

V zavarovalno dobo se všteva zavarovancem tudi čas, ko so bili zavarovani v pokojninskem in invalidskem zavarovanju:

1. kot vojaški zavarovanci;
2. kot zavarovanci na podlagi opravljanja samostojne dejavnosti bodisi v skupnostih pokojninskega in invalidskega zavarovanja delavcev bodisi v posebnih zavarovalnih skupnostih.

212. člen

V zavarovalno dobo se všteva tudi čas, ki ga je zavarovanec med trajanjem dela prebil:

1. na neplačanem izrednem dopustu do 30 dni v posameznem koledarskem letu;
2. v preiskovalnem zaporu, ki je trajal do 30 dni, če je bil obsojen;
3. na prestajanju zaporne kazni, ki ni daljša od 30 dni.

213. člen

(1) Oseba, ki je bila neopravičeno obsojena in je bilo to dejstvo v poznejšem postopku pravnomočno ugotovljeno, prostostna kazen pa se je deloma ali v celoti izvršila, in oseba, ki ji je bila brez podlage vzeta prostost, lahko v postopku za priznanje odškodnine uveljavlja kot del odškodnine, naj se ji čas prestajanja prostostne kazni oziroma čas brez podlage odvzete prostosti in čas brezposelnosti po odpustu s prestajanja kazni, ki je v zvezi z neopravičeno obsodbo in ni nastala po krivdi oškodovanca, všteva v zavarovalno dobo.

(2) Za vsak primer iz prejšnjega odstavka SR Slovenija plača skupnosti prispevek v višini, ki ustreza všteti zavarovalni dobi.

214. člen

(1) V zavarovalno dobo se vštevajo tudi obdobja po prenehanju obveznega zavarovanja pri skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji, za katera je zavarovanec podaljšal zavarovanje in plačal prispevek (podaljšano zavarovanje), in sicer:

1. čas strokovnega izpopolnjevanja ali specializacije po prekinitvi delovnega razmerja, vendar največ 2 leti;

2. prekinitve zaposlitve, če je bil v času začasne nezaposlenosti v redu prijavljen skupnosti za zaposlovanje, vendar največ dve leti za posamezen primer prekinitve zavarovanja;

3. čas prebivanja v tujini kot zakonec zavarovanca — jugoslovanskega državljanca, ki je bil v tujini v službi pri jugoslovanskih državnih organih, delovnih in drugih organizacijah ali v kaki drugi službi na podlagi mednarodne pogodbe;

4. čas v delovnem razmerju v tujini v državi, s katero Jugoslavija nima sklenjene konvencije o socialni varnosti, ali če se po konvenciji doba, prebita v naši državi, v tej državi ne upošteva za odmero pokojnine, ne glede na to, ali so v tej državi obvezno zavarovani ali ne.

(2) Skupnost določi s posebnim aktom pogoje za podaljšanje zavarovanja po tem členu, višino in način plačevanja prispevkov za to zavarovanje.

2. Zavarovalna doba, ki se šteje s povečanjem

215. člen

(1) Zavarovalna doba, prebita na delovnih mestih, na katerih je delo posebno težko in za zdravje škodljivo ali na katerih zavarovanci po dopoljenih določenih letih starosti ne morejo več uspešno opravljati svoje poklicne dejavnosti, se šteje s povečanjem. Povečanje zavarovalne dobe je odvisno od teže in škodljivosti oziroma od narave dela in sme znašati največ 50 %.

(2) Zavarovancem, katerim se zavarovalna doba šteje s povečanjem, se starostna meja za pravico do pokojnine zniža odvisno od povečanja zavarovalne dobe.

216. člen

(1) Za delovna mesta, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem zato, ker je delo na takem delovnem mestu posebno težko in za zdravje škodljivo, je mogoče določiti delovna mesta, na katerih se stekajo tile pogoji:

1. da v zvezi z opravljanjem dela na delovnem mestu znatneje delujejo na zdravstveno stanje in delovno zmožnost delavca škodljivi vplivi kljub temu, da so bili na zadevnih delovnih mestih uporabljeni vsi splošni in posebni varstveni ukrepi, ki jih določajo predpisi, ter drugi ukrepi, s katerimi jih je mogoče odpraviti ali zmanjšati;

2. da opravljajo delavci delo na delovnem mestu v težkih in za zdravje škodljivih razmerah neposredno ob viru škodljivih vplivov v nepretrganem delovnem procesu;

3. da dela na delovnem mestu v okoliščinah iz 1. in 2. točke tega odstavka isti delavec poln delovni čas, ki je za to delo določen. Pri tem velja za poln delovni čas tudi delovni čas, ki ne traja 42 ur na teden, če je za posamezna delovna mesta določen krajši delovni čas zaradi posebnih delovnih pogojev.

(2) Za delovna mesta, na katerih se šteje zavarovalna doba s povečanjem zato, ker je opravljanje poklicne dejavnosti omejeno z dopolnitvijo določene starosti, je mogoče določiti delovna mesta v tistih poklicih, v katerih fiziološke funkcije organizma zaradi narave in teže dela v tolikšni meri pešajo, da delavcu onemogočajo nadaljnje uspešno opravljanje iste poklicne dejavnosti.

217. člen

(1) Zavarovalna doba se šteje s povečanjem zavarovancem, ki so v Jugoslaviji prebili skupaj najmanj 5 let na delu, na podlagi katerega so bili zavarovani, in delali poln delovni čas kot: zavarovanci s telesno okvaro najmanj 70 %, vojaški invalidi I. do VI. skupine, slepi, osebe, bolne za distrofijo ter sorodnimi mišičnimi in nevro-mišičnimi obolenji, ali kot civilne žrtve vojne s telesno okvaro najmanj 70 % v smislu predpisov o invalidskem zavarovanju.

(2) Zavarovancem iz prvega odstavka tega člena se šteje vsakih 12 mesecev dejanskega dela, na podlagi katerega so zavarovani, za 15 mesecev zavarovalne dobe, starostna meja, ki je predpisana za pravico do starostne pokojnine (44. člen), pa se jim zmanjša po eno leto za vsakih 5 let takšnega dejanskega čela.

218. člen

Zavarovancem po tem statutu se vštevja v zavarovalno dobo s povečanjem tudi čas, ko so bili zavarovani v pokojninskem ali invalidskem zavarovanju kot vojaški zavarovanci ali kot civilne osebe v službi v Jugoslovanski ljudski armadi, izvzemši čas, ki ga je civilna oseba v službi v Jugoslovanski ljudski armadi prebila v trupi, in sicer ob pogojih in v obsegu, kot to določajo predpisi, s katerimi sta urejena pokojninsko in invalidsko zavarovanje vojaških oseb

219. člen

(1) Pooblaščenim uradnim osebam službe javne in državne varnosti oziroma delavcem na določenih dolžnostih v kazenskih popoljševalnih zavodih in zaporih se vsakih 12 mesecev dejanskega opravljanja take dolžnosti šteje za 16 mesecev zavarovanja.

(2) Izvršni svet na predlog republiškega sekretarja za notranje zadeve oziroma republiškega sekretarja za pravosodje, organizacijo uprave in proračun določi pooblaščenim uradne osebe oziroma delavce na določenih dolžnostih, ki se jim po prejšnjem odstavku zavarovalna doba šteje s povečanjem.

(3) Če pooblaščen uradna oseba oziroma delavec iz prvega odstavka tega člena uveljavi pokojnino po splošnih pogojih, se predpisana starostna meja zmanjša za eno leto na vsaka štiri leta dejanskega opravljanja take dolžnosti.

220. člen

(1) Zavarovalna doba, prebita na posebno težkih in zdravju škodljivih delih, se poveča tako, da se šteje:

- 12 mesecev dejanskega dela za 14 mesecev zavarovanja;
- 12 mesecev dejanskega dela za 15 mesecev zavarovanja;
- 12 mesecev dejanskega dela za 16 mesecev zavarovanja;
- 12 mesecev dejanskega dela za 18 mesecev zavarovanja.

(2) Zavarovancu, ki opravlja delo na delovnih mestih, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, se starostna meja za pridobitev pravice do pokojnine zniža takole:

1. po eno leto za vsakih 6 let, prebitih na delu na delovnih mestih, na katerih se 12 mesecev dejanskega dela šteje za 14 mesecev zavarovanja;
2. po eno leto za vsakih 5 let, prebitih na delu na delovnih mestih, na katerih se 12 mesecev dejanskega dela šteje za 15 mesecev zavarovanja;
3. po eno leto za vsaka 4 leta, prebita na delu na delovnih mestih, na katerih se 12 mesecev dejanskega dela šteje za 16 mesecev zavarovanja;
4. po eno leto za vsaka 3 leta, prebita na delu na delovnih mestih, na katerih se 12 mesecev dejanskega dela šteje za 18 mesecev zavarovanja.

221. člen

(1) Delovna mesta, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem in povečanje zavarovalne dobe na

teh delovnih mestih, določa skupnost s posebnim splošnim aktom. S tem aktom določi skupnost tudi, kolikšno dobo mora zavarovanec najmanj prebiti na takih delovnih mestih, da se zavarovalna doba šteje s povečanjem.

(2) Preden skupnost določi, na katerih delovnih mestih se šteje zavarovalna doba s povečanjem, si mora priskrbeti strokovno mnenje ustreznih strokovnih zavodov in organizacij o težavnosti in škodljivosti dela na teh delovnih mestih, o možnostih uvedbe varstvenih ukrepov za zmanjševanje škodljivih vplivov in rokih, v katerih je možno te ukrepe izvesti ter omejiti ali odpraviti posebno težavnost in škodljivost delovnih mest.

(3) Skupnost je dolžna pred odločitvijo priskrbeti mnenje republiškega sveta Zveze sindikatov SR Slovenije, Gospodarske zbornice SR Slovenije in Republiškega sekretariata za delo.

222. člen

(1) Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije, Gospodarska zbornica SR Slovenije, Izvršni svet Skupščine SR Slovenije in skupnost sklenske družbeni dogovor, s katerim se dogovorijo o ukrepih in dejavnosti v zvezi z delovnimi mesti, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem.

(2) Z družbenim dogovorom se opredelijo kriteriji in osnove postopka za določanje takih delovnih mest, osnove za sklenitev dogovorov o načinu in rokih za odpravljanje posebne težavnosti dela in škodljivosti dela za zdravje ter o kriterijih, s katerimi se ugotovi, katere organizacije v celoti plačujejo večje stroške in katere organizacije prispevajo le del stroškov, nastalih zaradi povečanja zavarovalne dobe in zaradi znižanja starostnih mej za pridobitev pravice.

(3) Z družbenim dogovorom se dogovorijo tudi o svojih nalogah v zvezi z obveznim strokovnim usposabljanjem delavcev na takih delovnih mestih za dodatni poklic, z načinom občasnega premeščanja delavcev s takih delovnih mest, s prepovedjo dela preko polnega delovnega časa, z dolžino delovnega časa, z dnevno, tedensko in letno rekreacijo delavcev ter s stalno ali občasno revizijo delovnih mest, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem.

223. člen

(1) Delovna mesta, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem in ki se določijo s splošnim aktom skupnosti (221. člen), se v posameznih organizacijah ugotavljajo komisijsko.

(2) Komisijo iz prejšnjega odstavka imenuje izvršilni odbor skupščine skupnosti.

224. člen

(1) Komisija iz 223. člena najprej ugotovi za vsako posamezno delovno mesto, če so izpolnjeni pogoji iz 216. člena tega statuta.

(2) Če so pogoji iz prvega odstavka tega člena izpolnjeni, ugotovi:

— naziv delovnega mesta po splošnem aktu skupnosti ter naziv delovnega mesta po internem aktu organizacije;

— koledarsko leto, od katerega se v organizaciji brez presledka opravljajo dela na tem delovnem mestu; če so bili med opravljanjem presledki, ugotovi komisija časovno obdobje za vsak presledek posebej;

— število delovnih mest iste vrste, predvideno v aktu organizacije o sistemizaciji delovnih mest ter število dejansko zasedenih delovnih mest v času dela komisije;

— poimenski seznam delavcev, zaposlenih na tem delovnem mestu v času dela komisije;

— delovni čas, ki se po splošnem aktu organizacije šteje v skladu z zakonom za poln delovni čas na tem delovnem mestu.

225. člen

(1) O ugotovitvah napravi komisija zapisnik, katerega en izvod prejme organizacija oziroma delodajalec.

(2) Zapisnik je osnova za vpis podatkov v evidenco o delovnih mestih, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, ter v evidenco o delavcih, zaposlenih na takih delovnih mestih. Te evidenco so osnova za ugotavljanje zavarovalne dobe v prejšnjem koledarskem letu po predpisih o vodenju matične evidencie o zavarovancih.

(3) Podatke iz zapisnika vpiše organizacija oziroma delodajalec tudi v evidenco o osebnih dohodkih, ki jo za zavarovanca vodi po predpisih o evidencah na področju dela.

226. člen

Če se organizacija oziroma delodajalec ne strinja z ugotovitvijo komisije iz prejšnjih treh členov, lahko v 30 dneh od vročitve zapisnika iz prejšnjega člena uveljavlja sodno varstvo pred posebnim sodiščem združenega dela skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja in starostnega zavarovanja kmetov v SR Sloveniji.

227. člen

(1) Trajanje dela na delovnih mestih, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, se ugotavlja le v skladu s podatki iz evidencie, ki jo organizacije oziroma delodajalci vodijo o takih delovnih mestih in delavcih, ki na njih delajo, oziroma iz matične evidencie o zavarovancih.

(2) Če je organizacija oziroma delodajalec, pri kateri je zavarovanec delal na delovnem mestu iz prejšnjega odstavka, prenehala, se čas dela ugotavlja v postopku za ugotovitev pokojninske dobe.

228. člen

Organizacije oziroma delodajalci, pri katerih delajo zavarovanci - invalidi iz 217. člena tega statuta, vodijo evidenco o zavarovalni dobi, ki se šteje s povečanjem tako, kakor da bi bila ta delovna mesta ugotovljena po komisiji iz 223. člena tega statuta.

Osmi del

POSTOPEK ZA UVELJAVLJANJE PRAVIC

229. člen

Postopek za uveljavljanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja v skupnosti določata statut in poseben pravilnik v skladu s tem statutom.

230. člen

(1) Pristojni organ skupnosti mora odločiti o zahtevi za ugotovitev oziroma varstvo pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja v dveh mesecih od dneva sprejete zahteve. V zadevah invalidskega za-

varovanja teče ta rok od dneva, ko je pristojni zdravnik dal mnenje o zavarovančevem zdravstvenem stanju in o njegovi delovni zmožnosti.

(2) Kadar iz objektivnih razlogov ni mogoče odločiti v roku iz prejšnjega odstavka, mora biti zavarovanec obveščen o vzroku, zaradi katerega ni mogoče odločiti v tem roku, in o novem roku, v katerem bo odločeno. Ta rok ne sme biti daljši od šestih mesecev.

(3) Če odbor za uveljavljanje pravic o zahtevi ne odloči v roku iz prejšnjih dveh odstavkov, ima zavarovanec pravico zahtevati varstvo svoje pravice pri odboru za varstvo pravic.

231. člen

(1) Zoper posamičen akt, izdan na zahtevo za uveljavitev pravice, ima zavarovanec, če z odločitvijo ni zadovoljen, pravico zahtevati varstvo svoje pravice pri odboru za varstvo pravic, in sicer v roku 30 dni od prejema posamičnega akta.

(2) Če zavarovanec ni zadovoljen z odločitvijo odbora za varstvo pravic, lahko v 30 dneh od prejema rešitve uveljavlja sodno varstvo pred posebnim sodiščem združenega dela skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter starostnega zavarovanja kmetov v SR Sloveniji (nadalje: posebno sodišče združenega dela); pred tem sodiščem lahko uveljavlja sodno varstvo tudi, če v roku iz 230. člena ni odločeno o njegovi zahtevi za varstvo pravic.

232. člen

(1) Kadar se pri ugotovitvi pravice in pri odmeri pokojnine ali drugega denarnega prejemka uporabljajo že pravnomočno ugotovljena dejstva, evidentirana v matični evidenci zavarovancev oziroma je v celoti sprejet predlog zavarovanca in ugotovljena dejstva niso sporna, se zavarovancu namesto posamičnega akta izda izračun, iz katerega je razvidno, na katerih dejstvih temelji ugotovljena pravica in izračun pokojnine oziroma drugega denarnega prejemka.

(2) Prejšnji odstavek se ne more uporabiti v primerih, kadar se v posamičnem aktu ugotavlja tudi invalidnost, telesna okvara ali potreba po pomoči in postrežbi drugega.

233. člen

(1) Posamični akt, izdan na zahtevo za uveljavitev pravice, zoper katerega ni bila dana zahteva za varstvo pravic, rok za takšno zahtevo pa je že potekel, oziroma posamični akt, izdan na zahtevo za varstvo pravic, zoper katerega ni bilo uveljavljeno sodno varstvo, lahko razveljavi ali spremeni posebno sodišče združenega dela:

1. če je bilo o isti stvari že prej drugače odločeno;

2. če je bilo o zahtevi odločeno brez poglasja ali mnenja drugega organa, kadar je po veljavnih predpisih to potrebno;

3. če je o zahtevi odločil organ, ki za odločitev ni bil stvarno pristojen;

4. če je bil z odločitvijo očitno prekršen materialni zakon.

(2) Predlog za začetek postopka po prejšnjem odstavku lahko da posebnemu sodišču združenega dela organ samoupravne delavske kontrole in sicer najdlje v petih letih po poteku roka za varstvo pravic oziroma za sodno varstvo.

234. člen

(1) Posamični akt, zoper katerega ni več mogoče zahtevati varstva pravic ali sodnega varstva, se sme

razveljaviti ali spremeniti z novim aktom, izdanim v novem postopku;

1. če se zve za nova dejstva, ki vplivajo na zavarovančevo pravico, ta dejstva pa so nastala po izdaji posamičnega akta;

2. če je bilo o kakšnem pravnem vprašanju kasneje zavzeto stališče, ki je ugodnejše za zavarovanca;

3. če je bil s prejšnjim posamičnim aktom očitno prekršen materialni zakon v škodo stranke;

4. če se potem, ko je izdan posamični akt, zoper katerega ni več možno zaradi poteka roka zahtevati varstva pravice oziroma sodnega varstva, zve za nova dejstva, ali pa najde oziroma pridobi možnost uporabiti nove dokaze, ki bi mogli sami zase ali v zvezi z že izvedenimi in uporabljenimi dokazi pripeljati do drugačne rešitve, če bi bila ta dejstva oziroma ti dokazi navedeni ali uporabljeni v prejšnjem postopku.

(2) Če se izda posamičen akt po 1. in 4. točki prejšnjega odstavka, se za odločitev uporabljajo predpisi, ki veljajo ob uvedbi postopka.

(3) Postopek po prvem odstavku se začne na predlog zavarovanca ali uradno, in sicer ne glede na roke, v primeru iz 4. točke pa najdlje v roku petih let od izdaje prejšnjega posamičnega akta.

(4) Pravica iz posamičnega akta, izdanega po prejšnjih odstavkih, gre od prvega naslednjega meseca po dani zahtevi, če je zavarovanec predlagal spremembo ali razveljavitev, oziroma od prvega dne naslednjega meseca po izdaji novega akta, če je bil postopek uradno uveden.

(5) Za nov postopek po 2., 3. in 4. točki prvega odstavka tega člena je pristojen organ, ki je izdal posamičen akt, ki naj se razveljavi ali spremeni.

235. člen

(1) O stvareh iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja izdajo posamične akte:

1. odbori za uveljavljanje pravic in
2. odbor za varstvo pravic.

(2) Odbore izvoli skupščina skupnosti.

(3) S posebnim sklepom določi skupščina skupnosti število odborov za uveljavljanje pravic in njihovo krajevno pristojnost.

Deveti del

ORGANIZACIJA SKUPNOSTI, NJENI ORGANI IN STROKOVNA SLUŽBA

1. Načela

236. člen

(1) Zavarovanci in upokojeanci — člani skupnosti si s tem statutom in z drugimi splošnimi akti v skladu s samoupravnim sporazumom o samoupravni organiziranosti in nalogah skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji določajo takšno organizacijo skupnosti, ki jim zagotavlja neposredno sporazumevanje in odločanje pri določanju pravic, obveznosti in odgovornosti, pri ustvarjanju in krepitevi materialne osnove za zagotovitev in razširitev pravic ter pri upravljanju skupnosti.

(2) Člani skupnosti so:

1. Zavarovanci in sicer:

— delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih;

— delovni ljudje v delovnem razmerju pri delodajalcih;

— delovni ljudje, ki opravljajo samostojno delo s sredstvi v lasti občanov in so na tej osnovi pokojninsko in invalidsko zavarovani;

— drugi delovni ljudje, ki so po zakonu obvezno pokojninsko ter invalidsko zavarovani;

2. Upokojeanci.

(3) Skupnost ustanovijo člani skupnosti iz prejšnjega odstavka s samoupravnim sporazumom, s katerim določijo tudi njeno organizacijo in naloge.

237. člen

(1) Skupnost je ustanovljena in organizirana za območje SR Slovenije.

(2) Da se v skupnosti zagotovi uresničevanje načela sporazumevanja in dogovarjanja in vpliv zavarovancev in upokojeancev na delovanje skupnosti ter da se omogoči neposrednejše odločanje na vseh tistih področjih pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki se ustrezneje rešujejo na ožjem območju, so za območje občin oblikovane enote skupnosti kot deli skupnosti (enote skupnosti), ki imajo v skladu z dogovorjeno enotno politiko na ravni skupnosti opredeljeno delovno področje in pristojnosti.

238. člen

(1) Zavarovanci in upokojeanci si v skupnosti v skladu z zakonom zagotavljajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje in v ta namen določajo zase in za svoje družinske člane:

— pravico do starostne pokojnine v starosti;

— pravico do invalidske pokojnine in pravico do poklicne rehabilitacije in zaposlitve z ustreznimi denarnimi nadomestili za primer izgubljene ali zmanjšane delovne zmožnosti (invalidnosti);

— pravico do poklicne rehabilitacije in zaposlitve z ustreznimi denarnimi nadomestili za primer neposredne nevarnosti za invalidnost v zvezi z delom na določenem delovnem mestu (neposredna nevarnost za invalidnost);

— pravico do denarnega nadomestila (invalidnine) za primer telesne okvare;

— pravico do družinske pokojnine v primeru zavarovančeve ali upokoječeve smrti;

— pravico do dodatka za pomoč in postrežbo, varstvenega dodatka, povračila potnih in selitvenih stroškov in enkratnega letnega zneska prispevka za rekreacijo;

— druge pravice, ki jih določijo v samoupravnih splošnih aktih.

(2) Za uresničevanje pravic iz tega zavarovanja zavarovanci združujejo potrebna sredstva ter z njimi gospodarno ravnaajo.

239. člen

Zavarovanci in upokojeanci v enotah skupnosti samoupravno in samostojno v mejah enotno dogovorjene politike na ravni skupnosti zlasti:

1. — uresničujejo pravico do rehabilitacije in zaposlovanja invalidov v skladu s pravicami in dolžnostmi skupnosti;

— se dogovarjajo in sporazumevajo z drugimi zainteresiranimi dejavniki o preprečitvi invalidnosti in

sprejemajo ter uresničujejo ukrepe za zmanjšanje invalidnosti in invalidskega upokojevanja;

— urejajo in spremljajo uveljavljanje pravic zavarovancev in upokojeencev na svojem območju ter predlagajo potrebne ukrepe;

— v okviru programa stanovanjske skupnosti v občini rešujejo stanovanjsko problematiko upokojeencev in invalidov ter razporejajo sredstva stanovanjskega sklada;

— opravljajo druge naloge, opredeljene v samoupravnih splošnih aktih skupnosti oziroma občinskega dela skupnosti;

2. — razpravljajo, zavzemajo in usklajujejo stališča o vprašanih, ki so enotna za področje skupnosti, zlasti pa o temeljnih vprašanih sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja, o obveznostih zavarovancev za zagotovitev pravic na temelju vzajemnosti in solidarnosti ter o vprašanih organizacije skupnosti.

240. člen

Za uresničevanje svojih nalog in za razvijanje samoupravnih družbenih odnosov skupnost in enote skupnosti sodelujejo z družbenopolitičnimi skupnostmi, strokovnimi organizacijami in njihovimi združenji, zlasti pa še s socialistično zvezo delovnega ljudstva, s sindikati in organizacijami ter društvi, katerih namen je varstvo delavcev, upokojeencev ter invalidov, in to zlasti:

— pri oblikovanju sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja;

— pri zagotavljanju in združevanju sredstev za uresničevanje pravic;

— pri prizadevanjih za izboljševanje delovnih in življenjskih razmer delavcev;

— pri usklajevanju skupnih interesov po načelih družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja;

— pri zagotavljanju izbire delegatov in zagotavljanju njihove aktivnosti.

241. člen

Skupnost in enote skupnosti sodelujejo z drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi v SR Sloveniji pri urejanju zadev skupnega pomena, zlasti pa na področjih:

— rehabilitacije in zaposlovanja invalidov;

— invalidskega varstva, zlasti preventivne dejavnosti in pri ukrepih za preprečevanje in zmanjšanje invalidizacije;

— reševanja stanovanjskih vprašanj upokojeencev;

— uresničevanja pravice upokojeencev do otroškega dodatka in

— na drugih področjih.

242. člen

Skupnost sodeluje z drugimi skupnostmi pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Jugoslaviji in z zvezo teh skupnosti na področjih skupnega pomena zaradi čim enotnejše politike na teh področjih zlasti pa pri:

— zagotavljanju enotne politike pri uresničevanju pravic;

— usklajevanju pokojnin;

— določanju del oziroma delovnih mest, na katerih se šteje zavarovalna doba s povečanjem;

— urejanju in izvajanju pokojninskega in invalidskega zavarovanja po mednarodnih sporazumih.

243. člen

Zaradi sodelovanja v delu skupščin družbenopolitičnih skupnosti, usklajevanja politike na področju socialnega varstva in opravljanja nalog, ki zadevajo socialno varnost delovnih ljudi in občanov, se skupnost in enote skupnosti v skladu z zakonom povezujejo z drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi v skupnosti socialnega varstva.

2. Organizacija skupnosti

244. člen

Zavarovanci in upokojeenci uresničujejo svoje pravice in obveznosti v:

— skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji;

— enotah skupnosti.

245. člen

(1) Organ upravljanja skupnosti je skupščina, organizirana po delegatskem načelu.

(2) Organ upravljanja enote skupnosti je zbor delegatov, organiziran po delegatskem načelu.

(3) Skupščina skupnosti in zbori delegatov enot skupnosti zaupajo določene izvršilne funkcije svojim izvršilnim organom, ki so jim za svoje delo odgovorni. Izvršilni organi in njihove pristojnosti so določeni v tem statutu ali v drugem splošnem aktu skupnosti oziroma enot skupnosti.

246. člen

(1) V skupnosti se sprejemajo odločitve s samoupravnim dogovarjanjem in sporazumevanjem ali z odločitvijo večine glasov vseh delegatov v skupščini skupnosti, zboru delegatov enote skupnosti oziroma v njihovem izvršilnem organu.

(2) Postopek dogovarjanja in usklajevanja ter odločanja se določi v poslovniki, ki jih sprejme skupščina skupnosti oziroma zbor delegatov enot skupnosti.

247. člen

Skupščina skupnosti in zbori delegatov enot skupnosti imajo predsednika in njegovega namestnika. Predsednik skupščine oziroma zbora delegatov sklicuje in vodi seje skupščine oziroma zbora delegatov ter podpisuje samoupravne splošne in druge akte skupščine oziroma zbora delegatov.

248. člen

(1) Delegati v samoupravnih organih skupnosti in enot skupnosti so za svoje delo odgovorni delegatski bazi. Ta odgovornost se zagotavlja predvsem tako, da so delegati, ki so delegirani za sejo zbora delegatov enot skupnosti, za svoje delo odgovorni delovnim ljudem in občanom, ki so jih izvolili, in delegacijam, ki so jih delegirale. Delegati v skupščini skupnosti pa so odgovorni zborom delegatov enot skupnosti, delegati delegirani v svet Zveze skupnosti Jugoslavije, pa skupščini skupnosti.

(2) Predsednik skupščine in njegov namestnik ter člani izvršilnih in drugih organov skupščine so za svoje delo odgovorni skupščini.

(3) Predsedniki zborov delegatov in njihovi namestniki ter člani izvršilnih in drugih organov zborov

delegatov so za svoje delo odgovorni zborom delegatov, ki so jih izvolili.

3. Skupščina skupnosti in njeni izvršilni organi

249. člen

Skupščino skupnosti sestavlja 90 delegatov, ki jih po načelu zamenljivosti delegirajo zbori delegatov enot skupnosti. Število delegatskih mest za skupščino skupnosti, ki jih imajo posamezne enote skupnosti, določi skupščina skupnosti s posebnim sklepom. Zbor delegatov vsake enote skupnosti delegira najmanj enega delegata.

250. člen

Predsednik skupščine predstavlja skupnost, vodi seje skupščine ter podpisuje splošne akte, ki jih sprejema skupščina.

Kadar je predsednik skupščine odsoten oziroma zadržan, ga nadomešča njegov namestnik z vsemi pravicami in dolžnostmi, ki jih ima predsednik skupščine.

251. člen

(1) Skupščina skupnosti skrbi za uresničevanje pravic in nalog iz 238. člena tega statuta in v ta namen:

1. sprejema statut skupnosti, njegove spremembe in dopolnitve in druge splošne akte;

2. uresničuje politiko pokojninskega in invalidskega zavarovanja z večletnimi in letnimi programi dejavnosti skupnosti in s posameznimi sklepi;

3. ugotavlja in razglasa s samoupravnimi sporazumi sklenjene stopnje prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za večletno ali letno obdobje oziroma v skladu z zakonom določa stopnje prispevkov;

4. odloča o ukrepih, s katerimi se zagotavljajo materialna podlaga in možnosti za rehabilitacijo in zaposlovanje delovnih invalidov;

5. upravlja s sredstvi skupnosti in določa politiko uporabe teh sredstev;

6. sprejema finančne načrte in zaključne račune ter poslovno poročilo skupnosti in strokovne službe;

7. sklepa družbene dogovore in samoupravne sporazume;

8. sklepa pogodbe o izvajanju zavarovanja za določene skupine zavarovancev;

9. odloča o uvedbi prostovoljnega pokojninskega in invalidskega zavarovanja;

10. voli in razrešuje predsednika skupščine in njegovega namestnika ter izvršilne organe in imenuje stalne inčasne komisije ter jim določa naloge;

11. voli sodnike posebnega sodišča združenega dela;

12. določa program dejavnosti in enotna izhodišča politike na področju reševanja stanovanjskih potreb upokojenecv;

13. sodeluje z drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi v Sloveniji in v Jugoslaviji;

14. odloča o ustanovitvi zveze skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Jugoslavije, o včlanjevanju vanjo in o včlanjevanju v druga združenja oziroma skupnosti;

15. odloča o ustanovitvi, organizaciji in delovnem področju strokovne službe;

16. sklepa samoupravni sporazum s strokovno službo o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih;

17. imenuje v soglasju s Skupščino SR Slovenije vodjo strokovne službe skupnosti;

18. opravlja druge naloge, za katere je po predpisih pristojna skupnost, pa s tem statutom ali drugim splošnim aktom ni izrecno določena pristojnost kakšnega drugega organa skupnosti.

(2) Skupščina skupnosti sprejema sklepe iz prejšnjega odstavka z večino glasov vseh delegatov skupščine.

252. člen

(1) Skupščina skupnosti ima svoje izvršilne organe:

1. izvršilni odbor;

2. odbor za rehabilitacijo in zaposlovanje delovnih invalidov;

3. odbor za vprašanja borcev NOV in vojaških invalidov;

4. odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaiščito;

5. komisijo za sistem in organizacijo skupnosti.

(2) Skupščina skupnosti s sklepom oblikuje po potrebi tudi druge izvršilne organe oziroma komisije za posamezna področja in jim določi pristojnosti

253. člen

(1) izvršilni organi skupščine iz 252. člena imajo:

— izvršilni odbor 11 članov;

— odbor za rehabilitacijo in zaposlovanje delovnih invalidov 9 članov;

— odbor za vprašanja borcev NOV in vojaških invalidov 7 članov;

— odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaiščito 7 članov;

— komisija za sistem in organizacijo skupnosti 11 članov.

(2) Po položaju sta člana odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaiščito predsednik skupščine in predsednik izvršilnega odbora, v odbor predlaga predstavnika tudi aktiv zveze komunistov skupnosti.

(3) Komisijo za sistem in organizacijo skupnosti sestavljajo: predsednik skupščine skupnosti, ki je tudi predsednik komisije, predsednik izvršilnega odbora, odbora za rehabilitacijo in zaposlovanje delovnih invalidov, odbora za vprašanja borcev, predsednik upravnega odbora sklada za graditev domov in stanovanj za upokojenecv, predsednik sveta delovne skupnosti strokovne službe skupnosti, vodja strokovne službe skupnosti. Štiri člane komisije izvoli skupščina skupnost med zavarovanci in upokojeneci.

254. člen

Člane izvršilnih organov izvoli skupščina skupnosti praviloma izmed delegatov delegacij za štiri leta, lahko pa jih razreši še pred potekom dobe, za katero so izvoljeni. Pri izvolitvi članov izvršilnih organov upošteva skupščina skupnosti tudi razmerje med številom zavarovancev in številom upokojenecv. Tri člane odbora za vprašanja borcev NOV in vojaških invalidov izvoli skupščina na predlog republiškega odbora Zveze združenj borcev NOV SR Slovenije.

255. člen

Izvršilni odbor skupščine skupnosti:

1. skrbi za izvrševanje splošnih aktov skupnosti in posameznih sklepov skupščine;

2. pripravlja gradivo za razpravo v delegacijah in v skupščini, daje pobude in predloge za raziskovalno ter normativno dejavnost;

3. daje smernice za delo strokovne službe;

4. odloča o uporabi sredstev, ki so določena za modernizacijo strokovne službe ter za znanstveno in raziskovalno delo;

5. skrbi za povezavo skupščine z zbori delegatov občinskih delov skupnosti ter njihovimi organi in za medsebojno sodelovanje;

6. opravlja tudi druge zadeve, za katere ga pooblasti skupščina skupnosti.

256. člen

Predsednik izvršilnega odbora oziroma njegov namestnik, kadar je predsednik zadržan, pripravlja, sklicuje in vodi seje izvršilnega odbora in skrbi, da se sprejeti sklepi izvajajo.

Predsednik izvršilnega odbora opravlja tudi funkcijo poslovodnega organa skupnosti. V tem svojstvu zastopa skupnost in je odredbodajalec zanj, opravlja pa tudi druge naloge poslovodstvene narave v skladu z zakonom.

257. člen

Delovno področje odbora za rehabilitacijo in zaposlovanje delovnih invalidov so zadeve v zvezi z rehabilitacijo in zaposlovanjem delovnih invalidov, ki spadajo v pristojnost skupnosti, če zanje ni izrecno pristojna skupščina skupnosti ali kakšen drug njen organ.

Odbor zlasti:

1. proučuje sistem rehabilitacije in zaposlovanja invalidnih oseb, posebej delovnih invalidov in daje predloge v tej zvezi;

2. spremlja in analizira gibanje invalidizacije ter daje v tej zvezi predloge in pobude;

3. spremlja izvajanje rehabilitacije in zaposlovanja delovnih invalidov, ga ocenjuje ter predlaga potrebne ukrepe;

4. pripravlja in predlaga drugim dejavnikom program preventivne dejavnosti na področju invalidskega varstva in ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje invalidizacije skladno s programi v občinah;

5. pripravlja ukrepe, s katerimi se zagotavlja materialna podlaga in možnost za rehabilitacijo in zaposlovanje delovnih invalidov;

6. v občinskih delih skupnosti usmerja in povezuje delo, ki zadeva poklicno rehabilitacijo in zaposlovanje delovnih invalidov;

7. sodeluje z drugimi dejavniki na področju rehabilitacije in zaposlovanja invalidnih oseb ter preprečevanja in zmanjševanja invalidizacije

258. člen

Odbor za vprašanja borcev NOV in vojaških invalidov zlasti:

1. proučuje problematiko borcev in vojaških invalidov s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja;

2. skrbi za izboljšanje urejanja, izvajanja in uveljavljanja njihovih pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja;

3. pripravlja predloge za stališča, sklepe in ukrepe s področja varstva borcev NOV in vojaških invalidov in jih posreduje skupščini skupnosti ali njeni strokovni službi;

4. skrbi za urejanje stanovanjskih problemov upokojenih borcev in vojaških invalidov;

5. sodeluje z drugimi skupnostmi in organi na področju urejanja pravic in socialnega varstva borcev in vojaških invalidov.

259. člen

Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito:

1. sprejema in dopolnjuje obrambni načrt skupnosti;

2. usklajuje obrambne priprave skupnosti z drugimi obrambnimi pripravami na ravni republike ter na tem področju sodeluje z ustreznimi družbenopolitičnimi organizacijami in upravnimi organi;

3. predlaga obrambne elemente razvojnega načrta in drugih splošnih aktov ter ukrepov s področja ljudske obrambe, za katere so pristojni organi upravljanja in drugi organi skupnosti;

4. organizira in pripravlja vse možne oblike in načine izvajanja nalog in ukrepov ljudske obrambe glede na predvidene vojne razmere;

5. skrbi za izvajanje varnostnih in zaščitnih ukrepov pri pripravah za ljudsko obrambo po načelih družbene samozaščite;

6. v soglasju s pristojnimi republiškimi organi določa osebo, ki opravlja posebno zaupna dela pri pripravah za ljudsko obrambo;

7. sodeluje z odborom za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito strokovne službe in mu daje ustrezna navodila za delo v vojnih razmerah;

8. opravlja druge naloge s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite skupnosti

260. člen

Komisija za sistem in organizacijo skupnosti zlasti:

1. proučuje sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zavzema stališča ter daje predloge in pobude;

2. v zvezi z usklajevanjem in izpopolnjevanjem sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja usklajuje svoje izsledke in stališča z drugimi dejavniki ter daje pobude in predloge;

3. proučuje organizacijo skupnosti, zlasti še z vidika uresničevanja delegatskega samoupravnega sistema in njegovega delovanja ter uresničevanja pravic zavarovancev v skupnosti;

4. proučuje ustreznost organizacije in delovanje službe skupnosti za opravljanje nalog skupnosti ter predlaga ustrezne ukrepe.

4. Zbori delegatov enot skupnosti

261. člen

(1) Zbori delegatov enot skupnosti opravljajo naloge, ki so zanje določene v tem statutu, zlasti pa naloge iz 239. člena statuta.

(2) Splošni akt enote skupnosti natančneje določa naloge zbora delegatov v skladu s tem statutom in samoupravnim sporazumom o organiziranosti in nalogah skupnosti.

(3) Splošni akt enote skupnosti tudi določa, katere izvršilne organe ima zbor delegatov ter kakšne so njihove naloge in odgovornosti.

5. Obveščanje zavarovancev in upokoencev

262. člen

(1) Delo skupnosti, enot skupnosti, njenih organov in strokovne službe je javno.

(2) Zavarovanci in upokoenci imajo pravico in dolžnost biti seznanjeni z vsemi najpomembnejšimi dogodki v skupnosti kakor tudi s sklepi, ki jih sprejmejo skupščina skupnosti ali zbori delegatov enot skupnosti in njihovi organi, prav tako pa tudi z delom strokovne službe.

(3) Zavarovanci in upokoenci se seznanjajo z delom skupnosti prek javnih sredstev obveščanja, prek glasil skupnosti, po delegatih in delegacijah in na druge načine, ki jih izberejo skupščina skupnosti in zbori delegatov enot skupnosti ter njihovi izvršilni organi.

(4) Da so zavarovanci in upokoenci obveščeni o delu skupnosti, njenih organov in strokovne službe, skrbita izvršilni odbor skupščine skupnosti, poslovodni organ skupnosti in vodja strokovne službe.

6. Samoupravni nadzor nad delom skupnosti

263. člen

(1) Zavarovanci in upokoenci nadzorujejo delo skupščine, zborov delegatov izvršilnih in drugih organov ter delo strokovne službe skupnosti neposredno in po organu samoupravne delavske kontrole.

(2) Za uresničevanje te pravice morajo biti zavarovanci in upokoenci seznanjeni z vsemi pomembnimi dogajanja v skupnosti in s sklepi skupščine skupnosti in njenih organov ter z delom strokovne službe skupnosti.

(3) Zavarovanci in upokoenci dajejo neposredno in prek delegatov pripombe in predloge, naslavljajo posamezna vprašanja zborom delegatov enot skupnosti, skupščini skupnosti, izvršilnim organom in strokovni službi.

264. člen

(1) Organ samoupravne delavske kontrole v skupnosti je odbor samoupravne delavske kontrole.

(2) Odbor zlasti spremlja uresničevanje sklepov skupnosti, pravic in dolžnosti zavarovancev in upokoencev, racionalno porabo sredstev in gospodarnost poslovanja ter ugotavlja in preprečuje družbeno škodljive pojave.

(3) Odbor samoupravne delavske kontrole nadzira tudi delo strokovne službe skupnosti.

265. člen

(1) Delegate v odbor samoupravne delavske kontrole skupnosti izvolijo zbori delegatov enot skupnosti. Število delegatov in način izvolitve določa skupščina skupnosti s posebnim sklepom.

(2) Zbori delegatov enot skupnosti lahko izvolijo za svoje območje in za področje dejavnosti ter nalog enot skupnosti posebne odbore samoupravne delavske kontrole.

(3) Izvolitev posebnih odborov samoupravne delavske kontrole za območje enot skupnosti ne zmanjšuje pristojnosti, dolžnosti in nalog odbora samoupravne delavske kontrole skupnosti.

7. Strokovna služba

266. člen

(1) Strokovna, finančna, administrativno-tehnična in tem podobna opravila za skupnost in enote skupnosti, za skupnost starostnega zavarovanja kmetov, določena dela pa v skladu s posebnim sporazumom tudi za posebno sodišče združenega dela, opravlja strokovna služba skupnosti.

(2) Temelj organizacije, delovno področje, pravice, dolžnosti in odgovornosti strokovne službe določajo ta statut, sklep o ustanovitvi strokovne službe in samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, dolžnostih in odgovornostih med skupnostjo in strokovno službo.

267. člen

(1) Vodjo strokovne službe imenuje skupščina skupnosti v soglasju s Skupščino SR Slovenije.

(2) Vodja strokovne službe je imenovan za dobo štirih let in je po poteku te dobe lahko ponovno imenovan.

(3) Za vodjo strokovne službe se lahko imenuje, kdor ima visokošolsko izobrazbo in izpolnjuje pogoje moralnopolitične primernosti.

268. člen

(1) Vodja strokovne službe je za svoje delo in delo delovne skupnosti odgovoren skupščini skupnosti in njenim izvršilnim organom v okviru njihove pristojnosti ter organu samoupravne delavske kontrole.

(2) Delavci strokovne službe so za svoje delo odgovorni vodji strokovne službe in poslovodnemu organu skupnosti.

269. člen

(1) Delavci strokovne službe pridobivajo dohodek neposredno s svobodno menjavo dela iz sredstev skupnosti.

(2) Delavci strokovne službe imajo pravico do sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo v skladu z načelom delitve po delu in ustreznimi družbeno določenimi osnovami in merili za delitev.

270. člen

(1) Skupnost zagotavlja strokovni službi vse osnovne pogoje za njeno poslovanje: delovna sredstva in sredstva za kritje materialnih stroškov poslovanja.

(2) Z delovnimi sredstvi upravlja skupnost, delavci strokovne službe pa imajo za zadovoljevanje osebnih in družbenih potreb pravico uporabe in dela s temi sredstvi.

271. člen

(1) Delavci strokovne službe v skladu z ustavo in zakonom samostojno urejajo s svojimi samoupravnimi splošnimi akti medsebojne odnose v združenem delu ter uresničujejo druge samoupravne pravice in obveznosti iz združenega dela, ki se nanašajo na delovne skupnosti samoupravnih interesnih skupnosti.

(2) Strokovna služba predloži v soglasje skupščini skupnosti statut strokovne službe, izvršilnemu odboru skupščine skupnosti pa druge samoupravne splošne akte, v katerih se določajo temeljni pogoji glede strukture delovnih opravil in kvalifikacijske strukture kadrov v strokovni službi.

(3) Soglasje iz prejšnjega odstavka se ne nanaša na uresničevanje samoupravnih pravic delavcev.

Deseti del

FINANCIRANJE

I. poglavje

NAČELA O FINANCIRANJU

272. člen

(1) Sredstva, potrebna za uveljavljanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zagotavljajo:

1. zavarovanci — s prispevkom iz osebnega dohodka;

2. osebe, ki opravljajo dejavnost s samostojnim osebnim delom, in druge osebe za delavce, ki so pri njih zaposleni (v nadaljnjem besedilu: delodajalci) — iz svojih sredstev;

3. temeljne in druge organizacije združenega dela, državni organi, zadruge, družbene in druge organizacije (v nadaljnjem besedilu: organizacije) — za namečne, ki so določeni v skladu z zakonom.

(2) Sredstva, potrebna za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevajo tudi družbenopolitične skupnosti skladno z zakonom.

273. člen

(1) Svoje obveznosti glede sredstev za uresničevanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja v skupnosti določajo zavarovanci na podlagi programa skupnosti s samoupravnim sporazumom o temeljnih plana skupnosti in drugimi samoupravnimi sporazumi.

(2) Za uresničevanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja plačujejo zavarovanci prispevek v skladu s posebnimi predpisi. Višino prispevka določajo zavarovanci v samoupravnih sporazumih iz prejšnjega odstavka ali pa jo določi zakon.

(3) Obveznosti iz prejšnjih odstavkov se določajo v skladu z gibanjem družbenega proizvoda vsega gospodarstva in produktivnosti vsega družbenega dela v mejah in v skladu s smotri, določenimi v družbenih planih družbenopolitičnih skupnosti.

274. člen

Prispevek za posebne primere zavarovanja plačujejo:

1. za osebe iz 25. člena in iz 1. do 5. in 7. točke prvega odstavka 27. člena tega statuta — organizator akcije oziroma javnega dela;

2. za osebe iz 4., 5. in 6. točke 26. člena tega statuta — strokovne šole s praktičnim poukom, zavodi za vedenjsko in osebnostno motene in šole, kadar so te osebe na praktičnem pouku v šolskih učilnicah ali delavnicah oziroma organizacije združenega dela, državni organi, zadruge, družbene in druge organizacije (v nadaljnjem besedilu: organizacije), kadar so te osebe pri njih na delu;

3. za osebe iz 6. točke prvega odstavka 27. člena tega statuta — organizacija, pri kateri je invalid na praktičnem delu ali vajah;

4. za osebe iz 7. točke 26. člena tega statuta — organizacija, ki je sklenila pogodbo o delu.

275. člen

(1) SR Slovenija prispeva sredstva za obveznosti skupnosti, ki nastajajo s priznavanjem in odmerjanjem

pokojnin pod ugodnejšimi pogoji, določenimi z republiškimi predpisi.

(2) Ta prispevek je razlika med dajatvijo, priznano in odmerjeno po splošnih predpisih, ter dajatvijo, priznano in odmerjeno po posebnih oziroma ugodnejših pogojih; v to razliko se všteta tudi vsi prispevki od teh dajatev in sorazmerni del stroškov odmere in izplačevanja dajatev.

(3) Izvršni svet Skupščine SR Slovenije in skupnost skleneta pogodbo, v kateri se ugotovijo obveznosti SR Slovenije iz tega naslova ter način in rok izpolnitve teh obveznosti. Pogodba se sklene za naslednje leto ali za več let naprej.

(4) Primere, obseg in način zagotavljanja povračila, ki pripada skupnosti za obveznosti, ki nastanejo v zvezi s pridobitvijo pravic in odmero pokojnine borcem NOV in borcem drugih kategorij ter njihovim družinskim članom, ki so jim te pravice zagotovljene po zakonu o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, in družinskim članom padlih borcev po 302. členu tega statuta, določa zvezni zakon.

276. člen

(1) Skupnost opravlja naloge v zvezi z uveljavljanjem pravic, ki jih občinske skupščine s svojimi odloki zagotove osebam, ki niso zavarovane po tem statutu, če se tako odloči občinska skupščina; pri tem občinske skupščine zagotove sredstva za kritje stroškov teh pravic.

(2) Skupnost in občinska skupščina se sporazumeata o izvajanju teh nalog, o višini prispevka, ki ga mora zagotoviti občinska skupščina, in o načinu plačevanja tega prispevka.

277. člen

(1) Prispevki zapadejo v plačilo:

1. za zavarovance, ki prejema osebni dohodek — na dan, ko se dvignejo sredstva za osebne dohodek;

2. za vse druge zavezanke prispevka — zadnji dan v mesecu za nazaj.

(2) Prispevki se plačujejo po stopnjah, veljavnih na dan zapadlosti, če ni s posebnim predpisom ali sklepom skupnosti o določitvi stopenj prispevkov izrecno drugače določeno.

278. člen

Če plačnik prispevka ne plača zapadlih prispevkov v predpisanem roku ali ne plača vseh prispevkov z zamudnimi obrestmi, lahko uveljavlja skupnost svojo terjatev pri posebnem sodišču združenega dela.

279. člen

(1) Služba družbenega knjigovodstva oziroma banka na zahtevo skupnosti na podlagi izvršljive odločbe posebnega sodišča združenega dela izterja neplačane prispevke z zamudnimi obrestmi tako, da prenese znesek z računa zavezanca prispevka na račun skupnosti.

(2) Če prispevkov ni mogoče izterjati na način iz prejšnjega odstavka, se na zahtevo skupnosti izterjajo po predpisih o prisilni izterjavi.

280. člen

(1) Terjatev prispevkov zastara v petih letih, računano od konca leta, v katerem so prispevki dospeli v plačilo.

(2) Zastaranje ustavi vsako dejanje skupnosti, ki ima namen, da se ugotovi obveznost plačila prispevkov ali namen izterjave, in je na predpisan način nazonjeno zavezancu. Po vsaki ustavitvi zastaranja začne teči nov petletni zastaralni rok. Terjatev pa je v vsakem primeru zastarana, ko preteče deset let od dneva, ko je zastaranje začelo prvič teči.

281. člen

Služba skupnosti ima pravico pregledovati knjige in evidence pri organizacijah in delodajalcih zaradi kontrole pravilnosti obračunavanja in plačevanja prispevkov ter zaradi uveljavljanja pravic zavarovancev.

II. poglavje

FINANČNO POSLOVANJE

1. Sredstva skupnosti

282. čler

Dohodki skupnosti so:

1. prispevki, določeni v skladu s samoupravnimi sporazumi, zakonom, tem statutom in sklepi skupščine skupnosti;
2. povračila družbenopolitičnih skupnosti v skladu z zakonom ali odlokom ter tem statutom;
3. vsi drugi dohodki in povračila.

283. člen

Iz dohodkov skupnosti se krijejo izdatki:

1. za pokojnine in druge pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja;
2. za prispevke:
 - za zdravstveno varstvo upokoencev,
 - za otroško varstvo,
 - za graditev domov in stanovanj za upokoence;
3. za upravne stroške skupnosti;
4. za druge z zakonom, tem statutom in drugimi splošnimi akti skupnosti določene obveznosti.

284. člen

(1) Sredstva, ki so potrebna za izvajanje pokojninskega in invalidskega zavarovanja v posameznem letu, se določijo in razporedijo s finančnim načrtom.

(2) O izvršitvi finančnega načrta se sestavi zaključni račun, v katerem se dokončno ugotovijo dohodki in izdatki skupnosti.

285. člen

Vodenje finančnih evidenc in finančno poslovanje se določa s posebnim pravilnikom.

286. člen

Skupnost ima poslovno in varnostno rezervo.

287. člen

S poslovno rezervo se zagotavljajo potrebna obratna sredstva. Znesek potrebnih obratnih sredstev določi skupnost ob sprejemu finančnega načrta za posamezno leto glede na pričakovano dinamiko dotoka dohodkov in izdatkov.

288. člen

(1) Z varnostno rezervo se zagotavlja stalnost prispevnih stopenj za določeno obdobje ter stabilnost finančnega poslovanja, ki utegne biti ogrožena zaradi nepredvidljivega zmanjšanja dohodkov ali nepredvidljivega povečanja izdatkov. Iz varnostne rezerve se krije primanjkljaj, ugotovljen v zaključnem računu.

(2) Varnostna rezerva se oblikuje tako, da doseže ob koncu zadnjega leta dobe, za katero so določene stalne stopnje prispevkov, najmanj 10% izdatkov tega leta.

2. Sredstva za graditev domov in stanovanj za upokoence

289. člen

(1) Od skupnega zneska izplačanih pokojninskih in invalidskih prejemkov izdaja skupnost v določenem odstotku sredstva, ki se stekajo v sklad za graditev domov in stanovanj za upokoence (nadalje: sklad).

(2) Namen sklada je zagotavljanje sredstev:

1. za graditev in rekonstrukcijo domov za upokoence ter
2. za graditev in rekonstrukcijo stanovanjskih hiš in stanovanj v družbeni lasti, ki se trajno uporabljajo za upokoence.

290. člen

Dohodki sklada so:

1. prispevek od izplačanih pokojninskih in invalidskih prejemkov, zmanjšan za prispevek za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu;
2. obresti od sredstev sklada;
3. drugi dohodki.

291. člen

(1) Sredstva sklada se uporabljajo za reševanje stanovanjskih potreb upokoencev in sicer na podlagi programa, ki ga sprejme skupnost najmanj za petletno obdobje, in v soglasju s skupščino pristojne občine.

(2) Program obsega ugotovitev potreb, izhodišče programa, oceno razpoložljivih sredstev in časovno izpolnjevanje programa.

292. člen

(1) Sredstva sklada se uporabljajo za dotacije ali posojila.

(2) Dotacija se lahko daje pravnim osebam za graditev ali razširitev domov. Višina se določi s pogodbo. Za rekonstrukcijo domov se lahko daje dotacija največ do polovice proračunske vrednosti rekonstrukcije.

(3) Posojilo se lahko daje pravnim osebam za graditev stanovanjskih hiš ali stanovanj, ki se trajno uporabljajo za upokoence.

293. člen

(1) Sklad upravlja upravni odbor, ki ga imenuje skupščina skupnosti.

(2) Sklad predstavlja predsednik upravnega odbora, ki tudi podpisuje sklepe odbora.

(3) Število članov upravnega odbora, njegove naloge in način dela določi skupnost s posebnim pravilnikom.

Enajsti del

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

294. člen

(1) Uživalcem, ki so uveljavili pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja do 31. decembra 1972 po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki so veljali do omenjenega dne, ali po pogodbah o socialnem zavarovanju, sklenjenih na njihovi podlagi, ali jih uveljavijo po 298. in 299. členu tega statuta, so omenjene pravice zagotovljene tudi po omenjenem datumu, če so določene v tem statutu, s pristavkom, da jih uživajo v obsegu in na način, kot to določajo predpisi, ki se uporabljajo po 31. decembru 1972.

(2) Uživalcem pravic iz prvega odstavka tega člena je zagotovljeno izplačevanje pokojnin (brez varstvenega dodatka) in denarnih nadomestil za telesno okvaro najmanj v znesku, ki jim je šel do 31. decembra 1972.

(3) Prvi in drugi odstavek tega člena se uporabljata tudi začasne pokojnine in invalidnine iz 247. člena temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju.

295. člen

(1) Nadomestila zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu, priznana in odmerjena za čas do 31. 12. 1972, se na novo odmerijo v skladu s 153. členom tega statuta s tem, da se za ugotovitev osnove upoštevajo osebni dohodki, doseženi v letu 1972.

(2) Če delovni invalid ni zaposlen na drugem ustreznem delu, na katero je bil na podlagi mnenja invalidske komisije napoten, se osnova za odmero nadomestila po prejšnjem odstavku ugotovi po delovnem mestu, na katero je bil delovni invalid z njegovo privolitvijo napoten.

(3) Po prvem in drugem odstavku odmerjeno nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu se izplačuje kot nadomestilo po 153. členu tega statuta, in sicer od 1. julija 1973 dalje. Nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu, priznano in odmerjeno za čas do 31. 12. 1972, se v tej višini izplačuje delovnemu invalidu tudi za čas od 1. januarja 1973 do 30. junija 1973.

296. člen

(1) Zavarovanec lahko do konca leta 1973 uveljavi pravico do starostne pokojnine tudi, preden dopolni starost iz prvega odstavka 44. člena tega statuta, ko dopolni najmanj 35 let pokojninske dobe in 55 let starosti moški oziroma 30 let pokojninske dobe in 50 let starosti ženska (predčasna pokojnina).

(2) Zavarovancu iz prvega odstavka tega člena se pokojnina, odmerjena glede na pokojninsko dobo, zmanjša za 1,33 % za vsako leto predčasnega odhoda v pokoj pred dopolnitvijo predpisane starosti iz prvega odstavka 44. člena tega statuta.

(3) Za pokojnine, uveljavljene po tem členu, ne veljajo določbe o odstotnem povečanju pokojnine glede na leto udeležbe v NOV iz 170. člena tega statuta.

(4) Za izpolnitev pogoja starosti iz prvega odstavka tega člena se ne uporabljajo določbe 220. člena tega statuta.

(5) Za zavarovance iz 22. in 23. člena tega statuta se ne uporabljajo določbe tega člena o predčasni pokojnini.

(6) Zavarovanec, ki je kot slep stopil v delovno razmerje in pridobil pravico do dodatka za pomoč in postrežbo zgolj zaradi slepote, ne obdrži te pravice, če uveljavi pravico do predčasne pokojnine

297. člen

(1) Zavarovanec, ki je uveljavil predčasno pokojnino, pa je ni začel uživati, lahko uveljavi starostno pokojnino, ko izpolni pogoje iz 44. člena tega statuta.

(2) Zavarovanec, ki je uveljavil predčasno pokojnino in jo po prekinitvi zavarovanja začel uživati, s ponovnim zavarovanjem lahko uveljavi starostno pokojnino le, če s tem zavarovanjem izpolni pogoje iz tretjega odstavka 44. člena tega statuta.

298. člen

O zahtevah za uveljavitev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter zahtevah za ugotovitev pokojninske dobe v postopku pred uveljavitvijo pravic, ki so bile vložene do 31. decembra 1972, se odloča po predpisih o pridobivanju in določanju pravic ter računanju pokojninske dobe, ki so bili v veljavi do omenjenega dne.

299. člen

Osebe, ki so do 31. decembra 1972 izpolnile pogoje za pridobitev pravice do starostne, družinske ali invalidske pokojnine po predpisih, ki so bili v veljavi do omenjenega dne, pa do tega dne niso vložile zahteve, lahko uveljavijo pravice po določbah omenjenih predpisov, ki urejajo pridobivanje in določanje teh pravic, če vložijo zahtevo do 31. decembra 1973.

300. člen

(1) Osebe, ki po 31. decembru 1972 nimajo lastnosti zavarovanca iz 20. do 23. člena tega statuta, pa so jo na podlagi takega dela imele po 1. januarju 1965, lahko uveljavijo pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja ob pogojih, ki jih določa ta statut.

(2) Pravico do družinske pokojnine lahko uveljavijo ob pogojih, ki jih določa ta statut, tudi družinski člani oseb iz prvega odstavka tega člena, kakor tudi družinski člani oseb, ki so bili po 1. januarju 1965 starostni ali invalidski upokojenci.

301. člen

(1) Osebe, ki po 31. decembru 1972 nimajo lastnosti zavarovanca in takšne lastnosti tudi niso imele po 1. januarju 1965, pridobijo pravico do starostne pokojnine, ko dopolnijo moški starost 65 let in ženske 60 let, če imajo najmanj 30 let (moški) oziroma 25 let (ženske) pokojninske dobe, ki so jo dopolnile kadarkoli.

(2) Osebe, ki po 1. januarju 1965 niso imele lastnosti zavarovanca, postale pa so invalidi po 1. januarju 1973, pridobijo pravice po tem statutu, če izpolnjujejo v statutu predpisane pogoje.

(3) Družinski člani oseb iz prvega in drugega odstavka tega člena pridobijo pravico do družinske pokojnine, če izpolnjuje oseba, po kateri uveljavljajo pravico do družinske pokojnine, ob smrti pogoje iz prvega ali drugega odstavka tega člena

302. člen

(1) Družine padlih borcev in družine drugih oseb, za katere je pravica do družinske pokojnine vpeljana po 243. členu temeljnega zakona o pokojninskem zava-

rovanju, lahko tudi po 31. decembru 1972 na svojo zahtevo uveljavijo pravico do družinske pokojnine ob pogojih, ki jih določa omenjeni zakon.

(2) Odmera pokojnine v primerih iz prejšnjega odstavka se opravi po četrtem odstavku 243. člena temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju, ta odmerjena pokojnina pa se uskladi po sklepih skupnosti.

303. člen

(1) Osebam, ki so v času od 14. januarja 1967 do 31. decembra 1972 utrpeli telesno okvaro zaradi bolezni ali poškodbe izven dela, se prizna na njihovo zahtevo invalidnina, če izpolnjujejo pogoje pokojninske in zavarovalne dobe, določene po tem statutu za pridobitev pravice do invalidnine na dan, ko se začne uporabljati ta statut, in so te pogoje izpolnjevale tudi na dan nastanka telesne okvare.

(2) Zavarovancu, ki zahteva invalidnino po prejšnjem odstavku tega člena do 30. junija 1973, se prizna invalidnina od 1. januarja 1973 dalje, zavarovancu, ki vloži zahtevo po tem roku, pa od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve.

(3) Invalidnine, priznane do 31. 12. 1972 po predpisih, veljavnih do tega dne, se odmerijo v skladu z določbami 118. in 119. člena tega statuta.

304. člen

Upokojencu, ki mu po predpisih, veljavnih do 31. decembra 1972, ni šla pravica do varstvenega dodatka, ali pa se mu je ta dodatek odmeril z nižjim odstotkom, kot bi mu šel po tem statutu, se prizna in odmeri varstveni dodatek po določbah tega statuta z veljavnostjo od 1. januarja 1973, če vloži zahtevo do 30. junija 1973; če vloži zahtevo po tem dnevu, pa od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve.

305. člen

Upokojenec oziroma zavarovanec, ki mu po predpisih, veljavnih do 31. decembra 1972, ni šla pravica do dodatka za pomoč in postrežbo, pridobi pravico do tega dodatka po določbah tega statuta, če je pri njem še podana potreba po pomoči in postrežbi, od 1. januarja 1973, če vloži zahtevo do 30. junija 1973, sicer pa od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve.

306. člen

(1) Upokojenec, ki mu je bila odmerjena invalidska pokojnina po predpisih, veljavnih do 31. decembra 1972, brez dodatka na invalidnost, ker zanj ni izpolnjeval pogojev, lahko zahteva, da se mu pokojnina z dodatkom na novo odmeri po določbah tega statuta, če je na dan nastanka invalidnosti izpolnjeval pogoje za dodatek na invalidnost po tem statutu.

(2) Upokojenec, ki se mu je pri odmeri pokojnine upoštevalo za izračun pokojninske osnove namesto petletnega poprečja osebnih dohodkov poprečje osebnih dohodkov iz zadnjih dveh let, povečano za 5%, lahko zahteva, da se mu pokojnina odmeri po petletnem poprečju osebnih dohodkov.

(3) Upokojencu iz prejšnjih odstavkov tega člena, ki vloži zahtevo za novo odmero pokojnine do 30. junija 1973, gre nova pokojnina od 1. januarja 1973, upokojencu, ki vloži zahtevo po 30. juniju 1973, pa gre nova pokojnina od prvega dne naslednjega meseca po vloženi zahtevi.

307. člen

Uživalcu začasne invalidske pokojnine se odmeri s 1. januarjem 1973 po uradni dolžnosti invalidska pokojnina po določbah tega statuta.

308. člen

(1) Določbe tretjega odstavka 62. člena in 63. člena tega statuta se uporabljajo tudi za upokojence, upokojene po predpisih, ki so veljali do 31. decembra 1972.

(2) Upokojencem, ki bodo zahtevali povečanje pokojnine po prejšnjem odstavku do 30. junija 1973, se pokojnina poveča od 1. januarja 1973, upokojencem, ki bodo zahtevali povečanje po 30. juniju 1973, se pokojnina poveča od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve.

309. člen

(1) Pokojninska doba (zavarovalna doba, zavarovalna doba s povečanjem in posebna doba, dopolnjena do 31. decembra 1972) se računa po predpisih, ki so bili v veljavi do omenjenega dne, če ni v zakonu drugače določeno. Ti predpisi veljajo tudi glede rokov za dokazovanje dobe z izjavami prič.

(2) Udeleženci narodnoosvobodilne vojne, ki niso vložili zahteve za dvojno vštevanje časa, prebitega v narodnoosvobodilni vojni in narodnoosvobodilnem gibanju Grčije, v posebno dobo v roku iz prvega odstavka tega člena, jo lahko vložijo, ne glede na prvi odstavek tega člena do 31. decembra 1978.

(3) Postopek za ugotovitev posebne dobe iz drugega odstavka tega člena se začne na podlagi potrjila predsedstva občinskega odbora Zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojne, da so podani pogoji za njeno ugotovitev. Potrjilo se lahko zahteva do 30. junija 1978.

(4) Natančnejše predpise o uporabi drugega in tretjega odstavka tega člena izda zvezni komite za delo in zaposlovanje v sporazumu z zveznim komitejem za vprašanja borcev in vojaških invalidov, ko dobi mnenje zveznega odbora Zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojne Jugoslavije in Zveze skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Jugoslavije.

(5) Z zakonom iz prvega odstavka tega člena ni mogoče vpeljati računanja pokojninske dobe, ki bi bilo za zavarovanca manj ugodno od računanja te dobe po predpisih, ki so veljali do 31. decembra 1972.

(6) Osebam iz 2. točke prvega odstavka 209. člena in iz 217. člena statuta se všteta v zavarovalno dobo oziroma zavarovalno dobo s povečanjem tudi čas, ki so ga prebili na poklicni rehabilitaciji oziroma na delu pred 31. decembrom 1972.

(7) Pri ugotavljanju povračil po četrtem odstavku 275. člena tega statuta se računa pokojninska doba, dopolnjena do 31. decembra 1972, izključno po predpisih, ki so veljali do omenjenega dne.

310. člen

V pokojninsko dobo se kot posebna doba všteta čas, ko je bila oseba član kmečke delovne zadruga v obdobju od 15. maja 1945 do 31. decembra 1959, če ji je bilo delo v zadrugi edini ali glavni poklic.

311. člen

(1) V pokojninsko dobo se zavarovancem — delavcem všteta tudi čas opravljanja samostojne dejavnosti, za katere je bila sklenjena pogodba o izvajanju pokojninskega in invalidskega zavarovanja samostojnih

obrtnikov in samostojnih gostincev, pred vključitvijo v organizacijo združenega dela, če za kritje obveznosti, nastalih s tem vštevanjem, plačajo prispevek v obsegu in na način, kot ga določi skupnost.

(2) V pokojninsko dobo zavarovancem — kmetom iz 23. člena tega statuta se všteva tudi čas prejšnjega opravljanja kmetijske dejavnosti, če za kritje obveznosti, nastalih s tem vštevanjem, plačajo prispevek v obsegu in na način, kot ga določi skupnost.

312. člen

(1) Osebe, ki so bile v delovnem razmerju v tujini pred 1. 1. 1965, pa Jugoslavija s tisto tujo državo nima sklenjenega sporazuma o socialnem zavarovanju, lahko uveljavijo to dobo s plačilom prispevka.

(2) Skupnost določi s posebnim sklepom pogoje za uveljavitev te dobe ter višino in način plačila prispevkov.

313. člen

Predpisi, veljavni 31. 12. 1972, ki določajo delovna mesta, na katerih se zavarovalna doba šteje s povečanjem, povečanje zavarovalne dobe na teh delovnih mestih in pogoje za štetje zavarovalne dobe s povečanjem, se za zavarovance po tem statutu začasno uporabljajo tudi od 1. januarja 1973 dalje.

314. člen

(1) Za izračun pokojninske osnove se vzamejo osebni dohodki, doseženi od 1. januarja 1966.

(2) Dokler ni dopolnjeno obdobje iz drugega odstavka 48. člena tega statuta, se pokojninska osnova izračunava na podlagi osebnih dohodkov iz toliko let zavarovanja, kolikor jih ima zavarovanec po 1. januarju 1966.

(3) Osebi, ki po 1. januarju 1966 ni imela v Jugoslaviji vsaj enega leta zavarovanja v smislu tretjega odstavka 48. člena tega statuta, se določi pokojnina po 236. členu temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju, nato se tako določena pokojnina uskladi, kot so se uskladile pokojnine, uveljavljene pred 1. januarjem 1965.

315. člen

Upokojenec, kateremu je bila pri odmeri pokojnine uporabljena določba prejšnjega besedila 59. člena statuta, veljavnega do 6. maja 1978, lahko zahteva ponoven izračun pokojnine po določbi spremenjenega 61. člena tega statuta. Nov znesek pokojnine se izplača upokojencu od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve za nov izračun pokojnine.

316. člen

(1) Za upokojenca, ki je starostno pokojnino uveljavil kot delavec na določenih dolžnostih pri organih za notranje zadeve pred izpolnitvijo splošnih pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine in je znova stopil v delovno razmerje, v katerem dela polovico ali več kot polovico polnega delovnega časa, ali je začel opravljati dejavnost, na podlagi katere je zavarovan, veljajo glede izplačevanja pokojnine določbe prvega odstavka 184. člena tega statuta.

(2) Za ponovno odmero pokojnine zavarovancem iz prejšnjega odstavka se uporabljajo določbe prvega odstavka 183. člena tega statuta.

317. člen

Za čas od 1. januarja 1973 do 31. marca 1973 se za uživanje pokojnine med ponovno zaposlitvijo ali opravljanjem samostojne dejavnosti uporabljajo določbe temeljnega zakona o pokojninskem in temeljnega zakona o invalidskem zavarovanju, ki so veljale 31. 12. 1972.

318. člen

(1) Podatki, ki se ugotavljajo z matično evidenco o zavarovancih in upokojencih, ter način vodenja te evidence se predpišejo s posebnim zveznim zakonom.

(2) Dokler ne bo izdan zakon iz prejšnjega odstavka tega člena, velja za določanje podatkov za matično evidenco o zavarovancih in upokojencih in za vodenje matične evidence način, kot so se ti podatki določali oziroma kot se je ta evidenca vodila do 31. decembra 1972.

319. člen

(1) Do uveljavitve posebnih predpisov o zavarovanju oseb, ki prestajajo v SR Sloveniji kazen zopora ali strogega zopora, za primer invalidnosti, ki nastane med prestajanjem kazni, so te osebe ne glede na državljanstvo zavarovane za invalidnost, ki je posledica nesreče ali poklicne bolezni na rednem delu.

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka imajo v primeru invalidnosti ali telesne okvare, ki nastane v okoliščinah iz prejšnjega odstavka, po odpustu s prestajanja kazni ustrezne pravice po tem statutu, vendar nimajo pravice do nadomestila v zvezi z zaposlitvijo na ustreznem delu, izvzemši začasno nadomestilo, ko so s poklicno rehabilitacijo usposobljene za delo.

(3) Določbi prejšnjih odstavkov veljata smiselno tudi za mladostnike, ki jim je bil izrečen vzgojni ukrep oddaje v vzgojno-poboljševalni dom.

320. člen

Dokler Izvršni svet Skupščine SR Slovenije ne določi primerov po drugem odstavku 25. člena in po drugem odstavku 27. člena tega statuta, se tudi po 1. januarju 1973 uporabljajo predpisi, ki so veljali do 31. decembra 1972.

321. člen

Za posamezne skupine zavarovancev se z zveznim družbenim dogovorom ali zakonom lahko določijo ne glede na 44. in 48. člen tega statuta ugodnejši pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine in za njeno odmero.

322. člen

Sedanja skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji nadaljuje delo kot skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji po tem statutu.

323. člen

Kadar se ta statut spreminja samo v tem, da se njegovo besedilo prilagodi spremembam oziroma dopolnitvam zakona, se ne uporablja postopek iz 246. člena, ampak spremembo ugotovi neposredno skupščina skupnosti (251. člen).

324. člen

Ne glede na določbo 226. člena tega statuta ugovore, vložene do dneva uveljavitve tega sklepa, dokončno reši posebna komisija iz prejšnjega 230. člena tega statuta.

325. člen

Do konstituiranja občinskih delov skupnosti (261. člen) nadaljujejo z delom konference delegatov pokojninskega in invalidskega zavarovanja v občinah

326. člen

Določbe o postopku za uveljavljanje pravic (osmi del statuta) se uporabljajo od dneva, s katerim se začno uporabljati določbe posebnega pravilnika, ki natančneje določa postopek (229. člen); do tega dne se uporabljajo predpisi, veljavni 6. maja 1978.

V primerih, v katerih bo petletni rok iz tretjega odstavka 234. člena statuta potekel do začetka uporabe določb o postopku po prejšnjem odstavku ali bo potekel v roku enega leta od začetka uporabe teh določb, se lahko začne nov postopek na predlog zavarovanca ali uradoma še v roku enega leta od začetka uporabe določb o postopku.

327. člen

(1) Z dnem 1. januarja 1973 so prenehali veljati splošni akti skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji oziroma republiške skupnosti socialnega zavarovanja delavcev SR Slovenije, ki so bili izdani na podlagi temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju in temeljnega zakona o invalidskem zavarovanju.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka ostanejo še v veljavi:

1. sklepi o valorizacijskih količnikih za preračunavanje osebnih dohodkov;
2. sklepi o uskladitvi pokojnin.

(3) Še tudi po 1. 1. 1973 se začasno uporablja pravilnik o sestavi in delu invalidskih komisij (Uradni list SFRJ, št. 35/1966 in 48/1967).

1259.

Skupščina samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva SR Slovenije je na svojem 12. rednem zasedanju dne 27. 6. 1978 na podlagi 17. člena zakona o elektrogospodarstvu (Uradni list SRS, št. 42/73) in 5. točke 11. člena samoupravnega sporazuma o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva SR Slovenije sprejela

**Dopolnitev tarifnega sistema
za prodajo električne energije**

1. člen

38. člen tarifnega sistema za prodajo električne energije (Uradni list SRS, št. 2/78) se dopolni z novim tretjim odstavkom, ki se glasi:

»Za električne sirene, ki so namenjene za obveščanje in alarmiranje prebivalstva, se obračunska moč ne obračunava.«

2. člen

Ta dopolnitev tarifnega sistema se objavi v Uradnem listu SRS.

Ljubljana, dne 27. junija 1978.

**Skupščina samoupravne interesne skupnosti
elektrogospodarstva SR Slovenije**

Predsednik

Janez Šter, dipl. oec. l. r.

ORGANI IN ORGANIZACIJE V OBČINI

GROSUPLJE

1260.

Na podlagi 11. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16/67 27/72 in 8/78) in 206. člena statuta občine Grosuplje (Uradni list SRS, št. 10/74), je Izvršni svet Skupščine občine Grosuplje na 130. seji dne 22. marca 1978 sprejel

SKLEP

o javni razgrnitvi predloga novelacije urbanističnega programa in urbanističnega reda za območje občine Grosuplje

I

Na javni vpogled se za trideset dni od dneva objave tega sklepa v Uradnem listu SRS razgrne predlog novelacije urbanističnega programa in urbanističnega reda za območje občine Grosuplje, ki ga je izdelal Urbanistični zavod Projektivni atelje Ljubljana, Kersnikova 9 pod št. 2128 v marcu 1978.

II

Občani, krajevne skupnosti, temeljne organizacije združenega dela, delovne in druge organizacije, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične organizacije in društva lahko dajo na predlog svoje pripombe in predloge v prostorih oddelka za gospodarstvo in komunalne zadeve Skupščine občine Grosuplje, Kolodvorska ul. 4, pritličje, levo.

Pregled predlogov je mogoč vsak delovni dan med delovnim časom.

III

Ta sklep se objavi v Uradnem listu SRS.

St. 350-2/77

Grosuplje, dne 2. avgusta 1978.

Predsednik

Izvršnega sveta

Skupščine občine Grosuplje

Janez Koščak l. r.

KAMNIK

1261.

Na podlagi prvega odstavka 45. člena zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Uradni list SRS, št. 18/77 in 2/78) ter 234. člena statuta občine Kamnik (Uradni list SRS, št. 7/78) je Izvršni svet Skupščine občine Kamnik na svoji seji dne 31. julija 1978 sprejel

ODREDBO

o pristojbinah za veterinarsko sanitarne preglede in dovoljenja v občini Kamnik

1. člen

Za obvezne veterinarsko sanitarne preglede pošilk živali, živalskih proizvodov, živalskih surovin in živalskih odpadkov pri nakladanju, razkladanju in prekladanju in gonjenju živali, ki se odpravljajo z območja občine in preko državne meje, se določijo pristojbine

2. člen

Pristojbine za pošiljke:

a) Za kamionske, vagonске in letalske pošiljke.

	din
— do 10 ton	180,00
— za vsako nadaljnjo tont	18,00

b) Za kosovne pošiljke:

— kopitarjev in odraslih goved od kom.	25,00
— telet od kom.	15,00
— prašičev in drobnice od kom.	5,00
— žive perutnine za vsakih začetih 50 kom.	3,00

— za čebele za vsakih začetih 10 panjev 20,00

c) Za meso kopitarjev in parkljarjev od kg:

— za mesne izdelke razen konzerv od kg	0,085
— za divjačino od kg	0,085
— za perutninsko meso od kg	0,085
— za drobovino od kg	0,085
— za ribe, rake, polže (tudi žive) od kg	0,085
— za mast od kg	0,018
— za mleko od litra	0,018
— za mlečne izdelke od kg	0,085
— za jajca — cela od kom.	0,012
— za jajčne izdelke od kg	0,085
— za ostale neimenovane živalske proizvode, surovine in odpadke, kamor spadajo: volna, dlaka, perje, čreva, kosti, parklji, kopita, rogovi, kostna moka, mesna moka, ribja moka, mezdra, tehnična mast, med, loj, cepljenec, slatina, čebelji vosek, kožni odpadki itd., od kg	0,018

3. člen

Pristojbine za veterinarsko sanitarne preglede klavnih živali, mesa in mesnih izdelkov:

	din
— za odraslo goved od kom.	35,00
— za teleta od kom.	20,00
— za prašiče od kom.	23,00
— za pujske do 30 kg od kom.	20,00
— za drobnico od kom.	20,00
— za perutnino od kom.	0,225
— za meso in mesne izdelke zaklanih prašičev po gostiščih	50,00

Na te pristojbine se doda 15% za zdravstveno varstvo živali.

Pristojbine iz tega člena zajemajo pregled živali pri razkladanju in pred zakolom, pregled mesa in mesnih izdelkov ter pregled pri pakiranju in nakladanju mesa in mesnih izdelkov pod pogojem, da se navedeni pregledi opravljajo na enem mestu.

4. člen

Pristojbina za veterinarsko sanitarni pregled jajc in jajčnih izdelkov v proizvodnji jajc:

	din
— od proizvedenega jajca	0,0035

5. člen

Pristojbine za veterinarsko sanitarne preglede divjačine pred skladiščenjem in zamrzovanjem:

	din
— za parkljasto divjad (jelenjad, srnjad, gamsi) po kom.	25,00
— za divje prašiče s trihinoskopskim pregledom po kom.	35,00
— za jajce po kom.	6,00
— za divjo perjad po kom.	3,50

6. člen

Za predpisano veterinarsko napotnico za bolne živali, ki se zaradi klanja odpremlja v klavnico ter za živali, zaklane v sili, se določi pristojbina v znesku 50,00

7. člen

Za izdajo dovoljenja za promet z mlekom in mlečnimi izdelki za javno potrošnjo oz. za podaljšanje veljavnosti dovoljenja se določi pristojbina:

— za vsako molznico	80,00
---------------------	-------

Posestniku, ki ne oddaja mleka v zbiralnico ali mlekarno, pač pa ga daje na drug način v javno potrošnjo, se poleg določene pristojbine zaračuna še odvzem mleka v takem gospodarstvu in stroške pregleda molznic na tuberkulozo.

8. člen

Skupna pristojbina za posamezne kosovne pošiljke živine, mesa, mesnih izdelkov in živalskih surovin ne sme znašati več kot pristojbina, ki je predpisana za tako pošiljko, če bi bila poslana kot vagonска, kamionska ali letalska pošiljka.

9. člen

Če prijavljena pošiljka ni pravočasno pripravljena za pregled, veterinarski delavec, ki opravlja veterinarsko-sanitarni pregled pa pride ob določeni uri na dogovorjeno mesto, mora tisti, ki je pregled naročil, plačati zamudnino za vsako začeto uro 160 din.

10. člen

Če se pregled opravlja izven delovnega časa na nedeljo ali praznik ali v nočnem času od 20. do 6. ure, se pristojbina oz. zamudnina poveča za 50%.

11. člen

Pristojbino za opravljeni veterinarsko sanitarni pregled pošiljk živali, živalskih proizvodov, živalskih surovin in odpadkov ob nakladanju in razkladanju, pristojbine za veterinarsko sanitarne preglede živali in živil živalskega izvora in promet z mlekom in mlečnimi izdelki, plačuje organizacija združenega dela ali občan takoj po opravljenem pregledu oz. ob izstavi dovoljenja.

Pristojbine se lahko obračunavajo tudi mesečno. Izvršni svet lahko v sporazumu z organizacijo združenega dela določi, da se plačujejo posamezne pristojbine v pavšalnem znesku.

12. člen

Pristojbine, plačane v gotovini ali z drugimi sredstvi plačilnega prometa, odvede občina ali organizacija združenega dela na zbirni račun števil. 840-3182- Republiške takse za promet s parkljarji in kopitarji.*

13. člen

Z dnem, ko začne veljati ta odredba, se preneha uporabljati odlok o pristojbinah za veterinarsko sanitarne preglede v občini Kamnik (Uradni vestnik občine Kamnik, št. 5/67).

14. člen

Ta odredba začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS, 7. člen pa se začne uporabljati s 1. januarjem 1979.

Št. 020-44/78-1/1

Kamnik, dne 31. julija 1978.

Predsednik
Izvršnega sveta
Skupščine občine Kamnik
Tone Pengov l.r.

LAŠKO

1262.

V težnji, da se še bolj učvrstijo pridobitve narodnoosvobodilne vojne in socialistične revolucije, da se zagotovi nadaljnji razvoj socialističnih samoupravnih odnosov, občinska skupščina s sprejemom občinskega statuta uveljavlja temeljni akt, ki pomeni družbeni dogovor v okviru katerega bodo delovni ljudje in občani suvereno uresničevali vse svoje pravice in dolžnosti.

Skladno s težnjami in cilji nove ustave Socialistične federativne republike Jugoslavije in Socialistične republike Slovenije je s tem določena družbenopolitična ureditev občine, ki temelji na samoupravnih odnosih in oblasti delavskega razreda.

Delovni ljudje in občani uresničujejo oblast s tem, da zagotavljajo pogoje za svoje življenje in delo, da usklajujejo svoje interese, da zadovoljujejo svoje potrebe in usmerjajo družbeni razvoj.

S tem statutom, ki je rezultat dela širokega kroga zavestnih družbenopolitičnih sil in javnih razprav, na katerih so občani s prizadevnim sodelovanjem in socialistično zavestjo oblikovali njegovo vsebino, delovni ljudje uresničujejo neposredne in osnovne samoupravne pravice in dolžnosti v temeljnih samoupravnih in družbenopolitičnih skupnostih.

Delegati temeljnih organizacij in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in interesnih skupnosti v zborih občinske skupščine, ki kot celota predstavljajo občinsko skupščino, so organ družbenega samoupravljanja, ki predstavlja najvišjo oblast v okviru pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov.

Sledeč tem ciljem je občinska skupščina Laško na podlagi 185. člena ustave Socialistične republike Slovenije na seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti dne 6. marca 1974 sprejela, dne 4. marca 1978 pa na sejah zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora spremenila in dopolnila prvotni statut tako, da se v prečiščenem besedilu glasi:

STATUT OBČINE LAŠKO

TEMELJNA NAČELA

I

Statut zagotavlja, da bo občina Laško delovala kot samoupravna in temeljna družbenopolitična skupnost, zasnovana na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. Namen te usmeritve

je, da se delovni ljudje in občani ustvarjalno vključujejo v sistem samoupravljanja in oblasti že v temeljnih samoupravnih organizacijah oziroma skupnostih.

O uresničevanju skupnih interesov v občini odločajo delovni ljudje in občani organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih, interesnih in drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih in v drugih oblikah samoupravnega združevanja, v družbenopolitičnih organizacijah ter po delegatih v občinski skupščini in v drugih organih samoupravljanja.

Delegatski sistem zagotavlja delavcem v združenem delu, da tudi izven temeljne organizacije združenega dela in v okviru družbenopolitične skupnosti odločajo o svojem položaju v družbi in o zadovoljevanju splošnih družbenih, osebnih in skupnih potreb.

Delovni ljudje in občani v krajevnih skupnosti neposredno zadovoljujejo svoje osebne in skupne potrebe in interese, za kar tudi združujejo sredstva.

II

Samoupravljanje delovnih ljudi in občanov v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih je osnova enotnega sistema samoupravljanja in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

Nihče ne sme in ne more delovnim ljudem in občanom kratiti svoboščin, pravic in dolžnosti, ki jih zagotavlja ustava Socialistične republike Slovenije in ta statut.

Te svoboščine, pravice in dolžnosti uresničujejo in varujejo delovni ljudje in občani neposredno, v organizaciji Socialistične zveze delovnega ljudstva, v Zvezi sindikatov, v Zvezi ZSMS in Zvezi združenj borcev NOV, katerih idejna, vodilna in politična sila je Zveza komunistov. V teh oblikah se dogovarjajo za politično in akcijsko enotnost socialističnih sil v usmerjanju družbenega razvoja.

III

Delovni ljudje in občani neposredno in v organih samoupravljanja, samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih in drugih organizacijah ter državnih organih so dolžni s svojo dejavnostjo, ki je usmerjena v razširitev pogojev za nadaljnji razvoj socialistične družbe, za premagovanje njenih nasprotij ter za družbeni napredek:

— širiti in krepiti materialno osnovo družbe in življenja posameznikov s tem, da razvijajo proizvajalne sile, večajo proizvodnost dela in nenehno razvijajo socialistične samoupravne odnose;

— ustvarjati pogoje, v katerih se bodo odpravljale razlike med umskim in fizičnim delom in v katerih bo postajalo človeško delo čedalje popolnejši izraz ustvarjalnosti in človekove osebnosti;

— širiti in razvijati vse oblike samoupravljanja ter graditi med ljudmi odnose, ki bodo temeljili na zavesti o skupnih interesih, na socialistični moralni in na svobodni dejavnosti človeka;

— prispevati k uresničevanju človekovih svoboščin in pravic, k humanizaciji družbenega okolja in človekove osebnosti, h krepitvi solidarnosti in človečnosti med ljudmi ter k spoštovanju človekovega dostojanstva;

— urejati in organizirati ljudsko obrambo ter izpolnjevati svoje obveznosti, ki jih imajo do obrambe države in do varovanja njene neodvisnosti;

— razvijati vsestransko sodelovanje in zблиževanje z vsemi narodi in narodnostmi.

IV

Za organizirano zadovoljevanje svojih osebnih in skupnih potreb na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture, zdravstva, varstva matere, otroka in družine ter socialnega skrbstva, varstva človekovega okolja, komunalnega in stanovanjskega gospodarstva ustanovljajo delavci in drugi delovni ljudje neposredno in po svojih organizacijah združenega dela ter po drugih organizacijah in skupnostih z delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, samoupravne interesne skupnosti. V samoupravnih interesnih skupnostih skupno, enakopravno in sporazumno odločajo o opravljanju teh dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko njihovega razvoja, združujejo sredstva za financiranje teh dejavnosti in opravljajo druge zadeve ali uresničujejo druge skupne interese, ki izvirajo iz narave odnosov na področjih, za katere so ustanovljene.

Po enakih načelih ustanovljajo samoupravne interesne skupnosti delovni ljudje skupaj z delavci v dejavnostih materialne proizvodnje, v katerih delovanje tržnih zakonitosti ni podlaga za usklajevanje dela in potreb za vrednotenje delovnih uspehov, če je trajno opravljanje teh dejavnosti nujno za zadovoljevanje njihovih potreb.

V

Delovni ljudje in občani, samoupravno povezani in organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, v družbenopolitičnih organizacijah in v krajevnih skupnostih uresničujejo svoje pravice in dolžnosti tudi v občinski skupščini. Temeljno izhodišče pri organiziranju skupščinskega sistema v občini je v statutu opredeljeno kot usmeritev, da bodo v skupščini zastopani vsi avtentični interesi delovnih ljudi in občanov.

Občinsko skupščino sestavljajo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor. Zbor združenega dela sodeluje pri odločanju o vprašanih, ki imajo pomen za delavce in druge delovne ljudi v združenem delu, zbor krajevnih skupnosti sodeluje pri odločanju o vprašanih, ki imajo pomen za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih, družbenopolitični zbor pa sodeluje pri odločanju o vprašanih uresničevanja razvoja in varstva z ustavo določenega socialističnega samoupravnega sistema.

Kadar se na dnevnem redu občinske skupščine obravnavajo vprašanja, ki zadevajo področja, kjer delujejo samoupravne interesne skupnosti, sodelujejo skupščine teh samoupravnih interesnih skupnosti z občinsko skupščino.

Izvršilni organ občinske skupščine je izvršni svet.

Izvršni svet je odgovoren občinski skupščini za stanje na vseh področjih v občini, za izvajanje politike in izvrševanje predpisov in drugih splošnih aktov občinske skupščine, kakor tudi za usmerjanje in usklajevanje dela upravnih organov.

VI

Za uspešno delovanje delegatskega in skupščinskega sistema se opredeljuje vloga, mesto in pomen občinskih upravnih organov. Statut določa temeljna načela za organiziranje občinskih upravnih organov.

VII

Medobčinsko sodelovanje ima vse značilnosti prostovoljnega, na samoupravnih osnovah temelječega sodelovanja v organih, ki so oblikovani na delegatskem sistemu. V medobčinskem organu delegati občin usklajujejo svoja stališča ter se dogovarjajo o urejanju skupnih vprašanj.

VIII

Ta del statuta izraža temeljna načela socialistične samoupravne družbe in njenega napredka v občini Laško ter je podlaga in smer za razlago statuta, odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine, s katerimi se določa politika in nadaljnji samoupravni razvoj v občini.

Prvi del

OBČINA LAŠKO

1. člen

Občina Laško je samoupravna in temeljna družbenopolitična skupnost, ki temelji na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

V občini Laško delovni ljudje in občani ustvarjajo in zagotavljajo pogoje za svoje delo in življenje, usmerjajo družbeni razvoj, uresničujejo in usklajujejo svoje interese, zadovoljujejo skupne potrebe, izvršujejo funkcijo oblasti in upravljajo druge družbene zadeve.

Pri uresničevanju svojih skupnih interesov, pravic in dolžnosti v občini odločajo delovni ljudje in občani, organizirani v temeljne in druge organizacije združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravne interesne skupnosti in druge temeljne samoupravne organizacije in skupnosti in v druge oblike samoupravnega združevanja, v družbenopolitične organizacije, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter v delegacijah in po delegatih v občinski skupščini ter v drugih organih samoupravljanja.

2. člen

Delovni ljudje in občani v občini opravljajo funkcijo oblasti in uresničujejo vse druge skupne interese, razen tistih, ki jih v skladu z ustavo uresničujejo v širših družbenopolitičnih skupnostih.

Delovni ljudje in občani zlasti:

— ustvarjajo in razvijajo materialne in druge pogoje za življenje in delo;

— usmerjajo, spremljajo in usklajujejo gospodarski in družbeni razvoj;

— določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujejo svoje materialne, socialne, kulturne, telesnokulturne in druge skupne potrebe;

— urejajo medsebojne odnose;

— zagotavljajo in organizirajo opravljanje zadev skupnega pomena za delovne ljudi in občane ter splošnega družbenega pomena in v ta namen ustanovljajo skupne organe družbenega samoupravljanja ter organe oblasti;

— zagotavljajo neposredno izvrševanje splošnih predpisov, sporazumov in dogovorov, če to po zakonu ni v pristojnosti širših družbenopolitičnih skupnosti;

— zagotavljajo uresničevanje in varstvo ustavnih svoboščin, pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov;

— zagotavljajo uresničevanje enakopravnosti narodov in narodnosti;

— varujejo zakonitost ter organizirajo in opravljajo družbeno nadzorstvo;

— zagotavljajo javni red in mir, varstvo ljudi in premoženja, medsebojno poravnavanje sporov ter organizirajo in uresničujejo družbeno samozaščito;

— urejajo in organizirajo ljudsko obrambo;

— izvajajo in usklajujejo priprave za splošni ljudski odpor ter urejajo druga vprašanja s teh področij;

— skrbijo za urejanje naselij in drugega prostora;

— skrbijo za varstvo človekovega okolja;

— skrbijo za urejanje in smotrno izkoriščanje zemljišč in stvari v splošni rabi;

— z ustanavljanjem in organiziranjem komunalnih organizacij in služb ter z gradnjo komunalnih naprav zagotavljajo zadovoljevanje življenjskih potreb delovnih ljudi in občanov na teh področjih;

— zagotavljajo in skrbijo za varstvo matere, otroka in družine, za varstvo občanov, ki niso zmogni skrbeti zase, skrbijo za varstvo vojaških, delovnih in drugih invalidov, borcev in žrtev fašističnega nasilja;

— skrbijo za zdravstveno varstvo ter socialno varnost delovnih ljudi;

— načrtujejo in po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo razvoj stanovanjske graditve, sprejemajo odločitve o urbanistični dokumentaciji, zagotavljajo smotrno izkoriščanje stavbnega zemljišča in povezujejo vse dejavnike, ki sodelujejo pri graditvi stanovanj; posvečajo posebno skrb stanovanjskim problemom občanov in družin, ki so po ustavi in zakonu deležne posebne družbene pomoči;

— razvijajo varstvo, vzgojo in izobraževanje mladine in izobraževanje odraslih;

— skrbijo za ustanavljanje, delovanje in razvoj organizacij in društev;

— skrbijo za varstvo in vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter obeležij;

— oblikujejo kadrovsko politiko in zagotavljajo njeno uresničevanje;

— usklajujejo politiko zaposlovanja, štipendiranja in poklicnega usmerjanja, zlasti mladine;

— uresničujejo sodelovanje z drugimi občinami in družbenopolitičnimi skupnostmi;

— organizirajo in izvajajo družbeno nadzorstvo;

— sodelujejo z ustreznimi tujimi in mednarodnimi organi in organizacijami ter lokalnimi skupnostmi tujih držav v okviru sprejete zunanje politike SFRJ in mednarodnih pogodb.

3. člen

Občina Laško je odprta družbenopolitična skupnost, ki se vključuje v prizadevanje narodov in narodnosti Jugoslavije za mirno sožitje z vsemi narodi, državami in ljudstvi ter sodeluje z drugimi občinami, mesti in organizacijami doma in v tujini.

Zaradi zagotovitve svobode in neodvisnosti ter socialistične samoupravne ureditve pripravlja in organizira ljudsko obrambo in družbeno samozaščito na svojem območju.

4. člen

Občina Laško je pravna oseba v sestavi Socialistične republike Slovenije.

Območje občine Laško je določeno z republiškim zakonom.

Občina se lahko združi z drugo občino ali spremeni svoje območje z zakonom, po razpravi delovnih ljudi in občanov določenega območja v Socialistični

zvezi delovnega ljudstva ter pod pogoji in po postopku v skladu z zakonom.

Sedež občine je v mestu Laško

5. člen

Občinski praznik je 2. julij in se slavi v spomin na obletnico prvega partizanskega napada na rudnik rjavega premoga Huda jama leta 1942.

Krajevne skupnosti v občini lahko za svoje območje ali tudi za posamezno naselje določijo v svojih statutih krajevne praznike.

Proslava praznika občine Laško je vsako leto v drugi krajevni skupnosti.

6. člen

Občina ima svoj emblem.

Občinski emblem je ščit modre barve, spodaj polkrožno zaključen, na katerem so tri bele lilije, razporejene v obliki enakostraničnega trikotnika tako, da sta dve nad eno.

7. člen

Občina ima svoj pečat v obliki kroga, ki ima v sredini grb SR Slovenije, ob krožnici v prvi vrsti napis: »Socialistična republika Slovenija«, v drugi vrsti »Skupščina občine Laško«.

8. člen

Občan občine Laško je vsak državljan SFRJ, ki stalno prebiva na območju občine Laško.

Občan občine Laško ima vse pravice in dolžnosti, ki jih določajo ustava, zakoni, statut in tiste, ki so dogovorjene v družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih.

9. člen

Vojaškim enotam in organom NOV se lahko zaradi zaslug v boju proti sovražniku in zaradi ohranitve izročil narodnoosvobodilnega boja podeli v občini domil.

10. člen

Kot posebno družbeno priznanje za izredne uspehe in dosežke pri pospeševanju razvoja občine Laško se uvede »PRIZNANJE OBČINE LAŠKO — 2. JULIJ«. Priznanje se lahko podeli posamezniku, skupini posameznikov, organizaciji, društvu ali drugi skupnosti.

Poleg priznanja občine Laško »2. julij« so lahko za dosežke in uspehe uvedene tudi druge oblike priznanj in nagrajevanja.

Postopek za podelitev priznanja določi občinska skupščina s svojim aktom.

11. člen

Občinska skupščina lahko osebe, ki so izredno zasluzne za razvoj socializma, za utrjevanje miru, ali za razvoj občine, proglasi za častne občane.

Z odlokom so določeni pogoji in postopek za proglasitev ter pravice, ki gredo častnim občanom.

12. člen

Občina Laško je pobratena z občino Vrbovec iz SR Hrvatske in občino Trstenik iz SR Srbije ter lahko izmenja listine o pobratenu tudi z drugimi občinami v Jugoslaviji.

V skladu z zunanjo politiko SFRJ se lahko v obliki izmenjave listin o pobratenu ali v drugi slovesni obliki manifestira tudi sodelovanje med občino Laško z občinami, mesti in organizacijami zunaj Jugoslavije.

Drugi del

DRUŽBENO EKONOMSKA UREDITEV

I. DRUŽBENO EKONOMSKI POLOŽAJ DELOVNIH LJUDI V ZDRUŽENEM DELU

13. člen

Družbenoekonomska ureditev v občini temelji na svobodnem združenem delu delavcev s sredstvi, ki so družbena lastnina in samoupravljanju delavcev v proizvodnji in delitvi družbenega proizvoda v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v celoti odnosov v družbeni reprodukciji.

14. člen

Delo in rezultati dela določajo na podlagi enakih pravic in odgovornosti materialni in družbeni položaj človeka. Nihče si ne more niti neposredno niti posredno pridobivati materialnih in drugačnih koristi z izkoriščanjem tujega dela.

Nihče ne sme na krkršenkoli način onemogočati in omejevati delavca, da ne bi enakopravno z drugimi delavci odločal o svojem delu ter o pogojih in rezultatih svojega dela.

15. člen

Produkcijska sredstva in druga sredstva združenega dela, proizvodi združenega dela in z družbenim delom doseženi dohodek, sredstva za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb, naravna bogastva in dobrine v splošni rabi so družbena lastnina.

16. člen

Vsakemu delavcu v združenem delu s sredstvi, ki so družbena lastnina, je zajamčena neodtujljiva pravica, da, uresničujoč pravico dela s sredstvi, v temeljni organizaciji združenega dela, v kateri dela in v vseh drugih oblikah združevanja dela in sredstev, skupno in enakopravno z drugimi delavci odloča o delu in poslovanju organizacije združenega dela ter o zadevah in sredstvih v vseh odnosih družbene produkcije, da ureja medsebojna razmerja pri delu, odloča o dohodku, ki ga doseže v različnih oblikah združevanja dela in sredstev in osebni dohodek. V nasprotju z ustavo in statutom je vsak akt in vsako dejanje, s katerim bi bile kršene te pravice delavcev.

17. člen

Razmerje med občino in organizacijo združenega dela temelji na načelu samostojnosti in medsebojnih obveznosti, ki jih uresničujeta z medsebojnimi dogovori in sporazumi v skladu z ustavo, zakoni in tem statutom.

18. člen

Skupščina občine in njeni organi pospešujejo poslovanje in razvoj organizacij združenega dela.

Skupščina občine in njeni organi smejo od organizacij združenega dela zahtevati redna in posebna poročila in podatke, ki omogočajo vpogled v njihovo delo in splošno stanje.

Delovne skupnosti in organi samoupravljanja organizacij združenega dela so dolžni razpravljati in se odločati o priporočilih in sklepih skupščine občine in njenih organov.

Če se ne ravna po sklepih in ne sprejemajo priporočil, so dolžni o tem obvestiti skupščino in navesti razloge za svoje ravnanje.

19. člen

Občinska skupščina nadzoruje zakonitost poslovanja organizacij združenega dela po svojih organih.

Če nastanejo v organizaciji združenega dela ali drugi samoupravni organizaciji oziroma skupnosti bistvene motnje v samoupravnih odnosih, ali so huje prizadeti družbeni interesi, ali če organizacija oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti, ukrepa občinska skupščina v okviru svojih pravic in dolžnosti v skladu z zakonom.

Kadar je neogibno, da bi se odpravili taki pojavi, se lahko z ukrepi začasno omeji uresničevanje posameznih samoupravnih pravic delavcev oziroma pravic organizacij združenega dela in drugih skupnosti in njihovih organov.

20. člen

Skupščina občine lahko da pobudo za organiziranje temeljne organizacije združenega dela, če meni da so za to podani pogoji.

II. GOSPODARSTVO

21. člen

Na področju gospodarstva občina usmerja razvoj gospodarskih dejavnosti, analizira poslovanje organizacij združenega dela ter jih spodbuja in podpira pri uvajanju sodobne organizacije dela, pri ukrepih za povečevanje proizvodnje in produktivnosti dela ter pri ekonomičnosti poslovanja.

Občina sodeluje pri ustvarjanju možnosti za razvoj gospodarskih dejavnosti v skladu s politiko razvoja teh dejavnosti, določeno v družbenih planih.

22. člen

Na področju gospodarstva delovni ljudje in občani v občini zlasti:

- določajo temeljna izhodišča za skladen gospodarski razvoj občine,

- spremljajo, proučujejo in usmerjajo gospodarska in druga družbena gibanja,

- sprejemajo okvirne programe in smernice za razvoj gospodarskih dejavnosti,

- spremljajo gospodarska gibanja na območju občine,

- sprejemajo in izvajajo ukrepe s področja družbene kontrole cen,

- skrbijo za pravilno in popolno izkoriščanje surovinske osnove in proizvodnih zmogljivosti,

- spodbujajo in skrbijo za uvajanje in uporabo znanstvenih izsledkov v organizaciji in tehnologiji proizvodnje,

- s spodbujanjem samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja zagotavljajo smotrno združevanje in uporabo družbenih sredstev,

- se aktivno vključujejo v integracijska gibanja v gospodarstvu in družbenih dejavnostih ter vplivajo na njihovo uresničitve,

- skrbijo za šolanje in strokovno usposabljanje kadrov ter njihovo pravilno razvrščanje,

- skrbijo za razvoj osebnega in družbenega standarda ter drugih pogojev, ki krepijo ustvarjalne sposobnosti delovnega človeka in občana,

- spodbujajo in razvijajo druge dejavnosti, ki prispevajo k krepitvi materialne osnove občine.

23. člen

Ob upoštevanju dosežene stopnje razvoja gospodarstva delovni ljudje v občini v prvi vrsti zagotavljajo materialne in druge pogoje za razvoj proizvodnje.

24. člen

Delovni ljudje v občini se zavzemajo za trajno sodelovanje med organizacijami združenega dela v proizvodnji in organizacijami, ki se ukvarjajo s prometom blaga in storitev. Na tej osnovi omogočajo razvoj trgovine.

Delovni ljudje v občini se posebno zavzemajo za razvoj tistih organizacij, ki občane redno preskrbujejo z blagom široke potrošnje, organizacije združenega dela pa z reprodukcijskim materialom.

25. člen

Glede na naravne in druge pogoje posvečajo delovni ljudje in občani posebno skrb razvoju turizma v občini.

V ta namen skrbijo za razvoj vseh dejavnosti, ki so pomembne za uspešno razvijanje turizma.

26. člen

Za zadovoljevanje svojih in skupnih potreb delovni ljudje v občini zlasti spodbujajo in razvijajo obrt in gostinstvo.

27. člen

Delovni ljudje v občini zagotavljajo pogoje in sprejemajo ukrepe za sodobno kmetijsko proizvodnjo. Pri tem dajejo prednost tistim kmetijskim panogam, ki imajo najboljše naravne in tržne pogoje. Kmetijske pospeševalne službe organizirajo zdravstveno varstvo živali in zagotavljajo pogoje za napredno in sodobno gospodarjenje z gozdovi.

28. člen

Delovni ljudje v občini zagotavljajo razvoj socialističnih družbenih odnosov v kmetijstvu in gozdarstvu. Nosilci razvoja teh odnosov so organizacije združenega dela s področja kmetijstva in gozdarstva.

Delovni ljudje v občini podpirajo dolgoročno združevanje dela in sredstev med kmeti in delavci v kmetijskih organizacijah združenega dela in s tem omogočajo ustvarjanje pogojev za hitrejši napredek zasebnega kmetijstva. Zavzemajo se za samoupravljanje kooperantov v kmetijskih delovnih organizacijah.

Delovni ljudje v občini zagotavljajo tako samoupravno organiziranost v organizaciji združenega dela, ki gospodarji z gozdovi, v kateri je zasebnim lastnikom gozdov dana pravica odločanja o vprašanih, ki zadevajo gospodarjenje z gozdovi.

III. DRUŽBENO IN PROSTORSKO PLANIRANJE V OBČINI

1. Cilji

29. člen

Delovni ljudje in občani z družbenim planiranjem uresničujejo:

— izvajanje družbenoekonomske politike na podlagi samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, s katerimi se zagotavlja uresničevanje razvoja občine z razvojem drugih družbenopolitičnih skupno-

sti ter pospeševanje in usklajevanje razvoja posameznih dejavnosti,

— ekonomsko in družbeno kontrolo nad celoto družbene reprodukcije ter nad pogoji, sredstvi in rezultati na vseh stopnjah in v vseh oblikah združenega dela,

— usklajevanje odnosov v razvoju gospodarstva in družbene dejavnosti ter materialnih razmerij v celotni družbeni reprodukciji in njenih posameznih delih z obvladovanjem stihijskega delovanja trga, neenakomernosti v razvoju delovnih pogojev in pridobivanju dohodka,

— najugodnejše pogoje za razvoj produkcijskih sredstev in produktivnosti dela, za stalno izboljševanje materialnih in drugih življenjskih razmer ter za vsestranski razvoj osebnosti delovnega človeka kot svobodnega družbenega proizvajalca in ustvarjalca.

2. Temelji sistema družbenega planiranja v občini

30. člen

Skupni interesi in cilji gospodarskega in družbenega razvoja v občini so rezultat dogovorov.

31. člen

Dohodek je osnovna kategorija planiranja.

Planiranje dohodka obsega zlasti plan njegovega ustvarjanja in razporejanja za osebno, skupno in splošno porabo, za razširitev materialne osnove združenega dela in za rezerve.

32. člen

V dohodku, ki ga dosegajo temeljne organizacije združenega dela v materialni proizvodnji, so izraženi rezultati celotnega družbenega dela, zato se z delitvijo tako doseženega dohodka vrednoti in zagotavlja materialna osnova za delo delovnih ljudi v drugih gospodarskih in družbenih dejavnostih, blagovnem in denarnem prometu, znanosti, izobraževanju, kulturi, zdravstvenem in socialnem varstvu idr., v skladu s cilji in interesi delovnih ljudi.

33. člen

Plani nosilcev planiranja morajo biti medsebojno usklajeni in usklajeni z materialnimi možnostmi, ki jih je v občini možno doseči.

34. člen

Da bi bilo zagotovljeno usklajeno družbeno planiranje, je treba upoštevati načelo sočasnosti samoupravno srečujočega in načelo kontinuiranega planiranja.

Srednjeročni plan je temeljni plan ekonomskega in družbenega razvoja občine in se sprejema za obdobje petih let. Srednjeročni plan temelji na skupni oceni možnosti za uresničevanje dolgoročnih ciljev in smeri razvoja, ki jih določa dolgoročni plan.

35. člen

Dolgoročni plan občine se sprejema za dobo desetih let. Z njim se določijo splošna orientacija za razvoj gospodarstva in družbe, dolgoročni cilji in smeri razvoja, spremembe v strukturi gospodarstva in družbenih dejavnosti in razvoj samoupravnih socialističnih reprodukcijskih odnosov.

36. člen

V skladu z načelom sočasnega in kontinuiranega planiranja morajo vsi nosilci družbenega planiranja v občini v obdobju, v katerem se uresničuje srednjeročni plan, nenehno najmanj pa enkrat na leto analizirati, kako se ta uresničuje, da bi v skladu s cilji in nalogami srednjeročnega plana določili konkretne naloge za prihodnje plansko leto ter sprejeli ustrezne smerice in ukrepe, s katerimi je treba nastopiti v prihodnjem letnem obdobju.

37. člen

Sestavni del družbenega plana je tudi vsakoletna bilanca sredstev, ki vsebuje globalna razmerja delitve ustvarjenega dohodka za skupno, splošno in osebno porabo ter pomeni sredstvo za uskladitev vseh vrst porabe.

3. Samoupravni sporazumi in družbeni dogovor o osnovah planov

38. člen

Plan občine se sprejema na podlagi enega ali več sklenjenih dogovorov o temeljih plana občine.

S samoupravnimi sporazumi in dogovori o temeljih plana se določijo glavni interesi in cilji, zaradi katerih se sklepajo.

39. člen

Samoupravni sporazum, oziroma dogovor o temeljih plana je obvezen za tiste, ki so ga sklenili.

40. člen

Strokovne službe nosilcev planiranja in upravni organi občine so odgovorni za pravilnost in strokovno utemeljenost podatkov in realnost ocen in predlogov.

41. člen

Plan občine sprejme skupščina občine na podlagi poprej sklenjenih samoupravnih sporazumov in dogovorov o temeljih plana.

Za pripravo plana občine skrbi izvršni svet občinske skupščine, ki je odgovoren tudi za izdelavo delovnega programa za pripravo plana in pravočasno predložitev predloga v razpravo.

42. člen

Organi samoupravne organizacije oziroma skupnosti in občina izvajajo dogovarjanje o temeljih plana, izvršni svet občinske skupščine pa obvešča skupščino občine o poteku dogovarjanja.

Dogovor o temeljih družbenega plana občine sklenejo organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in krajevne skupnosti ter organ, ki ga določa občinska skupščina.

4. Sprejemanje in uresničevanje planov občine

43. člen

Osnutek in predlog plana občine pripravlja izvršni svet na podlagi dogovora o temeljih plana občine in ga predloži skupščini občine.

V osnutku oziroma predlogu plana občine morajo biti navedene obveznosti, ki zadevajo organizacije

združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

Izvršni svet skupščine občine mora, ko predloži osnutek oziroma predlog družbenega plana občine, obvestiti skupščino občine o tistih skupnih interesih in ciljih plana, za katere do predložitve osnutka oziroma predloga z določenimi organizacijami združenega dela oziroma družbenopolitičnimi skupnostmi ni bilo mogoče doseči dogovora.

44. člen

Plan občine temelji na samoupravnih sporazumih o temeljih planov samoupravnih organizacij in skupnosti ter njihovih planih in na dogovorih o temeljih družbenega plana občine kot tudi na skupno ocenjenih možnostih in pogojih za razvoj v občini.

45. člen

Izvršni svet mora skupščino občine obveščati o uresničevanju plana v rokih, ki jih določi skupščina s sklepom o sprejemu plana.

46. člen

Organi upravljanja in drugi organi samoupravnih organizacij ter pristojni organi občine so v okviru svojih pravic in dolžnosti odgovorni za uresničevanje planov samoupravnih organizacij in skupnosti in plana občine.

Ti organi morajo redno spremljati, analizirati in ocenjevati uresničevanje planov ter izpolnjevanje obveznosti iz samoupravnih sporazumov in dogovorov o temeljih teh planov.

Organi občine morajo pravočasno z ukrepi ekonomske politike ter upravnimi in organizacijskimi ukrepi poskrbeti za pogoje za uresničevanje plana občine.

Če se z analizo vzrokov ugotovi, da plana ne bo mogoče uresničiti, predlaga izvršni svet skupščine občine spremembe in dopolnitve.

47. člen

Zainteresirane organizacije združenega dela, finančne organizacije in druge organizacije in skupnosti lahko skupaj z organi občine ustanovijo skupna koordinacijska telesa za usklajevanje svoje aktivnosti pri izpolnjevanju obveznosti in nalog, določenih v planih.

5. Prostorsko planiranje

48. člen

Na področju prostorskega planiranja delovni ljudje in občani v občini skrbijo in ukrepajo za ekonomično in smotrno uporabo in izkoriščanje prostora v skladu z gospodarskim in družbenim razvojem občine tako, da obravnavajo in sprejemajo prostorski plan in drugo urbanistično dokumentacijo.

IV. ZADOVOLJEVANJE SKUPNIH IN SPLOŠNIH POTREB

49. člen

Občina uresničuje svoje naloge s sredstvi, ki ji pripadajo iz dela družbenega dohodka, s sredstvi, ki izvirajo iz obveznosti občanov in organizacij združe-

nega dela, s sredstvi, ki jih dodeli širša družbenopolitična skupnost, in z drugimi sredstvi.

Občina uresničuje svoje naloge tudi s sredstvi, ki jih s prostovoljnim združevanjem zagotovijo organizacije združenega dela in občani.

Sredstva, ki jih prostovoljno zagotovijo organizacije združenega dela in občani, se lahko uporabijo samo za namen, za katerega so bila dana.

50. člen

V okviru z zakonom določenega sistema virov in vrst davkov, taks in drugih davščin delovni ljudje samostojno odločajo o obsegu in načinu financiranja splošnih družbenih potreb v občini.

Obseg, višina in namen dohodkov za splošne družbene potrebe v občini se določajo s proračunom občine.

51. člen

Zaradi skladnega družbenega in gospodarskega razvoja v občini usklajujejo delovni ljudje v občini in v samoupravnih interesnih skupnostih obveznosti temeljnih organizacij združenega dela ter delovnih ljudi in občanov in v občini sestavljajo splošno bilanco sredstev iz katere so razvidne te obveznosti do vseh oblik splošne in skupne porabe.

52. člen

Vire dohodkov občine določa občinska skupščina s proračunom in z drugimi predpisi. Sredstva občine razporeja občinska skupščina za posamezne namene v proračunu.

Občinska skupščina razporedi sredstva za posamezne namene potem, ko je uskladila predvidene potrebe za posamezne dejavnosti s predvidenimi dohodki občine.

53. člen

Po opravljeni javni razpravi o osnutku proračuna pripravi izvršni svet predlog proračuna, ki ga predloži v sprejem občinski skupščini.

Če občinska skupščina ni upoštevala predlogov in pripomb javne razprave, obvesti o svojih stališčih posamezne predlagatelje. Stališča občinske skupščine morajo biti obrazložena.

54. člen

Organi in organizacije, ki jih ustanavlja in jim zagotavlja sredstva za delo občina iz proračuna, so dolžni občinski skupščini predložiti svoj program dela in potrebne utemeljitve po vrsti, vsebini in obsegu nalog ter o pogojih dela.

55. člen

Za financiranje skupnih potreb lahko občinska skupščina razpiše javno posojilo. Razpiše se z odlokom, ki mora določati namen posojila, njegovo višino in druge podatke o posojilnih pogojih. Vpisniki javnega posojila so lahko delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge organizacije in skupnosti.

56. člen

Za financiranje posameznih družbenih potreb, obveznosti in nalog, ki terjajo zagotavljanje finančnih sredstev in posebne organe upravljanja, se v skladu z zakonom lahko ustanovijo skladi.

57. člen

Delovni ljudje in občani v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih lahko dajejo pobude za ustanovitev namenskih skladov in udeležbo lastnih sredstev.

58. člen

Občinska skupščina spremlja delo in programe občinskih skladov ter namensko uporabo njihovih sredstev. Samoupravni organi skladov so dolžni dajati občinski skupščini poročilo o svojem poslovanju najmanj enkrat letno.

59. člen

Za zadovoljevanje skupnih potreb v občini združujejo delavci in delovni ljudje v organizacijah združenega dela, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, društvih in samoupravnih interesnih skupnostih v občini sredstva s samoupravnim sporazumevanjem.

Vzporedno s samoupravnim sporazumevanjem o združevanju sredstev delovni ljudje odločajo tudi o njihovi uporabi.

60. člen

Interesne skupnosti razporejajo svoja sredstva, ki jih zbirajo na osnovi družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov ter predpisov za svojo dejavnost, na podlagi programov dela in finančnih načrtov.

61. člen

Finančni programi in načrti ter zaključni računi interesnih skupnosti so javni.

V. KADROVSKA POLITIKA

62. člen

Delovni ljudje in občani v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih so nosilci kadrovske politike v občini.

63. člen

V okviru organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva delovni ljudje v občini določajo kriterije za izbor delegacij in delegatov, zagotavljajo demokratično predlaganje in izbor kandidatov za člane delegacij in za opravljanje samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij v občini.

64. člen

Delovni ljudje in občani vodijo kadrovske politiko v skladu z načelom demokratične samoupravne kadrovske politike ter pri tem uresničujejo naslednje cilje in načela:

— kadrovska politika je sestavni del družbenega razvoja občine,

— kadrovska politika je neodtujljiva pravica delovnih ljudi in občanov,

— temeljni cilj kadrovske politike je razvoj človeka kot svobodne socialistične osebnosti, ki ustrezno svojim sposobnostim in pridobljenemu znanju sodeluje pri soustvarjanju in porabi dobrin,

— delovne naloge opravljajo ustrezno usposobljeni kadri.

65. člen

Delovni ljudje v občini so kot nosilci izvajanja načel kadrovske politike dolžni

— hkrati s programiranjem razvoja v gospodarstvu in družbenih dejavnostih načrtovati tudi potrebe po kadrih,

— spodbujati stalno strokovno rast in usposabljanje kadrov ter njihovo smotrno zaposlovanje,

— sprejemati programe strokovnega, idejnopolitičnega, družbenoekonomskega in splošnega izobraževanja kadrov,

- določati strukturo kadrov, potrebnih za dolgoročni razvoj organizacij združenega dela,
- določati in razporejati sredstva za izobraževanje kadrov,
- določati merila in pogoje za izbiro kandidatov na posebej odgovorna delovna mesta,
- skrbeti, da so za zahtevne družbene in proizvodne funkcije izbrani delavci z ustreznim znanjem ter družbenopolitičnimi in moralnimi kvalitetai,
- spremljati uresničevanje kadrovske politike.

66. člen

Vodenje kadrovske politike, zagotavljanje sredstev za vzgojo kadrov, kriteriji za izbiro kadrov, način varovanja demokratičnega postopka kandidiranja in določanja kadrov se v občini določi z družbenim dogovorom.

Družbeni dogovor predlagata Občinska konferenca SZDL in Občinski sindikalni svet, sprejemajo pa ga samoupravni organi temeljnih in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti, občinska skupščina in družbenopolitične organizacije v občini.

VI. DRUŽBENO DOGOVARJANJE
IN SAMOUPRAVNO SPORAZUMEVANJE

67. člen

Z družbenimi dogovori se zagotavlja in usklajuje samoupravno urejanje družbenoekonomskih in drugih odnosov, ki so širšega skupnega pomena za udeležence dogovora ali splošnega družbenega pomena.

Družbeni dogovor sklene občina in zainteresirane organizacije združenega dela, zbornice in druga splošna združenja samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti, sindikati in druge družbenopolitične in družbene organizacije.

68. člen

Družbeni dogovor sklenejo v imenu udeležencev njihovi pooblašteni organi.

Če se z družbenim dogovorom zagotavlja in usklajuje samoupravno urejanje odnosov, o katerih se delavci po zakonu o združenem delu osebno izjavljajo, ga sme pooblašteni organ organizacije združenega dela skleniti, če se je pred tem večina delavcev v vsaki temeljni organizaciji v sestavi organizacije združenega dela, ki sklepa družbeni dogovor, izjavila, da se z njim strinja.

69. člen

Družbeni dogovor zavezuje udeležence, ki so ga sklenili ali k njemu pristopili, da ukrenejo, kar je potrebno za njegovo izvajanje.

Udeleženec družbenega dogovora je družbeno in politično odgovoren, če se ne ravna po obveznostih iz tega dogovora.

70. člen

S samoupravnimi sporazumi se urejajo in usklajujejo družbenoekonomski in drugi samoupravni odnosi ter interesi v družbeni reprodukciji in v drugih oblikah uresničevanja družbenoekonomskega položaja delavcev in drugih delovnih ljudi ter njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Samoupravni sporazum sklenejo med seboj delavci v temeljni organizaciji oziroma delovni skupnosti organizacije združenega dela, banke in druge finančne organizacije, skupnosti premoženjskega in osebnega zavarovanja, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, gospodarska

zbornica in druga splošna združenja samoupravnih organizacij in skupnosti ter sindikata.

Udeleženci samoupravnega sporazuma so lahko poleg sindikata tudi druge družbenopolitične organizacije, kadar se določajo odnosi, ki so pomembni za uresničevanje njihovih ciljev in nalog, določenih v njihovem statutu.

71. člen

Občinska skupščina, njeni organi in organizacije so lahko udeleženci samoupravnega sporazuma, kadar združujejo sredstva, s katerimi razpolagajo po načelu enakopravnosti med seboj ali s temeljnimi organizacijami ali drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.

72. člen

Udeleženec je lahko tudi delovni človek, ki opravlja kmetijsko, obrtno ali drugo dejavnost, oziroma delovni človek, ki samostojno opravlja poklicno dejavnost, če združuje svoje delo in sredstva z delom delavcev in sredstvi družbene reprodukcije v temeljni organizaciji, oziroma če združuje svoje delo in sredstva s kmetijsko zadrugo ali kakšno drugo obliko združevanja dela in sredstev.

73. člen

Pobudo za sklenitev samoupravnega sporazuma dajejo delavci oziroma drugi delovni ljudje neposredno ali po svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih, kakor tudi po sindikatu, drugi družbenopolitični organizaciji, občinski skupščini ali gospodarski zbornici.

74. člen

Sindikati imajo pravico dajati predloge za sklenitev samoupravnih sporazumov.

Sindikati sodelujejo pri sklenitvi samoupravnih sporazumov, s katerimi se ureja delovno razmerje delavcev v združenem delu ali se določajo osnove in merila za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo delavcev.

Če sindikat ne podpiše sporazuma iz drugega odstavka tega člena, ga ima organizacija združenega dela pravico uporabljati, sindikat pa lahko sproži spor pred sodiščem združenega dela, če ni za spor pristojno ustavno sodišče.

75. člen

Sodišče združenega dela izreče, da so samoupravni sporazum oziroma posamezne njegove določbe neveljavne, če ugotovi, da so z njim kršene samoupravne pravice delavcev, da se ovira normalna družbena reprodukcija, da se z njim lahko drugače onemogoča izvajanje z družbenimi plani in družbenimi dogovori načrtovana politika ali kršijo moralna načela socialistične samoupravne družbe.

76. člen

Če občinska skupščina predpiše, da so posamezne samoupravne organizacije dolžne izvesti postopek za samoupravno sporazumevanje, lahko da predlog za sklenitev samoupravnega sporazuma vsaka samoupravna organizacija ali skupnost, na katero se ta obveznost nanaša.

Če v predpisanem roku nobena od samoupravnih organizacij ali skupnosti ne da predloga za sklenitev samoupravnega sporazuma, ga lahko da sindikat ali občinska skupščina.

77. člen

Udeleženci samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja so enakopravni.

Samoupravni sporazum in družbeni dogovor se skleneta svobodno in v skladu z izraženo voljo udeležencev.

78. člen

Postopek samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja je javen.

Javnost postopka se zagotovi na način, ki ga v skladu z zakonom določijo udeleženci samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja.

79. člen

S samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom se lahko predvidi arbitraža ali kakšen drug način za reševanje sporov, ki nastanejo pri izvajanju sporazuma oziroma dogovora.

Če samoupravni sporazum ne predvideva arbitraže ali kakšnega drugega načina za reševanje sporov, ki nastanejo pri izvajanju sporazuma, rešuje te spore sodišče združenega dela.

80. člen

Občinski pravobranilec samoupravljanja ima pravico do vpogleda v vse družbene dogovore in samoupravne sporazume.

81. člen

Vse samoupravne sporazume in družbene dogovore so podpisniki dolžni objaviti na način, ki je določen s samoupravnimi oziroma družbenimi dogovori oziroma na način, kot je to določeno s statuti oziroma drugimi samoupravnimi akti podpisnikov.

VII. DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE
V OBČINI

82. člen

Družbenopolitične organizacije, v katere se delovni ljudje in občani občine Laško prostovoljno združujejo in organizirajo, se v skladu s svojo vlogo in nalogami vključujejo kot aktivne družbenopolitične sile v družbenopolitična dogajanja in gospodarsko življenje v občini.

83. člen

Zveza komunistov v občini Laško kot del Zveze komunistov Jugoslavije in Slovenije je s svojim usmerjevalnim idejnim in političnim delom glavni pobudnik in nosilec politične dejavnosti pri oblikovanju in nadaljnjem razvoju socialističnih samoupravnih družbenih odnosov, pri krepitvi socialistične in demokratične zavesti in pri nadaljnjem razvoju socialistične revolucije.

Zveza komunistov je idejno usmerjevalni faktor novih družbenih odnosov in iniciator pri reševanju družbenopolitičnih vprašanj.

84. člen

Socialistična zveza delovnega ljudstva Slovenije kot prostovoljna in demokratična zveza delovnih ljudi in občanov uresničuje politično in akcijsko enotnost pri družbenopolitičnem in gospodarskem življenju v občini.

V Socialistični zvezi delovnega ljudstva Slovenije delovni ljudje in občani:

— obravnavajo družbena vprašanja in dajejo politične pobude na vseh področjih družbenega življenja, usklajujejo mnenja, zavzemajo politična stališča glede reševanja teh vprašanj, usmerjajo družbeni razvoj ter razvoj socialističnih samoupravnih odnosov, uresničujejo enakopravnost pripadnikov narodov in narodnosti, ki živijo na območju občine;

— podružbljajo in razvijajo revolucionarne tradicije NOV, kar je ena od osnovnih nalog socialistične zveze delovnega ljudstva;

— z neposrednimi akcijami in s spodbujanjem samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja uresničujejo sprejeta stališča in dogovore;

— oblikujejo in uveljavljajo kadrovske politike, oblikujejo programske usmeritve in družbena merila za volitve delegacij v temeljnih samoupravnih skupnostih in organizacijah ter za volitve delegatov v skupščine družbenopolitičnih skupnosti;

— zagotavljajo demokratično predlaganje in določanje kandidatov za samoupravne, javne in druge družbene funkcije v občini in širših družbenopolitičnih skupnostih, obravnavajo delo delegatov in skrb za uresničevanje njihove odgovornosti, za funkcioniranje delegatskega sistema zlasti pa za uresničevanje delegatskih odnosov;

— obravnavajo delo samoupravnih organov, delo občinske skupščine in skupščin širših družbenopolitičnih skupnosti in organov oblasti ter delo vseh nosilcev samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij, izvajajo družbeno nadzorstvo in presojo njihovo delo;

— ustvarjajo pogoje za svojo vsestransko in objektivno obveščenost ter oblikujejo in uresničujejo pravila socialističnega obnašanja vseh dejavnikov obveščanja ter njihove družbene odgovornosti;

— negujejo in razvijajo humane medsebojne odnose in socialistično solidarnost, razvijajo socialistično demokratično zavest in oblikujejo norme socialističnega načina življenja, se borijo za odpravljanje pojavov, ki ovirajo razvoj socialističnih samoupravnih družbenih odnosov v občini.

Občina zagotavlja potrebne materialne in druge možnosti za uresničevanje z ustavo, zakoni in tem statutom določene dejavnosti Socialistične zveze delovnega ljudstva v občini.

85. člen

Z delovanjem v sindikatih in v Zvezi sindikatov si delavci v občini organizirano prizadevajo za svojo odločilno vlogo v samoupravnem odločanju o razmerah, sredstvih in sadovih svojega dela.

Delavci, organizirani v sindikatu, se zavzemajo za svoje usposabljanje, za demokratično predlaganje in določanje kandidatov za delegacije, predlaganje delegatov za organe v združenem delu delegatov družbenopolitičnih skupnosti, za varstvo samoupravnih in drugih pravic, za življenjski standard, za zagotavljanje socialne varnosti ter za razvijanje in krepitev njihove solidarnosti.

Sindikati daje pobude in sodeluje pri samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju in daje predloge, ki se nanašajo na družbeni in materialni položaj delavskega razreda.

86. člen

Zveza združenj borcev NOV občine Laško je v okviru združenj borcev NOV SRS samostojna družbenopolitična organizacija udeležencev NOV, ki prebivajo na območju občine.

Zveza združenj borcev se bori za ohranitev pridobitev NOV in socialistične revolucije jugoslovanskih narodov in narodnosti, za socialistične družbene odnose na vseh področjih družbenega življenja, ki temeljijo na samoupravljanju, socialni enakosti, bratstvu in enotnosti, solidarnosti in svobodi.

Zveza združenj borcev NOV si prizadeva še nadalje uresničevati cilje naše revolucije, istočasno pa

pospešuje razvijanje, negovanje in prenašanje revolucionarnih tradicij NOB in tudi etike, moralno političnih vrednot in lastnosti njenih udeležencev na sedanja in bodoča pokolenja.

Zveza združenj borcev se skupno s socialistično zvezo delovnega ljudstva in drugimi družbenopolitičnimi dejavniki zavzema za uveljavljanje in izvajanje načel splošnega ljudskega odpora.

87. člen

Zveza socialistične mladine združuje mladino na prostovoljni podlagi ter jo zavestno usmerja in vključuje v samoupravno odločanje tako, da bi mladi ljudje lahko oblikovali in razvijali svojo socialistično zavest v skladu s svojimi družbenimi interesi.

V Zvezi socialistične mladine Slovenije le-ta obravnava družbena vprašanja in daje politične pobude na vseh področjih družbenega življenja, posebno pozornost pa posveča negovanju in prenašanju revolucionarnih tradicij NOB.

Občinska skupščina je dolžna obravnavati predloge, mnenja in stališča, ki jih je sprejela o posameznem vprašanju občinska organizacija socialistične mladine. Občinska skupščina tudi zagotavlja sredstva za delovanje te organizacije v občini.

88. člen

Delovni ljudje in občani se združujejo tudi v drugih družbenih organizacijah, združenjih in društvih, ki delujejo po svojih statutih in po programu Socialistične zveze delovnega ljudstva in se preko nje vključujejo v družbenopolitično življenje občine ter širših družbenopolitičnih skupnosti.

89. člen

Občinska skupščina in njeni organi so dolžni obravnavati mnenja in predloge, ki jih delovni ljudje in občani dajejo na sestankih in v drugih oblikah delovanja družbenopolitičnih organizacij.

Občinska skupščina in njeni organi seznanjajo družbenopolitične organizacije s svojim delovanjem tako, da jim pošiljajo gradivo, analize in druga poročila o pomembnih vprašanjih.

90. člen

Občinska skupščina in njeni organi sodelujejo z družbenopolitičnimi organizacijami pri organiziranju javnih razprav, pri družbenem dogovarjanju, volitvah in organiziranju konference delegacij, pri izvajanju nalog ljudske obrambe in družbene samozaščite ter pri drugih vprašanjih družbenega in političnega življenja.

Delegacije v samoupravnih organizacijah in skupnostih so ob sprejemanju svojih stališč dolžne obravnavati in upoštevati pobude in predloge družbenopolitičnih organizacij.

VII. KRAJEVNE SKUPNOSTI

91. člen

Delovni ljudje in občani imajo pravico in dolžnost, da se samoupravno organizirajo v krajevni skupnosti in v njej ter v sodelovanju z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi neposredno zadovoljujejo svoje osebne in skupne potrebe, odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov, sodelujejo pri odločanju o vprašanjih skupnega pomena v občini in drugih družbenopolitičnih skupnostih.

Za uresničevanje svojih interesov in potreb ter opravljanje nalog se delovni ljudje in občani, organizirani v krajevni skupnosti, s samoupravnim sporazumevanjem in na drug način povezujejo z organizacijami združenega dela, samoupravnimi interesnimi skup-

nostmi, krajevnimi skupnostmi ter z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, ki so zainteresirane za sodelovanje in dolžne sodelovati pri zadovoljevanju teh interesov in potreb ter opravljanju nalog.

V krajevni skupnosti se povezujejo tudi delovni ljudje in občani združeni v družbenopolitičnih in drugih družbenih organizacijah ter društvih, v katerih uresničujejo posamezne in skupne interese.

Krajevno skupnost ustanovijo delovni ljudje in občani po razpravi v Socialistični zvezi delovnega ljudstva za naselje, del naselja ali več naselij tako, da predstavlja urbanistično, gospodarsko in politično zaokroženo celoto, v kateri je možno uresničevati naloge krajevne skupnosti in upoštevati skupne interese občanov.

92. člen

V krajevni skupnosti delovni ljudje in občani odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov in nalog ter o solidarnem zadovoljevanju skupnih potreb na področju medsebojnih odnosov v naselju, urejanju otroškega in socialnega varstva, zdravstvenega varstva, vzgoje in izobraževanja, kulture, javnega obveščanja, telesne kulture, komunalnih ali drugih dejavnosti za neposredno zadovoljevanje njihovih potreb ter potreb družin in gospodinjstev, o varstvu interesov potrošnikov in uporabnikov, o splošnem ljudskem odporu in družbeni samozaščiti, varstvu naravnega okolja, kulturnih spomenikov, o upravljanju s stvarmi v družbeni lastni in o drugih področjih skupnega življenja in dela ter sprejemajo programe in plane razvoja teh skupnosti, s katerimi določijo tudi način združevanja in uporabe sredstev in dela za uresničevanje posameznih skupnih nalog.

93. člen

Materialna podlaga krajevne skupnosti temelji na samoupravnem sporazumevanju ter družbenem dogovarjanju temeljnih in drugih organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti in v občini.

94. člen

Svoje skupne potrebe, interese in naloge v krajevni skupnosti delovni ljudje zadovoljujejo in uresničujejo:

— s sredstvi, ki jih sami neposredno prispevajo s samopriskom ali pridobijo na drug način;

— z delom dohodka, ki ga za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevni skupnosti namenijo delavci temeljnih organizacij združenega dela z območja krajevne skupnosti in temeljne organizacije združenega dela, katerih delavci živijo na območju te krajevne skupnosti;

— s sredstvi, ki se na podlagi družbenega plana občine, programov in planov samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela določijo za uresničevanje programa krajevne skupnosti in za zadovoljevanje komunalnih, socialnih in drugih skupnih potreb delovnih ljudi v krajevni skupnosti;

— s sredstvi, ki jih krajevna skupnost samostojno ustvari z določenimi dejavnostmi;

— z delom davkov, taks in drugih davščin, zbranih na območju krajevne skupnosti, ki jih občina odstopi krajevni skupnosti za uresničevanje njenih nalog v skladu s plani in programi razvoja krajevne skupnosti in občine; s prostovoljnim združevanjem sredstev v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, združenjih in društev v krajevni skupnosti;

- s sredstvi iz proračuna občine;
- z darili, zapuščinami in drugimi sredstvi.

95. člen

Svoje skupne potrebe in interese delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti zadovoljujejo in uresničujejo na svojih zborih, v krajevnih organizacijah Socialistične zveze delovnega ljudstva in v drugih družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, v društvih, skupnostih potrošnikov in uporabnikov določenih dobrin in storitev, na zborih stanovalcev, v hišnih svetih, z referendumom, s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori, v delegaciji in po delegatih v organizacijah združenega dela, ki opravljajo dejavnost ali zadeve posebnega družbenega pomena, v samoupravnih interesnih skupnostih in v občini, izvrševanje določenih skupnih potreb interesov pa poverjajo organom in delovnim telesom krajevne skupnosti.

96. člen

Zaradi ustvarjanja in zagotavljanja materialnih in drugih pogojev za svoje življenje in delo se lahko ljudje in občani v krajevni skupnosti povezujejo v skupnost krajevnih skupnosti, in na samoupravni podlagi ugotavljajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese.

97. člen

Pobudo za ustanovitev ali združitvev krajevnih skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti lahko dajejo:

- odbor krajevne organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva,
- delegacija, svet ali skupščina krajevne skupnosti,
- najmanj petdeset delovnih ljudi in občanov, ki živijo ali delajo na območju, za katero se predlaga ustanovitev, združitvev ali priključitev dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti.

Pobudo za združitvev dveh ali več krajevnih skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti morajo dati delovni ljudje in občani z območja vsake krajevne skupnosti, ki se želi združiti; pobudo za priključitev k drugi krajevni skupnosti pa morajo podpreti tudi delovni ljudje in občani iz tiste krajevne skupnosti, h kateri se namerava priključiti del območja druge krajevne skupnosti.

Krajevna organizacija Socialistične zveze delovnega ljudstva mora ob pobudi za ustanovitev ali združitvev krajevne skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti izvesti na teh območjih javno razpravo. Delovni ljudje in občani pa o tem odločijo z referendumom.

98. člen

O ustanovitvi ali združitvi krajevne skupnosti odločajo zbori delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti. Zbori delovnih ljudi in občanov veljavno sklepajo o ustanovitvi ali združitvi z drugo krajevno skupnostjo, če je na njih navzočih vsaj deset odstotkov delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti oziroma na območju, za katero je zbor sklican. Sklep o ustanovitvi ali združitvi z drugo krajevno skupnostjo sprejme zbor z večino glasov navzočih delovnih ljudi in občanov. Če o statusnih spremembah krajevne skupnosti sklepa več zborov delovnih ljudi in občanov, morajo vsi zbori sprejeti sklep v enakem besedilu.

Zbor delovnih ljudi in občanov, ki sklepajo o ustanovitvi krajevne skupnosti skliče predsednik krajevne organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva.

99. člen

Krajevna skupnost ima svoj statut.

Osnutek statuta pripravi izvršni organ krajevne skupnosti in ga predloži krajevni organizaciji Socialistične zveze delovnega ljudstva, da organizira in izvede javno razpravo o osnutku statuta krajevne skupnosti.

Po zaključku javne razprave izvršni organ krajevne skupnosti na podlagi pripomb, stališč in mnenj, danih v javni razpravi, sestavi predlog statuta, ki ga predloži v sprejetje zborom delovnih ljudi in občanov. Ti o njem odločijo z večino glasov navzočih na zboru.

Območje, za katero se sklicuje zbor, se določi s statutom krajevne skupnosti.

100. člen

Statut krajevne skupnosti podrobneje določa:

- pravice in dolžnosti krajevne skupnosti ter način njegovega uresničevanja,
- območje, organizacijo in organe krajevne skupnosti,
- naloge in način dela organov krajevne skupnosti,
- način urejanja odnosov z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi,
- način oblikovanja in sprejemanja programov in planov razvoja krajevne skupnosti in njihovega financiranja,
- oblike in nosilce samoupravnega sporazumevanja,
- vprašanja, o katerih odločajo na referendumu,
- način zagotavljanja javnosti dela in obveščanja,
- druga temeljna vprašanja, ki so pomembna za delovanje krajevne skupnosti in življenje delovnih ljudi in občanov v njej.

101. člen

Krajevna skupnost razpolaga s svojimi sredstvi samostojno in jih razporeja s finančnim načrtom v skladu s svojim delovnim programom.

Namenska sredstva se razporejajo za namene, za katere so bila dana.

Predlog delovnega programa in finančnega načrta krajevne skupnosti obravnavajo delovni ljudje in občani na svojih zborih, sprejme pa ga organ samoupravljanja v krajevni skupnosti.

IX. SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI

102. člen

Na načelih iz prejšnjega člena se lahko ustanovijo tudi samoupravne interesne skupnosti na drugih področjih družbenih dejavnosti, komunalnih ter drugih gospodarskih dejavnosti v občini, ki služijo trajnemu zadovoljevanju potreb določenih uporabnikov.

103. člen

Kadar so določene dejavnosti oziroma zadeve samoupravne interesne skupnosti posebnega družbenega pomena, se lahko z odlokom občinske skupščine na podlagi zakona določi obvezno ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti, načela za njihovo organizacijo in delovanje, načela za medsebojna razmerja delavcev, zainteresiranih delovnih področij ter način financiranja dejavnosti po načelih solidarnosti in sorazmernosti prispevkov z ekonomsko močjo zavezancev.

104. člen

Če samoupravna interesna skupnost, ki opravlja zadeve posebnega družbenega pomena, ne odloči o

vprišnju, od katerega je bistveno odvisno njeno delo, lahko skupščina občine, pod pogoji in v postopku kot to določa zakon, s svojo odločitvijo začasno uredi tako vprašanje.

Proti samoupravnim interesnim skupnostim so dovoljeni z zakonom določeni začasni ukrepi v primerih in pod pogoji, ko so taki ukrepi dovoljeni proti organizacijam združenega dela.

105. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti odločajo na sejah svojih zborov, ki:

— določajo politiko na področju dejavnosti interesne skupnosti,

— obravnavajo in sprejemajo razvojne programe,

— sprejemajo finančne načrte in zaključne račune,

— sprejemajo statute in druge splošne akte,

— sklepajo družbene dogovore in samoupravne sporazume,

— analizirajo kadrovske problematiko na ustreznem področju interesne dejavnosti,

— razpravljajo in določajo merila za uporabo sredstev, ki jih delovni ljudje združujejo za izvajanje programov skupnosti,

— volijo in odpokličejo predsednika skupščine, predsednike zborov in njihove namestnike,

— ustanavljajo delovna telesa zborov ter imenujejo in razrešujejo njihove člane.

106. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva in druge skupnosti, če je z zakonom oziroma odlokom občine tako določeno, razpravljajo in odločajo enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine o pomembnih vprašanih svoje dejavnosti.

107. člen

Samoupravne interesne skupnosti sodelujejo s skupščino občine pri usklajevanju programov razvoja posamezne interesne dejavnosti s predvidenim gospodarskim in družbenim razvojem občine in pri drugih vprašanih skupnega interesa.

Samoupravne interesne skupnosti sodelujejo tudi med seboj, usklajujejo svoje delo in lahko zato ustanavljajo skupne organe.

108. člen

Strokovne službe samoupravnih interesnih skupnosti se organizirajo kot ena ali več delovnih skupnosti tako, da se zagotovi racionalno in kvalitetno opravljanje strokovnih, računovodskih, administrativnih in tehničnih del za opravljanje nalog organov skupnosti in izvajanje opravil, ki jih strokovne službe izvajajo na podlagi ustreznih predpisov.

109. člen

Samoupravne interesne skupnosti skrbijo v skladu s sprejetimi programi razvoja posamezne dejavnosti za investicije v gradnjo, opremo in obnovo objektov na tem področju. Zato delavci združujejo sredstva za te in druge posebej dogovorjene naloge iz dohodka temeljne organizacije združenega dela, osebnih dohodkov in skladov skupne porabe, delovni ljudje pa iz osebnih dohodkov in drugih svojih sredstev.

X. DRUŽBENI SISTEM INFORMIRANJA

110. člen

Z družbenim sistemom informiranja se zagotavlja usklajeno evidentiranje, zbiranje, obdelava in izkazo-

vanje podatkov in dejstev, ki so pomembna za spremljanje, planiranje in usmerjanje družbenega razvoja, ter dostopnost informacij o teh podatkih in dejstvih.

V ta namen se lahko v občini ustanovi ustrezna samoupravna interesna skupnost za informiranje, ki skrbi za večji družbeni vpliv na sistem informiranja v občini, za poglobljanje samoupravnih odnosov znotraj sistema in preko tega za urejanje materialnih in drugih problemov na področju informiranja.

111. člen

Za obveščanje delegatov in delegacij, ki sodelujejo v procesu odločanja v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, v družbenopolitičnih in drugih organizacijah in skupnostih ter za obveščanje vseh delovnih ljudi in občanov deluje v občini informacijsko dokumentacijski center.

112. člen

V krajevni skupnosti se za zagotovitev pravočasnega in vsestranskega informiranja občanov o krajevnih problemih in njihovih možnih rešitvah lahko ustanovi informativna skupina kot stalno delovno telo krajevne skupnosti.

XI. GOSPODARSKE IN DRUŽBENE DEJAVNOSTI

1. Gospodarske dejavnosti posebnega družbenega pomena

113. člen

Kadar je poslovanje organizacij združenega dela, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, nenadomestljiv pogoj za življenje in delo občanov ali za delo drugih organizacij na določenem območju, se z odlokom občinske skupščine, ki temelji na zakonu, uredi način uresničevanja posebnega družbenega interesa v teh organizacijah.

Posebni družbeni interes in način njegovega uresničevanja uveljavljajo delovni ljudje in občani s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih in s predpisi oziroma ukrepi občinske skupščine.

2. Komunalna dejavnost

114. člen

Delovni ljudje v občini zagotavljajo napredek komunalnih dejavnosti na svojem območju.

Delovni ljudje v občini se kot uporabniki komunalnih proizvodov in storitev združujejo z delavci, ki opravljajo te dejavnosti, v samoupravne komunalne skupnosti. V njih zadovoljujejo svoje osebne in skupne potrebe, združujejo sredstva in določajo namen njihove uporabe, opredeljujejo pogoje in način opravljanja teh dejavnosti, sprejemajo in uresničujejo programe dela in razvoja, vplivajo na politiko in sodelujejo pri določanju cen, uresničujejo druge skupne interese ter medsebojno urejajo druga razmerja, pravice, obveznosti in odgovornosti.

Svoje potrebe in interese na področju komunalnih dejavnosti zadovoljujejo delovni ljudje in občani tudi v krajevnih skupnostih.

115. člen

Delovni ljudje, organizirani v samoupravne komunalne skupnosti, sklepajo samoupravni sporazum, v katerem določajo svoje skupne in posamične obveznosti do te skupnosti ter svoje skupne in posamične pravice, ki jih v skupnosti uresničujejo.

116. člen

Komunalne dejavnosti v občini se financirajo z neposrednim zaračunavanjem povračil uporabnikom storitev s tega področja in s sredstvi, ki jih v okviru samoupravnih komunalnih skupnosti združujejo delovni ljudje.

117. člen

Samoupravna komunalna skupnost ustanavlja komunalne delovne organizacije, uveljavlja do njih splošne pravice in izvršuje dolžnosti.

Do komunalnih delovnih organizacij pa uveljavlja občina še z zakonom oziroma na osnovi zakona določene pravice in dolžnosti.

3. Stanovanjska dejavnost**118. člen**

Delovni ljudje v občini samostojno rešujejo svoje stanovanjske potrebe ter z družbenimi dogovori, samoupravnimi sporazumi in pogodbami po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo in združujejo sredstva in urejajo medsebojna razmerja, pravice in obveznosti.

Svoje interese pri graditvi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji in pri združevanju sredstev za te namene uresničujejo delovni ljudje in občani samostojno v hišnih svetih in v samoupravni stanovanjski skupnosti.

119. člen

Delovni ljudje ustanavljajo neposredno in po svojih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih samoupravne stanovanjske skupnosti. V njih združujejo sredstva za stanovanjsko izgradnjo, določajo politiko in program te izgradnje, zagotavljajo družbeno pomoč ter skupaj s stanovalci upravljajo stanovanjske zgradbe in stanovanja v družbeni lastnini, vplivajo na politiko stanarin ter uresničujejo druge skupne interese.

V samoupravne stanovanjske skupnosti se vključujejo in v njih sodelujejo tudi delovni ljudje prek organizacij združenega dela in drugih družbeno pravnih oseb, ki imajo pravico uporabe nad stanovanji ter poslovnimi prostori v stanovanjskih hišah v družbeni lastnini, lastniki delovnih stanovanjskih hiš in varčevalci za stanovanja.

Ob pogojih, določenih s samoupravnim sporazumom in zakonom, se v te skupnosti lahko vključujejo tudi organizacije združenega dela, ki projektirajo, gradijo in vzdržujejo stanovanja, pripravljajo urbanistično dokumentacijo ali urejajo zemljišča in druge zainteresirane organizacije in skupnosti.

120. člen

Program razvoja stanovanjskega gospodarstva mora biti rezultat sodelovanja organizacij združenega dela, drugih samoupravnih organizacij in delovnih ljudi, temeljiti pa mora na dolgoročnih urbanističnih zasnovah, na etapnem komunalnem urejanju zemljišč in racionalni zemljiški politiki.

121. člen

Sredstva za financiranje stanovanjske izgradnje se formirajo iz stanarin in iz sredstev, ki jih delavci namensko izločajo iz dohodka.

Delavci s samoupravnim sporazumom določijo, kolikšen del dohodka izločajo za graditev stanovanj in za pomoč delovnim ljudem z nižjimi dohodki pri graditvi in uporabi stanovanj.

Z družbenim dogovorom se določi, kolikšen del sredstev bodo delavci združili v okviru stanovanjske

skupnosti za graditev stanovanj in za pomoč delovnim ljudem z nižjimi dohodki pri graditvi in uporabi stanovanj.

122. člen

Delovni ljudje v občini v okviru samoupravne stanovanjske skupnosti posebno skrbijo za stanovanjske potrebe občanov in družin, ki so potrebne posebne družbene pomoči, zato zanje namensko gradijo stanovanja in jim delno nadomeščajo stanarine.

4. Samostojno osebno delo s sredstvi, ki so zasebna lastnina občanov**123. člen**

Delovni ljudje, ki v občini z osebnim delom samostojno opravljajo kmetijsko, obrtno, gostinsko ali turistično dejavnost in z zakonom določeno drugo gospodarsko in negospodarsko dejavnost, združeni v združenih, posebnih organizacijah združenega dela in drugih oblikah svojega samoupravnega združevanja, izražajo, soočajo, usklajujejo in odločajo o svojih interesih, neposredno volijo svoje delegacije ter pošiljajo svoje delegate v občinsko skupščino in v druge organe samoupravljanja v občini.

124. člen

V lastnih oblikah samoupravnega združevanja se delovni ljudje samoupravno organizirajo, ustanavljajo svoje organe, urejajo neposredno in s samoupravnimi sporazumi svoja medsebojna razmerja pri delu in odločajo o združevanju svojega dela in svojih delovnih sredstev.

5. Družbene dejavnosti**125. člen**

Delovni ljudje in občani, ki na področjih vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva ter na drugih področjih družbenih dejavnosti uresničujejo svoje osebne in skupne potrebe in interese, ter delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti na teh področjih, ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti, v katerih uresničujejo svobodno menjavo dela, združujejo delo in sredstva ter enakopravno in skupno odločajo o opravljanju teh dejavnosti, določajo politiko razvoja teh dejavnosti in uresničujejo druge skupne interese.

Samoupravne interesne skupnosti na področjih družbenih dejavnosti sodelujejo med seboj, usklajujejo svoje delo in uresničujejo cilje. V ta namen lahko ustanavljajo skupne organe.

126. člen

Občina zagotavlja samostojno materialno osnovo in spodbuja samoupravljanje v teh dejavnostih.

Delovne skupnosti in organe samoupravljanja usmerja k racionalni uporabi družbenih sredstev, ki so zbrana za ta namen.

127. člen

Da se zagotovi javnost delovanja in družbeni nadzor, so organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter drugi organi, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena, dolžni seznanjati občinsko skupščino in občane s svojimi delovnimi programi, akti samoupravljanja in rezultati svojega dela.

a) Vzgoja in izobraževanje**128. člen**

Delovni ljudje v občini so dolžni skrbeti za vzgojo in izobraževanje na svojem območju.

Pri tem morajo nenehno skrbeti za napredek vzgoje in izobraževanja na področju predšolske vzgoje otrok, v osnovnem in srednjem šolstvu in pri izobraževanju odraslih.

Organizacija vzgoje in izobraževanja v občini temelji na samoupravljanju delavcev vzgojnih in izobraževalnih zavodov ter na neposrednem sodelovanju organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij ter delovnih ljudi.

129. člen

Delovni ljudje v občini skupaj z delavci izobraževalnih organizacij ustanovijo interesno skupnost za vzgojo in izobraževanje, da prek nje zadovoljujejo svoje osebne in skupne potrebe in interese na področju vzgoje in izobraževanja.

V njej uresničujejo svobodno menjavo dela, združujejo sredstva ter izvajajo druge ukrepe za napredek vzgoje in izobraževanja, za stalen dvig izobraževalne ravni delovnih ljudi, za razširitev materialne osnove vzgoje in izobraževanja, za stalno rast pedagoških kadrov in uresničujejo druge skupne interese.

S samoupravnim sporazumom določajo svoje skupne in posamične obveznosti do te skupnosti ter svoje skupne in posamične pravice, ki jih v skupnosti uresničujejo v skladu z načeli vzajemnosti in solidarnosti.

130. člen

Vzgojni in izobraževalni zavodi so dolžni svoje dejavnosti organizirati tako, da je zagotovljeno nemoteno izvajanje vzgojnoizobraževalnega procesa. Z ustreznim kadrovsko politiko pa morajo skrbeti, da bo kvaliteta njihovega dela na primerni višini.

Vzgojno izobraževalni zavodi so dolžni skrbeti, da bo izobraževalni program izvajan v duhu marksistične vzgoje.

131. člen

Predšolska vzgoja se opravlja v vzgojno-varstvenem zavodu in v oddelkih male šole.

Vzgojno-varstveni zavod se oblikuje in razvija v skladu s programom razvoja otroškega varstva.

132. člen

Otrokom je zagotovljeno osnovno šolanje, ki je obvezno po zakonu.

Program razvoja osnovnih šol mora predvideti tako mrežo osnovnih šol, da je omogočeno šolanje vsem šoloobveznim otrokom pod normalnimi pogoji.

133. člen

Izobraževalna skupnost zagotavlja osnovne materialne pogoje za prehrano šoloobveznih otrok.

Osnovne šole so dolžne skrbeti za organizacijo prehrane svojih učencev.

134. člen

Izobraževalna skupnost skladno s sprejetim programom razvoja izobraževanja s splošnim aktom predpiše:

- pogoje in način za brezplačno prejemanje učbenikov in drugih šolskih pripomočkov,
- pogoje in način zagotovitve brezplačnega prevoza v osnovno šolo iz oddaljenih krajev,
- pogoje za sistematične zdravniške preglede predšolskih in šoloobveznih otrok,
- pogoje za brezplačno ali regresirano prejemanje hrane predšolskih in šoloobveznih otrok v šolskih kuhinjah.

135. člen

Izobraževalna skupnost zagotavlja v skladu z zakonom šoloobveznim otrokom, ki zaradi telesnih ali

duševnih motenj ne morejo slediti pouku na rednih osnovnih šolah, obvezno šolanje v posebnih šolah.

136. člen

Delovni ljudje v občini skupaj z delovnimi ljudmi v drugih občinah zagotavljajo razvoj srednjega šolstva v skladu s potrebami po strokovnih kadrih.

137. člen

Delovni ljudje v občini so skupaj z delovnimi ljudmi v drugih občinah pobudniki za razvoj višjega šolstva v skladu s potrebami in sodelujejo pri financiranju ureditve takih oddelkov.

138. člen

Sole, delavska univerza in druge izobraževalne institucije skrbijo za stalno družbenopolitično in strokovno izobraževanje.

Stroški za osnovnošolsko izobraževanje odraslih in del stroškov za družbenopolitično izobraževanje gre v breme sredstev izobraževalne skupnosti.

139. člen

Delovni ljudje v občini zagotavljajo sredstva za štipendiranje kadrov, zlasti tistih, ki jih v občini primanjkuje.

Delovni ljudje v občini omogočajo šolanje s štipendiranjem zlasti socialno šibkim otrokom, ki dosegajo dobre učne uspehe.

Z družbenim dogovorom se uredi organizacija, način financiranja ter pogoji za dodeljevanje štipendij.

b) Varstvo otrok, matere in družine

140. člen

Delovni ljudje v občini skrbijo za varstvo matere, otrok in družine.

V ta namen preko strokovnih služb in delovanja družbenopolitičnih organizacij spodbujajo, usmerjajo in povezujejo po načelu vzajemnosti in solidarnosti koristi staršev in drugih občanov na področju varstva otrok in družine.

Delovni ljudje v občini še posebej razvijajo in pospešujejo delovanje posvetovalnic in drugih služb.

141. člen

Delovni ljudje v občini skupaj z delavci, ki delajo v organizacijah otroškega varstva, ustanovijo samoupravno interesno skupnost otroškega varstva. V njej združujejo sredstva in skupaj zagotavljajo pogoje za ustanavljanje in življenje družine, za uresničevanje materinstva ter za razvoj, vzgojo in socialno varnost otrok, določajo delovne in razvojne programe varstva matere, otrok in družine, obseg pravic in način njihovega uresničevanja ter uresničujejo druge skupne interese.

V ta namen sklenejo samoupravni sporazum, v katerem določijo svoje skupne in posamične obveznosti do te skupnosti ter svoje skupne in posamične pravice, ki jih v skupnosti uresničujejo.

142. člen

Varstvo matere, otrok in družine se v občini financira iz sredstev, ki jih v okviru samoupravnih interesnih skupnosti združujejo delavci in delovni ljudje in z neposrednim zaračunavanjem povračil uporabnikom storitev s tega področja.

143. člen

V krajevnih skupnostih, organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah starši in drugi delovni ljudje neposredno razvijajo dejavnosti

za dopolnjevanje družinske vzgoje in za pomoč družini pri vzreji otrok (dnevno varstvo, šolska prehrana letovanje otrok in druge oblike).

144. člen

Otrokom, ki potrebujejo posebno družbeno varstvo, zagotavljajo delovni ljudje v občini ustrezne pogoje za njihov vsestranski razvoj. V ta namen razvijajo skrbništvo in rejniško službo ter skrbijo za rehabilitacijo telesno in duševno prizadetih otrok.

c) Socialno skrbstvo

145. člen

Delovni ljudje v občini na področju socialnega skrbstva skrbijo za odpravljanje vzrokov in pojavov, ki povzročajo socialne probleme.

146. člen

Delovni ljudje v občini skupaj z delavci v organizacijah socialnega skrbstva ustanovijo samoupravno interesno skupnost socialnega skrbstva. V njej zagotavljajo po načelih vzajemnosti in solidarnosti pomoč v normalnem življenju ogroženim posameznikom, družinam in skupinam delovnih ljudi in občanov, varstvo mladoletnikov, za katere ne skrbijo starši, in drugih oseb, ki niso zmožni skrbeti zase ali za svoje pravice in koristi ter druge ukrepe, s katerimi se usposabljaajo za življenje in delo.

147. člen

Delovni ljudje v občini zagotavljajo ostarelim in bolnim osebam pomoč na domu.

To nalogo opravljajo zlasti delovni ljudje v krajevnih skupnostih ter v družbenih humanitarnih in drugih organizacijah.

148. člen

Delovni ljudje v občini ustanavljajo v skladu s potrebami in možnostmi socialne zavode, ki oskrbujejo, vzgajajo in dajejo zdravstveno pomoč osebam, ki jo potrebujejo.

Delovni ljudje v občini skrbijo za rehabilitacijo in zaposlitev invalidov ter zagotavljajo denarno in drugo pomoč občanom.

č) Zdravstveno varstvo

149. člen

Delovni ljudje v občini skupaj z delavci organizacij, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, ustanovijo občinsko samoupravno zdravstveno skupnost.

V njej uresničujejo svobodno menjavo dela, združujejo sredstva, si po načelu vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo zdravstveno varstvo, odločajo o vrstah in obsegu pravic iz zdravstvenega zavarovanja, določajo politiko razvoja in pospeševanja zdravstvene dejavnosti, usklajujejo razvoj zdravstvene mreže, zagotavljajo pogoje in skrbijo za raziskovalno delo ter za vzgojo in izobraževanje zdravstvenih delavcev in uresničujejo druge interese na področju zdravstva.

150. člen

Občinska skupščina in njeni organi sodelujejo zaradi pospeševanja zdravstvenega varstva s samoupravno zdravstveno skupnostjo, organizacijami združenega dela s področja zdravstva in njihovimi združenji ter z drugimi organizacijami pri programiranju in načrtovanju zdravstvenega varstva in njegove materialne podlage, pri razvijanju samoupravnih odnosov in pri ustvarjanju ugodnih pogojev za zdravstveno varstvo in za smotrno uporabo sredstev, namenjenih za zdravstveno varstvo.

151. člen

Zdravstveno varstvo v občini se organizira in izvaja po programih zdravstvenega varstva, ki jih na osnovi družbenega dogovora sprejmejo občinska skupščina in samoupravna zdravstvena skupnost.

S programom zdravstvenega varstva se zlasti določa razvoj mreže zdravstvenih zavodov in finančna sredstva, ki so za ta razvoj potrebna.

152. člen

Delovni ljudje v občini zagotavljajo izvajanje ukrepov za sanacijo življenjskih in delovnih pogojev v določenih sredinih.

Pri financiranju in izvrševanju programa ukrepov iz prejšnjega odstavka sodelujejo občinska skupščina, samoupravna zdravstvena skupnost in organizacija združenega dela.

153. člen

Organizacije združenega dela s področja zdravstva morajo organizirati delo tako, da lahko delovni ljudje in občani uveljavljajo zdravstveno pomoč, prosto izbirajo zdravstvene organizacije in zdravstvenega delavca.

Delovni čas v zdravstvenih organizacijah lahko s predpisom določi občinska skupščina.

d) Varstvo borcev in invalidov NOV

154. člen

Delovni ljudje v občini se posebej zavzemajo in skrbijo za vestno proučevanje in pravično urejanje socialnih, gmotnih, stanovanjskih, še posebno zdravstvenih in drugih zadev ter problemov aktivnih udeležencev narodnoosvobodilne vojne in za družinske člane padlih ali umrlih borev NOV.

Aktivnim udeležencem narodnoosvobodilne vojne, družinskim članom padlih ali umrlih udeležencev NOV, ki živijo v težkih gmotnih razmerah, se zagotavlja posebna družbena pomoč.

Odlok o družbeni skrbi za udeležence narodnoosvobodilne vojne in drugih vojn ter za njihove družinske člane natančneje določa upravičence, oblike družbene pomoči in postopek za uveljavitev pravic določenih v tem členu.

155. člen

Za reševanje stanovanjskih vprašanj udeležencev NOV se v okviru samoupravne stanovanjske skupnosti zagotavljajo posebna sredstva. Ta sredstva se uporabljajo za nakup stanovanj in za dodelitev posojil za dograditev ali za popravila hiš oziroma stanovanj udeležencev NOV.

e) Kultura

156. člen

Kulturna ustvarjalnost in kulturna raven delovnih ljudi in občanov sta neločljivi sestavini samoupravne socialistične družbe. Zato delovni ljudje zagotavljajo razvoj kulturnih dejavnosti na svojem območju ter spodbujajo širjenje in poglobljanje kulturnih potreb. Delovni ljudje v občini dajejo prednost tistim dejavnostim na kulturnem področju, ki s svojim delom utrjujejo v človeku zavest o smiselnosti njegovih ustvarjalnih naporov.

157. člen

Organizacija kulturnih dejavnosti v občini temelji na samoupravljanju delavcev zavodov s področja kulture, na nepoklicnem kulturnem delovanju in na neposrednem sodelovanju organizacij združenega dela, drugih samoupravnih organizacij in delovnih ljudi.

158. člen

Za krepitev družbene vloge kulture in za ustvarjanje boljših pogojev za širši, vsebinski in kvalitetni dvig kulturne dejavnosti, za zadovoljevanje kulturnih potreb delovnih ljudi, za spodbujanje množičnega zanimanja in aktivno udeležbo delovnih ljudi v kulturnem delovanju, za varovanje kulturne dediščine, za usklajevanje programov dela organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij, in za pospeševanje razvoja samoupravnih odnosov na področju kulture ustanovijo delovni ljudje v občini skupaj z delavci organizacij in skupnosti, ki opravljajo kulturne dejavnosti, samoupravno kulturno skupnost.

V njej uresničujejo svobodno menjavo dela in v skupnem interesu združujejo sredstva za razvoj kulture, ustvarjajo pogoje za dostopnost in uživanje kulturnih vrednot, usmerjajo razvoj in oblikovanje programov kulturnih dejavnosti, odločajo o graditvi in uporabi kulturnih objektov in uresničujejo druge skupne interese.

S samoupravnim sporazumom določajo svoje skupne in posamične obveznosti do te skupnosti ter svoje skupne in posamične pravice, ki jih v skupnosti uresničujejo v skladu z načeli vzajemnosti in solidarnosti.

159. člen

Kulturna dejavnost v občini se financira iz sredstev, ki jih v okviru kulturne skupnosti združujejo delavci in delovni ljudje, in z neposrednim zaračunavanjem povračil uporabnikom kulturnih storitev.

160. člen

Razvoj kulture v občini poteka po programu razvoja kulture, ki mora upoštevati, da bo zadovoljevanje kulturnih potreb v skladu z materialnimi možnostmi in potrebami delovnega človeka in občana.

161. člen

Delovni ljudje v občini s sredstvi, ki so jih združili za zadovoljevanje kulturnih potreb, spodbujajo zlasti tiste kulturne dejavnosti, ki so množičnega pomena in dvigajo in širijo kulturne potrebe in spodbujajo delovne ljudi in občane k aktivnemu sodelovanju in udeležbi pri izvajanju programa.

Pri zadovoljevanju kulturnih potreb delovni ljudje posebej skrbijo za znanstveno delo, varstvo kulturnih in zgodovinskih spomenikov, zbirke arhivov in druge vrednote kulturne dediščine, ki so splošnega družbenega pomena oziroma imajo pomen za več občin.

162. člen

Šole in drugi izobraževalni zavodi so odgovorni za kulturno vzgojo predšolskih in šolskih otrok ter mladine.

163. člen

Naloge matične knjižnice za območje občine opravlja v skladu z zakonom osrednja knjižnica v Laškem.

164. člen

Službo spomeniškega varstva za območje občine opravlja v skladu z zakonom Zavod za spomeniško varstvo v Celju.

Skupščina občine Laško po svojih organih skrbi in ureja na območju občine grobove, grobišča, spomenike in spominska obeležja borcev NOV, padlih in umrlih v narodnoosvobodilni borbi in žrtev fašističnega nasilja.

165. člen

Službo varstva arhivskega in registraturnega gradiva na območju občine opravlja v skladu z zakonom Zgodovinski arhiv v Celju.

166. člen

V skladu s programom razvoja kulture skrbi kulturna skupnost za gradnjo novih objektov za kulturne potrebe.

Sredstva za redno vzdrževanje objektov za kulturne potrebe zagotavlja kulturna skupnost.

Kulturna skupnost usklajuje interese občine in sosednjih občin pri načrtovanju razvoja kulturnih dejavnosti, ki so pomembne za več občin, in nastopa kot pobudnik pri združevanju sredstev, namenjenih za razvoj kulture.

f) Telesna kultura

167. člen

Delovni ljudje v občini zagotavljajo pogoje za razvoj telesne kulture.

V samoupravnih telesnokulturnih skupnostih zagotavljajo delovni ljudje vsestranski razvoj telesne kulture in rekreacije. V ta namen združujejo sredstva ter skupaj z delavci na področju telesne kulture in rekreacije skrbijo za množično vključevanje delovnih ljudi v te dejavnosti, razvijajo tekmovalni šport, odločajo o pravicah in uporabi športnih in rekreativnih objektov, skrbijo za strokovne kadre, določajo položaj vrhunskih športnikov in uresničujejo druge skupne interese.

S samoupravnim sporazumom določajo svoje skupne in posamične obveznosti do te skupnosti ter svoje skupne in posamične pravice, ki jih v skupnosti uresničujejo v skladu z načeli vzajemnosti in solidarnosti.

168. člen

Telesnokulturna dejavnost v občini se financira iz sredstev, ki jih v okviru telesnokulturne skupnosti združujejo delavci in delovni ljudje.

169. člen

Razvoj telesne kulture v občini se odvija po programu, ki mora biti v skladu z možnostmi in potrebami delovnih ljudi in občanov ter organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij.

170. člen

Šole in drugi izobraževalni in vzgojni zavodi so odgovorni za telesno vzgojo predšolskih in šolskih otrok ter mladine.

Organizacije združenega dela in krajevne skupnosti zagotavljajo pogoje za razvoj telesne kulture med svojimi delavci in delovnimi ljudmi.

171. člen

Skladno s programom razvoja telesne kulture skrbi telesnokulturna skupnost za gradnjo in vzdrževanje objektov ter naprav za telesno kulturo.

Način upravljanja, poslovanja in uporabljanja objektov za telesno kulturo, do katerih ima občina pravo uporabe, določa odlok.

172. člen

Telesnokulturna skupnost zagotavlja sistematično zdravstveno varstvo športnikov.

g) Raziskovalna dejavnost

173. člen

Delovni ljudje preko svojih samoupravnih organizacij in skupnosti skupaj z delavci znanstveno raziskovalnih organizacij ustanovijo interesno skupnost za raziskovanje. V njej uresničujejo svobodno menjavo dela, združujejo sredstva in zagotavljajo pogoje za raziskovalno dejavnost, določajo raziskovalno politiko,

usmerjajo razvoj posameznih znanstvenih panog, skrbijo za vzgojo raziskovalnih kadrov in uresničujejo druge skupne interese v občini in samoupravni interesni raziskovalni skupnosti.

k) Pokojninsko in invalidsko zavarovanje

174. člen

Delovni ljudje ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter druge oblike socialnega zavarovanja, v katerih po načelih vzajemnosti in solidarnosti združujejo sredstva v ta namen in določajo skupne in posamezne obveznosti in pravice v teh skupnostih.

XII. VARSTVO ČLOVEKOVEGA OKOLJA

175. člen

Uresničujoč varstvo človekovega okolja, občinska skupščina predpisuje in spodbuja:

— da temeljne organizacije združenega dela, ki zaradi uporabe določenih surovin in goriv povzročajo zastrupljanje in ničenje ozračja, voda in zemljišča, v svojih splošnih aktih določijo ukrepe za preprečevanje teh nevarnosti ter odstranitve oziroma saniranje posledic;

— da se zavarujejo pred onesnaževanjem izviri termalne vode v Laškem in Rimskih Toplicah s tem, da določi ožji in širši zdraviliški okoliš;

— da se sprejmejo dolgoročni ukrepi za čistost reke Savinje in njenih pritokov, kakor tudi reke Save in njenih pritokov ter njih obrežij;

— da se prepreči vsakršni nedovoljen poseg v naravne parke v Hotemežu, Rimskih Toplicah in v Laškem;

— da se zagotovi izvajanje potrebnih ukrepov, če jih ne izvajajo same organizacije združenega dela in druge skupnosti;

— da se sredstva javnega obveščanja, družbene in strokovne organizacije vključujejo v delo pri sprejemanju in izvajanju programov zaščite človekovega okolja in da nenehno skrbijo za obveščanje občanov o problemih s tega področja;

— da se ustvarijo materialni in drugi pogoji za strokovna in znanstvena raziskovanja, potrebna za izdelavo programov zaščite narave in človekovega okolja, z ustreznimi ukrepi na področju zdravstva, urbanizma, prometa, javnih zelenic in na drugih področjih.

176. člen

Programski, planski in vsi drugi dokumenti, s katerimi se načrtuje izgradnja objektov ali druga poseganja v naravno okolje, morajo vsebovati ukrepe, s katerimi se zagotavlja zaščita človekovega okolja. Organizacija, ki je pooblaščenca za izvajanje strokovnih zadev na področju prostorskega in urbanističnega planiranja, ne more predložiti v sprejem, občinska skupščina ali drugi pristojni organ pa ne sme sprejeti programov ali lokacij posameznih objektov, če ne vsebuje potrebnih ukrepov, s katerimi se zagotavlja zaščita človekovega okolja.

177. člen

Inšpekcijski organi so dolžni prepovedati in ustaviti gradnjo vsakega objekta oziroma izvajanje drugih del, če s projektom ali posebnim dovoljenjem niso predvideni ukrepi za zaščito življenjskega okolja ali če se predvideni ukrepi ne izvajajo.

178. člen

Zelenice, parki ter drugi dolgoletni nasadi so dolžni posebnega družbenega pomena za življenjsko

okolje, zato se za njihovo zaščito sprejemajo posebni ukrepi.

Občinska skupščina predpiše postopek in pogoje za odobravanje sečnje dolgoletnih nasadov in obveze, ki iz tega izhajajo.

Občinska skupščina v skladu z zakonom predpisuje tudi druge ukrepe za zaščito človekovega okolja.

179. člen

Občinska skupščina določa splošno smer politike urbanizacije, vsi delovni ljudje in občani pa so dolžni smotrno gospodariti s prostorom, varovati okolje ter temu ustrezno urejati naselja in prostor v občini.

Krajevne skupnosti, organizacije združenega dela in druge organizacije in skupnosti skrbijo in so neposredno odgovorne za varstvo okolja v občini.

Občinska skupščina lahko vsak čas z ustreznimi, tudi s prisilnimi ukrepi, intervenira, kadar se ne spoštujejo dogovorjene akcije za varstvo človekovega okolja.

XIII. OBLIKE DRUŽBENEGA SAMOUPRAVLJANJA

180. člen

Funkcijo oblasti in druge družbene zadeve opravljajo delovni ljudje in občani z odločanjem v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter po delegatih v občinski skupščini in njenih organih.

181. člen

Delovni ljudje in občani odločajo in upravljajo zadeve ter usklajujejo skupne interese in uresničujejo samoupravne pravice:

— na zborih delovnih ljudi in občanov, z referendumom ter javno razpravo,

— po delegatih v organih upravljanja, po delegatih v občinski skupščini, v skupščinah širših družbenopolitičnih skupnosti, v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti in v samoupravnih organih organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost splošnega družbenega pomena,

— s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem,

— v krajevnih organizacijah SZDL ter v drugih družbenopolitičnih organizacijah in društvih,

— na zborih stanovalcev, v hišnih svetih ter v skupnostih uporabnikov določenih storitev,

— preko združenj organizacij združenega dela in drugih oblik družbenega združevanja, določenih z ustavo in s tem statutom.

1. Zbori delovnih ljudi in občanov

182. člen

Delavci, drugi delovni ljudje in občani na svojih zborih v temeljnih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih skupnostih in organizacijah:

— obravnavajo vprašanja, ki so pomembna za te organizacije in skupnosti, kakor tudi vprašanja, ki so širšega družbenega pomena, in dajejo pobude, predloge in mnenja za reševanje teh vprašanj;

— obravnavajo poročila in predloge svojih samoupravnih organov;

— obravnavajo poročila in predloge delegacij in delegatov v občinski skupščini in skupščinah širših družbenopolitičnih skupnosti ter o njih odločajo oziroma dajejo mnenja in predloge;

— predlagajo občinski skupščini in njenim organom ukrepe za izvrševanje zadev iz njihove pristojnosti;

— predlagajo ukrepe in dajejo druge predloge organizacijam združenega dela, krajevnim skupnostim in samoupravnim interesnim skupnostim;

— opravljajo nadzor nad delom občinske skupščine in njenih organov ter nosilcev javnih funkcij, organizacij združenega dela oziroma drugih skupnosti in organizacij, zlasti če gre za opravljanje dejavnosti splošnega družbenega pomena;

— samostojno odločajo o zadevah, ki jih določa statut temeljne organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije ali skupnosti oziroma krajevne skupnosti.

183. člen

Zbori delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih samostojno odločajo poleg zadev, navedenih v prejšnjem členu, še o:

— ustanovitvi krajevne skupnosti ali združitvi z drugo krajevno skupnostjo,

— volitvah in razrešitvah organov krajevne skupnosti, če je tako določeno v statutu krajevne skupnosti.

184. člen

Delovni ljudje in občani na zborih razpravljajo tudi o vseh vprašanjih, za katera je v tem statutu določeno, da jih občinska skupščina daje v javno razpravo.

185. člen

Način sklicanja in postopek za delo zborov delovnih ljudi in občanov določijo organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije oziroma skupnosti ter krajevne skupnosti v svojih statutih.

2. Referendum

186. člen

Z referendumom delovni ljudje in občani v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v občini odločajo o vprašanjih, ki imajo poseben pomen za delovne ljudi in občane v teh organizacijah in skupnostih.

S statutom temeljnih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti se določijo vprašanja, o katerih se v teh organizacijah in skupnostih obvezno odloča z referendumom. Določijo se tudi organi in postopek za izvedbo referenduma.

187. člen

Občinska skupščina mora razpisati referendum za izvedbo samoprispevka za območje celotne občine in v drugih z zakonom določenih primerih.

Referendum se lahko razpiše tudi, kadar tako sklepe občinska skupščina, da se delovni ljudje in občani vnaprej izrečejo o predlogu odloka ali drugega akta, da potrdijo že sprejeti odlok ali drug akt ali da neposredno odločijo o posameznem vprašanju, ki ima splošen pomen.

Odločitev sprejeta na referendumu je obvezna.

188. člen

Občinska skupščina mora razpisati referendum, kadar tako zahteva večina zborov delovnih ljudi in občanov v občini, v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

189. člen

Pobudo za razpis referenduma v občini lahko dajo:

- temeljna in druge organizacije združenega dela,
- krajevne skupnosti,
- družbenopolitične organizacije,
- društva in združenja delovnih ljudi in občanov,
- samoupravne interesne skupnosti.

Pobudo za razpis referenduma mora v 30 dneh obravnavati pristojni zbor občinske skupščine, se o pobudi odločiti ter o svojem sklepu obvestiti pobudnika.

190. člen

Izvedbo referenduma vodi v občini komisija, ki jo imenuje občinska skupščina.

Glede ostalih vprašanj v zvezi z referendumom veljajo določbe zakona o referendumu.

3. Javne razprave

191. člen

Z javno razpravo se omogoča in zagotavlja neposredna udeležba delovnih ljudi in občanov ter njihov odločujoči vpliv na zadeve, ki imajo splošen pomen za politični, gospodarski, družbeni, socialni in kulturni razvoj.

192. člen

V javni razpravi sodelujejo organizacije združenega dela in njihova združenja, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične organizacije in društva, občinska skupščina in njeni organi, kakor tudi druge zainteresirane samoupravne organizacije in skupnosti ter delovni ljudje in občani kot posamezniki.

193. člen

Občinska skupščina mora dati pred sprejetjem v javno razpravo osnutek:

- statuta občine, njegove spremembe in dopolnitve,
- družbenega načrta občine,
- predpisov, ki nalagajo delovnim ljudem in občanom nove oziroma izredne materialne obveznosti,
- razpisa občinskega posojila,
- drugih predpisov oziroma aktov, za katere tako določa zakon ali tako določi občinska skupščina.

194. člen

Predlagatelj oziroma organ, ki odloča o vprašanju, ki je dano v javno razpravo, je dolžan:

- javno objaviti osnutek akta ali gradiva oziroma zagotoviti, da so delovni ljudje in občani pravočasno z njim seznanjeni,
- obrazložiti predlog in navesti družbene, ekonomske in druge razloge, ki pogojujejo njegov sprejem,
- določiti primeren rok za javno razpravo,
- zagotoviti zbiranje vseh pripomb, predlogov in mnenj z javne razprave ter zagotoviti strokovno obdelavo teh mnenj ter se o njih opredeliti,
- obvestiti na primeren način udeležence javne razprave o stališčih, ki jih je zavzel do predlogov iz razprave.

XIV. JAVNOST DELA ORGANOV IN ORGANIZACIJ

195. člen

Delo občinske skupščine in njenih organov, organov upravljanja organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih organizacij in društev je javno.

S področja dela občinske skupščine in njenih organov so tajni in se ne smejo objavljati:

- podatki iz načrtov in programov dela teritorialne obrambe,
- podatki o organizaciji civilne zaščite,
- podatki o strateških objektih,
- podatki o oprepi ljudske obrambe.

196. člen

Delovnim ljudem in občanom mora biti omogočeno, da se glede aktov in predlogov, ki so dani v javno razpravo, v primernem roku izjasnijo in dajo nanje pripombe in predloge.

Delovni ljudje in občani imajo pravico, da so razen o dogodkih v domovini in v svetu, ki so pomembni za njihovo življenje in delo, obveščeni tudi o vprašanjih, ki so pomembna za stanje občine in za njen razvoj, ter o delovanju in pomembnejših odločitvah skupščine in njenih organov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter drugih organizacij, ki opravljajo družbene zadeve ali dejavnosti posebnega družbenega pomena.

197. člen

O delu občinske skupščine obveščajo javnost predsednik občinske skupščine, podpredsednik občinske skupščine ter predsedniki zborov, predsednik izvršnega sveta ter predstojniki upravnih organov o njihovem delu.

198. člen

Seje občinske skupščine, njenih zborov in drugih skupščinskih teles so javne, razen če občinska skupščina za posamezne zadeve ne določi drugače.

Po enakem načelu se zagotavlja javnost tudi pri delu organov samoupravljanja v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih ter drugih organizacijah in skupnostih.

Občinska skupščina ter temeljne organizacije združenega dela in druge organizacije so dolžne skrbeti za razvoj sredstev javnega obveščanja.

199. člen

Zaradi ugotavljanja javnega mnenja o določenem vprašanju, ki ima pomen za občino, se lahko razpiše anketa.

Anketo lahko razpiše občinska skupščina, organizacija SZDL, sindikati in samoupravne interesne skupnosti.

200. člen

Organi in organizacije, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena, morajo obveščati delovne ljudi in občane o svojem delu in o vprašanjih s svojega delovnega področja na lastno pobudo ali na zahtevo pooblaščenih organizacij in organov, če je to določeno s tem statutom ali s predpisi širših družbenopolitičnih skupnosti.

Drugi občinski organi, samoupravne interesne skupnosti, organizacije združenega dela s področja družbenih služb in komunalne organizacije združenega dela, ki opravljajo komunalno dejavnost posebnega družbenega pomena, morajo poročati o svojem delu na način in v rokih, ki jih določi občinska skupščina.

Tretji del

LJUDSKA OBRAMBA, VARNOST IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

1. Ljudska obramba

201. člen

Občina Laško v skladu s sistemom ljudske obrambe in družbene samozaščite ureja in organizira ljudsko obrambo.

Osnovni namen graditve in krepite ljudske obrambe je priprava vseh zmogljivosti in sredstev občine za splošni ljudski odpor zoper vsak oborožen napad ali drugo nevarnost, s katero bi bila ogrožena svoboda in neodvisnost dežele ali njena socialistična samoupravna družbena ureditev.

202. člen

Zveza komunistov kot vodilna organizirana idejna in politična sila delavskega razreda in vseh delovnih ljudi je s svojim usmerjevalnim delom glavni pobudnik in nosilec politične in druge dejavnosti delovnih ljudi in občanov pri varstvu, zavarovanju in obrambi, neodvisnosti, suverenosti, teritorialne neokrnjenosti, samoupravne socialistične in družbene ureditve naše dežele pred sleherno agresijo in agresivnimi pritiski.

Socialistična zveza delovnega ljudstva, Zveza sindikatov, Zveza združenj borcev NOV, Zveza rezervnih vojaških starešin, Zveza socialistične mladine in druge družbene organizacije v občini zagotavljajo uspešno in usklajeno delovanje vseh družbenih dejavnikov v sistemu ljudske obrambe v občini, skrbijo za podružbljanje obrambne funkcije, za politično in informativno dejavnost in za nadaljnji razvoj sistema splošnega ljudskega odpora ter izvajajo priprave za svoje delovanje v vojnih in v drugih izrednih razmerah.

203. člen

Občinska skupščina opravlja naloge s področja ljudske obrambe v skladu z enotnim sistemom ljudske obrambe v federaciji in republiki, določa načela za organizacijo splošnega ljudskega odpora v občini ter daje splošne smernice glede obrambnih priprav svetu za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito, izvršnemu svetu, upravnim organom, krajevnim skupnostim, organizacijam združenega dela, samoupravnim interesnim skupnostim in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim.

204. člen

Med vojno predsedstvo občinske skupščine odloča o vseh vprašanjih iz pristojnosti skupščine, če se le-ta ne more sestati.

Predsedstvo občinske skupščine organizira in vodi splošni ljudski odpor na območju občine v skladu z obrambnim načrtom, stvarnimi krajevnimi razmerami v vojni in z odločitvami širših družbenopolitičnih skupnosti. V ta namen izdaja odloke, odredbe, sklepe in druge splošne akte, s katerimi ureja zadeve, ki so pomembne za uspešno vodenje splošnega ljudskega odpora v občini.

Predsedstvo občinske skupščine predloži sprejete splošne akte v potrditev skupščini takoj, ko se le-ta lahko sestane. Kadar se predsedstvo občinske skupščine ne more sestati zaradi hudih vojnih razmer, lahko predsednik predsedstva sprejme posamezne ukrepe za izvajanje obrambnih nalog in vodenje splošnega ljudskega odpora. Sprejete ukrepe mora predsednik predložiti predsedstvu občinske skupščine, ko se le-ta lahko sestane.

205. člen

Za uresničevanje pravic in dolžnosti občine na področju ljudske obrambe so pristojni skupščina občine, izvršni svet skupščine občine, svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito, občinski štab za teritorialno obrambo, občinski štab za civilno zaščito, upravni organ za ljudsko obrambo in drugi upravni organi v mejah svojih pristojnosti.

206. člen

Upravni organ za ljudsko obrambo opravlja upravne in strokovne zadeve s področja ljudske obrambe, če niso posamezne zadeve v pristojnosti drugih upravnih organov.

Upravni organ za ljudsko obrambo opravlja strokovni nadzor nad izvajanjem predpisov s področja ljudske obrambe v organizacijah in skupnostih na območju občine, razen v teritorialni obrambi.

207. člen

Za izvajanje oboroženega in drugih oblik odpora proti sovražniku, se po enotnih načelih in v skladu z obrambnim načrtom organizirajo v občini, v krajevnih skupnostih, lahko pa tudi v temeljnih organizacijah združenega dela posebnega družbenega pomena enote in zavodi teritorialne obrambe, ki zagotavljajo stalen nadzor območja in zaščito objektov ter stalno in množično borbena pripravljenost in aktivnost.

Za vodenje in poveljevanje enotam in zavodom teritorialne obrambe ter za usmerjanje in usklajevanje aktivnosti štabov za teritorialno obrambo krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela je pristojen občinski štab za teritorialno obrambo, ki ga ustanovi občinska skupščina.

Za organiziranje in pripravljenost enot in zavodov teritorialne obrambe je komandant teritorialne obrambe občine odgovoren svetu za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito in komandantu pokrajinskega štaba za teritorialno obrambo, za bojno pripravljenost in uporabo enot in zavodov pa komandantu pokrajinskega štaba za teritorialno obrambo.

208. člen

Občinski štab za teritorialno obrambo:

1. na podlagi razvojnih načrtov, navodil pokrajinskega štaba in sklepa sveta za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito občinske skupščine pripravlja in organizira enote in zavode teritorialne obrambe in skrbi za mobilizacijsko in bojno pripravljenost teritorialne obrambe v občini;

2. predlaga načrt mobilizacijskega razvoja enot in zavodov teritorialne obrambe;

3. načrt uporabe enot in zavodov teritorialne obrambe, proučuje okolje in pogoje za njihovo delovanje ter oblike, način in taktiko boja v različnih vojnih pogojih;

4. organizira in vodi idejnopolitično in vojaško strokovno usposabljanje krajevnih štabov, enot, zavodov ter pripadnikov teritorialne obrambe;

5. usklajuje delovanje in uporabo enot in zavodov teritorialne obrambe s pristojnimi poveljstvi Jugoslovanske ljudske armade in milice;

6. izvaja naloge v zvezi z oborožitvijo, opremljanjem, prehrano in zdravstveno zaščito enot in zavodov teritorialne obrambe;

7. skrbi za načrtno nabavo, hrambo, vzdrževanje, evidenco in nadzor nad predmeti oborožitve in opreme;

8. organizira ustrezne zveze znotraj enot in štabov teritorialne obrambe;

9. skrbi za varnostno vzgojo in izvajanje varnostnih ukrepov v štabu, enotah in zavodih teritorialne obrambe;

10. sodeluje z občinskim upravnim organom za ljudsko obrambo in drugimi občinskimi organi in organizacijami zaradi izvajanja skupnih obrambnih nalog;

11. opravlja druge zadeve in naloge, ki so določene s predpisi ali mu jih naloži nadrejeni štab za

teritorialno obrambo oz., svet občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

209. člen

Izvršni svet občinske skupščine ustanovi občinski štab in občinske enote civilne zaščite.

Občinski štab za civilno zaščito skrbi za izvajanje priprav in vodenje občinskih enot civilne zaščite in opravlja še naslednje naloge:

1. ocenjuje ogroženost območja občine pred vojnimi akcijami ter naravnimi in drugimi hudimi nesrečami;

2. izdelava občinski načrt civilne zaščite in daje predloge izvršnemu svetu občinske skupščine za organiziranje civilne zaščite in izvajanje njenih ukrepov;

3. usklajuje delo štabov za civilno zaščito v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, kakor tudi organov in organizacij na območju občine, ki izvajajo varstvo pred posledicami vojnih akcij, naravnih in drugih hudih nesreč ter drugih izrednih razmer;

4. organizira in neposredno vodi akcije za pomoč, zaščito in reševanje ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah;

5. skrbi za izvajanje ukrepov civilne zaščite, katerih namen je preprečiti oziroma ublažiti naravne in druge hude nesreče ter njihove posledice in posledice vojnih akcij;

6. skrbi za pripravljanje in usposabljanje prebivalstva za samozaščito ob vojnih akcijah ter ob naravnih in drugih hudih nesrečah;

7. organizira in vodi pouk ter vaje štabov in enot civilne zaščite in skrbi za njihovo usposobljenost za učinkovito izvajanje zaščitnih in reševalnih ukrepov;

8. obvešča prebivalstvo o nevarnostih in obsegu posledic vojnih akcij, naravnih in drugih hudih nesreč ter drugih izrednih razmer in daje javnim občilom uradna obvestila o tem.

210. člen

Občinski štab za civilno zaščito je za svoje delo odgovoren svetu za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito, v strokovnem pogledu pa tudi republiškem štabu za civilno zaščito.

2. Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito

211. člen

Za usklajevanje, usmerjanje ter povezovanje obrambnih priprav v občini ustanovi občinska skupščina svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito vodi, usmerja in usklajuje priprave za ljudsko obrambo delovnih ljudi in občanov, temeljnih in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti za delovanje v vojnih razmerah; skrbi za uresničevanje načel splošnega ljudskega odpora, predvsem pa, da se vsi organi, organizacije in skupnosti tekoče in pri svoji redni dejavnosti v miru pripravljajo na splošni ljudski odpor in ukrepajo, kar je potrebno za življenje in delo v vojnih razmerah.

212. člen

Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito imenuje in razrešuje občinska skupščina, ki tudi določi število njegovih članov.

Predsednik sveta za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito je predsednik občinske skupščine.

Svet ima tudi podpredsednika.

Člani sveta se imenujejo za štiri leta.

213. člen

Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito opravlja zlasti naslednje naloge s področja ljudske obrambe:

1. obravnava predloge aktov občinske skupščine, ki so pomembni za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ter daje mnenje k tem predlogom;

2. sprejema obrambni načrt občine;

3. določa načrt organizacije, razvoja in opremljanja teritorialne obrambe v občini;

4. usklajuje obrambne priprave v občini z obrambnimi pripravami pokrajine in širših družbenopolitičnih skupnosti ter pripravami sosednjih občin glede vprašanj, ki so pomembna za enotnost in učinkovitost sistema ljudske obrambe;

5. usmerja in usklajuje obrambne priprave krajevnih skupnosti, temeljnih in drugih organizacij združenega dela s področja gospodarstva in družbenih dejavnosti, obrambne priprave samoupravnih interesnih skupnosti, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih in družbenih organizacij;

6. določa vojno organizacijo in kadrovsko dopolnitev organov občinske skupščine;

7. usmerja razporejanje občanov in materialnih sredstev za dopolnitev oboroženih sil in druge potrebe ljudske obrambe;

8. usmerja obrambno vzgojo prebivalstva, zlasti mladine, rezervnih vojaških starešin, pripadnikov teritorialne obrambe, civilne zaščite, enot za zveze in službe opazovanja, javljanje, obveščanje in alarmiranje ter usposabljanje obveznikov za delovne obveznosti za delo po vojnem razporedu;

9. ustanavlja enote in zavode teritorialne obrambe, predlaga zagotovitev sredstev za njihovo oborožitev, opremljanje, delo in usposabljanje;

10. zagotavlja vojne zveze;

11. organizira in skrbi za pripravljavanje in delovanje občinskega štaba in enot civilne zaščite, predlaga zagotovitev sredstev za njihovo delo, opremljanje in usposabljanje;

12. sodeluje s pokrajinskim odborom kot skupnim medobčinskim organom in njegovo strokovno službo zaradi usklajevanja obrambnih priprav, ki so skupnega pomena za pokrajino.

Organi družbenopolitične skupnosti, temeljnih in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti morajo svetu na njegovo zahtevo dati podatke, obvestila in analize, ki jih potrebuje za svoje delo.

214. člen

Za odkrivanje nevarnosti pred vsemi vrstami vojnih akcij, nevarnosti naravnih ali drugih hudih nesreč in za alarmiranje organizira svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito, službo za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje.

3. Družbeno samozaščita

215. člen

Delovni ljudje in občani uresničujejo družbeno samozaščito kot svojo pravico in dolžnost v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samo-

upravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih in drugih družbenih organizacijah, društvih ter v družbenopolitičnih skupnostih, v skladu z ustavo, zakonom o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah, družbenim dogovorom o družbeni samozaščiti v občini Laško in v skladu s splošnimi akti navedenih organizacij in skupnosti.

216. člen

Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela v statutu, pravilnikih in varnostnem načrtu določijo oblike in način uresničevanja družbene samozaščite, pravice, dolžnosti in odgovornosti delavcev, organov upravljanja, individualnega poslovnega organa in organa, pristojnega za družbeno samozaščito.

Za izvajanje nalog s področja družbene samozaščite, ki so določene v aktih iz prejšnjega odstavka, skrbi odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ki ga ustanovi delavski svet ali drug ustrezen organ upravljanja. Njegove naloge so določene v 5. členu zakona o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah.

217. člen

Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti v statutu in načrtu samozaščitnih varnostnih ukrepov določijo oblike in način uresničevanja družbene samozaščite, pravice, dolžnosti in odgovornosti delovnih ljudi in občanov, sveta krajevnih skupnosti oziroma drugega ustreznega organa krajevnih skupnosti in pristojnega organa za družbeno samozaščito.

Za izvajanje nalog s področja družbene samozaščite, ki so določene v aktih iz prejšnjega odstavka, skrbi odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ki ga ustanovi svet krajevnih skupnosti. Njegove naloge so določene v 8. členu zakona o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah.

218. člen

Občinska skupščina obravnava vprašanja, ki so splošnega pomena za krepitev in razvoj družbene samozaščite in varnosti v občini, sprejema ukrepe za učinkovito delovanje vseh nosilcev družbene samozaščite in varnosti ter odloke in druge akte s tega področja.

Zagotavlja tudi potrebne materialne in druge pogoje za razvoj in uveljavljanje družbene samozaščite v občini.

Za uresničevanje in izvajanje nalog, ki jih ima občinska skupščina v okviru svojih pravic in dolžnosti na področju družbene samozaščite in varnosti, skrbi svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

219. člen

Organi za notranje zadeve v sistemu družbene samozaščite opravljajo v skladu z zakonskimi pooblastili določene naloge, dajejo pobude, predloge in drugo strokovno pomoč pri organiziranju in izvajanju družbene samozaščite, seznanjajo delovne ljudi in občane z vsebino, metodami in oblikami sovražnega delovanja in z družbeno negativnimi in škodljivimi pojavi, ki jih odkrivajo, in z vzroki za nastajanje takih pojavov.

Postaja milice s splošnim delovnim področjem na območju občine sodeluje z odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih pri pripravi varnostnih načrtov in nudi enotam narodne zaščite ustrezno pomoč glede ravnanja z orožjem ter varovanja objektov.

Pri izvajanju družbene samozaščite delovni ljudje in občani sodelujejo z organi za notranje zadeve, državnimi in drugimi organi.

220. člen

Koordinacijski odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito pri občinski konferenci SZDL skrbi za usklajevanje in usmerjanje vseh dejavnikov na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite v občini, obravnava poročila in problematiko, sprejema zaključke in jih posreduje organom za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah združenega dela ter pristojnim državnim organom in strokovnim službam. Skrbi tudi za načrtno in usklajeno vzgojo občanov in delovnih ljudi na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite.

221. člen

Delovni ljudje in občani v temeljni organizaciji združenega dela in krajevni skupnosti organizirajo narodno zaščito za varovanje pogojev dela, družbene lastnine in objektov skupnega pomena, za varovanje reda in svojega premoženja ter za zagotavljanje mirnega in varnega življenja; v neposredni vojni nevarnosti in v vojni izvajajo enote narodne zaščite tudi določene naloge v okviru splošne ljudske obrambe.

Naloge narodne zaščite opravljajo delovni ljudje in občani v enotah narodne zaščite, ki jih ustanovi v temeljni organizaciji združenega dela delavski svet, v krajevni skupnosti pa svet krajevnih skupnosti oziroma drug ustrezen organ krajevnih skupnosti.

Pravice in dolžnosti enot narodne zaščite so določene z zakonom o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah.

222. člen

Požarna varnost je splošnega družbenega pomena.

Za uresničevanje nalog in oblikovanja politike v skladu s programom varstva pred požarom v občini Laško skrbi samoupravna interesna skupnost za varstvo pred požarom občine Laško.

223. člen

Družbena samozaščita v prometu je pravica in dolžnost občanov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij, družbenopolitičnih in drugih organizacij, krajevnih skupnosti, društev in drugih skupnosti.

Za obravnavanje in proučevanje varnosti cestnega prometa, za vzgojo in izobraževanje udeležencev v cestnem prometu, za usmerjanje in usklajevanje preventivne dejavnosti in za uresničevanje ukrepov za izboljšanje varnosti v cestnem prometu skrbi svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki ga kot posebno družbeno telo ustanovi s svojim aktom občinska skupščina.

Četrty del

SKUPŠČINSKI SISTEM V OBČINI

1. Oblikovanje in volitve delegacij

224. člen

Zaradi neposrednega uresničevanja svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti in zaradi organizirane udeležbe pri opravljanju funkcij skupščine družbenopolitične skupnosti, oblikujejo delovni ljudje in občani v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih

ter družbenopolitičnih organizacijah svoje delegacije in sicer:

1. delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, ki opravljajo zadeve skupnega pomena za več temeljnih organizacij združenega dela;

2. delovni ljudje, ki delajo v kmetijski, obrtni in podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih je lastninska pravica, skupno z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in druge, z zakonom določene oblike združevanja;

3. delovni ljudje v delovnih skupnostih državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela kot tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi v oboroženih silah SFRJ;

4. delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih

225. člen

V organizacijah združenega dela na področju izobraževanja in vzgoje sodelujejo pri oblikovanju delegacije tudi študenti in učenci srednjih šol pod pogoji in na način, kot ga določa zakon.

Delegacije oblikujejo tudi delovni ljudje, ki trajno delajo v delu temeljne organizacije združenega dela, ki ni na območju občine, na katerem je sedež te organizacije.

V temeljni organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti z največ 30 zaposlenimi opravljajo funkcijo delegacije vsi delovni ljudje.

V družbenopolitičnih organizacijah opravljajo funkcijo delegacij njihova izvoljena telesa, določena z njihovimi statuti oziroma z drugimi sklepi.

226. člen

Dve ali več delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kot tudi aktivnih vojaških oseb in civilnih oseb v službi v oboroženih silah SFRJ, lahko oblikujejo skupno delegacijo v skladu z zakonom oziroma odlokom občinske skupščine.

227. člen

Temeljne samoupravne organizacije in skupnosti samostojno določajo s svojim statutom v skladu z zakonom število članov, sestavo svoje delegacije, kakor tudi način izvolitve in odpoklic delegacije.

228. člen

Dve ali več delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti, povezanih z delom in drugimi skupnimi interesi v združenem delu, ki jim ne pripada delegatsko mesto v zboru združenega dela občinske skupščine, se združujejo v konferenco delegacij zaradi delegiranja skupnega delegata v zbor združenega dela občinske skupščine, zaradi obravnavanja vprašanj iz pristojnosti občinske skupščine, določanja skupnih smernic za delegata in zaradi uresničevanja drugih svojih pravic in dolžnosti v zvezi z opravljanjem funkcij občinske skupščine.

Konference delegacij se oblikujejo na podlagi odloka občinske skupščine. Razmerje in delovanje konference delegacij se ureja s sporazumom.

229. člen

Člani delegacije se volijo za štiri leta.

Nihče ne more biti več kot dvakrat zapored izvoljen za člana delegacije iste samoupravne organizacije ali skupnosti.

230. člen

V vsaki krajevni skupnosti se oblikuje ena delegacija. To volijo delovni ljudje in občani, ki prebivajo na območju krajevne skupnosti in imajo volilno pravico.

Število delegatov, ki jih delegacije oziroma konference delegacij organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti pošiljajo v zbor občinske skupščine, se določi sorazmerno s številom delovnih ljudi in občanov v teh organizacijah oziroma skupnostih, tako da je zagotovljena ustrezna zastopnost posameznih področij družbenega dela oziroma posameznih območij.

231. člen

Kandidate za člane delegacij temeljnih samoupravnih organizacij, krajevnih skupnosti in drugih skupnosti predlagajo in določijo delovni ljudje in občani teh organizacij in skupnosti na kandidacijskih konferencah delovnih ljudi in občanov v Socialistični zvezi delovnega ljudstva in sindikatih.

Pravica in dolžnost Socialistične zveze delovnega ljudstva in sindikatov je, da v sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami zagotovita takšen demokratičen kandidacijski postopek, ki bo omogočal delovnim ljudem in občanom, da svobodno izrazijo svojo voljo pri predlaganju in določanju delegatov.

232. člen

Če se med mandatnim obdobjem občinske skupščine ustanovi nova temeljna samoupravna organizacija ali skupnost, se vključi njena delegacija v opravljanje funkcij občinske skupščine v skladu z zakonom.

2. Pravice in dolžnosti delegacij

233. člen

Pri opravljanju svoje funkcije ima delegacija zlasti naslednje pravice in dolžnosti:

1. samostojno ali skupno z delegacijami drugih samoupravnih organizacij in skupnosti delegira v skladu s statutom iz svojega sestava delegate v občinsko skupščino;

2. sodeluje preko delegatov v občinski skupščini ter pri njenem celokupnem delu in odločanju;

3. spremlja delo skupščine in delegatov v skupščini in obvešča temeljno samoupravno organizacijo oziroma skupnost o vprašanih, ki se obravnavajo in o katerih se odloča v skupščini, kakor tudi o pobudah in predlogih delegacij in delegatov drugih samoupravnih organizacij in skupnosti;

4. v skladu s statutom temeljne samoupravne organizacije oziroma skupnosti predlaga v obravnavo tej organizaciji oziroma skupnosti vprašanja, za katera imajo samoupravna skupnost in delovni ljudje v njej poseben interes pred odločanjem o teh vprašanih v občinski skupščini;

5. daje preko delegatov pobude za obravnavanje posameznih vprašanj in predloge za sprejem aktov in odločitev v skupščini v skladu z zakonom in tem statutom in uresničuje druge pravice, določene s poslovnikom občinske skupščine.

Delegacija lahko opravlja tudi druge zadeve v odnosih z drugimi samoupravnimi organizacijami, za katere jo temeljna samoupravna organizacija oziroma skupnost pooblasti s svojim aktom.

234. člen

Delegacije so dolžne obveščati temeljne samoupravne organizacije in skupnosti o svojem delu in o delu delegatov v skupščini in so za svoje delo odgovorne tem organizacijam oziroma skupnostim.

Delegacija je dolžna obravnavati mnenja in predloge organov samoupravljanja temeljne organizacije združenega dela oziroma druge skupnosti in zavzemati stališča o teh in obratno.

Zaradi sporazumnega oblikovanja skupnih rešitev o vprašanih iz pristojnosti občinske skupščine in sporazumnega reševanja drugih vprašanj so delegacije dolžne sodelovati med seboj.

235. člen

Pri uresničevanju delegatske funkcije morajo imeti delegati in delegacije organizirano pomoč delovnih ljudi in občanov, samoupravnih organov in strokovnih služb ter družbenopolitičnih organizacij v svoji organizaciji oziroma skupnosti.

236. člen

Temeljna samoupravna organizacija oziroma skupnost lahko izreče svoji delegaciji ali posameznemu delegatu nezaupnico in izvede odpoklic.

Delegacija in vsak delegat ima pravico dati ostavko.

3. Pravice in dolžnosti delegatov

237. člen

Delegat ima pravice in dolžnosti, ki so določene z ustavo, zakonom, tem statutom in statuti oziroma drugimi samoupravnimi akti temeljnih samoupravnih organizacij oziroma skupnosti.

Vsak delegat v zboru ima pravico predlagati osnutke in predloge odlokov, priporočil, odredb, navodil, odločb in drugih sklepov v vseh zadevah, za katere je pristojna občinska skupščina ali njen zbor kakor tudi predlagati zboru obravnavanje vprašanj, ki zadevajo delo izvršnega sveta ali upravnih organov.

Delegati imajo dolžnost in pravico, da na seji skupščine ali njenega zbora predlagajo razpravo in odločanje o vprašanih splošnega pomena za občino ali širšo skupnost, kakor tudi o vprašanih njihove samoupravne organizacije ali skupnosti, skupine občanov ali posameznega občana.

238. člen

Delegat uživa v skupščini imuniteto, kadar opravlja funkcijo delegata v skupščini ali njenem zboru.

Delegat ne more biti klican na kazensko odgovornost ne priprt ali kaznovan za mnenje, ki ga je izrazil, ali za glas, ki ga je dal zboru, katerega delegat je in v skupščini.

Delegat ne more biti priprt brez dovoljenja zbora, katerega član je, prav tako se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto ne more začeti kazenski postopek brez dovoljenja zbora.

Brez dovoljenja pristojnega zbora sme biti delegat priprt samo, če je zaloten pri kaznivem dejanju, za katerega je predpisana kazen zavora nad 5 let. V takem primeru mora državni organ, ki je delegatu vzel prostost, to sporočiti predsedniku zbora. Ta predloži primer zboru, da odloči, ali naj se postopek nadaljuje ali naj ostane odločba o odvzemu prostosti v veljavi.

Zbor sme vzpostaviti imuniteto tudi delegatu, ki se nanjo sicer ni skliceval, če je to potrebno zaradi opravljanja njegove funkcije.

Če zbor ni zbran, odloči mandatno imunitetna komisija pristojnega zbora proti poznejši potrditvi zbora o tem, ali dovoljuje odvzem prostosti oziroma nada-

ljevanje kazenskega postopka in o vzpostavitvi imunitete delegatu.

Kadar skupščina samoupravne interesne skupnosti soodloča s skupščino družbenopolitične skupnosti, uživajo delegati te skupščine imuniteto v skladu z določili tega člena.

239. člen

Delegati občinske skupščine imajo pravico do povračila stroškov, ki so jih imeli v zvezi z opravljanjem svoje funkcije v občinski skupščini in do povračila zasluzka, ki so ga izgubili v času opravljanja svoje funkcije.

Natančneje določbe o tem predpiše občinska skupščina z odlokom.

240. člen

Temeljne samoupravne organizacije in skupnosti, njihovi samoupravni organi in strokovne službe, organi, v katerih delujejo, in organizacije SZDL oziroma sindikatov zagotavljajo delegatom:

— pravočasno, razumljivo, objektivno in vsestransko informiranje,

— materialne in druge pogoje ter učinkovite metode dela pri izražanju in usklajevanju interesov, oblikovanju stališč, spremljanju sklepov in odgovorov ter pri sprotne nadzorovanju uresničevanja dogovorjenega in sklenjenega,

— sistematično usposabljanje za opravljanje delegatske funkcije.

Da bi lahko delegat izvrševal svoje dolžnosti ima pravico zahtevati od upravnih organov ter od organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti podatke, ki so mu potrebni za njegovo delo v občinski skupščini.

Peti del

OBČINSKA SKUPŠČINA

1. Pristojnosti in sestav občinske skupščine

241. člen

Občinska skupščina je organ družbenega samoupravljanja in najvišji organ oblasti v občini v okviru pravic in dolžnosti, ki jih ima po ustavi, zakonih in tem statutu.

242. člen

Občinska skupščina v okviru pravic in dolžnosti, ki jih uresničujejo delovni ljudje in občani v občini:

— določa politiko in odloča o temeljnih vprašanjih, ki so pomembna za politično, gospodarsko, socialno in kulturno življenje in družbeni razvoj občine,

— odloča o spremembi statuta občine,

— sprejema družbeni plan, proračun, predpise in druge splošne akte,

— obravnava vprašanja skupnega pomena za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter usklajuje njihova razmerja in interese,

— daje pobudo za samoupravno sporazumevanje in sodeluje pri družbenem dogovarjanju,

— obravnava vprašanja s področja ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite,

— obravnava stanje in splošne probleme ustavnosti, zakonitosti in pravosodja ter organizira in upravlja družbeno nadzorstvo,

— ustanavlja upravne organe in določa njihovo temeljno organizacijo, njihove pravice in dolžnosti in pooblašča ter načine imenovanja in razreševanja predstojnikov občinskih upravnih organov,

— ustanavlja druge organe občinske skupščine,

— skrbi za izvajanje zahtevane politike, predpisov in drugih splošnih aktov.

— določa politiko izvrševanja predpisov in drugih splošnih aktov ter obveznosti organov in organizacij v zvezi z njihovim izvrševanjem,

— izvršuje politično nadzorstvo nad delom izvršnega sveta in upravnih organov ter skupščini odgovornih nosilcev samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij in jim daje smernice za delo,

— opravlja druge zadeve, ki so ji dane s tem statutom in drugimi predpisi.

243. člen

Občinsko skupščino sestavljajo:

— zbor združenega dela kot zbor delegatov delovnih ljudi v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in delovnih skupnostih,

— zbor krajevnih skupnosti kot zbor delegatov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih,

— družbenopolitični zbor kot zbor delegatov delovnih ljudi in občanov, organiziranih v družbenopolitičnih organizacijah.

244. člen

Pri obravnavanju in odločanju o vprašanih iz pristojnosti občinske skupščine, ki se nanaša na področje vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva, odloča skupščina samoupravne interesne skupnosti ustreznega področja enakopravno s pristojnim zborom, razen v primerih, za katere je z ustavo drugače določeno.

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti na drugih področjih, za katera tako določi ustavni zakon, odločajo enakopravno s pristojnim zborom o temeljnih vprašanih s področij, za katera so ustanovljena.

245. člen

Zbor združenega dela občinske skupščine šteje 36 delegatov. Delegacije delegirajo v zbor združenega dela občinske skupščine naslednje število delegatov:

1. izmed članov delegacij, ki jih izvolijo ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih, ki opravljajo zadeve skupnega pomena za več temeljnih organizacij združenega dela, in delovni ljudje, ki trajno delajo v delu temeljne organizacije združenega dela, ki ni na območju občine, na katerem je sedež te organizacije:

- s področja gospodarstva 25
- s področja vzgoje in izobraževanja 3
- s področja zdravstva in socialnega varstva 3

2. Izmed članov delegacij, ki jih izvolijo delovni ljudje, ki delajo v kmetijskih, obrtnih in podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastniško pravico, skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in druge z zakonom določene oblike združevanja:

- v kmetijski in gozdarski dejavnosti 3
- v obrtni in podobnih dejavnostih 1

3. Izmed članov delegacij, ki jih izvolijo delovni ljudje v delovnih skupnostih državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela ter aktivnih vojaških in civilnih oseb v službi v oboroženih silah SFRJ — 1.

246. člen

Zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine šteje 20 delegatov.

Vsaka delegacija krajevnih skupnosti delegira v zbor krajevnih skupnosti praviloma na vsakih 1000 delovnih ljudi in občanov enega delegata.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka pa delegira v zbor krajevnih skupnosti vsaka delegacija krajevnih skupnosti najmanj enega delegata.

247. člen

Družbenopolitični zbor šteje 25 delegatov.

V družbenopolitični zbor predlagajo svoje delegate delavci in drugi delovni ljudje ter občani, organizirani v občinskih organizacijah SZDL, ZKS, zveze sindikatov, ZZB NOV in ZMS.

Družbenopolitične organizacije iz prejšnjega odstavka tega člena v občinski konferenci SZDL uskladijo in sprejmejo listo kandidatov za delegate v družbenopolitični zbor.

O izvolitvi delegatov v družbenopolitični zbor glasujejo delovni ljudje in občani neposredno in tajno na podlagi liste kandidatov, ki jo je sprejela občinska konferenca socialistične zveze delovnega ljudstva.

2. Pristojnosti in delo zborov

248. člen

Zadeve iz pristojnosti skupščine opravljajo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor enakopravno, zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti enakopravno in zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti samostojno.

Določene zadeve opravljajo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor na skupni seji.

Družbenopolitični zbor sodeluje v postopku sprejemanja odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti tudi tako, da sprejema stališča v zadevah, za katere je tako določeno z ustavo, zakonom ali tem statutom.

O zadevah iz pristojnosti skupščine, o katerih enakopravno odločajo skupščine samoupravnih interesnih skupnosti za območje občine, odločajo pristojni zbori enakopravno s skupščino ustrezne samoupravne interesne skupnosti.

249. člen

Vsak zbor je na svojem delovnem področju pri odločanju samostojen.

Podrobnejše določbe o delu zborov predpiše v skladu z določbami tega statuta poslovnik občinske skupščine odnosno zborov.

250. člen

Vsak zbor se samostojno konstituira in organizira. V ta namen zbor samostojno:

- odloča o verifikaciji pooblastil delegatov na seji zbora,
- odloča o mandatno-imunitetnih vprašanih delegatov v zboru,
- voli izmed delegatov v zboru predsednika zbora in ga razreši,
- ustanavlja svoja delovna telesa, jim določa delovno področje in odloča o sestavi teh teles,
- sprejema program dela,
- sprejema poslovnik.

251. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor enakopravno:

- sprejemajo, spreminjajo in dopolnjujejo statut občine.
- sprejemajo družbeni plan občine in druge dokumente, ki se nanašajo na družbenoekonomski razvoj občine,
- sprejemajo, spreminjajo ter dopolnjujejo poslovnik o delu skupščine,
- sprejemajo temeljna načela za organizacijo samoupravnih interesnih skupnosti,

— sprejemajo odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na področje ljudske obrambe, državne in javne varnosti in sistem družbene samozaščite,

— sprejemajo akte, ki se nanašajo na temeljna vprašanja s področja kadrovske politike,

— ustanovljajo temeljne in druge samoupravne organizacije in skupnosti,

— določajo temeljno organizacijo občinskih upravnih organov in drugih organov in služb in obravnava njihovo delo,

— odločajo o vključitvi občine v skupnosti občin,

— proglašajo častne občane,

— podeljujejo domicil vojaškim in drugim enotam,

— sprejemajo občinski proračun in zaključni račun o izvršitvi občinskega proračuna,

— razpisujejo občinsko posojilo ter uvedbo občinskega samoprispevka za celotno območje občine ali del občine,

— sklepajo o načelni politiki medobčinskega sodelovanja, o pobratenjih in prijateljskih stikih z drugimi občinami ali mesti,

— razpisujejo občinski referendum,

— potrjujejo samoupravne sporazume o ustanovitvi in statute samoupravnih interesnih skupnosti,

— volijo in razrešujejo predsednika in podpredsednika občinske skupščine,

— volijo in razrešujejo predsednika, podpredsednika in člane izvršnega sveta,

— volijo in razrešujejo predsednika in člane stalnih komisij občinske skupščine,

— volijo in razrešujejo predsednika in sodnike občinskega sodišča, sodišča združenega dela, občinske sodnike za prekrške in druge občinske funkcionarje,

če tako določa zakon, odlok ali drug akt občinske skupščine,

— imenujejo in razrešujejo sekretarja občinske skupščine,

— imenujejo in razrešujejo predstojnike občinskih upravnih organov,

— imenujejo in razrešujejo člane sveta za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito,

— imenujejo in razrešujejo občinskega javnega pravobranilca, družbenega pravobranilca samoupravljanja,

— določajo merila za nagrajevanje funkcionarjev občinske skupščine,

— dajejo soglasja k imenovanju drugih funkcionarjev, če tako določa zakon ali kakšen drug predpis.

252. člen

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti enakopravno:

— sprejemata zaključni račun davkov in prispevkov občine,

— sprejemata predpise s področja zaposlovanja in socialne varnosti, cen proizvodov in storitev, financiranje družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti, davčnega sistema, financiranja skupnih potreb v krajevni skupnosti in občini, družbenoekonomskega položaja in združevanja kmetov, samostojnega osebnega dela s sredstvi, ki so lastnina občanov,

— sprejemata predpise s področja stanovanjske politike in usmerjenega razvoja stanovanjskega gospodarstva, varnosti prometa, varstva pred požari in naravnimi nesrečami, varstva živali in rastlin, gospodarjenja s prostorom, prostorskim in urbanističnim planiranjem, sistemom izmere zemljišč in zemljiškega katastra, varstva narave, človekovega okolja, kulturnih in zgodovinskih spomenikov in naravnih znamenitosti,

— sprejemata predpise s področja prostorskega urejanja naselij, uporabe stavbnih zemljišč ter urejanja in izkoriščanja zemljišč v splošni rabi, projektiranja in graditve objektov,

— sprejemata predpise s področja obrti, gostinstva, turizma in blagovnega prometa, prometa in zvez,

— sprejemata predpise s področja družbenega varstva samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine,

— določata davčno politiko v občini in sprejemata ustrezne predpise s področja davkov, taks in drugih prispevkov,

— določata sistem zbiranja, obdelave in objavljanja evidenčnih, statističnih in drugih podatkov, ki imajo pomen za občino,

— opravlja druge zadeve skupnega pomena za delovne ljudi v združenem delu in občane v krajevnih skupnostih in v občini.

253. člen

Zbor združenega dela in družbenopolitični zbor enakopravno:

— odločata o temeljnih vprašanjih uresničevanja in varstva samoupravnih pravic in samoupravnih socialističnih družbenih odnosov delovnih ljudi in občanov v združenem delu,

— sprejemata ukrepe, ki jih občinski skupščini določa ustava glede družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine,

— opravljata družbeno nadzorstvo glede učinkovitosti gospodarjenja z družbenimi sredstvi in politike delitve dohodka, uporabe sredstev, kadrovske politike ter glede drugih vprašanj, ki so splošnega pomena za družbeno skupnost.

254. člen

Zbor združenega dela samostojno:

— sprejema predpise, ki se nanašajo na razpolaganje, uporabo in upravljanje z družbenimi sredstvi, druge družbenoekonomske odnose v združenem delu in samoupravljanje v organizacijah združenega dela, medsebojna razmerja v združenem delu in varstvo pri delu,

— obravnava stanje in razvoj posameznih gospodarskih področij, spremlja uresničevanje razvojnih programov in družbenih planov,

— obravnava vprašanja, ki imajo splošen pomen za družbeni in gospodarski razvoj in vprašanja uresničevanja samoupravnih pravic delovnih ljudi v združenem delu v občini,

— obravnava vprašanja s področja samoupravnega sporazuma in družbenega dogovarjanja, spodbuja ter sodeluje pri dogovarjanju,

— razpravlja o bančništvu, kreditno monetarni politiki ter o dejavnosti bančništva na področju občine,

— usklajuje posamične in skupne interese delovnih ljudi na vseh področjih združenega dela,

— obravnava predloge in stališča zborov delovnih ljudi v organizacijah združenega dela ter drugih organizacijah in skupnostih,

— opravlja druge zadeve s področja samoupravnih pravic delovnih ljudi, njihovih dolžnosti in svoboščin, če te niso v pristojnosti drugega zbora

255. člen

Zbor krajevnih skupnosti samostojno:

— sprejema predpise s področja samoupravljanja v občini in krajevni skupnosti, državljanstva in državljanstvih stanj, združevanja občanov, javnih shodov ter prireditvev,

— odloča o ustanavljanju oziroma odpravljanju krajevnih skupnosti v občini,

— določa merila za delitev sredstev krajevnim skupnostim,

— obravnava vprašanja, ki se tičejo imen cest, ulic, trgov, poti in parkov na območju občine ter gospodarjenja in uporabe dobrin v splošni rabi,

— odloča o organizaciji in delovanju službe pravne pomoči in poravnalnih svetov,

— usklajuje delo krajevnih skupnosti v občini ter daje o tem predloge, priporočila in mnenja in spodbuja sodelovanje med krajevnimi skupnostmi,

— obravnava samoupravljanje v krajevnih skupnostih in daje za razvoj in delovanje samoupravljanja priporočila in predloge,

— razpravlja o pripombah in predlogih zborov delovnih ljudi in občanov in jih obvešča o svojih ukrepih in sklepih,

— opravlja druge zadeve s področja samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov, razpravlja in odloča o drugih vprašanjih, ki so pomembna za delo krajevnih skupnosti, če te zadeve niso v pristojnosti drugega zbora.

256. člen

Družbenopolitični zbor spremlja politično stanje in razvoj v občini, skrbi, da se na vseh področjih gospodarskega in družbenega življenja uveljavlja temeljna smer socialističnega samoupravnega razvoja in v zvezi s tem sprejema stališča in daje predloge drugima zboroma občinske skupščine oziroma skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti v zadevah iz pristojnosti občinske skupščine.

257. člen

V postopku sprejemanja odlokov in drugih splošnih aktov z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti sodeluje družbenopolitični zbor tako, da sprejema stališča v zadevah, ki se nanašajo na:

— temeljne cilje in osnovna razmerja družbenoekonomskega razvoja občine, ki so vsebovana v dolgoročnih in srednjeročnih programih razvoja občine,

— uresničevanje ustavnosti in zakonitosti ter varstva svoboščin in pravic človeka in občana,

— družbeni sistem informiranja in splošne pogoje javnega obveščanja.

258. člen

Pristojna zbora in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti ne morejo sprejeti odloka ali drugega akta v nasprotju s stališči družbenopolitičnega zbora.

Če pristojni zbor ali skupščina samoupravne interesne skupnosti sprejme besedilo odloka ali drugega splošnega akta v nasprotju s stališčem družbenopolitičnega zbora, je le-ta dolžan neusklajena vprašanja ponovno proučiti in o njih odločiti.

259. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti s področja vzgoje in izobraževanja, kulture, zdravstva, socialnega varstva in raziskovalne dejavnosti, enakopravno odločajo s pristojnimi zbori o vprašanjih z njihovega področja, ki so v pristojnosti občinske skupščine.

Skupščine drugih samoupravnih interesnih skupnosti, določene z zakonom, odločajo enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine o posameznih vprašanjih, s katerimi se ureja sistem na teh področjih oziroma o drugih vprašanjih, za katere tako določa zakon.

260. člen

Skupščina interesne skupnosti za vzgojo in izobraževanje občine Laško enakopravno z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti:

— sprejema odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na predšolsko vzgojo, osnovno, poklicno in srednješolsko izobraževanje, dejavnosti delavske univerze ter druge oblike vzgoje in izobraževanja,

— določa politiko na področju vzgoje in izobraževanja,

— sprejema razvojne programe izobraževalne dejavnosti.

261. člen

Skupščina kulturne skupnosti občine Laško enakopravno z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti:

— sprejema odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na oblike ustvarjanja, posredovanja in varstva kulturnih vrednot zlasti na področju književnosti, glasbe, gledališke in likovne umetnosti,

— odloča o splošni politiki na področju kulturne dejavnosti,

— odloča o politiki razvoja in pospeševanja kulturne dejavnosti ter o načrtih in programih njihovega razvoja.

262. člen

Skupščina zdravstvene skupnosti občine Laško enakopravno z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti:

— sprejema odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, organizacijo zdravstvene dejavnosti v občini ter za zagotovitev pravic do zdravstvenega varstva,

— odloča o splošni politiki na področju zdravstvenega varstva,

— odloča o politiki razvoja in pospeševanja zdravstvenih dejavnosti ter o načrtih in programih njenega razvoja.

263. člen

Skupščina skupnosti socialnega varstva občine Laško enakopravno z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti:

— sprejema odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na vprašanja socialnega varstva s področja socialnega skrbstva, otroškega varstva, sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja, varstva invalidov, invalidnih otrok in mladine, zaposlovanja in socialne varnosti ter stanovanjske politike in usmerjenega stanovanjskega gospodarstva,

— odloča o politiki socialnega varstva,

— odloča o razvojnem programu socialnega varstva.

264. člen

Skupščina raziskovalne skupnosti občine Laško enakopravno z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti:

— sprejema odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na raziskovalno delo ter na družbeno usmerjanje, programiranje, organiziranje in financiranje krajevne skupnosti,

— oblikuje raziskovalno politiko v občini,

— sprejema razvojne in letne programe.

265. člen

Pristojni zbori občinske skupščine samostojno sprejemajo odločitve s katerimi se začasno urejajo vprašanja, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravne interesne skupnosti, če samoupravna interesna skupnost o takih vprašanjih ne odloči, ter samo-

stojno sprejemajo z zakonom določene začasne ukrepe nasproti samoupravnim interesnim skupnostim v primerih in pogojih, ki veljajo za sprejemanje takih ukrepov nasproti organizacijam združenega dela.

266. člen

Zbor, ki ne sodeluje pri odločanju o posameznem vprašanju, ima pravico razpravljati o tem vprašanju, zavzeti stališča in dajati svoje predloge pristojnim zborom, če gre za vprašanja, ki imajo poseben pomen za delovne ljudi in občane na tem področju.

Pristojni zbor mora pred odločitvijo razpravljati o predlogih tega zbora.

267. člen

Občinska skupščina lahko sklene, da se predlog odloka ali drugo vprašanje iz njene pristojnosti predloži delovnim ljudem in občanom, da se o njem izjavijo in sicer preden ga sprejmejo ali o njem odločijo, ali po tem, ko ga je že sprejela oziroma o njem odločila.

Predloge in mnenja delovnih ljudi in občanov mora občinska skupščina uskladiti in upoštevati.

268. člen

Vsak zbor občinske skupščine lahko v okviru svojega delovnega področja zahteva od izvršnega sveta poročila in mu postavlja vprašanja. Poročila in pojasnila lahko zahteva tudi od predstojnikov občinskih upravnih organov.

269. člen

Vsak zbor zaseda in odloča ločeno na svoji seji. Zbori, ki enakopravno sodelujejo pri sprejemanju odloka ali drugega akta, lahko sklenejo, da bodo odlok oziroma drug akt obravnavali ali pa tudi sprejeli na skupnem zasedanju.

Zbori lahko tudi sklenejo, da bodo skupaj poslušali ekspozice, poročila ali skupaj obravnavali druga vprašanja, ki so skupnega pomena.

Zbor veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina delegatov zbora. Zbor sprejema sklepe in druge akte z večino glasov navzočih delegatov, razen če se z zakonom ali s tem statutom ne zahteva posebna večina.

Glasovanje je javno. Glasovanje je lahko tudi tajno, če zbor v skladu s poslovnikom tako sklene.

270. člen

Odlok oziroma drug akt, pri sprejemanju katerega enakopravno sodeluje več zborov, je sprejet, če ga sprejmejo zbori v enakem besedilu.

Določbe prvega odstavka tega člena veljajo tudi v primeru, če z zbori občinske skupščine enakopravno sklepa skupščina samoupravne interesne skupnosti.

271. člen

Občinska skupščina ureja s predpisi vprašanja na tistih področjih, ki jih po ustavi delovni ljudje in občani v občini urejajo samostojno ter posamezna vprašanja, za katera zakon občino posebej pooblasti.

Občinski predpisi in ostali splošni akti občinskih organov se objavljajo v Uradnem listu SR Slovenije.

Občinska skupščina ima svoj poslovnik. Vsak zbor občinske skupščine ima lahko tudi svoj poslovnik.

3. Predsednik in podpredsednik občinske skupščine ter predsedniki zborov

272. člen

Občinska skupščina ima predsednika, ki ga izvoli izmed delegatov v zborih skupščine.

Skupščina ima podpredsednika, ki ga izvoli izmed delegatov v zborih skupščine.

Predsednik in podpredsednik občinske skupščine se izvolita po poprej opravljenem kandidacijskem postopku na predlog občinske konference SZDL. Glasovanje je lahko javno ali tajno, kot se odloči večina prisotnih delegatov.

Kandidata za predsednika in podpredsednika skupščine sta izvoljena, če sta dobila najmanj 2/3 glasov vseh delegatov občinske skupščine.

273. člen

Predsednik in podpredsednik občinske skupščine sta izvoljena za 4 leta in ne moreta biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljena na to dolžnost. Za svoje delo sta odgovorna občinski skupščini.

274. člen

Predsednik občinske skupščine:

— sklicuje in vodi skupno sejo vseh zborov skupščine,

— daje pobudo za obravnavanje posameznih vprašanj s samostojnega oziroma enakopravnega delovnega področja zborov,

— skrbi za usklajenost dela zborov občinske skupščine,

— skrbi za izvajanje določil statuta občine ter poslovnika občinske skupščine,

— dodeljuje predsednikom zborov v obravnavo odloke in druge splošne akte občinske skupščine,

— skrbi za javnost dela občinske skupščine in za uveljavljanje pravic delegatov v zvezi z opravljanjem njihovih funkcij v skupščini,

— razpisuje volitve za delegate občinske skupščine ter izpolnjuje druge pravice in dolžnosti, ki mu jih daje ustava SRS, ta statut, poslovnik skupščine ter drugi predpisi,

— podpisuje odloke in druge akte, ki jih sprejema občinska skupščina,

— izdaja navodila oziroma pravila o notranjem redu v skupščini ter druge akte za katere je pooblaščen,

— skrbi za sodelovanje občinske skupščine s Skupščino SR Slovenije ter drugimi občinskimi skupščinami.

275. člen

Podpredsednik skupščine pomaga predsedniku pri njegovem delu in opravlja v dogovoru z njim posamezne zadeve z njegovega delovnega področja.

Če je predsednik skupščine zadržan, ga nadomešča podpredsednik.

276. člen

Predsednik skupščine, podpredsednik skupščine ter predsedniki zborov sestavljajo predsedstvo občinske skupščine.

Pri delu predsedstva občinske skupščine sodelujejo tudi predsednik in podpredsednik izvršnega sveta ter sekretar skupščine.

Pri delu predsedstva občinske skupščine sodelujejo predsedniki skupščin samoupravnih interesnih skupnosti v občini, kadar predsedstvo skupščine razpravlja o zadevah, o katerih te skupščine enakopravno odločajo s pristojnimi zbori občinske skupščine.

Pri delu predsedstva občinske skupščine lahko sodelujejo tudi drugi funkcionarji v skupščini, če tako določi predsednik skupščine.

Na sejo predsedstva se lahko vabijo predstavniki občinskih družbenopolitičnih organizacij.

277. člen

Predsedstvo občinske skupščine:

— obravnava vprašanja usklajevanja in programiranja dela zborov in delovnih teles v skupščini in nji-

hovega sodelovanja s skupščinami samoupravnih interesnih skupnosti;

— skrbi za sodelovanje občinske skupščine s Skupščino SR Slovenije ter z ostalimi sosednjimi, prijateljskimi ter pobratenimi občinami;

— skrbi za sodelovanje občinske skupščine z občinskimi družbenopolitičnimi organizacijami, s krajevnimi skupnostmi v občini, s samoupravnimi interesnimi skupnostmi, organizacijami združenega dela in z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi;

— skrbi za izvajanje določil statuta ter poslovnika občine;

— skrbi za pravočasno pošiljanje gradiv za seje zborov občinske skupščine in za zagotovitev drugih pogojev za delo delegatov in delegacij;

— razlaga določbe poslovnika občinske skupščine in poslovnika zborov glede pristojnosti zborov in delovnih teles;

— sprejema stališča o drugih, s tem statutom ali poslovníkom določenih vprašanjih, ki so skupnega pomena za delo zborov;

— usklajuje delo zborov in predlaga ustrezne rešitve, če se zbori ne morejo sporazumeti glede zadev, ki so skupnega pomena za delo zborov;

— spremlja delo delovnih teles skupščine in zborov;

— opravlja druge zadeve, ki so določene v tem statutu ter poslovniku skupščine.

Predsedstvo skupščine predlaga zborom akt o organizaciji strokovnih služb skupščine ter obravnava druge zadeve, ki se nanašajo na delo strokovnih služb skupščine.

278. člen

Predsedstvo občinske skupščine ima pravico predlagati zborom občinske skupščine, da obravnavajo posamezne zadeve z njihovega delovnega področja. Člani predsedstva pa lahko sodelujejo pri razpravljanju o vseh zadevah, ki so na dnevnem redu sej zborov.

Če posamezen predlog odloka, poročila ali kakšnega drugega akta, ki je predložen občinski skupščini, ni pripravljen v skladu z določbami tega statuta, lahko predsedstvo občinske skupščine tako gradivo zadrži ter zahteva od predlagatelja, da ga dopolni.

279. člen

Predsedstvo skupščine dela na sejah.

Za organiziranje in pripravljanje sej predsedstva skrbi predsednik skupščine.

Sekretar skupščine pomaga predsedniku skupščine pri organiziranju in pripravljanju sej predsedstva občinske skupščine, skrbi za zapisnike teh sej in za izvajanje sklepov predsedstva občinske skupščine.

280. člen

Predsedstvo občinske skupščine opravlja naloge in zadeve s svojega delovnega področja na podlagi dogovarjanja in zavzemanja stališč in s sprejemanjem sklepov o določenih zadevah.

281. člen

Vsak zbor občinske skupščine ima predsednika in namestnika, ki sta izvoljena izmed delegatov zbora na predlog Občinske konference SZDL.

Predsednik zbora in njegov namestnik sta izvoljena za 4 leta in ne moreta biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljena na to dolžnost.

Predsednik zbora predstavlja zbor, sklicuje in vodi njegove seje, skrbi za delo zbora v skladu z določbami tega statuta, poslovnika občinske skupščine oziroma poslovnika zbora, podpisuje predpise in druge

akte, ki jih sprejema zbor samostojno ter opravlja druge zadeve, ki so mu dane s tem statutom, poslovnikom občinske skupščine ter poslovnikom zbora.

Če je predsednik zbora zadržan, ga nadomešča njegov namestnik.

282. člen

O tem, kateri funkcionarji občinske skupščine in člani izvršnega sveta prejemajo za svoje delo stalno nadomestilo osebnega dohodka, odločajo enakopravno vsi zbori občinske skupščine.

O višini stalnega mesečnega nadomestila osebnega dohodka, oziroma o višini osebnega dohodka za imenovane funkcionarje odloča občinska skupščina ali telo, ki ga skupščina pooblasti.

283. člen

Skupščina ima sekretarja.

Sekretar skupščine organizira, vodi in usklajuje delo služb skupščine pri opravljanju nalog in zadev za potrebe delegatov, zborov, delovnih teles in predsedstva skupščine.

Sekretar skupščine skrbi tudi za objavljanje odlokov in drugih aktov občinske skupščine in njenih teles in opravlja druge naloge, določene s tem statutom ter poslovnikom občinske skupščine.

S poslovnikom skupščine se podrobneje določi področje dela ter pravice in dolžnosti sekretarja skupščine.

Občinska skupščina lahko ustanovi strokovne, posvetovalne in podobne službe, ki so potrebne za opravljanje zadev v zvezi z delom skupščine.

4. Stalna in občasna telesa občinske skupščine in zborov

284. člen

Občinska skupščina in njeni zbori lahko ustanovijo komisije, odbore in druga stalna ali občasna telesa.

Komisije skupščine se ustanovijo za proučevanje zadev, ki so skupnega pomena za vse zore občinske skupščine. Ustanovijo se v skladu s statutom, lahko pa se ustanovijo tudi s posebnim odlokom občinske skupščine.

Odbori zborov se ustanovijo za proučevanje sistemskih vprašanj, za proučevanje določnih vprašanj, ali za proučevanje posameznih zadev.

Odbor zbora se ustanovi s posebnim odlokom zbora. Dva ali trije zbori lahko ustanovijo tudi skupna delovna telesa.

Skupna delovna telesa lahko ustanovijo tudi zbori skupščine in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti za področje občine za zadeve, o katerih te skupščine enakopravno odločajo s pristojnimi zbori občinske skupščine.

Odlok o ustanovitvi delovnih teles določa njihove naloge, pooblastila in sestav.

Delovna telesa morajo biti sestavljena tako, da bodo lahko opravila naloge, za katere so bila ustanovljena.

285. člen

Stalne komisije občinske skupščine so:

- komisija za statutarno-pravna vprašanja,
- komisija za volitve in imenovanja,
- komisija za vloge in pritožbe,
- komisija za družbeno nadzorstvo,
- komisija za odlikovanja,
- komisija za verska vprašanja,
- komisija za vprašanja borcev NOV in VVI.

286. člen

Statutarno pravna komisija obravnava zaradi skladnosti z ustavo, zakoni, statutom, pravnim sistemom in zaradi pravne obdelave:

— odloke in druge akte, ki jih sprejema občinska skupščina in njeni zbori, in daje pristojnim zborom o tem poročila s svojimi mnenji in predlogi;

— amandmaje k predlogu odloka ali drugega splošnega akta občinske skupščine;

— splošne akte samoupravnih organizacij, ki jih potrjuje ali h katerim daje svoje soglasje skupščina, in daje mnenja, pripombe in predloge pristojnim zborom;

— predloge in zahteve za obvezno razlago odlokov in drugih aktov občinske skupščine in daje mnenja o tem oziroma predlaga pristojnim zborom obvezno razlago.

Statutarno pravna komisija:

— spremlja graditev pravnega sistema in daje mnenja in predloge o načelnih vprašanjih te vrste;

— opozarja na potrebo po izdaji ali spremembi odlokov in drugih splošnih aktov;

— daje mnenja in predloge pristojnim zborom občinske skupščine o besedilu družbenega dogovora, kadar skupščina sodeluje pri sklepanju družbenega dogovora in pri prevzemanju ustreznih obveznosti;

— predlaga pristojnim zborom, naj začnejo postopek za presojo ustavnosti republiškega zakona pred Ustavnim sodiščem SR Slovenije;

— daje predsedstvu občinske skupščine na njegovo zahtevo mnenja v zvezi s pristojnostmi zborov skupščine in mnenja v zvezi z razlago poslovnika skupščine;

— sodeluje pri pripravljanju programov s področja pravnih predpisov;

— določa prečiščena besedila odlokov in drugih aktov občinske skupščine, če je z odlokom ali drugim aktom za to pooblaščen in skrbi za njihovo objavo,

— opravlja druge zadeve, določene s tem statutom.

Komisija ima devet članov. Po dva člana izvoli vsak zbor občinske skupščine izmed delegatov zbora, ostali trije člani pa se imenujejo izmed strokovnih in javnih delavcev s področja pravnih znanosti.

V komisiji sodelujeta kot člana tudi dva delegata ustrezne skupščine samoupravne interesne skupnosti za območje občine, kadar ta odloča enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine.

287. člen

Komisija za volitve in imenovanja pripravlja za občinsko skupščino in zore predloge za volitve in imenovanja ter razrešitve iz pristojnosti skupščine in zborov.

Komisija za volitve in imenovanja obravnava tudi splošna vprašanja s področja kadrovske politike.

Pri svojem delu sodeluje komisija s koordinacijskim odborom za kadrovska vprašanja pri Občinski konferenci SZDL Laško.

Komisija sodeluje tudi pri sprejemanju družbenega dogovora o osnovah in merilih za določanje osebnih dohodkov in drugih osebnih prejemkov delegatov in voljenim ali imenovanim funkcionarjem.

V skladu s predpisi, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori, ki jih sprejme občinska skupščina, komisija sklepa o določitvi nadomestila osebnega dohodka in drugih stroškov ter nagrad voljenim in imenovanim funkcionarjem skupščine in njenih organov ter funkcionarjem izvršnega sveta. Sklepa o do-

ločitvi osebnega dohodka sekretarju skupščine, sodniku za prekrške, predstojnikom temeljnih upravnih organov ter drugim funkcionarjem in delavcem upravnih organov, za katere je s predpisom določeno, da višino osebnega dohodka določi občinska skupščina.

Komisija pripravi in predlaga občinski skupščini sprejem predpisov o povračilu stroškov delegatom skupščine in funkcionarjem skupščine in njenih organov.

Komisija šteje osem članov. Vsak zbor skupščine imenuje v komisijo po enega člana. Po enega člana komisije delegirajo občinski komite ZKS, občinska konferenca SZDL, občinski sindikalni svet, občinsko združenje ZB NOV in občinska konferenca ZSMS.

288. člen

Komisija za vloge in pritožbe:

— obravnava vloge, predloge in zahteve, v katerih občani in organizacije predlagajo izdajo ali spremembo odloka ali drugega splošnega akta za ureditev vprašanj splošnega pomena, kolikor ni drugače določeno glede predlogov in zahtev, ki jih dajo nekateri organi in organizacije; po lastni presoji pošilja predloge in zahteve pristojnim telesom skupščine;

— obravnava pritožbe, ki se nanašajo na posamične zadeve, jih po potrebi preizkuša po ustreznih organih, ukrepa pri pristojnih organih, da rešijo take zadeve po veljavnih predpisih, in obvešča o tem vlagatelje oziroma pritožnike;

— proučuje prošnje, pritožbe in druge vloge, ki jih pošiljajo občani in organizacije občinski skupščini ali njenim telesom, in ugotavlja vzroke zanje;

— obvešča pristojna telesa občinske skupščine o pojavih, ki nastajajo pri uporabi zakonov in občinskih predpisov, in jim predlaga ustrezne ukrepe.

Če ugotovi komisija pri obravnavanju vloge, da je bilo delo državnega organa ali delo organizacije nezakonito ali očitno nepravilno, obvesti o ugotovitvah pristojni zbor oziroma zbora ter izvršni svet.

Komisija šteje šest članov. Vsak zbor imenuje po enega člana. Po enega člana pa delegirajo občinska konferenca SZDL, občinski sindikalni svet in občinsko združenje borcev NOV.

289. člen

Komisija za družbeno nadzorstvo:

— obravnava splošna vprašanja v zvezi z izvajanjem politike, izvrševanjem zakonov, izvrševanjem odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine glede razpolaganja z družbenimi sredstvi in delitvi dohodka, kakor tudi glede načina uresničevanja pravic in dolžnosti državnih organov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti;

— sodeluje s samoupravnimi organi in organi samoupravne kontrole v organizacijah združenega dela in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, z družbenim pravobranilcem samoupravljanja ter z drugimi organi družbene skupnosti;

— obvešča zbere o svojih ugotovitvah in predlaga določene ukrepe oziroma sprejem aktov, ki se nanašajo na razvijanje odgovornosti in socialističnih norm pri samoupravljanju, poslovanju in pri razpolaganju z družbenimi sredstvi, in jim predlaga ukrepe za izvrševanje funkcije družbenega nadzorstva;

— predlaga zborom obravnavanje posameznih vprašanj in sprejem ukrepov za preprečevanje pojavov v organizacijah združenega dela in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, ki imajo lahko škodljive posledice za splošne družbene interese;

— opravlja druge zadeve, določene s predpisi.

Komisija ima devet članov. Vsak zbor skupščine izvoli po tri člane izmed delegatov zbora.

290. člen

Komisija za odlikovanja zbira predloge za odlikovanja ter o predlogih daje mnenja pristojnim organom.

Komisija daje temeljnim organizacijam združenega dela, krajevnim skupnostim, društvom in drugim družbenim organizacijam v občini pobudo za predlaganje posameznikov in organizacij za odlikovanje.

Komisija šteje 9 članov.

Vsak zbor občinske skupščine imenuje po enega člana. Po enega člana delegirajo Občinski komite ZK, Občinska konferenca SZDL, Občinski sindikalni svet, Občinski odbor ZZB NOV, Občinska konferenca ZSMS in Občinski odbor ZRVS.

291. člen

Komisija za verska vprašanja obravnava in proučuje vprašanja, ki se nanašajo na odnose med verskimi skupnostmi in njihovimi predstavniki ter družbenopolitičnimi skupnostmi, njihovimi organi in organizacijami.

Komisija šteje sedem članov. Po enega člana izvoli vsak zbor izmed delegatov zbora, štiri člane pa Občinska konferenca SZDL.

292. člen

Komisija za vprašanja borcev NOV in VVI:

— spremlja in proučuje problematiko borcev NOV, vojaških invalidov, španskih borcev, predvojnih revolucionarjev, borcev za severno mejo in slovenskih vojnih dobrovoljcev, žrtev fašističnega nasilja, civilnih žrtev vojne in vojnega materiala;

— predlaga ukrepe za izpopolnitev sistema družbene skrbi za te osebe;

— spremlja, proučuje in obravnava položaj in probleme borcev NOV, vojnih invalidov, španskih borcev, predvojnih revolucionarjev, borcev za severno mejo in slovenskih vojnih dobrovoljcev, žrtev fašističnega nasilja, civilnih žrtev vojne in vojnega materiala in daje predloge za njihovo reševanje;

— obravnava predloge odlokov in drugih aktov s tega področja;

— opravlja druge zadeve, določene s predpisi.

Komisija ima devet članov.

Po dva člana izvoli vsak zbor izmed delegatov zbora, tri člane pa občinsko združenje borcev NOV.

293. člen

Komisija za ugotavljanje izvora premoženja:

— obravnava primere, kadar je podan utemeljen sum, da so posamezni občani prišli nezakonito do premoženja;

— raziskuje zadeve, kadar obstoji utemeljen sum o utaji davčnih obveznosti, če postopka zaradi obsežnosti in zapletenosti ne more izvesti davčna uprava;

— spremlja negativne pojave, ki omogočajo nezakonito in neupravičeno bogatenje in pridobivanje premoženja ter o teh pojavih obvešča pristojne organe za raziskovanje in reševanje takih zadev;

— komisija organizira delovne ljudi za splošno družbeno nadzorstvo, za odkrivanje družbeno in gospodarsko škodljivih pojavov nezakonitega in neupravičnega bogatenja.

O svojem delu, ugotovitvah in ocenah komisija redno poroča občinski skupščini ter informira občinska vodstva družbenopolitičnih organizacij, upravo javne varnosti in občinsko javno tožilstvo.

Komisija šteje 13 članov. Člane komisije imenuje občinska skupščina na predlog komisije za volitve in imenovanja.

5. Izvršni svet

294. člen

Izvršni svet je izvršilni organ Skupščine občine Laško.

Izvršni svet je v okviru pravic in dolžnosti občine odgovoren občinski skupščini za stanje na vseh področjih družbenega življenja, za izvajanje politike in izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine, kakor tudi za delo občinskih upravnih organov.

Izvršni svet: 295. člen

— skrbi za izvajanje politike in izvrševanje zakonov, družbenega plana občine in drugih splošnih aktov občinske skupščine,

— izdaja predpise za izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine,

— predlaga odloke in druge splošne akte iz pristojnosti občinske skupščine,

— daje skupščini mnenja o predlogih odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih skupščini pošljejo pooblašeni predlagatelji,

— predlaga družbeni plan občine,

— predlaga občinski proračun in zaključni račun o izvršitvi proračuna,

— izvršuje občinski proračun,

— predlaga ustanovitev ali odpravo občinskih upravnih organov,

— ustanavlja strokovne in druge službe za svoje potrebe.

— določa splošna načela za notranjo organizacijo občinskih upravnih organov,

— daje občinski skupščini predloge za ustanovitev organizacij združenega dela in drugih organizacij,

— usklajuje in usmerja delo občinskih upravnih organov, da bi bilo zagotovljeno izvajanje politike in izvrševanje zakonov, odlokov in drugih splošnih aktov.

— nadzoruje delo občinskih upravnih organov in odpravlja predpise teh organov, ki so v nasprotju z zakonom, odlokom ali drugim predpisom občinske skupščine ali predpisom, ki ga je sam izdal zaradi izvršitve odloka, drugega predpisa ali splošnega akta,

— ustanavlja občinske enote civilne zaščite in imenuje občinski štab za civilno zaščito,

— usklajuje in usmerja delo upravnih organov in organizacij na področju ljudske obrambe, varnosti in družbene samozščite, skrbi, da izvajajo politiko občinske skupščine in izvršujejo predpise ter nadzorujejo delo teh organov in organizacij pri obrambnih pripravah,

— sprejema poslovnik o svojem delu,

— opravlja druge zadeve določene s tem statutom, zakoni in drugimi akti občinske skupščine.

296. člen

Izvršni svet sestavljajo predsednik, podpredsednik in določeno število članov.

Predsednika izvršnega sveta voli občinska skupščina na predlog občinske konference SZDL, podpredsednika in člane izvršnega sveta pa na predlog mandatarja, ki ga je predhodno verificirala Občinska konferenca SZDL.

Na predlog predsednika izvršnega sveta lahko občinska skupščina imenuje izmed članov izvršnega sveta predstojnike nekaterih občinskih upravnih organov.

Predsednika, podpredsednika in člane izvršnega sveta voli občinska skupščina za štiri leta.

Za predsednika izvršnega sveta je lahko ista oseba izvoljena dvakrat zaporedoma. Člani izvršnega sveta in predstojniki občinskih upravnih organov, so lahko ponovno izvoljeni oziroma imenovani še za štiri leta. Občinska skupščina sme, če to zahtevajo posebno upravičeni razlogi, izvoliti oziroma imenovati takega funkcionarja še za štiri leta. Občinska skupščina na predlog kandidata za predsednika izvršnega sveta in na podlagi mnenja občinske konference SZDL odloči o tem, ali so razlogi za ponovno izvolitev člana izvršnega sveta utemeljeni.

297. člen

Predsednik izvršnega sveta ima pravico predlagati občinski skupščini razrešitev posameznih članov sveta in izvolitev novih.

Razrešitev ali odstop predsednika izvršnega sveta ali odstop večine članov izvršnega sveta ima za posledico odstop celotnega izvršnega sveta.

Če izvršni svet kolektivno odstopi ali če mu je izglasovana nezaupnica, ostane v svoji funkciji do izvolitve novega izvršnega sveta.

298. člen

Izvršni svet dela in odloča o vprašanih iz svoje pristojnosti na seji.

Izvršni svet odloča z večino glasov navzočih članov.

299. člen

Predsednik izvršnega sveta predstavlja izvršni svet, sklicuje seje izvršnega sveta in jim predseduje ter skrbi za izvajanje sklepov izvršnega sveta.

Predsednika izvršnega sveta v njegovi odsotnosti ali daljši zadržanosti nadomestuje podpredsednik.

300. člen

Izvršni svet je dolžan obveščati občinsko skupščino o svojem delu.

Izvršni svet lahko predlaga pristojnemu zboru občinske skupščine, da se odloži obravnavanje predloga odloka ali drugega splošnega akta občinske skupščine ali da se zaradi obravnave določenega vprašanja sestavi skupna komisija iz članov pristojnega zbora skupščine in članov izvršnega sveta ali da se skliče seja pristojnega zbora skupščine, na kateri bi izvršni svet razložil svoja stališča.

Izvršni svet je dolžan, da zborom občinske skupščine na njihovo zahtevo da poročilo o izvajanju politike in o izvrševanju odlokov in drugih aktov občinske skupščine.

301. člen

Če izvršni svet meni, da ne bo mogel zagotoviti izvajanja določene politike ali izvrševanja odloka ali drugega splošnega akta občinske skupščine, katerega izdaja se predlaga, ali da ne more prevzeti odgovornosti za opravljanje svoje funkcije, če ne bo sprejet predlagani odlok ali drug splošni akt, katerega izdajo predlaga, lahko postavi vprašanje zaupnice.

Vsak zbor občinske skupščine lahko na predlog najmanj desetih delegatov v zboru postavi vprašanje zaupnice izvršnemu svetu.

Vprašanje zaupnice izvršnemu svetu mora občinska skupščina obravnavati. Če občinska skupščina izglasuje izvršnemu svetu nezaupnico, je ta dolžan odstopiti.

302. člen

Najmanj pet delegatov kateregakoli zbora občinske skupščine lahko v svojem zboru sproži interpelacijo, naj se obravnavajo posamezna politična vprašanja v zvezi z delom izvršnega sveta.

303. člen

Vsak član izvršnega sveta ima pravico sprožiti obravnavanje posameznih vprašanj iz pristojnosti sveta, dati pobudo za pripravo odlokov, za katerih predlaganje je pristojen svet, in predpisov, ki jih sam izdaja, ter predlagati svetu, naj določi načelna stališča in smernice za delo občinskih upravnih organov.

Član izvršnega sveta ima pravico in dolžnost, da v skladu s stališčem sveta predstavlja svet v skupščini.

304. člen

Člani izvršnega sveta uživajo enako imuniteto kot delegati v občinski skupščini. O imuniteti člana izvršnega sveta odloča svet.

305. člen

Podrobnejša organizacija, naloge izvršnega sveta in njegova razmerja do občinske skupščine in njenih zborov, do organov samoupravnih interesnih skupnosti in do občinskih upravnih organov se določijo z odlokom občinske skupščine.

6. Družbeni sveti

306. člen

V občini se oblikujejo družbeni sveti v katerih se uresničujejo stalno sodelovanje občinske skupščine, njenega izvršnega sveta in upravnih organov ter drugih organov družbenopolitične skupnosti z družbenopolitičnimi organizacijami in drugimi družbenimi dejavniki pri uresničevanju demokratične izmenjave mnenj, družbene koordinacije ter pri usklajevanju stališč teh organov in organizacij pri pripravi odlokov in drugih splošnih aktov, pri vprašanih v zvezi z določanjem politike in pri uresničevanju širšega družbenega nadzora nad delom organov državne uprave v občini.

Družbeni sveti se lahko oblikujejo tudi za posamezna upravna področja.

307. člen

Družbene svete iz prvega odstavka 306. člena ustanovi s svojim splošnim aktom občinska skupščina na skupni seji vseh zborov.

Družbene svete iz drugega odstavka 306. člena oblikuje s svojim aktom izvršni svet občinske skupščine v skladu z odlokom občinske skupščine.

7. Občinski upravni organi

308. člen

Občinski upravni organi s svojim delom zagotavljajo na področjih, ki sodijo v njihovo pristojnost in na katerih so neposredno odgovorni za izvrševanje predpisov, uresničevanje pravic in interesov delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela in drugih organizacij in skupnosti.

Občinski upravni organi redno seznanjajo občinsko skupščino in izvršni svet s stanjem na posameznih področjih s svojimi ugotovitvami ter dajejo predloge za uspešnejše in učinkovitejše delovanje občinske uprave.

Na področjih iz pristojnosti samoupravnih interesnih skupnosti, delovnih organizacij posebnega družbenega pomena in drugih skupnosti in organizacij sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju politike, predlagajo ustrezne ukrepe ter dajejo predloge iz svojega delovnega področja. Občinski upravni organi sodelujejo s temi skupnostmi in organizacijami, izmenjujejo stališča in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu, še posebej pa o zadevah, v katerih samoupravne interesne skupnosti enakopravno odločajo z občinsko skupščino.

309. člen

Občinski upravni organi so samostojni v okviru svojih pooblastil. Za svoje delo odgovarjajo občinski skupščini in izvršnemu svetu.

Občinski upravni organi pri svojem delu ravnajo v skladu s stališči in smernicami občinske skupščine in izvršnega sveta.

310. člen

Občinski upravni organi v okviru svojih pristojnosti in pooblastil:

— izvajajo določeno politiko in izvršujejo zakone, predpise in druge splošne akte skupščine in njegovega izvršnega sveta ter izvajajo smernice kakor tudi načelna stališča in smernice izvršnega sveta;

— odločajo v upravnih stvareh, opravljajo upravno nadzorstvo in druge upravne dejavnosti, izdajajo izvršilne predpise in druge upravne akte;

— spremljajo stanje in razvoj na določenem področju, opozarjajo na določene pojave, ki jih ugotovijo pri izvajanju zakonov in drugih predpisov ter določene politike in predlagajo sprejem ustreznih predpisov ali ukrepov;

— pripravljajo akte in opravljajo druge strokovne zadeve v okviru svojih pristojnosti za potrebe občinske skupščine, posameznega zbora, izvršnega sveta in drugih organov in teles skupščine;

— opravljajo druge naloge, ki spadajo v njihovo pristojnost na podlagi ustave, zakonov, tega statuta in drugih splošnih aktov.

311. člen

Občinski upravni organi sodelujejo med seboj in z upravnimi organi drugih družbenopolitičnih skupnosti ter z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi o vprašanih za katera imajo te organizacije in skupnosti interes, in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu.

312. člen

Občinski upravni organi s svojim delom zagotavljajo na področjih, ki spadajo v njihovo pristojnost in na katerih so neposredno odgovorni za izvrševanje predpisov, učinkovito uresničevanje pravic in interesov delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter redno seznanjajo občinsko skupščino in izvršni svet o stanju na posameznih področjih, ju obveščajo o svojih ugotovitvah ter dajejo predloge za uspešnejše in učinkovitejše delovanje občinskih upravnih organov.

313. člen

Upravne zadeve iz pristojnosti občine opravljajo sekretariati, uprave, uradi in inšpektorati kot individualno vodeni temeljni upravni organi, ter komiteji kot kolegijski temeljni upravni organi.

Občinske upravne organe z odlokom ustanavlja in odpravlja na predlog izvršnega sveta občinska skupščina.

Z odlokom o ustanovitvi upravnega organa oziroma upravnih organov se določi naziv in področje pristojnosti upravnega organa, osnove in pristojne organe za določitev notranje organizacije in sistemizacije upravnega organa ter naziv funkcije predstojnika upravnega organa.

Skupščina občine lahko sporazumno z eno ali več občinskimi skupščinami z odlokom ustanavlja skupne upravne organe za opravljanje vseh ali določenih upravnih nalog nekega področja iz pristojnosti občine.

Na podlagi zakona lahko skupščina občine z odlokom poveri opravljanje posameznih upravnih nalog

organizacijam združenega dela, interesnim skupnostim in drugim družbenim institucijam.

314. člen

Za opravljanje določenih upravnih zadev lahko skupščina občine z odlokom ustanavlja krajevne urade za območje ene ali več krajevnih skupnosti.

Krajevni uradi lahko opravljajo določene naloge oziroma opravila za krajevne skupnosti in družbenopolitične organizacije v krajevni skupnosti.

S sporazumom med krajevno skupnostjo oziroma družbenopolitičnimi organizacijami iz prejšnjega odstavka in izvršnim svetom se določijo naloge, ki naj jih opravlja krajevni urad za krajevno skupnost in družbenopolitične organizacije.

315. člen

Za opravljanje strokovnih, tehničnih in drugih opravil za potrebe skupščine občine, njenega izvršnega sveta, občinskih upravnih organov in drugih organov občine se z odlokom občinske skupščine ustanovi poseben organ skupnih služb.

Z odlokom o ustanovitvi organa skupnih služb se določi naziv, naloga, notranja organiziranost in naziv funkcije predstojnika tega organa.

Organ skupnih služb ima pravice, dolžnosti in položaj temeljnega upravnega organa.

316. člen

Delo upravnih organov je javno, kolikor ni z zakonom ali aktom občinske skupščine, ki je izdan na podlagi zakona, določeno, da je treba posamezne podatke varovati kot tajne, oziroma da se ne smejo objaviti.

317. člen

Občinske upravne organe vodijo predstojniki, ki jih na predlog predsednika izvršnega sveta imenuje skupščina.

Z odlokom o ustanovitvi upravnega organa se lahko določi tudi funkcija namestnika predstojnika upravnega organa. Funkcija namestnika predstojnika upravnega organa je vodilna funkcija. Namestnika predstojnika upravnega organa imenuje izvršni svet na predlog predstojnika iz vrst delavcev upravnega organa.

Predstojniki in namestniki predstojnikov upravnega organa so imenovani za štiri leta in so lahko ponovno imenovani še za štiri leta. Izjemoma so lahko ti funkcionarji po posebnem postopku imenovani še za nadaljnja štiri leta.

318. člen

Sredstva za delo upravnih organov določa občinska skupščina na predlog njenega izvršnega sveta glede na naravo, vrsto, obseg in zahtevnost nalog in opravil iz pristojnosti upravnega organa, tako da se zagotovi neovirano delovanje upravnega organa ter opravljanje vseh njegovih nalog.

8. Akti občinske skupščine

319. člen

Občinska skupščina sprejema odloke, družbeni plan občine, občinski proračun in zaključni račun o izvršitvi občinskega proračuna, resolucije, stališča, priporočila, sklepe in daje obvezne razlage odlokov (akti občinske skupščine).

Zbori lahko sprejemajo sklepe, priporočila, stališča in resolucije. Občinska skupščina lahko sodeluje tudi pri sklepanju družbenih dogovorov.

320. člen

Odloke in druge splošne akte sprejemajo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor enakopravno, zbor združenega dela in

zbor krajevnih skupnosti enakopravno, zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti pa tudi samostojno. Družbenopolitični zbor v okviru svojih pristojnosti sodeluje pri sprejemanju odlokov in drugih splošnih aktov s pristojnim zborom tudi tako, da sprejema stališča.

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti za področje občine enakopravno s pristojnim zborom sprejemajo odloke in druge splošne akte občinske skupščine.

Obvezne razlage odlokov dajejo zbori, ki so jih sprejeli.

321. člen

Z resolucijo opozarja skupščina na stanje, probleme in potrebe na področju družbenega življenja, ki so skupnega pomena za občino, določa politiko, ki jo je treba izvajati na teh področjih, in ukrepe, ki so za to potrebni.

322. člen

S priporočilom opozarja občinska skupščina na pomen določenega vprašanja, ki se nanaša na izvrševanje zakonov in drugih predpisov in splošnih aktov, ali na razvoj samoupravljanja in samoupravnih odnosov na posameznem področju.

S priporočilom se predlagajo ukrepi, ki naj bi jih sprejele organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter državni organi za reševanje vprašanj v skladu z njihovimi nalogami in interesi.

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti ter vsi, katerim je priporočilo namenjeno, zavzemajo stališča k vprašanjem, na katere se priporočilo nanaša.

323. člen

Sklepe sprejema občinska skupščina kot izvršilne predpise.

Sklep kot izvršilni predpis je akt, ki ga sprejme občinska skupščina za izvršitev in konkretizacijo posameznega zakona, če je tako določeno v samem zakonu.

S sklepom kot aktom, s katerim skupščina izvršuje svoje pravice, odločajo pristojni zbori o izvolitvi, imenovanju ali razrešitvi, o potrditvi ustreznih aktov samoupravnih organizacij in skupnosti ali o soglasju k takim aktom.

324. člen

Zbori lahko v mejah svojega delovnega področja s sklepi ugotavljajo stanje in zavzemajo stališča v zvezi z vprašanji, ki so jih obravnavali, nalagajo obveznosti izvršnemu svetu in občinskim upravnim organom in organizacijam glede priprave oziroma spremembe odlokov in drugih aktov.

325. člen

S stališči zbori občinske skupščine opredeljujejo politiko do obravnavanih zadev in dajejo pobude za izvajanje politike in izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine.

326. člen

Občinska skupščina sodeluje pri sklepanju družbenega dogovora, če je tako določeno z zakonom ali če tako sklenejo zbori občinske skupščine.

Družbeni dogovor podpiše v imenu občinske skupščine predsednik občinske skupščine ali funkcionar občinske skupščine po pooblastilu predsednika občinske skupščine.

327. člen

Odloki in drugi akti občinske skupščine se objavljajo v Uradnem listu SR Slovenije, in prično veljati osmi dan po objavi.

Samo iz utemeljenih razlogov se lahko določi, da začne odlok ali drug akt občinske skupščine veljati prej kot osmi dan po objavi.

328. člen

Podrobnejša določila o aktih občinske skupščine in postopek za sprejemanje aktov določa poslovnik občinske skupščine.

Šesti del

**DRUŽBENO VARSTVO
SAMOUPRAVNIH PRAVIC IN
DRUŽBENE LASTNINE**

329. člen

V občini Laško uresničujejo družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine občinska skupščina in njeni pristojni organi, družbeni pravobranilec samoupravljanja, sodišče združenega dela, postaja milice, uprava javne varnosti, temeljno javno tožilstvo in pravobranilstvo, temeljno sodišče ter sodnik za prekrške.

Oblike in način uresničevanja družbenega varstva samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine predpisujejo ustava in zakoni

1. Občinska skupščina

330. člen

Občinska skupščina spremlja in proučuje delo družbenih in državnih organov, ki zagotavljajo varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine, spremlja in analizira stanje družbenega varstva samoupravnih pravic ter sprejema ustrezne ukrepe v zvezi s tem varstvom.

Občinska skupščina ima pod pogoji in v postopku, kot ga določa zakon pravico, da v primeru, če nastanejo v organizaciji združenega dela ali drugi samoupravni organizaciji ali skupnosti z zakonom določene motnje v samoupravnih odnosih ali če so huje prizadeti družbeni interesi, če organizacija ali skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti:

— razpusti delavski svet oziroma drug organ upravljanja organizacije združenega dela in razpiše volitve članov v ta organ,

— razpusti izvršilne in odstavi poslovodne organe v samoupravni organizaciji in skupnosti,

— imenuječasne organe z zakonsko določenimi pravicami in dolžnostmi,

— začasno omeji uresničevanje določenih samoupravnih pravic delovnih ljudi in organov upravljanja,

— zadrži izvršitev sklepov, drugih aktov in dejanj, s katerimi bi bile kršene samoupravne pravice delovnih ljudi in prizadeta družbena lastnina,

— uveljavi druge, z zakonom določene ukrepe,

2. Temeljno sodišče in druga samoupravna sodišča

331. člen

Temeljno sodišče kot organ državne oblasti in samoupravna sodišča kot samostojni družbeni organi varujejo svoboščine in pravice občanov in samoupravni položaj delovnih ljudi in samoupravnih organizacij ter skupnosti in zagotavljajo ustavnost in zakonitost.

332. člen

Temeljno sodišče spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegove funkcije, in daje občinski skupščini in drugim državnim organom in samoupravnim organizacijam in skupnostim predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Temeljno sodišče ima pravico in dolžnost, da v okviru svojega delovnega področja obvešča občinsko skupščino o uporabi zakonov in o problematiki svojega dela.

333. člen

Sodnike in občane, ki sodelujejo pri sojenju v temeljnem sodišču, voli in razrešuje občinska skupščina skupaj z ostalimi občinskimi skupščinami z območja temeljnega sodišča na način, pod pogoji in v postopku, ki je določen z zakonom.

Sodniki in občani, ki sodelujejo pri sojenju v temeljnem sodišču, se volijo za dobo, določeno z zakonom, in so lahko ponovno izvoljeni.

334. člen

Samoupravna sodišča rešujejo spore iz družbeno ekonomskih in drugih samoupravnih odnosov, ki so določeni z ustavo in z zakonom, kot tudi spore, ki jim jih poverijo delovni ljudje v organizacijah združenega dela, v samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, iz njihovih medsebojnih razmerij, ki jih samostojno urejajo ali ki izvirajo iz pravic, s katerimi prosto razpolagajo, če ni z zakonom določeno, da določene vrste sporov rešujejo redna sodišča.

Občani lahko sporazumno poverijo reševanje posameznih sporov o pravicah, s katerimi prosto razpolagajo, poravnalnemu svetom, razsodiščem ali drugim samoupravnim sodiščem, če ni z zakonom drugače določeno.

335. člen

Samoupravna sodišča se ustanavljajo s samoupravnim aktom ali s sporazumom strank v skladu z ustavo in zakonom, za določene vrste sporov pa z zakonom. Akt o ustanovitvi samoupravnega sodišča določi v skladu z zakonom pristojnost, sestavo, organizacijo in postopek pred tem sodiščem. Samoupravna sodišča se ustanavljajo kot sodišča združenega dela, poravnalni sveti, razsodišča, arbitraže in druge oblike samoupravnih sodišč.

3. Temeljno javno tožilstvo

336. člen

Temeljno javno tožilstvo je samostojen državni organ, ki preganja storilce kaznivih in drugih z zakonom določenih dejanj, ki so kazniva, uporablja z zakonom določene ukrepe za varstvo interesov družbene skupnosti ter vplaga pravna sredstva za varstvo ustavnosti in zakonitosti.

Temeljno javno tožilstvo opravlja svoje naloge na podlagi ustave in zakona in v skladu s politiko občine, ki je izražena v splošnih aktih občinske skupščine.

337. člen

Temeljno javno tožilstvo spremlja in proučuje družbena razmerja in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegovih nalog in daje občinski skupščini, organom in organizacijam predloge za preprečevanje družbeno nevarnih in škodljivih pojavov ter za utrjevanje zakonitosti in družbene odgovornosti ter socialistične morale.

Temeljno javno tožilstvo ima pravico in dolžnost, da obvešča občinsko skupščino v okviru svojega delovnega področja o uporabi zakonov in splošnih aktov ter o svojem delu.

338. člen

Temeljno javno tožilstvo se ustanovi z zakonom.

4. Občinski družbeni pravobranilec samoupravljanja

339. člen

Občinski družbeni pravobranilec samoupravljanja kot samostojni organ družbene skupnosti ukrepa in vplaga pravna sredstva ter izvršuje druge z zakonom določene pravice in dolžnosti, da se uresničuje družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine.

Občinski družbeni pravobranilec samoupravljanja začne pred občinsko skupščino, ustavnim sodiščem ali sodišči postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine, kot tudi postopek, da se razveljavijo ali odpravijo sklepi in drugi akti, s katerimi se kršijo samoupravne pravice oziroma je prizadeta družbena lastnina.

Občinski družbeni pravobranilec samoupravljanja začne postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine na lastno pobudo ali na pobudo delavcev, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, sindikata in drugih družbenopolitičnih organizacij, državnih organov in občanov.

Državni organi in organi samoupravnih organizacij in skupnosti so dolžni dati občinskemu pravobranilcu samoupravljanja na njegovo zahtevo podatke in informacije, ki so pomembne za opravljanje njegove funkcije.

340. člen

Občinskega družbenega pravobranilca samoupravljanja imenuje in razrešuje občinska skupščina na način, pod pogoji in v postopku, ki je določen z zakonom.

Sporazumno z drugimi občinami lahko ustanovi občinska skupščina družbeno pravobranilstvo samoupravljanja za več občin.

5. Javno pravobranilstvo

341. člen

Javno pravobranilstvo je samostojen organ v občini, ki uporablja z zakonom določene ukrepe in pravna sredstva, da varuje premoženjske pravice občine, njenih organov in skladov, ki so pravne osebe ter krajevnih skupnosti in ima druge pravice ter dolžnosti, določene z zakonom.

Pri izvrševanju svoje funkcije javni pravobranilec spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za pravno varstvo družbene lastnine, ter pojave, ki imajo poseben pomen za pravno varstvo družbenega premoženja in o svojem delu obvešča skupščino občine.

Skupščina občine določi z odlokom organizacijo in financiranje javnega pravobranilstva in lahko ustanovi z drugimi občinami celjskega območja skupno javno pravobranilstvo.

342. člen

Sredstva za delo temeljnega sodišča in sodišča združenega dela, javnega tožilstva, družbenega pravobranilca samoupravljanja, organa za kaznovanje prekrškov, organov javne varnosti in javnega pravobranilstva zagotavlja za območje občine občinska skupščina.

6. Organ za kaznovanje prekrškov

343. člen

Organ za kaznovanje prekrškov je sodnik za prekrške, ki je samostojen organ občine, in je za svoje delo odgovoren občinski skupščini.

344. člen

Sodnika za prekrške voli in razrešuje občinska skupščina, ki tudi določi število sodnikov za prekrške.

Sodnik za prekrške se voli za dobo osmih let. Po pretoku te dobe pa sme biti ponovno izvoljen.

345. člen

Sodnik za prekrške vodi na prvi stopnji postopek o prekrških. Sodnik za prekrške spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki imajo pomen za uresničevanje njegove funkcije, ter obvešča občinsko skupščino o uporabi predpisov o prekrških in problemih, ki se pojavljajo pri njegovem delu.

Na zahtevo občinske skupščine je dolžan poročati o svojem delu.

Sodnik za prekrške obvešča organizacije združenega dela in druge organizacije o negativnih pojavih v teh organizacijah, ki jih je ugotovil pri svojem delu.

7. Postaja milice

346. člen

Postaja milice varuje življenje in osebno varnost ljudi in varnost premoženja, vzdržuje javni red in mir, odkriva in preprečuje kazniva dejanja, odkriva in izsleduje storilce kaznivih dejanj, nadzoruje in ureja promet na javnih cestah, predlaga uvedbo postopka za prekrške, pomaga odpravljati posledice elementarnih in drugih hudih nesreč, opravlja določene zadeve s področja varovanja ustavne ureditve, sodluje s pristojnimi organi v zadevah, ki spadajo v delovno področje postaje, in opravlja druge, z zakoni in drugimi predpisi določene zadeve iz njene pristojnosti.

Ustanovitev in delovanje postaje milice ureja zakon.

Sedmi del

SODELOVANJE OBČINE Z DRUGIMI DRUŽBENOPOLITIČNIMI SKUPNOSTMI IN ORGANIZACIJAMI

347. člen

Zaradi uresničevanja svojih nalog, urejanja vprašanj skupnega pomena, izmenjave izkušenj in medsebojne pomoči sodeluje občina Laško z drugimi občinami, Socialistično republiko Slovenijo ter drugimi skupnostmi in organizacijami v skladu z ustavo ter statutom in družbenimi dogovori.

Sodelovanje občine z družbenopolitičnimi skupnostmi ter drugimi skupnostmi in organizacijami razvijajo, spodbujajo in uresničujejo občinska skupščina in njeni organi, organizacije združenega dela samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične organizacije in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter strokovna in druga združenja v okviru svojih pristojnosti in dejavnosti.

1. Sodelovanje z SR Slovenijo

348. člen

Občinska skupščina sodeluje v delu Skupščine SR Slovenije v postopku sprejemanja zakonov in drugih splošnih aktov in v drugih zadevah v pristojnosti Skupščine SR Slovenije z oblikovanjem pripomb, mnenj in stališč k zadevam, ki jih obravnavajo zbori Skupščine SR Slovenije.

Pripombe, mnenja in stališča, ki se oblikujejo v občini v zadevah, ki jih obravnavajo zbori Skupščine SR Slovenije, se usklajujejo in določajo v pristojnih zborskih občinske skupščine ter v skupinah delegatov, ki so oblikovane za delegiranje delegatov v zbor združenega dela in zbor občin Skupščine SR Slovenije.

349. člen

Pristojni zbori občinske skupščine usklajujejo in oblikujejo pripombe, mnenja in stališča, ki se oblikujejo v samoupravnih organizacijah in skupnostih, in jih tudi same oblikujejo v zadevah, ki so skupnega pomena za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti iz pristojnosti Skupščine SR Slovenije, zlasti pa:

- družbeni plan,
- skupno in splošno porabo,
- prostorsko planiranje,
- zakone, ki nalagajo občinam obveznosti,
- ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

350. člen

Pri obravnavi posamezne zadeve z dnevnega reda seje zbora Skupščine SR Slovenije oblikuje pristojni zbor pripombe, mnenja in stališča:

— kot splošne smernice za delo delegata v zboru Skupščine SR Slovenije ali

— kot sklepe, ki jih naj delegat zastopa v pristojnem zboru Skupščine SR Slovenije.

351. člen

Pri oblikovanju predlogov, mnenj in stališč pristojnega zbora občinske skupščine sodeluje v okviru svoje pristojnosti tudi izvršni svet občinske skupščine, ki obvezno daje svoja mnenja k vsaki obravnavani zadevi.

Občinski upravni organi lahko predlagajo svoje pripombe, mnenja in stališča k zadevam, ki jih obravnavajo pristojni zbori, izvršnemu svetu, ki na to poda svoje mnenje pristojnemu zboru.

V zadevah, ki jih po tem statutu ne obravnavajo pristojni zbori občinske skupščine, oblikujejo pripombe, mnenja in stališča pristojne skupine delegatov na način in po postopku, ki ga določa ustrezni poslovnik.

352. člen

Občinska skupščina lahko da republiški skupščini predlog za izdajo zakona in je pooblaščen predlagatelj zakonskega predpisa.

Občinski upravni organi so dolžni na zahtevo republiških upravnih organov dajati poročila, obvestila in mnenja v zvezi s reševanjem zadev.

353. člen

Občinska skupščina sodeluje s Skupščino SR Slovenije tudi po svojem delegatu na zasedanju zbora občin.

Zbori občinske skupščine pošljejo na zasedanje zbora občin Skupščine SR Slovenije delegate glede na vprašanja, ki se bodo obravnavala in sicer izmed članov delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti oziroma delegatov družbenopolitičnega zbora.

2. Sodelovanje s sosednjimi občinami

354. člen

Delovni ljudje in občani sodelujejo po načelu prostovoljnosti in solidarnosti z delovnimi ljudmi in občani sosednjih občin predvsem pri urejanju zadev skupnega interesa in pomena.

355. člen

Za urejanje zadev skupnega pomena ustanovi lahko občina skupaj s sosednjimi in drugimi občinami skupni medobčinski organ samoupravljanja.

V ta organ pošilja delegate občinska skupščina.

V medobčinskem organu samoupravljanja in v medobčinski skupnosti delegati združenih občin usklajujejo svoja stališča ter se dogovarjajo o urejanju skupnih vprašanj.

Zadeve, ki so skupnega pomena se določijo z dogovorom občin in opredelijo v statutu skupnosti občin oziroma medobčinskega organa samoupravljanja, ki ga sprejmejo občinske skupščine združenih občin.

356. člen

Občina Laško je soustanovitelj sveta občin celjskega območja, ki je posvetovalni organ.

Občina Laško je član skupnosti slovenskih občin.

3. Sodelovanje s pobratenimi občinami

357. člen

V okviru navezovanja občasnih ali trajnih prijateljskih vezi s posameznimi občinami ali organizacijami in mesti doma in v tujini pospešuje občina Laško krepitev prijateljstva, spoznavanja med prebivalci, iz-

menjavo informacij in izkušenj na področju delovanja občine, mesta in družbenih organizacij, počitniške izmenjave otrok in mladine, prirejanja skupnih razstav in prireditev, športnih tekmovanj ter skupne udeležbe v določenih koristnih mednarodnih akcijah.

Načelno politiko sodelovanja, sklepe o pobratenju ali trajnem prijateljstvu ter včlanitvi v mednarodno organizacijo sprejema občinska skupščina.

Osmi del

ODGOVORNOST NOSILCEV SAMOUPRAVNIH, JAVNIH IN DRUGIH FUNKCIJ

358. člen

Vsi nosilci samoupravnih, javnih in drugih funkcij opravljajo svojo funkcijo na podlagi in v okviru ustave, zakonov, statutov in danih pooblastil in so pri svojem delu in opravljanju funkcij pod družbenim nadzorstvom.

359. člen

Občinski skupščini so kolektivno odgovorni izvršni svet in delovna telesa, ki jih imenuje občinska skupščina.

Občinski skupščini je osebno odgovoren za opravljanje svoje funkcije v okviru svojih pravic, dolžnosti in pooblastil vsak nosilec družbene funkcije v občinski skupščini in njenih organih, ki ga voli ali imenuje občinska skupščina.

Občinska skupščina lahko v okviru politične odgovornosti nosilca funkcije odpokliče ali razreši funkcije, postavi o njem vprašanje zaupnice, poda oceno njegovega dela in mu izreče javni opomin.

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, družbenopolitične organizacije in delegacije ter delegati imajo pravico dati pobudo za ugotovitev politične odgovornosti delegatov, funkcionarjev občinske skupščine in delavcev občinskih upravnih organov ter drugih strokovnih služb.

Občinska skupščina in drugi pristojni organi so dolžni obravnavati pobudo, ugotoviti dejansko stanje, storiti potrebne ukrepe in o svojih ukrepih obvestiti pobudnika.

Izvoljeni ali imenovani nosilec samoupravne, javne ali druge funkcije ima pravico odstopiti in odstop obrazložiti.

Deveti del

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE STATUTA

360. člen

Predlog za spremembo ali dopolnitev statuta lahko da občinska skupščina, njen zbor, izvršni svet občinske skupščine, statutarno-pravna komisija, organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije ter druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini.

361. člen

O predlogu, da se začne postopek za spremembo in dopolnitev statuta občine, odločajo zbori občinske skupščine.

Spremembe in dopolnitve statuta se predlagajo preko statutarno-pravne komisije občinske skupščine.

362. člen

Osnutek sprememb in dopolnitev statuta se na predlog statutarno-pravne komisije obravnava na seji vseh zborov občinske skupščine.

Osnutek sprememb in dopolnitev statuta, ki ga določijo zbori občinske skupščine, se da v javno razpravo delovnim ljudem in občanom.

Po končani javni razpravi da statutarno-pravna komisija občinski skupščini predlog sprememb in dopolnitev statuta.

O predlogu sprememb in dopolnitev statuta da svoje stališče izvršni svet.

363. člen

Ce med zbori občinske skupščine ni doseženo soglasje o predlogu sprememb in dopolnitev statuta, se imenuje skupna komisija, sestavljena iz enakega števila delegatov vsakega zbora, kateri se poveri sestava predloga za uskladitev spornih vprašanj.

Spremembe in dopolnitve statuta so sprejete, če jih sprejmeta dve tretjini delegatov vsakega zbora občinske skupščine.

Deseti del

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

364. člen

Občinski predpisi in drugi splošni akti, ki jih morajo po določitvi tega statuta izdati občinska skupščina in njeni organi, morajo biti izdani najpozneje v enem letu po sprejetju statuta.

Do tega časa morajo biti usklajeni s statutom tudi drugi dosednji predpisi in splošni akti občinske skupščine in njenih organov.

365. člen

Na dan, ko začne veljati ta statut preneha veljati statut občine Laško, objavljen v Uradnem vestniku občine Laško, št. 3-18/74.

366. člen

Statut začne veljati, ko ga sprejme občinska skupščina, objavi pa se v Uradnem listu SRS.

Št. 011-2/77-1

Laško, dne 4. marca 1978.

Predsednik
Skupščine občine Laško
Rudi Grosar l.r.

1263.

Izvršni svet Skupščine občine Laško je na osnovi 11. in 13. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16-119/67) in na osnovi 312. člena statuta občine Laško na seji 2. avgusta 1978 sprejel

SKLEP

o javni razgrnitvi osnutka zazidalnega načrta Komunalni center mesta Radeče

1

Osnutek zazidalnega načrta Komunalni center mesta Radeče, ki ga je izdelal I. B. T. Trbovlje — TOZD Projektiva, št. elaborata 4208/011, bo javno razgrnjen v času od 21. 8. do 21. 9. 1978 v uradnih prostorih Pošte Radeče in Krajevnega urada Radeče in sicer v delovnem času teh dveh uradov.

2

Organizacije združenega dela, temeljne organizacije, društva in občani lahko do poteka roka razgrnitve podajo pismene pripombe in predloge k osnutku z vpisom v knjigo pripomb na kraju razgrnitve ali pa pripombe pošljejo na oddelek za gospodarstvo in komunalne zadeve občine Laško.

3

Krajevna organizacija SZDL Radeče v sodelovanju z IBT Trbovlje — TOZD Projektiva, organizira javno razpravo v času, ko bo razgrnjen osnutek zazidalnega načrta Komunalnega centra mesta Radeče.

4

Ta sklep se objavi v Uradnem listu SRS.
Št. 350-7/78

Laško, dne 2. avgusta 1978.

Predsednik
Izvršnega sveta
Skupščine občine Laško
Srečko Brilej l.r.

LITJA

1264.

Na podlagi zakona o prispevkih in davkih občanov (Uradni list SRS, št. 7/69) je svet krajevnne skupnosti Kresnice dne 23. junija 1978 po odločitvi referendumu o uvedbi krajevnega samoprivevka v krajevni skupnosti Kresnice dne 18. junija 1978 sprejel

SKLEP

o uvedbi krajevnega samoprivevka na območju krajevne skupnosti Kresnice

1. člen

Uvede se krajevni samoprivevek na območju krajevne skupnosti Kresnice za naselje Kresnice in Kresniški vrh.

2. člen

Samoprivevek se predpisuje za modernizacijo naslednjih cest v krajevni skupnosti:

1. asfaltiranje lokalnih cest v Kresnicah, ki niso v srednjeročnem planu Samoupravne komunalne skupnosti občine Litija,

2. asfaltiranje občinske ceste od Kresnic proti spodnjemu delu Kresniškega vrha v dolžini 1 km,

3. asfaltiranje ceste od Kresnic proti zgornjemu delu Kresniškega vrha v dolžini 1 km. Skupna predračunska vrednost znaša 3.981.490 din.

3. člen

Samoprivevek se predpisuje za dobo od 1. 7. 1978 do 31. 12. 1978.

4. člen

Denarna sredstva zbrana na podlagi samoprivevka se nakazujejo na žiro račun krajevne skupnosti Kresnice številka 50150-842-022-100789 krajevni samoprivevek KS Kresnice.

5. člen

Zavezanci na podlagi izglasovanega samoprivevka bodo občani, ki imajo stalno bivališče na območju krajevne skupnosti in sicer:

a) za območje naselja Kresnic

1. občani, ki prejemajo OD iz razmerja v združenem delu oz. nadomestil in nosilci pokojnin prispevajo znesek 1% od dohodkov, ki jih trenutno prejemajo, ta znesek pa se poveča za 60-krat (3 let),

2. občani, ki imajo samostojno obrtno ali drugo gospodarsko dejavnost ter intelektualne storitve prispevajo 1% od povprečnega mesečnega dohodka, povečan za 60-krat,

3. zavezanci od dohodka iz kmetijske dejavnosti v višini 1% od katastrskega dohodka in poseka lesa letno,

4. občani, ki so na začasnem delu v tujini s stalnim bivališčem na območju KS Kresnice prispevajo 5.000 din v enkratnem znesku,

5. lastniki stanovanjskih hiš, ki niso več kot 50 m oddaljene od cest, ki bodo modernizirane prispevajo dodatno 500 din za vsako hišo,

6. lastniki avtomobilov prispevajo dodatno 500 din,

7. lastniki traktorjev prispevajo dodatno 300 din.

b) za območje Kresniškega vrha in dela Golišč:

1. občani, ki prejmao OD iz razmerja v združenem delu oz. nadomestil in nosilci pokojnin prispevajo znesek 2% od dohodkov, ki jih trenutno prejemaajo, ta znesek pa se poveča 60-krat (5 let),

2. občani, ki imajo samostojno obrtno ali drugo gospodarsko dejavnost ter intelektualne storitve prispevajo 2% od povprečnega mesečnega dohodka, povečan za 60-krat,

3. zavezanci od dohodka iz kmetijske dejavnosti v višini 2% katastrskega dohodka in poseka lesa letno,

4. občani, ki so na začasnem delu v tujini s stalnim bivališčem na območju KS prispevajo 5.000 din v enkratnem znesku,

5. lastniki stanovanjskih hiš, ki niso več kot 50 m oddaljene od cest, ki bodo modernizirane prispevajo dodatno 500 din za vsako hišo,

6. lastniki avtomobilov prispevajo dodatno 500 din,

7. lastniki traktorjev prispevajo dodatno 300 din.

Izračunani znesek samopriskpevka so krajani dolžni poravnati v 3 do 5 zaporednih mesečnih obrokih od 1. 7. 1978 dalje.

Zavezanci samopriskpevka so tudi vsi krajani, ki se bodo v obdobju naslednjih petih letih doselili na območje KS Kresnice.

6. člen

Z lastniki stanovanjskih hiš in počitniških hišic na območju krajevne skupnosti Kresnice, ki nimajo na območju krajevne skupnosti stalnega bivališča, bo krajevna skupnost sklenila pogodbo o plačevanju prispevka za modernizacijo cest.

7. člen

Plačevanja prispevka bodo oproščeni:

1. občani, ki imajo osebni dohodek iz razmerja v združenem delu, nadomestilu in pokojnin, ki ne presega 60% od povprečnega osebnega dohodka v SRS za preteklo leto,

2. občani od socialnih podpor, pokojnin z varstvenim dodatkom, invalidnin, od otroškega dodatka, dijaki in študentje od štipendij ter učenci v gospodarstvu od nagrad,

3. občani, ki so oproščeni plačevanja davka od kmetijske dejavnosti.

8. člen

Pravilnost obračunavanja in odvajanja samopriskpevka pri izplačilu osebnih dohodkov kontrolira odbor za modernizacijo cest, ki je tudi zbiratelj sredstev.

9. člen

Če je obveznost samopriskpevka začela ali prenehala tekom leta, se ta obračuna ob zapadlosti oziroma prenehanju.

10. člen

Vsak zavezanec samopriskpevka je dolžan poravnati zapadlo obveznost iz samopriskpevka v roku, ki je določen s tem sklepom, sicer se bremenit z zamudnimi obrestimi po veljavnih predpisih.

11. člen

Modernizacija cest za katero je uveden samopriskpevek mora biti končana do 1. 5. 1979.

12. člen

S sredstvi, zbranimi po tem sklepu, upravlja odbor za modernizacijo cest, ki o uporabi poroča zboru delegatov oziroma zboru občanov vsaj enkrat letno.

13. člen

Če po zadostitvi potreb, zaradi katerih je bil uveljavljen samopriskpevek ostane višek sredstev, se ta sredstva uporabijo za nadaljnje asfaltiranje cest od Kresnic proti obema deloma Kresniškga vrha.

14. člen

Ta sklep začne veljati po objavi v Uradnem listu SRS.

Kresnice, dne 2. avgusta 1978.

Predsednik
sveta krajevne skupnosti
Kresnice
Franc Vidic l. r.

1265.

POROČILO

o izidu glasovanja na referendumu za uvedbo krajevnega samopriskpevka, ki je bil dne 18. 6. 1978 v krajevni skupnosti Kresnice

V volilni imenik je vpisanih skupaj 535 glasovalcev, 26 jih upravičeno ni glasovalo.

Glasovanja za uvedbo samopriskpevka se je udeležilo 509 glasovalnih upravičencev.

Od tega števila jih je za samopriskpevek glasovalo 432 ali 84,87%, proti je bilo 77 ali 15,13%.

Za uvedbo samopriskpevka je glasovalo 84,87% volilcev.

Predsednik
volilne komisije
krajevne skupnosti Kresnice
Franc Kokalj l. r.

LJUBLJANA CENTER

1266.

Na podlagi 5. člena zakona o republiških blagovnih rezervah (Uradni list SRS, št. 19/76), 4. in 9. člena zakona o prekrških (Uradni list SRS, št. 12/77) in 173. člena statuta občine Ljubljana Center (Uradni list SRS, št. 2/78) je Skupščina občine Ljubljana Center na seji zбора združenega dela in zбора krajevnih skupnosti dne 25. julija 1978 sprejela

ODLOK

o posebnih blagovnih rezervah občine Ljubljana Center

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Za kritje potreb občanov na območju občine Ljubljana Center po blagu osnovne preskrbe v primeru izrednih razmer se v občini Ljubljana Center oblikujejo posebne blagovne rezerve (v nadaljnjem besedilu: občinske blagovne rezerve).

2. člen

Za blago osnovne preskrbe se štejejo osnovna živila in osnovni neživilski proizvodi, ki so nujno potrebni za življenje občanov ter osnovne surovine in reprodukcijski material.

3. člen

Za izredne razmere se po tem odloku štejejo vojna in naravne nesreče večjega obsega.

4. člen

Občinske blagovne rezerve po tem odloku so stalne blagovne rezerve. Oblikovanje, uporabo in razmešitev občinskih blagovnih rezerv določi občina s programom blagovnih rezerv.

5. člen

Z namenom, da se zagotovi enotna preskrba občanov na območju ljubljanskih občin z blagom osnovne preskrbe v primeru izrednih razmer in zaradi ekonomičnosti pri oblikovanju, poslovanju in uporabi blagovnih rezerv, se lahko Izvršni svet Skupščine občine Ljubljana Center z družbenim dogovorom dogovori z izvršnimi sveti skupščin ljubljanskih občin in

mesta Ljubljane, večjimi organizacijami združenega dela, ki se ukvarjajo z blagovnim prometom oziroma proizvodnjo in temeljno banko, o skupnem in enotnem programiranju, nabavi, hrambi, obnavljanju, uporabi in načinu financiranja občinskih blagovnih rezerv.

II. PROGRAMIRANJE IN OBLIKOVANJE OBČINSKIH BLAGOVNIH REZERV

6. člen

S programom občinskih blagovnih rezerv se določajo vrste, količine in vrednost blaga, potrebna finančna sredstva, roki in način oblikovanja in obnavljanja blagovnih rezerv, njihova uporaba ter načrt gradnje skladišč.

S programom se določi tudi teritorialna razmešitev blagovnih rezerv, ki mora biti v skladu z interesi in potrebami ljudske obrambe.

7. člen

Program občinskih blagovnih rezerv se sprejme za letno in srednjeročno obdobje v skladu s politiko, ki je načrtovana z letnimi smernicami in predlogi ukrepov za izvajanje srednjeročnih družbenih planov in družbenimi plani razvoja občine in mesta Ljubljane.

8. člen

Program občinskih blagovnih rezerv sprejme izvršni svet na predlog upravnega organa pristojnega za gospodarstvo in upravnega organa za ljudsko obrambo občine ter v sodelovanju s pristojnimi organi ljubljanskih občin in mesta Ljubljane.

K predlogu programa občinskih blagovnih rezerv daje soglasje svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

III. UPORABA IN POSLOVANJE Z OBČINSKIM BLAGOVNIMI REZERVAMI

9. člen

O uporabi občinskih blagovnih rezerv odloča v skladu z njihovim namenom in glede na nastale potrebe izvršni svet oziroma organ dogovorjen z družbenim dogovorom iz 5. člena tega odloka.

S sklepom o uporabi občinskih blagovnih rezerv se določi tudi način in rok nadomestitve uporabljenih rezerv.

10. člen

Skladiščenje, hramba in obnavljanje blaga iz občinskih blagovnih rezerv se s pogodbo poveri organizacijam združenega dela, ki se ukvarjajo z blagovnim prometom oziroma s proizvodnjo.

11. člen

Zadeve v zvezi z oblikovanjem, uporabo in poslovanjem z občinskimi blagovnimi rezervami ter z gradnjo skladišč za hrambo teh rezerv opravlja občinski upravni organ pristojen za gospodarstvo oziroma organ, dogovorjen z družbenim dogovorom iz 5. člena tega odloka, ki v ta namen:

- pripravlja predlog programa občinskih blagovnih rezerv;
- pripravlja pogodbe za skladiščenje, hrambo in obnavljanje blaga iz občinskih blagovnih rezerv,
- vodi količinsko in vrednostno evidenco občinskih blagovnih rezerv,
- opravlja druga opravila v zvezi s poslovanjem z občinskimi blagovnimi rezervami.

12. člen

Organizacije združenega dela, katerim se poveri nabava, skladiščenje, hramba in obnavljanje blaga iz občinskih blagovnih rezerv:

- izvajajo program občinskih blagovnih rezerv,
- nabavljajo, razmeščajo, hranijo in obnavljajo blago občinskih blagovnih rezerv,
- vodijo količinsko in vrednostno evidenco občinskih blagovnih rezerv,
- organizirajo in vodijo izgradnjo skladišč v skladu s programom občinskih blagovnih rezerv ter skrbijo za vzdrževanje skladišč,
- opravljajo druga opravila v zvezi s poslovanjem z občinskimi blagovnimi rezervami.

IV. FINANCIRANJE OBČINSKIH BLAGOVNIH REZERV

13. člen

Viri sredstev za nabavo blaga za občinske blagovne rezerve so:

- sredstva, ki se za ta namen zagotovijo v skladu za financiranje ljudske obrambe v Ljubljani,
- sredstva, ki se za ta namen zagotovijo v proračunu občine,

- sredstva pridobljena z bančnimi krediti,
- druga namenska združena sredstva.

Viri sredstev za graditev skladišč za hrambo občinskih blagovnih rezerv so:

- sredstva, ki se za ta namen zagotovijo v skladu za financiranje ljudske obrambe v Ljubljani,
- sredstva, ki jih za ta namen zagotovijo organizacije združenega dela iz 10. člena tega odloka,
- sredstva, pridobljena z bančnimi krediti,
- druga namenska združena sredstva.

14. člen

Način upravljanja in razpolaganja s sredstvi za nabavljanje in vzdrževanje občinskih blagovnih rezerv ter gradnjo skladišč se določi s samoupravnim sporazumom o združevanju in uporabi sredstev za te namene oziroma z družbenim dogovorom iz 5. člena tega odloka.

V. KAZENSKE DOLOČBE

15. člen

Z denarno kaznijo od 20.000 do 30.000 din se kaznuje za prekršek organizacija združenega dela, ki je sklenila pogodbo o skladiščenju in hrambi blaga iz občinskih blagovnih rezerv, če blago brez dovoljenja organa, pristojnega za upravljanje z občinskimi blagovnimi rezervami, odtuji ali porabi, spremeni njegov namen ali skladiščenje, ga nadomesti z blagom druge vrste ali druge kakovosti ali v nasprotju s pogodbo kako drugače z njim ravna.

Z denarno kaznijo od 2.000 do 3.000 din se kaznuje za prekršek tudi odgovorno osebo organizacije združenega dela, ki je sklenila pogodbo o skladiščenju in hrambi blaga iz občinskih blagovnih rezerv, ki stori kakšno dejanje iz prejšnjega odstavka.

16. člen

Nadzor nad skladiščenjem, hrambo, obnavljanjem in uporabo blaga iz občinskih blagovnih rezerv izvaja uprava inšpekcijskih služb Skupščine mesta Ljubljane.

VI. KONČNA DOLOČBA

17. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Št. 331-1/78

Ljubljana, dne 25. julija 1978.

Predsednik
Skupščine občine
Ljubljana Center
Miroslav Samardžija l. r.

1267.

Na podlagi določil 4. in 29. člena zakona o varstvu prebivalcev pred nalezljivimi boleznimi (Uradni list SRS, št. 7/77), 1. in 2. člena zakona o varstvu prebivalstva pred nalezljivimi boleznimi, ki ogrožajo vso državo (Uradni list SFRJ, št. 2/74, 5/78), 4. in 9. člena zakona o prekrških (Uradni list SRS, št. 12/77) in 173. in 178. člena statuta občine Ljubljana Center (Uradni list SRS, št. 2/78) je Skupščina občine Ljubljana Center na seji zбора združenega dela in zбора krajevnih skupnosti dne 25. julija 1978 in na seji skupščine občinske zdravstvene skupnosti Ljubljana Center dne 25. julija 1978 sprejela

ODLOK**o obveznem radiofotografiranju prebivalcev občine Ljubljana Center**

1. člen

Zaradi zatiranja, preprečevanja, ugotavljanja in zdravljenja nalezljivih bolezni ter odstranitve njihovih posledic, se izvede obvezno radiofotografiranje prebivalcev občine Ljubljana Center, starih nad 29 let.

2. člen

Radiofotografiranje je za občane brezplačno. Sredstva za izvedbo radiofotografske akcije zagotavlja občinska zdravstvena skupnost Ljubljana Center.

3. člen

Radiofotografiranje bo od 13. novembra do 4. decembra 1978. Radiofotografiranje izvede Inštitut za pljučne bolezni in tuberkulozo Golnik — epidemiološki oddelek.

4. člen

Za izvedbo radiofotografske akcije je odgovoren odbor za izvedbo radiofotografske akcije, ki ga imenuje izvršni odbor občinske zdravstvene skupnosti Ljubljana Center.

5. člen

Po izvršenem radiofotografiranju se morajo odzvati na kontrolni pregled vsi tisti občani, ki prejmejo posebni poziv.

6. člen

Oddelek za družbene službe Skupščine občine Ljubljana Center je pooblaščen, da po potrebi izda natančnejša navodila in ukrepe za izvajanje tega odloka.

7. člen

Kdor se radiofotografiranja ali kontrolnega pregleda ne udeleži ali kdor ovira izvršitev tega odloka ali na njegovi podlagi izdanih predpisov in ukrepov, se kaznuje z denarno kaznijo:

1. posamezniki do 5000 din,

2. odgovorna oseba pravne osebe do 3000 din.

8. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Št. 510-1/69

Ljubljana, dne 25. julija 1978.

Predsednik

Skupščine občine

Ljubljana Center

Miroslav Samardžija i. r.**LJUBLJANA VIČ-RUDNIK**

1268.

Na podlagi 175. člena statuta občine Ljubljana Vič-Rudnik (Uradni list SRS, št. 2-81/78) ter 1. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33/72, 55/72, 28/73, 36/75, 58/75 in 7/77) je Skupščina občine Ljubljana Vič-Rudnik na seji zбора združenega dela in zбора krajevnih skupnosti, dne 27. decembra 1977 sprejela odlok o spremembi odloka o posebnem občinskem dav-

ku od prometa proizvodov in od plačil za storitve (Uradni list SRS, št. 24-1629/77) ter hkrati s sklepom pooblastila izvršni svet skupščine občine, da po svoji strokovni službi poskrbi za izdajo prečiščenega besedila odloka o posebnem občinskem prometnem davku v občini Ljubljana Vič-Rudnik, ki se v celoti glasi:

ODLOK**o posebnem občinskem prometnem davku v občini Ljubljana Vič-Rudnik (prečiščeno besedilo)**

1. člen

Na območju občine Ljubljana Vič-Rudnik se uvaža posebni občinski davek od prometa proizvodov in od plačil za storitve (v nadaljnjem besedilu: posebni občinski prometni davek).

Posebni občinski prometni davek se plačuje po določbah zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, po določbah zakona o posebnem republiškem davku od prometa proizvodov ter o načinu, po katerem občani in zasebne pravne osebe obračunavajo in plačujejo davek od prometa proizvodov (v nadaljnjem besedilu: zakon o posebnem republiškem prometnem davku), po tem odloku ter predpisih, izdanih na tej podlagi.

2. člen

Posebni občinski prometni davek se plačuje od vsega prometa proizvodov, ki so namenjeni za končno potrošnjo, razen od proizvodov, za katere je v zakonu o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu določeno, da se od njihovega prometa ne plačuje posebni davek od prometa proizvodov ter od proizvodov, od katerih se ne plačuje posebni republiški davek od prometa proizvodov ob pogojih, določenih z republiškim zakonom ter od hlodovine, žaganega in tesanega lesa.

3. člen

Zavezancu proizvajalcu se od posebnega občinskega prometnega davka, ki bi ga moral plačati od končnih izdelkov, prodanih neposredno končnim potrošnikom, odbije posebni občinski davek, ki ga je plačal od materiala za take izdelke. Temeljni in posebni občinski prometni davek se odbije ob pogojih, ki jih določa zakon o posebnem republiškem davku od prometa proizvodov za odbijanje posebnega republiškega prometnega davka.

4. člen

Zasebnemu proizvajalcu se za potrebe članov gospodinjstva prizna 100 litrov vina in 10 litrov žganja na vsakega člana gospodinjstva, starega nad 18 let. Za kalo in razsip se prizna 6% pri vinu in 2% pri žganju.

5. člen

Posebni občinski prometni davek se plačuje po stopnjah, določenih v tarifi o posebnem občinskem prometnem davku, ki je sestavni del tega odloka.

6. člen

Posebni občinski prometni davek od plačil za storitve se plačuje od plačil za storitve, ki jih opravljajo družbene in zasebne pravne osebe ter občani zasebnim pravnim osebam ter občanom po stopnjah, ki so navedene v tarifi o posebnem občinskem prometnem davku, ki je sestavni del tega odloka.

7. člen

Zavezancem, ki opravljajo obrtne storitve in plačujejo davek od osebnega dohodka, iz obrtnih dejavnosti v pavšalnem letnem znesku, se odmerja v pavšalnem letnem znesku tudi posebni občinski prometni davek.

Višino posebnega občinskega prometnega davka v pavšalnem letnem znesku določi upravni organ pristojen za prihodke na podlagi zbranih podatkov o ob-

segu in načinu poslovanja ter vrsti dejavnosti zavezanca in v primerjavi ter ocenitvijo z zavezanci enake ali podobne dejavnosti, katerim se davek od obrti odmerja po dejanskem dohodku, kakor tudi na podlagi podatkov o višini doseženega posebnega občinskega prometnega davka v preteklem letu.

8. člen

Za izvajanje tega odloka je pristojen občinski upravni organ, ki je pristojen za prihodke.

9. člen

Prečiščeno besedilo odloka o posebnem občinskem prometnem davku v občini Ljubljana Vič-Rudnik obsega odlok o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve (Uradni list SRS, št. 54-1132/72, 7-98/73 in 45-1028/73), ki ga je Skupščina občine Ljubljana Vič-Rudnik z odlokom o nadaljnji uporabi nekaterih odlokov Skupščine mesta Ljubljane (Uradni list SRS, št. 39-1135/74) sprejela kot svoj odlok ter odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve (Uradni list SRS, št. 9-474/75, 29-1559/75, 4-167/76 in 24-1629/77).

Št. 421-30/78

Ljubljana, dne 27. decembra 1977.

Predsednik

Skupščine občine

Ljubljana Vič-Rudnik

Vili Belič l. r.

TARIFA

O POSEBNEM OBČINSKEM PROMETNEM DAVKU

Ta tarifa je sestavni del odloka o posebnem občinskem prometnem davku v občini Ljubljana Vič-Rudnik, ki v skladu s 5. in 6. členom odloka ureja stopnje posebnega občinskega prometnega davka od prometa proizvodov in od plačil za storitve. Tarifa se objavi v Uradnem listu SRS skupno z odlokom o posebnem občinskem prometnem davku v občini Ljubljana Vič-Rudnik.

PROIZVODI

Tar. št. 1

Od vseh proizvodov, ki so namenjeni za končno potrošnjo, razen od proizvodov, za katere so v tej tarifi predpisane posebne stopnje ali je zanje predpisana davčna oprostitvev, se plačuje poseben občinski prometni davek po stopnji 3%.

Opomba:

1. Davek po tej tarifni številki se plačuje tudi od motornih vozil, ki jih uvozijo oziroma kupijo v konsignacijskih skladiščih občani in zasebne pravne osebe. Davek plača občan oziroma zasebna pravna oseba občini, v kateri ima stalno prebivališče oziroma poslovni sedež. Brez dokaza o plačanem davku po tej tarifni številki motornega vozila ni mogoče registrirati.

2. Posebni občinski prometni davek po tej tarifni številki se plačuje tudi od vseh umetnih brezalkoholnih pijač in sodavice. Z umetnimi brezalkoholnimi pijačami iz te tarifne številke so mišljeni proizvodi iz drugega odstavka 14. člena pravilnika o uporabi davčnih stopenj ter o načinu evidence, obračunavanja in plačevanja davka od prometa proizvodov in storitev (Uradni list SFRJ, št. 37/72, 4/73, 13/73, 37/73, 3/74, 20/74, 3/75, 26/75 in 4/76).

Davčna osnova je določena v tarifi posebnega republiškega prometnega davka.

Tar. št. 2

Od novih ali rabljenih osebnih in tovornih avtomobilov, ki jih občani ali civilno pravne osebe pro-

dajajo v roku dveh let od prejšnjega nakupa, se plačuje posebni občinski prometni davek po stopnji 4%.

Opomba:

1. Posebni občinski prometni davek po tej tarifni številki se ne plačuje od prodaje poškodovanih osebnih in tovornih avtomobilov, katerih prodajo opravi v imenu lastnika avtomobila zavarovalnica po svojih predpisih na javni licitaciji ali drugega ustreznega dokazila zavarovalnice.

2. Posebni občinski prometni davek se tudi ne plačuje, če je prodaja posledica nastale trajne invalidnosti ali smrti lastnika avtomobila.

3. Davčna osnova je dogovorjena kupnina, če ta ne ustreza prometni vrednosti, ugotovi prometno vrednost upravni organ občine pristojen za prihodke. Davčni zavezanec je prodajalec. Posebni občinski prometni davek se plača v občini, v kateri ima prodajalec stalno prebivališče.

Tar. št. 3

Posebni občinski prometni davek se plačuje:

1. od alkoholnih pijač, proizvedenih z več kot 50% iz domačih surovin, računano po vrednosti — v določenem znesku od litra

— od naravnega vina, vina tipa »Biser«	din	2,00
— od penečega vina		4,00

2. od alkoholnih pijač, proizvedenih z več kot 50% iz domačih surovin, računano po vrednosti — v odstotku od davčne osnove

— od medice	15
— od piva	30
— od naravnega žganja in vinjaka	40
— od drugih alkoholnih pijač	45

3. od alkoholnih pijač vseh vrst, proizvedenih z manj kot 50% domačih surovin, računano po vrednosti — v odstotku od davčne osnove

50%

Opomba:

1. Davčna osnova za alkoholne pijače iz 1. točke te tarifne številke je liter alkoholne pijače. Za večje ali manjše pakiranje, je davek sorazmeren davku enega litra pijače. Davčna osnova za druge pijače iz te tarifne številke je prodajna cena proizvajalcev, uvoznika, prodajalca na debelo oziroma na drobno, ki te pijače sami porabijo ali jih prodajajo končnim potrošnikom. Pri gostinskih organizacijah združenega dela in samostojnih gostincih je davčna osnova nabavna cena.

2. Davčni zavezanci za alkoholne pijače so prodajalci teh pijač končnim potrošnikom. Davčni zavezanci so tudi organizacije združenega dela, ki nabavljajo te pijače zaradi preprodaje končnim potrošnikom oziroma zaradi lastne končne potrošnje.

3. Za nabavno ceno k tej tarifni številki je mišljena cena, izkazana v fakturi dobavitelja z všteto embalažo in vsemi drugimi odvisnimi stroški, ki se zaračunavajo kupcu.

4. Posebni občinski prometni davek se ne plačuje od prometa jabolčnika in medicinskih vin, če so bili ti proizvodi pridobljeni z naravnim alkoholnim vrenjem, brez dodatka drugih snovi in primesi.

5. Za alkoholne pijače je šteti pivo in druge alkoholne pijače z več kot 2% alkohola. Pri ugotavljanju vrste in kakovosti posameznih alkoholnih pijač se ustrezno uporabljajo veljavni predpisi o kakovosti teh pijač.

Tar. št. 4

Od alkohola (etanola) se plačuje posebni občinski prometni davek 1,00 dinar.

Davčna osnova je hektolitrska stopnja čistega alkohola in se davek obračunava in plačuje po merski enoti, za vsak liter 1,00 dinar.

Tar. št. 5

Od knjig, brošur, časopisov in drugih publikacij, od katerih se plačuje temeljni davek od prometa proizvodov se plačuje posebni občinski prometni davek po stopnji 20 %.

OBRATNE STORITVE

Posebni občinski prometni davek se plačuje od obratnih in drugih storitev.

Tar. št. 6

	%
I. Kovinska stroka	
1. Popravljanje strojev in naprav	15
2. Popravljanje izdelkov precizne mehanike	10
3. Popravljanje motornih vozil	10
4. Popravljanje kovinskih izdelkov za široko potrošnjo, popraviljanje peči, štedilnikov, šivalnih strojev, kovinskega pohištva	5
5. Popravljanje drugih kovinskih izdelkov in strojev obrtne predelave kovin	10
II. Elektro stroka	
6. Popravljanje električnih strojev, aparatov, in naprav (popravljanje transformatorjev, električnih peči, razdelilnih naprav in podobno)	10
7. Popravljanje električnih gospodinjstevskih aparatov, električnih kuhalnikov, štedilnikov, aparatov za sušenje las in perila, hladilnikov, sesalcev za prah, ventilatorjev, pralnih strojev, bojlerjev in podobno	5
8. Popravljanje električnih in drugih telekomunikacijskih naprav in delov	10
9. Popravljanje drugih električnih aparatov in pribora ter ostale storitve te stroke	10
III. Ostale stroke	
10. Protektiranje in popraviljanje plaščev (vulkaniziranje)	5
11. Knjigovezništvo	5
12. Gradbene in montažne storitve, ki jih opravljajo občani in zasebne pravne osebe	10
13. Osebnostne in druge obrtne storitve	10

Opomba:
1. Davek po tej tarifni številki se ne plača od plačil za storitve: krojačev, šivilj, klobučarjev, modistinj, vezilj, čevljarjev, od popraviljanja ortopedskih pripomočkov, izdelovalcev copat, brivcev, frizerjev, pedikiranja, dimnikarjev, za predtiskanje tkanin, krpanje perila, nogavic in vreč, popravila dežnikov, uglaševanje glasbil, brušenje nožev in britvic, kovačev od podkovanja konj in živine, kolarjev, urarjev, popravljanje dvokoles in otroških vozičkov, preoblačenje gumbov, barvanje in čiščenje usnjenih predmetov, barvanje in kemično čiščenje vseh vrst tkanin, polnjenja in obnova rabljenih kemičnih svinčnikov, popraviljanje preprog, plakativiranje, čiščenje in pranje ter likanje oblek in perila, shranjevanje koles, prtljage in obleke (garderobe) storitve postrežkov, žaganje drv, storitve fotografov in nege obraza in telesa.

2. Davčna osnova je skupen znesek plačil po odbitku vrednosti materiala, ki ga je dal izvrševalec storitev, če je material v računu posebej izkazan.

DRUGE STORITVE

Tar. št. 7

Od vstopnic

	%
1. za kinematografske prireditve	5
2. za ostale prireditve	10

Opomba:

1. Lastniki prostorov, v katerih je prireditev, so odgovorni za plačilo davka po tej tarifni številki.

2. Davek od vstopnic za prireditve iz točke 2 te tarifne številke je treba plačati ob predložitvi vstopnic v žigovanje najpozneje pet dni pred prireditvijo.

3. Prometni davek po tej tarifni številki se ne plača za kulturnometniške in telesnovzgojne (športne in telovadne nastope) prireditve, kolikor se na njih ne točijo alkoholne pijače. V primeru spora glede značaja kulturnometniške in telesnovzgojne prireditve, odloča za ustrezno področje pristojni svet občine.

4. Za prirejanje plesnih vaj in podobnih prireditev lahko upravni organ pristojen za prihodke določi posebni občinski prometni davek v pavšalnem znesku za celotno sezono prireditve.

Tar. št. 8

Od vrednosti prodanih srečk za loterijo in druge igre na srečo ter na vloge za javne stave, razen za igre na srečo ter vloge za javne stave, ki jih prireja jugoslovanska loterija, se plača davek po stopnji 10 %.

Opomba:

1. Davčni zavezanec je prireditelj loterije oziroma javne stave ali druge igre na srečo.

2. Prireditelj mora najmanj 15 dni pred žrebanjem sporočiti upravnemu organu, ki je pristojen za prihodke, dan in kraj žrebanja.

3. Obračun srečk za ugotovitev skupne vrednosti se naredi v 15 dneh po žrebanju. Davek je treba plačati v 5 dneh po obračunu na račun občine.

Tar. št. 9

Od plačil za prevoz potnikov in blaga, ki ga opravljajo občani ali zasebne pravne osebe z motornimi vozili in plovnicami objekti — 10 %.

Opomba:

Davek po tej tarifni številki se plača tudi od plačil za nakladanje in razkladanje, če te storitve opravlja prevoznik skupaj s prevozom.

Tar. št. 10

Od plačil (provizij) za posredniške, agencijske in komisijske storitve — 15 %.

Opomba:

Davčni zavezanec po tej tarifni številki je organizacija združenega dela, občan ali zasebna pravna oseba, ki prejme plačilo za posredniške, agencijske in komisijske storitve. Če občan ali zasebna pravna oseba prejme plačilo za te storitve od družbene pravne osebe, je izplačevalec dolžan obračunati in vplačati davek po tej tarifni številki.

SLOVENSKE KONJICE

1269.

Skupščina skupnosti socialnega skrbstva Slovenske Konjice je po 35. členu zakona o socialnem skrbstvu (Uradni list SRS, št. 39/74) na seji skupščine dne 14. julija 1978 sprejela

SKLEP

o spremembi sklepa o ustanoviteljskih pravicah in obveznostih Skupnosti socialnega skrbstva v Lambrehtovem domu Slovenske Konjice

1

Pod točko 7 »naloge Socialnega zavoda«, se spremeni prvi odstavek točke 7 in se pravilno glasi:

— sprejema v redno in občasno oskrbo osebe, ki zaradi starosti ali drugih posebnih okoliščin ne morejo ali ne želijo živeti sami ali v družini.

2

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Št. 55-5/78

Slovenske Konjice, dne 20. julija 1978.

Predsednik

Skupščine skupnosti
socialnega skrbstva
Slovenske Konjice
Fanika Šuc l. r.

ŠENTJUR PRI CELJU

1270.

Izvršni svet Skupščine občine Sentjur pri Celju je po 3. členu odloka o ukrepih in ureditvi nekaterih vprašanj o družbeni kontroli cen v občini Sentjur pri Celju (Uradni list SRS, št. 20/73) na seji dne 20. julija 1978 sprejel

SKLEP**o soglasju k ceni za pitno vodo**

I

Daje se soglasje k ceni za pitno vodo, ki jo je določilo Komunalno podjetje Sentjur pri Celju.

II

Za vse potrošnike pitne vode, ki uporabljajo vodom:er:

— za m ³ za gospodinjstva	din 4,50
— za m ³ za industrijo, kmetijstvo in ostale	4,80
— za potrošnike pitne vode s pavšalnim obračunom:	

a) za osebo (s kopalnico)	20
b) za osebo brez kopalnice	12
c) na glavo velike živine	4

III

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS, uporablja pa se od 1. avgusta 1978.

Št. 38-57/78-2

Sentjur pri Celju, dne 20. julija 1978.

Predsednik

Izvršnega sveta
Skupščine občine
Sentjur pri Celju
Ludvik Mastnak l. r.

1271.

Izvršni svet Skupščine občine Sentjur pri Celju je na osnovi 14. člena zakona o geodetski službi (Uradni list SRS, št. 23/76) na seji dne 4. maja 1978 sprejel

SKLEP**o pooblastitvi geodetskega zavoda v Celju za opravljanje storitev v zadevah geodetske službe**

I

Geodetski zavod Celje se pooblašča, da opravlja storitve za potrebe občanov, državnih organov, organizacij združenega dela, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, društev pravnih oseb, ki neposredno ali posredno vplivajo na podatke geodetske službe, ali se dajo opraviti le na podlagi teh podatkov.

Za storitve v smislu prejšnjega odstavka se štejejo:

1. parcelacije na območjih, za katere so izdelani zazidalni načrti
2. zakoličbe stavb in objektov
3. izdelava geodetskih načrtov za potrebe lokacijske dokumentacije
4. izdelava geodetskih načrtov lege novo zgrajenih stavb in objektov za potrebe tehničnega pregleda.

II

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS:

Sentjur pri Celju, dne 7. avgusta 1978.

Predsednik

Izvršnega sveta
Skupščine občine
Sentjur pri Celju
Ludvik Mastnak l. r.

ZAGORJE OB SAVI

1272.

Na podlagi zakona o samopriskevku (Uradni list SRS, št. 3/73), zakona o referendumu (Uradni list SRS, št. 29/72), sklepa o razpisu referendumu za uvedbo samopriskevka na območju krajevne skupnosti Čemšenik (Uradni vestnik Zasavja, št. 6/78) je svet krajevne skupnosti Čemšenik na seji dne 11. 6. 1978 sprejel

SKLEP**o uvedbi krajevnega samopriskevka na območju krajevne skupnosti Čemšenik**

1. člen

Uvede se krajevni samopriskevk na območju krajevne skupnosti Čemšenik, ki obsega vasi: Čemšenik, Dobrljevo št. 1 do 17, Brezje št. 1 do 26, Razbor pri Čemšeniku, Jesenovo, Znojile, Ržiše, Zabreznik št. 6, 7, 8, 9, Vrhe št. 8, 9, 10, 11.

2. člen

Samopriskevk se predpisuje za sofinanciranje rekonstrukcije in modernizacije cest in sofinanciranje obnove in nove napeljave telefonskega omrežja na območju krajevne skupnosti Čemšenik po njenem letnem programu.

3. člen

Krajevni samopriskevk se uvede za dobo petih let in sicer od 1. 7. 1978 do 30. 6. 1983.

4. člen

Samopriskevk se plačuje v denarju in bo z njim zbrano 1.270.000 din.

5. člen

S sredstvi zbranimi iz samopriskevka se financira naslednji program:

- s 400.000 din se sofinancira rekonstrukcija in modernizacija ceste Kotredež—žaga Jesenovo,
- z 250.000 din se sofinancira obnova in nova napeljava telefonskega omrežja Izlake—Čemšenik in na območju krajevne skupnosti Čemšenik,
- s 620.000 din se sofinancira rekonstrukcija in modernizacija ceste Jesenovo—Volčje jame.

6. člen

Samopriskevk plačujejo naslednji zavezanci:

1. 1,50% delovni ljudje iz delovnega razmerja v združenem delu in delavci pri zasebnih delodajalcih od neto osebnih dohodkov,
2. 1,50% delovni ljudje in občani od katastrskega dohodka iz kmetijske dejavnosti nad 500 din katastrskega dohodka,
3. 1% upokojeni občani, ki prejemaajo neto pokojnino 1.000 din,
4. 1,50% občani obrtniki in druge uslužnostne dejavnosti od čistega dohodka.

7. člen

Samopriskevk se ne plačuje od socialnih podpor, invalidnin, pokojnin z varstvenim dodatkom, otroškega dodatka, štipendij ter nagrad, ki jih prejemaajo učenci v gospodarstvu.

Samopriskevka tudi ne plačujejo:

- lastniki kmetijskih zemljišč iz katastrskega

dohodka, ki so v višinskih krajih in so po odloku o davkih občanov oproščeni plačila,

— delovni ljudje in občani za katere velja oprostitvev krajevnega samopriskpevka po zakonu,

— krajevnega samopriskpevka so oproščeni na lasten predlog tudi občani, ki imajo osebne dohodke iz delovnega razmerja, pokojnine, obrti ali kmetijskega dohodka, ter če dohodek na enega člana ne presega 1.000 din. Pri tem se štejejo dohodki, ki so osnova za odmero krajevnega samopriskpevka.

8. člen

Od samopriskpevka, ki ga plačujejo občani po tem sklepu se po 151. členu zakona o davkih občanov (Uradni list SRS, št. 21/74) ne plačuje davek od skupnega dohodka.

9. člen

Samopriskpevek zaposlenih se obračunava in plačuje od čistega osebnega dohodka in ga obračuna delovna organizacija, od pokojnin pa od čistega izplačila in ga obračuna skupnost invalidskega — pokojninskega zavarovanja.

Kmečkim gospodarstvom in drugim osebam, ki se ukvarjajo z obrtjo in drugo gospodarsko dejavnostjo, obračunava in odmerja samopriskpevek davčna uprava Skupščine občine Zagorje ob Savi.

Odmera in plačilo samopriskpevka se opravi na enak način, kot se odmerjajo prispevki in davki občanov.

10. člen

S samopriskpevkom zbrana sredstva so strogo namenska in se uporabljajo izključno za sofinanciranje rekonstrukcije in modernizacije cest Kotredež—žaga Jesenovo in Jesenovo—Volčje jame, ter obnova in nova napeljava telefonskega omrežja.

Sredstva se zbirajo na ziro računu št. 52700-842-061-794-2, Krajevni samopriskpevek krajevnega skupnosti Čemšenik.

Izplačevalci osebnih dohodkov in pokojnin so dolžni pri nakazilu odtegnjenega samopriskpevka točno navesti za katere zavezance je znesek plačan.

11. člen

Od zavezancev, ki ne bodo izpolnjevali obveznosti plačila v roku, se bo krajevni samopriskpevek prisilno izterjal po predpisih, ki veljajo za izterjavo prispevkov in davkov občanov. Izterjavo bo vršila davčna služba pri Skupščini občine Zagorje ob Savi.

12. člen

S sredstvi zbranimi s samopriskpevkom upravlja svet krajevnega skupnosti Čemšenik, ki je dolžan o zbranih sredstvih seznaniti zbor delegatov krajevnega skupnosti in občane na letnih zborih občanov.

O morebitni spremembi ali dopolnitvi sprejetih programov iz 10. člena prvi odstavek, razpravlja in sklepa zbor delegatov in svet krajevnega skupnosti Čemšenik ter svoj sklep predloži v potrditev zboru občanov.

13. člen

Ta sklep se objavi v Uradnem listu SRS in Uradnem vestniku Zasavja, uporablja pa se od 1. julija 1978 dalje.

Čemšenik, dne 11. junija 1978.

Predsednik

sveta krajevnega skupnosti Čemšenik
Franc Lazar l.r.

POPRAVEK

V 2. členu odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o najvišji stanarini za vse kategorije stanovanj v občini Celje (Uradni list SRS, št. 14/78) je napaka, ki se popravi tako da se za besedami »v Uradnem listu SRS« postavi pika, ostalo besedilo pa se črta.

Sekretar

občinske skupščine Celje

Drago Horvat l.r.

POPRAVEK

V odloku o prispevku ob ceni uporabnikov vode za razširjeno reprodukcijo za območje krajevnih skupnosti Medvode, Pirniče in Smlednik objavljen v Uradnem listu SRS, št. 14-1039/78 z dne 11. VII. 1978 se 4. člen pravilno glasi:

»Prispevek za razširjeno reprodukcijo komunalnih objektov in naprav iz 2. člena tega odloka se plačuje od začetka veljavnosti tega odloka dalje.«

Sekretar

Skupščine občine Ljubljana Šiška

Melita Gajič l.r.

VSEBINA

Stran

DRUGI REPUBLIŠKI ORGANI IN ORGANIZACIJE

1256. Sklep o finančnem načrtu Izobraževalne skupnosti Slovenije za leto 1978	1675
1257. Sklep o ustavitvi plačevanja akontacij za prispevek Raziskovalne skupnosti	1676
1258. Statut skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji (prečiščeno besedilo)	1676
1259. Dopolnitev tarifnega sistema za prodajo električne energije	1715

ORGANI IN ORGANIZACIJE V OBČINI

1260. Sklep o javni razgrnitvi predloga novelacije urbanističnega programa in urbanističnega reda za območje občine Grosuplje	1715
1261. Odredba o pristojbinah za veterinarsko sanitarne preglede in dovojenja v občini Kamnik	1715
1262. Statut občine Laško	1717
1263. Sklep o javni razgrnitvi osnutka zazidalnega načrta Komunalni center mesta Radeče (Laško)	1753
1264. Sklep o uvedbi krajevnega samopriskpevka na območju krajevnega skupnosti Kresnice (Litiija)	1753
1265. Poročilo o izidu glasovanja na referendumu za uvedbo krajevnega samopriskpevka v krajevni skupnosti Kresnice (Litiija)	1754
1266. Odlok o posebnih blagovnih rezervah občine Ljubljana Center	1754
1267. Odlok o obveznem radiofotografiranju prebivalcev občine Ljubljana Center	1756
1268. Odlok o posebnem občinskem prometnem davku v občini Ljubljana Vič-Rudnik (prečiščeno besedilo)	1756
1269. Sklep o spremembi sklepa o ustanoviteljskih pravicah in obveznostih Skupnosti socialnega skrbstva v Lambrechtovem domu (Slovenske Konjice)	1758
1270. Sklep o soglasju k ceni za pitno vodo (Sentjur pri Celju)	1759
1271. Sklep o pooblastitvi geodetskega zavoda v Celju za opravljanje storitev v zadevah geodetske službe (Sentjur pri Celju)	1759
1272. Sklep o uvedbi krajevnega samopriskpevka na območju krajevnega skupnosti Čemšenik (Zagorje ob Savi)	1759
— Popravek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o najvišji stanarini za vse kategorije stanovanj v občini Celje	1760
— Popravek odloka o prispevku ob ceni uporabnikov vode za razširjeno reprodukcijo za območje krajevnih skupnosti Medvode, Pirniče in Smlednik (Ljubljana Šiška)	1760